

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

Numer egzemplarza:

2

PROTOKÓŁ
KONTROLI GOSPODARKI FINANSOWEJ
I ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Jednostka kontrolowana:	Urząd Gminy Sulmierzyce
Termin kontroli:	19.02.2020 – 31.03.2020
Kontrolujący (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):	Bożena Wojnarowska – główny inspektor kontroli Małgorzata Łągiewska – starszy inspektor kontroli
Okres objęty kontrolą	Lata 2018-2019
Numer i data upoważnienia:	WK 601-2/69/2019 z dnia 29 listopada 2019 roku

Uwaga!

Protokół niniejszy podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1330), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

I. INFORMACJE WSTĘPNE

DANE O JEDNOSTCE

Gmina Sulmierzyce leży w Powiecie Pajęczańskim; zajmuje obszar o powierzchni 82,74 km². Gmina podzielona jest na 14 sołectw. Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku na terenie Gminy zamieszkiwały 4404 osoby, w tym: 2247 kobiet i 2157 mężczyzn. Struktura demograficzna mieszkańców Gminy przedstawia się następująco:

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0-2	62	58	120
3	23	23	46
4-5	36	46	82
6	21	27	48
7	23	24	47
8-12	107	107	214
13-15	73	47	120
16-17	29	38	67
18	18	25	43
19-65	1430	-	1430
19-60	-	1227	1227
>60	335	-	335
>65	-	625	625
Ogółem	2157	2247	4404

Na dzień 31 grudnia 2018 roku liczba bezrobotnych w Gminie Sulmierzyce wynosiła 147 osób, z czego 95 osób stanowiły kobiety. Spośród bezrobotnych uprawnionych do zasiłku było 21 osób, z czego 13 osób stanowiły kobiety.

Adres siedziby Urzędu Gminy

URZĄD GMINY SULMIERZYCE

98-338 Sulmierzyce

ul. Urzędowa 1

Numery identyfikacji podatkowej oraz numery ewidencji statystycznej REGON

	Urząd Gminy	Gmina
NIP	772-14-95-426	508-00-18-848
REGON	000550284	590648184

Kontrola kompleksowa gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Urzędzie Gminy w Sulmierzycach została przeprowadzona na podstawie przepisów art. 1 ust.1 i 2 oraz art. 7a ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity z 2019 r., Dz. U. poz. 2137), w dniach od 30 grudnia 2019 roku do 31 marca 2020 roku.

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

Wskaźniki charakteryzujące sytuację finansową Gminy Sulmierzyce w latach 2015-2019, obliczone w oparciu o dane wynikające ze sprawozdań finansowych – Rb-27S - z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego, Rb-28S - z wykonania planu wydatków jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-NDS - o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego i Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, przedstawiają się następująco:

Lp	TREŚĆ	2015	2016	2017	2018	2019
1	$W_{Z1} = \frac{Dd}{Dd}$	0,8148	0,9634	0,9728	0,8658	0,9010
2	$W_{Z5} = \frac{Na}{Dd}$	0,1299	0,1697	0,1599	0,1289	0,1251
3	$W_{Z4} = \frac{Wm}{Wd}$	0,5229	0,1525	0,1823	0,4503	0,3347
4	$W_{Z5} = \frac{Wp}{Wb}$	0,4731	0,4405	0,4129	0,4102	0,4209
5	$W_{Z5} = \frac{Na + Sm}{Dd}$	0,1980	0,1970	0,1612	0,1296	0,1257
6	$W_{Z7} = \frac{Na + Dm}{Wm}$	0,4199	1,4435	1,0327	0,4360	0,5786
7	$W_{Z2} = \frac{Na}{L}$	855,95	1095,98	1115,12	1164,37	1194,84
8	$W_{Z1} = \frac{Zd}{Dd}$	0,7731	0,6971	0,6901	0,8566	1,0122
9	$W_{Z2} = \frac{Zd - UE}{Dd}$	0,7731	0,6971	0,6901	0,8566	1,0122
10	$W_{Z3} = \frac{O + R}{Dd}$	0,0938	0,1100	0,1022	0,0958	0,1043
11	$W_{Z4} = \frac{O + R - UE}{Dd}$	0,0641	0,1100	0,1022	0,0958	0,1043

12	$W_{22} = \frac{Wb + R + O}{Db}$	0,9557	0,9381	0,9406	0,9618	0,9770
13	$W_{27} = \frac{Zw}{Zo}$	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000

Zestawienie danych do obliczenia wskaźników finansowych stanowi załącznik nr 1 do protokołu kontroli.

Nadwyżka operacyjna, czyli różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi wskazuje na potencjalne zdolności i możliwości jednostki do spłaty zobowiązań oraz do finansowania wydatków o charakterze inwestycyjnym. Porównano wysokość nadwyżki operacyjnej na przestrzeni lat 2015-2019 (2015- 3.810.679,42 zł, 2016 - 4.873.804,41 zł, 2017 - 4.924.390,02 zł, 2018 - 5.129.051,26 zł, 2019- 5.254.909,70 zł) i stwierdzono, że najniższą wartość nadwyżki odnotowano w 2019 roku a najwyższą w 2015 roku. Stwierdzić należy, że w latach 2015-2019 wysokość nadwyżki operacyjnej stale rośnie. Wysokość nadwyżki operacyjnej miała wpływ na poziom wskaźników WB3, WB6, WB7 i WL2.

Wskaźnik W_{B1}

udział dochodów bieżących w dochodach ogółem.

Wskaźnik w latach 2015-2019 kształtował się na poziomie od 81 do 97 % i informował o tym, że głównym źródłem dochodów Gminy są dochody bieżące.

Wskaźnik W_{B3}

udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem.

Wskaźnik WB3 obrazuje udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem. Jak wynika z powyższego zestawienia, wskaźnik wahał się na poziomie od 12 do 17%. W latach 2017-2019 wskaźnik nieznacznie spadał z uwagi na wzrost w tych latach dochodów bieżących.

Wskaźnik W_{B4}

udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem.

Wskaźnik WB4 wskazujący udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem w latach 2016-2017 wynosił około 17% w latach 2018-2019 odnotowano radykalny wzrost tego wskaźnika do poziomu 45% w 2018 roku oraz 33 % w 2019 roku. Wzrost wskaźnika WB4 należy ocenić pozytywnie, bowiem informuje on o tym jaki procent wszystkich wydatków Gminy stanowią wydatki majątkowe. Przy tak wysokim poziomie wskaźnika należy mieć na uwadze jednak pochodzenie, środków przeznaczanych na inwestycje (czy Gmina nadmiernie się zadłuża w celu realizacji inwestycji).

Wskaźnik W_{B5}

obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne.

WB5 informuje nas o udziale wydatków na wynagrodzenia w wydatkach ogółem. Poziom tego wskaźnika w latach 2016-2019 wynosił ok. 41%.

Wskaźnik W_{B6}

udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem.

Wskaźnik WB6 określa udział wypracowanej nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem. Wskaźnik ten wykazywał tendencję malejącą w latach 2015 – 2019 by ukształtować się na poziomie ok. 13% w 2019 roku. Spadająca wartość wskaźnika ma związek z tendencją spadkową dochodów ze sprzedaży majątku oraz z radykalnym wzrostem dochodów ogółem.

Wskaźnik W_{B7}

wskaźnik samofinansowania.

Wskaźnik WB7 ww. wskaźnik obrazuje stopień w jakim jednostka samorządu terytorialnego finansuje inwestycje środkami własnymi (nadwyżką operacyjną i dochodami majątkowymi). Im wyższa jest ta relacja, tym mniejsze ryzyko utraty płynności finansowej. Wskaźnik ten w latach 2016-2017 wynosił ponad 100%, co oznaczało, że Gmina z własnych środków jest w stanie sfinansować wydatki majątkowe. W 2018 i 2019 roku wskaźnik ten spadł do poziomu odpowiednio 44% i 58%, co oznacza, że aby sfinansować założony poziom wydatków majątkowych Gmina zmuszona była sięgnąć po źródła zewnętrzne finansowania wydatków.

Wskaźnik WL₂

nadwyżka operacyjna na mieszkańca (według liczby mieszkańców na dzień 31 grudnia danego roku).

Na wskaźnik WL2 nadwyżka operacyjna na jednego mieszkańca w latach 2015-2019 wpłynęła wysokość wypracowanej nadwyżki operacyjnej i liczba ludności. W badanych latach wskaźnik nadwyżki operacyjnej w przeliczeniu na jednego mieszkańca systematycznie rósł. Najwyższy wskaźnik odnotowano w 2019 roku tj. na poziomie 1.195 zł. Systematyczny wzrost tego wskaźnika należy ocenić pozytywnie.

Wskaźnik W_{Z1}

udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem.

W Gminie Sulmierzyce najwyższy zaewidencjonowany poziom zobowiązań odnotowano w 2019 roku tj. 42.532.594,62 zł, najniższy poziom zobowiązań odnotowano w 2016 roku tj. 20.023.019,03 zł. Udział zobowiązań ogółem do dochodów ogółem w latach 2015-2019 najniższy był w 2017 roku i wynosił 69%. Wskaźnik ten w 2019 roku wzrósł do poziomu 101%, co należy ocenić negatywnie. Oznacza to, że zobowiązania Gminy wynosiły w 2019 roku więcej niż jej dochody ogółem w tym roku.

Wskaźnik W_{Z2}

udział zobowiązań ogółem, bez zobowiązań na projekty unijne, w dochodach ogółem.

Wskaźnik zobowiązań ogółem bez zobowiązań na projekty unijne w dochodach ogółem (WZ2) kształtował się na poziomie równym wskaźnikowi WZ1, co świadczy, że jednostka nie posiadała zobowiązań związanych z realizacją projektów unijnych.

Wskaźnik W_{Z3}

obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia.

Wskaźnik WZ3 określający obciążenie dochodów ogółem wydatkami na obsługę zadłużenia, obejmujący odsetki i spłaty rat kapitałowych najniższe wartości odnotował w 2015 – 9 %. W latach pozostałych kształtował się na poziomie 10-11%.

Wskaźnik W_{Z6}

obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia.

Wskaźnik WZ6 obrazuje obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia (odsetki i spłaty rat kapitałowych). Wskaźnik w latach 2015-2019 kształtował się na poziomie: od 94% do 98%. Najniższy wskaźnik odnotowano w 2016 i 2017 roku tj. na poziomie 94% najwyższy zaś w 2019 roku 98%. Wskaźnik WZ6 przekraczający wartość 100% może być sygnałem pogarszającej się kondycji finansowej jednostki, gdyż dochody bieżące nie pokrywają wydatków bieżących powiększonych o rozchody i koszty obsługi zadłużenia.

Wskaźnik WZ7

udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem

Jednostka nie posiadała w badanym okresie zobowiązań wymagalnych co należy ocenić jako zjawisko pozytywne.

Wynik bieżący jednostki – art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych

Wynik operacyjny jednostki – nadwyżki operacyjnej – określony w art. 242 ustawy o finansach publicznych - obliczono w oparciu o dane wynikające z uchwał Rady Gminy w sprawie uchwalenia budżetu na 2016, 2017 i 2018 rok oraz na podstawie sprawozdań Rb 27S - z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb 28S - z wykonania planu wydatków budżetowych i sprawozdań Rb-NDS o nadwyżce/deficycie na dzień 31 grudnia 2016, 2017 i 2018 rok.

	2016		2017		2018	
	Plan na 1.01.	Wykonanie na 31.12.	Plan na 1.01.	Wykonanie na 31.12.	Plan na 1.01.	Wykonanie na 31.12.
Dochody bieżące plus nadwyżka z lat ubiegłych plus wolne środki	23 545 162,36	27674311,74	28313722,20	29956199,01	32822310,25	34437619,56
Suma	23 545 162,36	28 628 187,25	28313722,20	32607672,21	32822310,25	35971404,07
Wydatki bieżące	19 398 964,16	22 800 507,33	23 223 649,00	25 031 808,99	25821604,57	29 308 568,30
Wynik	4 146 198,20	5 827 679,92	5 090 073,20	7 575 863,22	7 000 705,68	6 662,835,77

Na podstawie danych zawartych w wyżej przedstawionej tabeli stwierdzono, że został spełniony warunek zawarty w art. 242 ustawy o finansach publicznych. W latach 2016-2018 planowane wydatki bieżące nie przekroczyły planowanych dochodów bieżących. Również wykonane w latach 2016-2018 wydatki bieżące nie były większe od wykonanych dochodów bieżących powiększonych o wolne środki.

Art. 243 ustawy o finansach publicznych - wskaźnik relacji łącznej kwoty zadłużenia przypadającego do spłaty w roku budżetowym z tytułów określonych w art. 243 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 ustawy o finansach publicznych do planowanych dochodów w stosunku do średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów budżetu ogółem wyliczony dla lat 2015-2020 ilustruje poniższe zestawienie.

Dane do obliczenia wskaźnika na 2015 rok			
Plan na 1.01.2015 r.	2014 rok wykonanie na 31.12.	2013 rok wykonanie na 31.12.	2012 rok wykonanie na 31.12.
R – 2.260.862,94 O – 362.987,00 Do – 21.553.491,30 wskaźnik – 0,1217	Db – 21.408.390,39 Sm – 326.783,70 Wb – 16 769,960,63 Do – 23.561.928,49 wskaźnik – 0,2107	Db – 17.818.187,22 Sm – 380.331,99 Wb – 15 005 406,81 Do – 22.680.047,21 wskaźnik – 0,1408	Db – 15.701.843,08 Sm – 3.813,00 Wb – 13 429 114,83 Do – 16.153.487,73 wskaźnik – 0,1409
Relacja – 0,1217 ≤ 0,1641			
Dane do obliczenia wskaźnika na 2016 rok			
Plan na 1.01.2016 r. –	2015 rok wykonanie na 31.12.	2014 rok wykonanie na 31.12.	2013 rok wykonanie na 31.12.
R – 2.655.473,20 O – 526.000,00 Do – 25.472.532,36 wskaźnik – 0,1249	Db – 23.899.090,84 Sm – 1 997 481,00 Wb – 20 084 859,08 Do – 29.301.645,32 wskaźnik – 0,1983	Db – 21.408.390,39 Sm – 326.783,70 Wb – 16 769,960,63 Do – 23.561.928,49 wskaźnik – 0,2107	Db – 17.818.187,22 Sm – 380.331,99 Wb – 15 005 406,81 Do – 22.680.047,21 wskaźnik – 0,1408
Relacja – 0,1249 ≤ 0,1833			
Dane do obliczenia wskaźnika na 2017 rok			
Plan na 1.01.2017	2016 rok wykonanie	2015 rok wykonanie na 31.12	2014 rok wykonanie na 31.12

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE Sulmierzyce
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

R – 2.651.473,20 O – 499.000,00 Do – 28.413.722,20 wskaźnik – 0,1109	Db – 27.674.311,74 Sm – 784.782,00 Wb – 22 800 507,33 Do – 28.724.808,83 wskaźnik – 0,1970	Db – 23.899.090,84 Sm – 1 997 481,00 Wb – 20 084 859,08 Do – 29.301.645,32 wskaźnik – 0,1983	Db – 21.408.390,39 Sm – 326.783,70 Wb – 16 769,960,63 Do – 23.561.928,49 wskaźnik – 0,2107
Relacja – 0,1109 ≤ 0,2020			
Dane do obliczenia wskaźnika na 2018 rok			
Plan na 1.01.2018	2017 rok wykonanie.	2016 rok wykonanie	2015 rok wykonanie na 31.12
R – 3.399.917,66 O – 512.593,00 Do – 38.155.825,86 wskaźnik – 0,1025	Db – 29.956.199,01 Sm – 57.718,00 Wb – 25 031 808,99 Do – 30.794.350,49 wskaźnik – 0,1618	Db – 27.674.311,74 Sm – 784.782,00 Wb – 22 800 507,33 Do – 28.724.808,83 wskaźnik – 0,1970	Db – 23.899.090,84 Sm – 1 997 481,00 Wb – 20 084 859,08 Do – 29.301.645,32 wskaźnik – 0,1983
Relacja – 0,1025 ≤ 0,1857			
Dane do obliczenia wskaźnika na 2019 rok			
Plan na 1.01.2019	2018 rok plan na 30.09.	2017 rok wykonanie na 31.12	2016 rok wykonanie
R – 3.681.000,00 O – 1.045.500,00 Do – 43.300.573,18 wskaźnik – 0,1092 %	Db – 29 535 908,25 Sm – 140 000,00 Wb – 28 343 792,74 Do – 42 547 971,17 wskaźnik – 0,0313	Db – 29.956.199,01 Sm – 57.718,00 Wb – 25 031 808,99 Do – 30.794.350,49 wskaźnik – 0,1618	Db – 27.674.311,74 Sm – 784.782,00 Wb – 22 800 507,33 Do – 28.724.808,83 wskaźnik – 0,1970
Relacja – 0,1092 ≤ 0,1300			
Dane do obliczenia wskaźnika na 2020 rok* (plan III kwartały 2019)			
Plan na 1.01.2020	2019 rok plan III kwartały	2018 rok wykonanie na 31.12	2017 rok wykonanie na 31.12
R – 4.016.218,00 O – 1.183.000,00 Db – 44.951.923,47* wskaźnik – 0,1157	Db – 40 114 072,52 Sm – 30.000,00 Wb – 31 845 820,68 Db – 40.114.072,52 wskaźnik – 0,2069	Db – 34.437.619,56 Sm – 24.786,00 Wb – 29 308 568,30 Db – 34.437.619,56 wskaźnik – 0,1497	Db – 29.956.199,01 Sm – 57.718,00 Wb – 25 031 808,99 Db – 29.956.199,01 wskaźnik – 0,1663
Relacja – 0,1157 ≤ 0,1743			
Dane do obliczenia wskaźnika na 2020 rok** (wykonania 2019)			
Plan na 1.01.2020	2019 rok wykonanie.	2018 rok wykonanie na 31.12	2017 rok wykonanie na 31.12
R – 4.016.218,00 O – 1.183.000,00 Db – 44.951.923,47* wskaźnik – 0,1157	Db – 37 858 768,63 Sm – 28.300,00 Wb – 32 603 858,93 Db – 37 858 768,63 wskaźnik – 0,1395	Db – 34.437.619,56 Sm – 24.786,00 Wb – 29 308 568,30 Db – 34.437.619,56 wskaźnik – 0,1497	Db – 29.956.199,01 Sm – 57.718,00 Wb – 25 031 808,99 Db – 29.956.199,01 wskaźnik – 0,1663
Relacja – 0,1157 ≤ 0,1518			

* Z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2500) wynika, że ustalana na lata 2020-2025 relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat i wykupów określonych w art. 243 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do planowanych dochodów bieżących budżetu nie może przekroczyć średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu.

Z art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw wynika, że do ustalenia relacji, o której mowa w ust. 1, w zakresie przyjmowania wartości wykonanych za poprzednie lata stosuje się odpowiednio przepis art. 243 ust. 2 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Z powyższego zestawienia tabelarycznego wynika, że wskaźniki wynikające z art. 243 ustawy o finansach publicznych dla lat 2015-2020 zostały zachowane.

II. USTALENIA OGÓLNE

1. KIEROWNICTWO JEDNOSTKI

Przewodniczący rady gminy

Przewodniczącym Rady Gminy w Sulmierzycach jest Pan Tadeusz Kruszyński wybrany do pełnienia tej funkcji uchwałą nr I/1/2018 Rady Gminy Sulmierzyce z dnia 20 listopada 2018 roku.

Wójt gminy

Wójtem Gminy Sulmierzyce jest Pan Gabriel Orzeszek wybrany zgodnie z zaświadczeniem Gminnej Komisji Wyborczej w Sulmierzycach z dnia 22 października 2018 roku w bezpośrednich wyborach, które odbyły się w dniu 21 października 2018 roku. Wójt Gminy złożył ślubowanie w dniu 20 listopada 2018 roku.

Skarbnik gminy

Skarbnikiem Gminy jest Pani Ewa Bęczkowska powołana na to stanowisko od dnia 19 stycznia 2004 roku na podstawie uchwały nr XIV/72/2004 Rady Gminy Sulmierzyce z dnia 16 stycznia 2004 roku.

Sekretarz gminy

Sekretarzem Gminy Sulmierzyce jest Pani Anna Szydłowska powołana na to stanowisko z dniem 21 marca 2011 roku na podstawie umowy o pracę z dnia 21 marca 2011 roku pełniącą równocześnie funkcję z-cy Wójta Gminy na podstawie zarządzenia nr 120.35.2014 Wójta Gminy Sulmierzyce z dnia 1 grudnia 2014 roku.

2. GMINNE (POWIATOWE) JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE I PRAWNOORGANIZACYJNE FORMY ICH DZIAŁALNOŚCI

Na terenie Gminy Sulmierzyce działają poniżej wyszczególnione jednostki organizacyjne Gminy:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulmierzycach - działa jako jednostka budżetowa Gminy Sulmierzyce na podstawie statutu nadanego uchwałą nr VII/32/2011 Rady Gminy Sulmierzyce z dnia 19 kwietnia 2011 roku ze zmianami wprowadzonymi uchwałami: nr XIV/93/2011 z dnia 30 listopada 2011 roku i nr XVI/102/19 z dnia 18 października 2019 roku.
2. Szkoła Podstawowa w Sulmierzycach - działa jako jednostka budżetowa Gminy Sulmierzyce na podstawie statutu nadanego uchwałą nr 9-2017/18 Rady Pedagogicznej Szkoły Podstawowej w Sulmierzycach ze zmianami wprowadzonymi uchwałą nr 3-2019/2020 Rady Pedagogicznej z dnia 28 sierpnia 2019 roku.
3. Szkoła Podstawowa w Dworszowicach Pakoszowych - działa jako jednostka budżetowa Gminy Sulmierzyce na podstawie statutu nadanego uchwałą nr 3.2017/2018 Rady Pedagogicznej z dnia 27 listopada 2017 roku.

4. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bogumiłowicach – działa jako jednostka budżetowa Gminy Sulmierzyce na podstawie statutu nadanego uchwałą nr 03/207/2018 Rady Pedagogicznej z dnia 28 listopada 2017 roku.
5. Publiczne Przedszkole w Sulmierzycach - działa jako jednostka budżetowa Gminy Sulmierzyce na podstawie statutu nadanego uchwałą nr 09/2018/2019 Rady Pedagogicznej z dnia 11 września 2018 roku, zmienionego uchwałą nr 18/2018/2019 z dnia 27 maja 2019 roku.

Poza tym na terenie Gminy Sulmierzyce działają:

- 1) Samodzielny Publiczny Gminny Ośrodek Zdrowia w Sulmierzycach - funkcjonuje jako podmiot leczniczy, niebędący przedsiębiorcą, a prowadzącym przedsiębiorstwo podmiotu leczniczego pod nazwą Ośrodek Zdrowia - na podstawie statutu nadanego uchwałą nr XX/122/2012 Rady Gminy w Sulmierzycach z dnia 31 maja 2012 roku ze zmianami wprowadzonymi uchwałami Rady Gminy: nr XXIV/153/2012 z dnia 24 września 2012 roku, nr XXVII/179/2012 z dnia 21 grudnia 2012 roku i nr IX/47/2915 z dnia 27 maja 2015 roku.
- 2) Gminna Biblioteka Publiczna jest samorządową instytucją kultury działającą w oparciu o statut nadany uchwałą nr XXI/11/2005 Rady Gminy w Sulmierzycach z dnia 31 stycznia 2005 roku, ze zmianami wprowadzonymi uchwałami Rady Gminy: nr XIII/81/2011 z dnia 27 października 2011 roku i nr XLII/342/2014 z dnia 17 kwietnia 2014 roku. Gminna Biblioteka Publiczna wpisana jest do prowadzonego w Gminie rejestru instytucji kultury.

3. UNORMOWANIA WEWNĘTRZNE

Statut gminy

Statut Gminy Sulmierzyce nadany został uchwałą nr LIV/348/2018 Rady Gminy w Sulmierzycach z dnia 7 września 2018 roku. Do tego czasu Gmina działała na podstawie statutu nadanego uchwałą nr XII/53/2003 Rady Gminy z dnia 5 grudnia 2003 roku ze zmianami wprowadzonymi uchwałami: nr IX/60/2007 z dnia 5 października 2007 roku, nr XXIX/149/2009 z dnia 23 października 2009 roku, nr XLVII/358/2014 z dnia 30 października 2014 roku.

Regulamin organizacyjny urzędu

Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy w Sulmierzycach wprowadzony został zarządzeniem nr 20/2011 Wójta Gminy Sulmierzyce z dnia 30 marca 2011 roku, ze zmianami wprowadzanymi zarządzeniami: nr 60/2011 z dnia 21 września 2011 roku, nr 120.1.2012 z dnia 10 stycznia 2012 roku, nr 120.13.2012 z dnia 30 marca 2012 roku, nr 120.21.2012 z dnia 2 sierpnia 2012 roku, nr 120.26.2012 z dnia 31 sierpnia 2012 roku, nr 120.12.2013 z dnia 29 kwietnia 2013 roku, nr 120.18.2013 z dnia 19 lipca 2013 roku, nr 120.25.2013 z dnia 26 sierpnia 2013 roku, nr 120.27.2013 z dnia 2 grudnia 2013 roku, nr 120.9.2014 z dnia 26 marca 2014 roku, nr 120.20.2015 z dnia 15 czerwca 2015 roku, nr 120.30.2015 z dnia 28 września 2015 roku, nr 120.09.2016 z dnia 22 marca 2016 roku, nr 120.12.2016 z dnia 16 maja 2016 roku, nr 120.19.2016 z dnia 11 sierpnia 2016 roku, nr 120.28.2016 z dnia 8 grudnia 2016 roku, nr 25/2017 z dnia 14 czerwca 2017 roku, nr 31/2017 z dnia 24 sierpnia 2017 roku, nr 9/2018 z dnia 4 kwietnia 2018 roku.

Według regulaminu organizacyjnego w skład Urzędu wchodzi komórki organizacyjne, takie jak:

- 1) Referat Inwestycji i Zamówień Publicznych;
- 2) Referat Rolnictwa i Ochrony Środowiska;
- 3) Referat Budżetu, Finansów i Podatków;
- 4) Referat Spraw Społecznych i Obywatelskich;
- 5) Urząd Stanu Cywilnego;
- 6) Pion Ochrony;
- 7) Radca Prawny.

Ustalone zasady gospodarowania mieniem komunalnym

Uchwałą z dnia 28 lutego 2013 roku nr XXIX/200/2013 Rada Gminy w Sulmierzycach ustaliła zasady gospodarowania mieniem komunalnym. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 5 kwietnia 2013 roku pod pozycją 1914.

Instrukcja w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

Instrukcja w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu – wprowadzona została zarządzeniem nr 9/2008 Wójta Gminy Sulmierzyce z dnia 8 kwietnia 2008 roku.

Wskazać należy, że powyższa instrukcja nie została dostosowana do unormowań prawnych wprowadzonych ustawą z dnia 21 marca 2018 roku w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2018 roku, poz. 729 ze zmianami).

Od dnia 6 maja 2020 roku obowiązuje „*Instrukcja postępowania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu*” wprowadzona zarządzeniem nr 7/2020 Wójta Gminy Sulmierzyce z dnia 6 maja 2020 roku.

4. UNORMOWANIA W ZAKRESIE KONTROLI WEWNĘTRZNEJ.

Unormowania w zakresie kontroli wewnętrznej (w tym – finansowej). Osoby odpowiedzialne.

W kontrolowanej jednostce procedury kontroli finansowej zawarte zostały:

- 1) w „*Instrukcji w sprawie ustalenia dokumentacji opisującej zasady (politykę) rachunkowości dla budżetu Gminy Sulmierzyce i dla jednostki Urzędu Gminy Sulmierzyce*” obejmującej założony plan kont dla budżetu Gminy i dla Urzędu Gminy – wprowadzonej zarządzeniem nr 1/2010 Wójta Gminy Sulmierzyce z dnia 2 stycznia 2010 roku ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniem nr 24/2019 Wójta Gminy Sulmierzyce z dnia 16 września 2019 roku.

- 2) w „Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Sulmierzyce” – wprowadzonej zarządzeniem nr 120.7.2014 Wójta Gminy z dnia 4 marca 2014 roku ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniem Wójta Gminy nr 120.2.2015 z dnia 2 stycznia 2015 roku, które uchylone zostało zarządzeniem nr 25/2019 Wójta Gminy z dnia 16 września 2019 roku;
- 3) w „Instrukcji inwentaryzacyjnej” – wprowadzonej zarządzeniem nr 120.34.2015 Wójta Gminy Sulmierzyce z dnia 3 listopada 2015 roku ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniem nr 120.25.2016 z dnia 2 listopada 2016 roku;

W dniu 15 kwietnia 2011 roku Wójt Gminy Sulmierzyce działając na podstawie art. 54 ust.1 i 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych oraz na podstawie art. 4 i 5 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości powierzył Pani Ewie Bęczkowskiej Skarbnikowi Gminy obowiązki i odpowiedzialności za:

- 1) prowadzenie rachunkowości jednostki;
- 2) wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi;
- 3) dokonywanie wstępnej kontroli:
  - a) zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym;
  - b) kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

Kontrolę przestrzegania procedur kontroli wewnętrznej przeprowadzono na podstawie dowodów księgowych ujętych w księgach rachunkowych (dziennik „koszty”) zapisanych w dniach od 3 grudnia do 5 grudnia 2018 roku pod pozycją księgową od numeru 2648 do 2693 (46 dowodów). Dowody księgowe stanowiące podstawę dokonania zapisu w księgach rachunkowych zawierają wskazanie klasyfikacji budżetowej wraz z dekretacją potwierdzającą ujęcie na kontach księgowych, potwierdzenie sprawdzenia pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, potwierdzenie stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, potwierdzenie Skarbnika Gminy, że wydatek podlega ujęciu w księgach rachunkowych i mieści się w planie finansowym jednostki, zatwierdzenie do zapłaty przez Kierownika jednostki lub osobę upoważnioną, potwierdzenie zapłaty, kwotę i datę dokonania zapłaty.

5. KONTROLE ZEWNĘTRZNE

Kontrole przeprowadzone przez RIO

Ostatnia kontrola kompleksowa gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Sulmierzyce przeprowadzona została przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w okresie od 19 października do 25 listopada 2015 roku. Pismem z dnia 8 kwietnia 2016 roku nr WK-602/34/2016 Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi skierował do Wójta Gminy Pana Gabriela Orzeszka wystąpienie pokontrolne, dotyczące stwierdzonych nieprawidłowości. O sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych Wójt Gminy poinformował Regionalną Izbę Obrachunkową pismem znak SSO.0911.9.2015.A.S. z dnia 11 maja 2016 roku.

Kontrole przeprowadzone w zakresie gospodarki finansowej przez inne podmioty w latach 2015- 2019

Lp.	Instytucja przeprowadzająca kontrole	Tematyka kontroli	Czas trwania czynności kontrolnych
ROK 2015			
1.	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Obsługa wniosku o przyznanie pomocy dla projektu <u>budowa systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków w Bogumiłowicach.</u>	9.01.2015 roku
2.	WFOŚiGW w Łodzi	Kontrola przed wypłatą środków III transzy – zakończenie zadania <i>ograniczenie niskiej emisji poprzez montaż instalacji solarnej na terenie Gminy Sulmierzyce – nieprawidłowości nie stwierdzono.</i>	6 maja 2015 roku
3.	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	Prawidłowość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest ZUS; Ustalanie uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu.	12 maja – 16 lipca 2015 roku
4.	WFOŚiGW w Łodzi	Kontrola przed wypłatą środków III transzy – zakończenie zadania <i>ograniczenie niskiej emisji poprzez montaż instalacji solarnej na terenie Gminy Sulmierzyce – nieprawidłowości nie stwierdzono.</i>	8 września 2015 roku
5.	WFOŚiGW w Łodzi	kontrola przed wypłatą środków IV transzy – zakończenie zadania <i>ograniczenie niskiej emisji poprzez montaż instalacji solarnej na terenie Gminy Sulmierzyce – nieprawidłowości nie stwierdzono.</i>	8 grudnia 2015 roku
ROK 2017			
6.	Zakład Ubezpieczeń Społecznych Wydział Płatników Składek w Łodzi II	Prawidłowość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest ZUS; Ustalanie uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu.	12-14 czerwca 2017 roku 4 -7, 10-11 lipca 2017 roku
7.	Państwowa Inspekcja Pracy Oddział w Sieradzu	Zawieranie umów cywilnoprawnych oraz przestrzeganie przepisów o minimalnym	13.09.2017 r.; 1,12.10.2017 roku

		wynagrodzeniu przy zawieraniu umów cywilnoprawnych; zawieranie umów terminowych; przestrzeganie przepisów o urlopiach wypoczynkowych.	
ROK 2018			
8.	WFOŚiGW w Łodzi	Kontrola realizacji zadania „ <i>Ekologiczne ciepło w Gminie Sulmierzyce</i> ” – wymiana źródeł ciepła.	9 stycznia 2018 roku
9.	WFOŚiGW w Łodzi	Kontrola zgodności danych przedstawionych we wniosku ze stanem faktycznym – zadanie pn. „ <i>usunięcie i unieszkodliwienie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sulmierzyce.</i> ”	22 maja 2018 roku
10.	WFOŚiGW w Łodzi	Kontrola realizacji zadania „ <i>Ekologiczne ciepło w Gminie Sulmierzyce</i> ” – wymiana źródeł ciepła.	15 czerwca 2018 roku
11	Izba Administracji Skarbowej w Łodzi	Gospodarowanie środkami publicznymi w 2015 roku. W zakresie ustaleń dotyczących części wyrównawczej subwencji ogólnej przeprowadzony audyt ujawnił, że dochody podatkowe wykazane przez Gminę w sprawozdaniu Rb-PDP za 2013 rok zostały zaniżone o kwotę 168.717,12 zł. Na powyższą kwotę składały się zaniżenia: - podatku od nieruchomości od gruntów i budynków stanowiących własność Gminy- 296.983,00 zł; - skutków obniżenia górnych stawek podatkowych podatku od nieruchomości w kwocie – 52.611,33 zł oraz zawyżenie skutków ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości udzielnych na podstawie uchwały Rady Gminy w kwocie 180.877,21 zł.	28 czerwca do 25 lipca 2018 roku
12.	WFOŚiGW w Łodzi	Wykorzystanie środków z częściowego umorzenia pożyczki na zakup średniego wozu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Bogumiłowice.	24 października 2018 roku
13.	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Zakończenie realizacji projektu „ <i>budowa pasywnego budynku przedszkola w miejscowości Sulmierzyce.</i> ”	10-12 grudnia 2018 roku
14.	WFOŚiGW w Łodzi	Kontrola przed wypłatą środków na zakończenie zadania pn. „ <i>usunięcie i unieszkodliwienie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sulmierzyce.</i> ”	13 grudnia 2018 roku

ROK 2019			
15.	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi	Realizacja dochodów od osób prawnych z tytułu podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: - upomnienia oraz tytuły wykonawcze wobec zaległości z tytułu badanych podatków lokalnych nie były wystawiane niezwłocznie; Nie wprowadzono uregulowań wewnętrznych określających zasady i tryb udzielania ulg, umarzania, rozkładania na raty i odraczania terminu płatności zaległości podatkowych.	2019 rok
16.	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Kontrola zobowiązań wieloletnich – <i>budowa targowiska przeznaczonego na cele promocji lokalnych produktów w Gminie Sulmierzyce.</i>	25-26 czerwca 2019 roku
17.	WFOŚiGW w Łodzi	Kontrola wykorzystania umorzenia pożyczki na zadanie „ <i>termomodernizacja i przebudowa budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Ostrołęka gm. Sulmierzyce.</i> ”	8 lipca 2019 roku
18.	WFOŚiGW w Łodzi	Kontrola realizacji zadania przed wypłatą środków na zadanie „ <i>ekologiczne ciepło w Gminie Sulmierzyce – wymiana źródeł ciepła w budynkach na terenie Gminy Sulmierzyce - etap II.</i> ”	5 września 2019 roku
19.	Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi	Prawidłowość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest ZUS; Ustalanie uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu.	16-20 oraz 23 – 26 września 2019 roku
20.	WFOŚiGW w Łodzi	Kontrola realizacji zadania przed wypłatą środków na zadanie „ <i>ekologiczne ciepło w Gminie Sulmierzyce – wymiana źródeł ciepła w budynkach na terenie Gminy Sulmierzyce - etap II.</i> ”	27 listopada 2019 roku

6. BANK WYKONUJĄCY OBSŁUGĘ BANKOWĄ JEDNOSTKI

Wybór banku

W badanym okresie kompleksową obsługę bankową budżetu Gminy Sulmierzyce realizował Bank Spółdzielczy w Kleszczowie na podstawie umowy o prowadzenie rachunków bankowych nr 301846 zawartej w dniu 14 czerwca 2018 roku na okres od dnia 14 czerwca 2018 roku do dnia 31 maja 2022 roku. Bank prowadzi kompleksową obsługę budżetu Gminy Sulmierzyce i zobowiązuje się wobec posiadacza rachunku do: otwierania i prowadzenia rachunków bankowych takich jak: rachunku bieżącego, rachunku pomocniczego i rachunków lokat.

Bank pobiera opłaty i prowizje za czynności związane z otwarciem i prowadzeniem rachunków z tytułu: za przelewy złożone w formie papierowej na rachunki prowadzone w innych bankach opłata – 1,50 zł za każdy przelew; za przelewy złożone za pośrednictwem Home Banking na rachunki prowadzone w innych bankach – opłata 0,90 zł za każdy przelew; za przelewy realizowane w systemie SORBNET – 10 zł za każdy przelew; za obsługę kasową (wpłaty i wypłaty gotówkowe) miesięcznie – 800,00 zł; za obsługę płatności masowych – 0,12 zł od sztuki; za korzystanie z systemu Home Banking – 100,00 zł abonament miesięczny. Według umowy strony postanowiły, że maksymalna kwota poniesiona przez posiadacza rachunku w związku z realizacją niniejszej umowy nie przekroczy kwoty 84.000,00 zł.

Rachunki bankowe

Lp.	Nazwa rachunku bankowego	Konto	31.12.2018	31.12.2019
Rachunki bankowe prowadzone dla organu				
1.	Rachunek bieżący budżetu Gminy	133	752.843,65	2.977.171,17
Rachunki bankowe prowadzone dla jednostki				
2.	Rachunek bieżący Urzędu – wydatki	130-1	0,00	0,00
3.	Rachunek bieżący Urzędu - dochody	130	0,00	0,00
4.	Rachunek bieżący Urzędu VAT	130-3	16,56	0,00
5.	Rachunek bieżący jednostki dla projektu <i>Wiedza do potęga</i>	130-2-1	0,00	138.790,46
6.	Rachunek bieżący jednostki dla projektu <i>budowa pasywnego Przedszkola w Sulmierzycach</i>	130-2-5	0,00	0,00
7.	Rachunek bieżący jednostki dla projektu <i>Rozwój kompetencji cyfrowych dla mieszkańców Gminy Sulmierzyce</i>	130-2-6	37.800,00	0,00
8.	Rachunek bieżący jednostki dla projektu <i>Radosne Przedszkolaki</i>	130-2-7	149.722,21	0,00
9.	Rachunek bieżący jednostki dla projektu <i>Rozwój Turystyki Sulmierzyce – walory wielkiego łuku Warty podstawą rozwoju turystyki kulturowej i aktywnej Gminy</i>	130-2-8	165.956,04	0,00
10.	Rachunek bieżący jednostki dla projektu – <i>zagospodarowanie zabytkowego założenia parkowego w Chorzenicach poprzez</i>	130-2-9	0,00	0,00

	<i>przywrócenie i zwiększenie potencjału przyrodniczego oraz nadanie funkcji przyrodniczych</i>			
11.	Rachunek bieżący jednostki dla projektu – <i>Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych oraz użyteczności publicznej w Gminie Sulmierzyce</i>	130-2-10	0,00	0,00
12.	Rachunek Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	135	96.470,87	118.114,46
13.	Rachunek bieżący jednostki – dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych	139-2	2,29	0,85
14.	Rachunek bankowy wadium i zabezpieczenia należytego umowy	139-3	112.512,93	359.947,62
15.	Rachunek bankowy – (Asystent Rodziny)	139-4	0,00	0,00
16.	Rachunek bankowy – Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Fundusz Sprawiedliwości na doposażenie OSP	139-5	0,00	0,00

Z wyjaśnienia złożonego do protokołu kontroli przez Skarbnika Gminy Panią Ewę Bęczkowską w sprawie salda na koncie 130 na dzień 31 grudnia 2018 roku w kwocie 353.528,25 zł wynika, że na koniec roku na wyodrębnionych rachunkach bankowych pozostały niewydatkowane środki finansowe, które Gmina Sulmierzyce pozyskała na podstawie umów zawartych o dofinansowanie projektów, a mianowicie:

- 1) Konto 130-2-6 – środki na wyodrębnionym rachunku bankowym w kwocie - 37.800,00 zł – na realizację projektu grantowego pn. E-Aktywni Mieszkańcy Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Łódzkiego. Na podstawie umowy o powierzenie grantu nr KPL/U../2018 w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej nr III Cyfrowe Kompetencje Społeczeństwa, zawartej w dniu 26 września 2018 roku ze Stowarzyszeniem Towarzystwa Rozwoju Gminy Płużnica, Gminie Sulmierzyce udzielono dofinansowania na realizację projektu *Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gminy Sulmierzyce* w kwocie nieprzekraczającej 84.000,00 zł; dofinansowanie przekazywane będzie na rachunek bankowy wskazany przez grantobiorcę; zadanie realizowane będzie w okresie od 1 września 2018 roku do 31 lipca 2019 roku;
- 2) Konto 130-2-7 – środki na wyodrębnionym rachunku bankowym w kwocie 149.772,21 zł na realizację projektu *Radosne Przedszkolaki Gminy Sulmierzyce*; umowa o dofinansowanie projektu nr PRLD.11.01.01.10-B005/17-00 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach RPO Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 zawarta z Zarządem Województwa Łódzkiego w dniu 9 maja 2018 roku. Na warunkach określonych w umowie na realizację projektu Gminie przyznano dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w łącznej kwocie nieprzekraczającej 342.534,36 zł. Transze dofinansowania przekazywane są na rachunek bankowy wskazany przez beneficjenta. Kwota dofinansowania niewydatkowana z końcem roku budżetowego pozostaje na rachunku bankowym do dyspozycji beneficjenta w następnym roku (§ 7 ust. 7 umowy);
- 3) konto 130-2-8 – środki na wyodrębnionym rachunku bankowym w kwocie 165.956,04 zł na realizację projektu *Walory Krainy Wielkiego Łuku Warty podstawą turystyki kulturowej i aktywnej w Gminie Sulmierzyce*; umowa o dofinansowanie projektu nr UDA-RPLD.06.02.01-10-0012/17-00 w ramach RPO Województwa

Łódzkiego na lata 2014-2020 zawarta z Zarządem Województwa Łódzkiego w dniu 2 lutego 2018 roku. Na warunkach określonych w umowie na realizację projektu Gminie przyznano dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w łącznej kwocie 4.904.915,94 zł. Transze dofinansowania przekazywane są na rachunek bankowy wskazany przez beneficjenta w umowie. Beneficjent zobowiązuje się, że od momentu podpisania umowy, wydatki na realizację projektu będzie ponosił z wyodrębnionego rachunku bankowego (§ 8 ust. 5 i 6 umowy). Kwota dofinansowania niewydatkowana z końcem roku budżetowego pozostaje na rachunku bankowym do dyspozycji beneficjenta w następnym roku.

Powyższe działanie narusza przepisy art. 11 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, zgodnie z którymi - jednostkami budżetowymi są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Według wskazanego unormowania wszystkie wydatki jednostki budżetowej są wydatkami budżetu. Ponadto, zgodnie z uregulowaniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku, poz. 289) – saldo konta 130 ulega likwidacji na koniec roku.

Zarówno z treści zawartych umów pomiędzy Instytucją Zarządzającą a Gminą Sulmierzyce jak i z wyjaśnienia złożonego przez Skarbnika Gminy Panią Ewę Bęczkowską wynika, że w umowach o dofinansowanie projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 wskazany był jeden rachunek bankowy, który otwierany był przy Urzędzie Gminy (jako jednostce budżetowej) wyłącznie dla realizacji operacji finansowych wybranego projektu. Zgodnie z umowami kwoty dofinansowania niewydatkowane z końcem roku budżetowego pozostają do dyspozycji beneficjenta w następnym roku budżetowym na rachunkach bankowych wskazanych w umowach. związku z powyższym na koniec roku na koncie 130 pozostały salda.

Wyjaśnienia Skarbnika Gminy Pani Ewy Bęczkowskiej w sprawie środków finansowych na koncie 130 na dzień 31 grudnia 2018 roku i na dzień 31 grudnia 2019 roku stanowią załącznik nr 2 do protokołu kontroli.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w dniu 18 września 2018 roku zawarto umowę otwarcia rachunku overnight. Umowa została zawarta na czas określony od 18 września 2018 roku do 31 maja 2022 roku. Lokata overnight jest lokatą jednodniową zakładaną automatycznie w wysokości co najmniej 100.000,00 zł (w zaokrągleniu do 1.000,00 zł). Z umowy wynika, że lokata będzie zakładana na koniec każdego dnia, tak aby kwota pozostała na rachunku bieżącym organu przewyższała kwotę 70.000,00 zł. W wyniku kontroli stwierdzono, że w dniu 13 listopada 2019 roku wpłynęły na rachunek bankowy organu środki przeznaczone na wypłatę zasiłków stałych (85216), dożywianie (85230), zasiłki okresowe (85214), świadczenia wychowawcze (85501), świadczenia rodzinne (85502) łącznie na kwotę **249.501** zł. W dniu 13 listopada 2019 roku zasilono rachunek GOPS-u kwotą 30.000,00 zł. Stwierdzono, że w dniu 13 listopada 2019 roku przekazano

kwotę 1.881.000,00 zł na lokatę over night. Saldo pozostałe na rachunku bankowym po założeniu lokaty wynosiło 70.124,89 zł. Zatem należy stwierdzić, że w ogólnej kwocie przekazanej na lokatę over night znajdowała się kwota otrzymanych dotacji (249.501-30.000-70.124,89 zł= 149.376,11 zł). Odsetki od przekazanej na lokatę kwoty 1.881.000,00 zł wynosiły 30,41 zł. Analogiczna sytuacja wystąpiła w dniu 8 października 2019 roku. Na rachunek organu wpłynęły środki w wysokości 199.042 zł (85501), które częściowo (96.000,00 zł) zostały przekazane na bankowy wydatków Urzędu Gminy w dniu 9 października 2019 roku. W dniu 8 października 2019 roku założono lokatę nocną na kwotę 2.314.000,00 zł od której odsetki wynosiły 37,40 zł. Zauważyć należy, że **odsetki od dotacji nie stanowią odrębnego źródła dochodów i nie mogą być traktowane jako odrębny od dotacji tytuł dochodów, niepodlegający rozliczeniu wraz z kwotą dotacji**. Z treści art. 126 ustawy o finansach wynika, że dotacje są to **podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa**, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie ustawy o finansach publicznych, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Zatem Gmina Sulmierzyce w sytuacji, gdy lokuje otrzymane dotacje na lokatach over night winna dochody z tytułu odsetek od tych dotacji przeznaczyć na realizację zadań, na które dotacja została przekazana oraz wykazać w rozliczeniu dotacji środki stanowiące uzyskane z banku odsetki od dotacji. Ponadto z treści art. 48 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych wynika, że jednostki samorządu terytorialnego mogą dokonywać lokat wolnych środków, z wyjątkiem środków pochodzących z dotacji z budżetu. Przy czym przez wolne środki należy tutaj rozumieć środki znajdujące się w dyspozycji jednostki samorządu terytorialnego niezaangażowane w tym momencie do realizacji budżetu.

Z udzielonego wyjaśnienia w dniu 20 marca 2020 roku przez Skarbnika Gminy wynika, że od 16 marca 2020 roku Gmina zaprzestała lokowania środków finansowych otrzymywanych jako dotacje na lokatach over night.

Wyjaśnienie inspektora do spraw organu Pani Zduńskiej Anny w sprawie księgowania dochodów z tytułu odsetek od środków przekazywanych na lokaty over night stanowi załącznik nr 3 do protokołu kontroli.

7. KREDYTY, POŻYCZKI, OBLIGACJE, PORĘCZENIA, AKCJE I UDZIAŁY

Zaciągnięte kredyty, pożyczki i wyemitowane obligacje - 2018 i 2019 rok

Na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych)

2018 rok

W 2018 roku Gmina Sulmierzyce nie zaciągała kredytów i pożyczek na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego. W 2018 roku Gmina Sulmierzyce zawarła umowę emisji obligacji, z których przychód przeznaczono na pokrycie planowanego deficytu 2018 roku, rozchody 2018 roku oraz rozchody 2019 roku. Emisję obligacji opisano w zagadnieniu wyemitowane papiery wartościowe.

2019 rok

W 2019 roku Gmina Sulmierzyce zaciągnęła następujące zobowiązania na finansowanie planowanego deficytu budżetu:

- pożyczkę nr 6/OA/P/2019 na kwotę 5.631.000,00 zł,
  - emisja obligacji, z których przychód przeznaczono na deficyt 2019 roku i rozchody.
- Emisję obligacji opisano w zagadnieniu wyemitowane papiery wartościowe.

W 2019 roku Gmina Sulmierzyce na podstawie umowy nr 6/OA/P/2019 z dnia 4 kwietnia 2019 roku zaciągnęła pożyczkę w kwocie 5.631.000,00 zł na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu 2019 roku. Pożyczka została zaciągnięta w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania „ Ekologiczne ciepło w Gminie Sulmierzyce – wymiana źródeł ciepła w budynkach na terenie Gminy Sulmierzyce- etap II”. W umowie ustalono, że zaciągnięta pożyczka będzie spłacana od 1 stycznia 2020 roku do 1 października 2029 roku. Kwota pożyczki będzie przekazywana sukcesywnie w terminie do dnia 31 grudnia 2019 roku po spełnieniu przez Gminę określonych warunków związanych z wymianą źródeł ciepła przez beneficjentów końcowych (mieszkańców Gminy Sulmierzyce). W dniu 17 czerwca 2019 roku zawarto aneks nr 1 do umowy pożyczki, w którym zmieniono termin zakończenia realizacji zadania z 31 lipca 2019 roku na 30 września 2019 roku. W dniu 27 września 2019 roku zawarto aneks nr 2 w którym zmieniono harmonogram spłat pożyczki. Zmiana dotyczyła przesunięcia terminu spłaty rat pożyczki z 1 dnia miesiąca na ostatni dzień miesiąca. W dniu 30 grudnia 2019 roku podpisano aneks nr 3 dotyczący zmiany wysokości zaciągniętej pożyczki z 5.631.000,00 zł na 5.582.793,89 zł. Aneksem nr 3 dokonano również stosownych zmian w harmonogramie spłat.

W dniu 7 września 2018 roku Rada Gminy podjęła uchwałę nr LIV/353/2018 o zaciągnięciu długoterminowej pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Łodzi do wysokości 5.631.000,00 zł. Uchwałą z dnia 19 października 2018 roku nr IV/243/2018 Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pozytywnie zaopiniował możliwość spłaty pożyczki w kwocie 5.631.000,00 zł na pokrycie planowanego deficytu budżetu Gminy Sulmierzyce w 2018 roku w kwocie 2.690.000,00 zł oraz w 2019 roku w kwocie 2.941.000,00 zł. W dniu 25 stycznia 2019 roku Rada Gminy Sulmierzyce podjęła uchwałę w sprawie zmiany uchwały nr LIV/353/2018 z dnia 7 września 2018 roku. Zmiana dotyczyła terminu zaciągnięcia zobowiązania tj. całość pożyczki zaplanowano zaciągnąć w 2019 roku (kwota 5.631.000,00 zł). W dniu 18 lutego 2019 roku Rada Gminy Sulmierzyce podjęła uchwałę nr V/34/19 w sprawie uchylecia uchwały z dnia 7 września 2018 roku nr LIV/353/2018 roku.

W dniu 18 lutego 2019 roku Rada Gminy podjęła uchwałę nr V/35/19 w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w kwocie 5.631.000,00 zł na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Sulmierzyce z przeznaczeniem na wykonanie zadania p.n. „Ekologiczne ciepło w gminie Sulmierzyce”. Z uchwały wynika, że pożyczka zostanie spłacona w latach 2020 – 2029 z dochodów własnych uzyskanych z tytułu podatków i opłat lokalnych. Uchwałą z dnia 1 marca 2019 roku nr IV/35/2019 Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pozytywnie zaopiniował możliwość spłaty pożyczki w kwocie 5.631.000,00 zł na pokrycie planowanego deficytu budżetu Gminy Sulmierzyce w 2019 roku.

Na dzień podejmowania uchwały nr V/35/19 Rady Gminy Sulmierzyce tj. na dzień 18 luty 2019 roku oraz na dzień wydania opinii przez Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi tj. 1 marca 2019 roku obowiązywał deficyt budżetowy w wysokości 8.650.000,00 zł, który miał zostać sfinansowany pożyczką oraz przychodami z tytułu emisji obligacji (uchwała z dnia 25 stycznia 2019 roku nr IV/29/19 w sprawie zmian w budżecie gminy Sulmierzyce na 2019 rok). Na dzień podpisania umowy pożyczki tj. na dzień 4 kwietnia 2019 roku planowany deficyt budżetu Gminy Sulmierzyce wynosił 8.650.000,00 zł (uchwała nr VII/54/19 z dnia 29 marca 2019 roku w sprawie zmian w budżecie gminy Sulmierzyce na 2019 rok).

Na dzień zawarcia umowy pożyczki tj. na dzień 4 kwietnia 2019 roku obowiązywał limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych ustalony uchwałą nr IV/29/19 z dnia 25 stycznia 2019 roku w sprawie zmian w budżecie na 2019 rok w kwocie 16.500.000 zł.

Rada Gminy Sulmierzyce w paragrafie 13 uchwały z dnia 28 grudnia 2019 roku nr III/20/19 udzieliła Wójtowi Gminy upoważnienia do zaciągania kredytów, pożyczek i emisji papierów wartościowych do wysokości poszczególnych limitów zobowiązań.

Na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów (art.89 ust.1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych)

Gmina Sulmierzyce nie zaciągała kredytów i pożyczek na spłatę wcześniejszych zobowiązań. Stwierdzono, że Gmina wyemitowała w 2018 i 2019 roku obligacje, z których przychód przeznaczono na rozchody roku 2018 i 2019.

Na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych)

Stwierdzono, że Gmina Sulmierzyce w badanym okresie 2018-2019 zawarła następujące umowy na kredyt w rachunku bankowym:

- nr 1/RB/2018/S z dnia 26 stycznia 2018 roku,
- nr 1/KRB/2019/S z dnia 17 stycznia 2019 roku,
- nr 3/KRB/JST/2019/S z dnia 30 września 2019 roku.

2018 rok – umowa nr 1/RB/2018/S z dnia 26 stycznia 2018 roku

W dniu 26 stycznia 2018 roku zawarto umowę o kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 900.000 zł. Umowę zawarto na okres od 26 stycznia 2018 roku do 28 grudnia 2018 roku. W uchwale budżetowej nr XLIV/273/2018 podjętej w dniu 4 stycznia 2018 roku Rada Gminy Sulmierzyce ustaliła limit zobowiązań z tytułu zaciągania kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych na przejściowy deficyt budżetu do kwoty 3.200.000,00 zł oraz upoważniła Wójta Gminy do zaciągania kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu do kwoty 3.000.000,00 zł.

2019 rok – umowa z dnia 17 stycznia 2019 roku

W dniu 17 stycznia 2019 roku zawarto umowę o kredyt w rachunku bieżącym nr 1/KRB/JST/2019/S do kwoty 800.000 zł. Umowę zawarto na okres od 17 stycznia 2019 roku do 28 czerwca 2019 roku. W dniu 30 września 2019 roku zawarto umowę o kredyt w rachunku bieżącym nr 3/KRB/JST/2019/S do kwoty 800.000,00 zł. Umowę zawarto na okres od 30 września 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku.

W uchwale budżetowej na 2019 roku nr III/20/18 podjętej w dniu 28 grudnia 2018 roku Rada Gminy Sulmierzyce ustaliła limit zobowiązań z tytułu zaciągania kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych na przejściowy deficyt budżetu do kwoty 3.200.000,00 zł oraz upoważniła Wójta Gminy do zaciągania kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu do wysokości limitu.

Na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (art.89 ust.1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych).

W badanym okresie Gmina Sulmierzyce nie zaciągała zobowiązań na wyprzedzające finansowanie ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Udzielone gwarancje i poręczenia – 2013 - 2018 rok

Gmina Sulmierzyce nie udzielała gwarancji i poręczeń we wskazanym okresie.

Wyemitowane papiery wartościowe

Gmina Sulmierzyce podpisała umowę organizacji, prowadzenia i obsługi emisji obligacji, która miała na celu:

- w 2018 roku spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie **3.399.917,66 zł** oraz finansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie **8.060.082,34 zł**,
- w 2019 roku spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie **3.710.344,44 zł** oraz finansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie **529.655,56 zł**.

2018 rok

W dniu 28 lutego 2018 roku Rada Gminy Sulmierzyce podjęła uchwałę nr XLVII/294/2018 w sprawie emisji obligacji oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu. Z uchwały wynika, że Gmina Sulmierzyce wyemituje 15.700 obligacji o wartości nominalnej 1.000 zł każda. Emisja obligacji nastąpi poprzez propozycję nabycia skierowaną do indywidualnych adresatów w liczbie mniejszej niż 150 osób. Z uchwały wynika, że celem emisji obligacji: **w 2018 roku jest finansowanie planowanego deficytu w wysokości 9.756.323,34 zł oraz spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 3.399.917,66 zł oraz w 2019 roku spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 3.710.344,44 zł oraz finansowanie planowanego deficytu budżetu w wysokości 529.655,56 zł. Łącznie kwota dotycząca powyższych celów wynosiła 17.369.241 zł tj. była wyższa od kwoty emisji obligacji (15.700.000,00 zł) o 1.696.241 zł.**

Z uchwały wynika również, że wydatki związane z wypłatą oprocentowania zostaną pokryte z dochodów własnych budżetu Gminy w latach 2018-2030. Cena emisyjna obligacji będzie równa wartości nominalnej. Dopuszcza się możliwość wykupu przez Gminę obligacji przed terminem wykupu w celu umorzenia. Oprocentowanie obligacji nalicza się od wartości nominalnej i wypłaca w okresach półrocznych liczonych od daty emisji. Oprocentowanie obligacji będzie zmienne, równe stawce WIBOR 6M ustalonej na dwa dni robocze przed rozpoczęciem okresu odsetkowego, powiększone o marżę. Z uchwały wynika, że obligacje zostaną wykupione w latach 2024-2030. W uchwale upoważniono Wójta do:

- zawarcia umowy z podmiotem, któremu zostaną powierzone czynności związane ze zbywaniem i wykupem obligacji oraz wypłatą oprocentowania,
- dokonywania wszelkich czynności związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem emisji obligacji,
- wypełnienia świadczeń wynikających z obligacji.

Rada Gminy w dniu 28 marca 2018 roku podjęła uchwałę nr XLVIII/301/2018 zmieniającą uchwałę z dnia 28 lutego 2018 roku nr XLVII/294/2018 w zakresie celu emisji obligacji. Po zmianie przychody z tytułu emisji obligacji mają być przeznaczone:

-w 2018 roku na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie **3.399.917,66 zł** oraz finansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie **8.060.082,34 zł (łącznie 11.460.000 zł),**

-w 2019 roku na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie **3.710.344,44 zł** oraz finansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie **529.655,56 zł (4.240.000,00 zł).** **Łącznie kwota dotycząca powyższych celów emisji obligacji wynosiła 15.700.000,00 zł.**

Uchwałą nr IV/98/2018 z dnia 24 kwietnia 2018 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pozytywnie zaopiniował możliwość wykupu przez Gminę Sulmierzyce obligacji emitowanych na kwotę 15.700.000,00 zł. W dniu 24 maja 2018 roku Gmina podpisała umowę z Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim Spółką Akcyjną umowę organizacji, prowadzenia i obsługi emisji obligacji. Z umowy wynika, że przychody z tytułu emisji obligacji zostaną przeznaczone: w 2018 roku na rozchody (kwota 3.399.917,66 zł) oraz planowany deficyt (kwota 8.060.082,34 zł) oraz planowany deficyt w 2019 roku (kwota 529.655,56 zł) oraz rozchody 2019 roku (kwota 3.710.344,44 zł). **Łącznie w 2018 roku przychody z tytułu emisji obligacji według umowy emisji wynosiły 11.460.000,00 zł oraz 4.240.000,00 zł w 2019 roku.**

W dniu 17 lipca 2018 roku Rada Gminy Sulmierzyce podjęła uchwałę nr LII/328/2018 w sprawie zmiany uchwały dotyczącej emisji obligacji oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu. Z uchwały wynika, że celem emisji obligacji w 2018 roku jest spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań w wysokości 3.392.398,46 zł oraz pokrycie planowanego deficytu w kwocie 9.907.601,54 zł. Według uchwały celem emisji obligacji w 2019 roku było pokrycie planowanych rozchodów w wysokości 2.400.000,00 zł. **Łącznie planowane przychody z tytułu umowy emisji obligacji w 2018 roku wynosiły 13.300.000,00 zł oraz 2.400.000,00 zł w 2019 roku.** Terminy wykupu obligacji i kwoty planowanych rozchodów w latach 2023-2030 z tytułu wykupu obligacji nie zmieniły się. Na moment podejmowania uchwały w dniu 17 lipca 2018 roku planowany deficyt roku 2018 wynosił 11.172.307,05 zł (uchwała z dnia 14 czerwca 2018 roku nr LI/327/2018). Uchwałą z dnia 17 lipca 2018 roku dokonano zmian w budżecie na 2018 rok, deficyt po zmianach wynosił 13.012.307,50 zł. Planowany deficyt na 2019 rok wynikający z uchwały z dnia 14 czerwca 2018 roku nr LI/326/2018 wynosił 559.732,36 zł. Na podstawie uchwały w sprawie zmiany WPF nr LII/329/2018 podjętej w dniu 17 lipca 2018 roku dokonano zmiany kwoty planowanego wyniku budżetu na 2019 rok na nadwyżkę budżetową w kwocie 1.280.267,64 zł. Stwierdzono, że na dzień 17 lipca 2018 roku planowane przychody w budżecie 2018 roku wynosiły 3.392.398,46 zł a planowane rozchody w WPF dotyczące 2019 roku wynosiły 3.680.267,64 zł. Rozchody wynikające z zawartych umów wynosiły odpowiednio w 2018 roku 3.243.908,96 zł oraz 3.828.757,14 zł.

W dniu 26 września 2018 roku zawarto aneks nr 1 do umowy organizacji, prowadzenia i obsługi emisji obligacji, z którego wynika, że przychody z tytułu emisji obligacji zostaną przeznaczone w 2018 roku na planowany deficyt (kwota 9.907.601,54 zł) oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań (**kwota 3.392.398,46 zł**). W 2019 roku przychody z tytułu emisji obligacji zostaną przeznaczone na rozchody w kwocie 2.400.000,00 zł. **Łącznie planowane przychody z tytułu umowy emisji obligacji w 2018 roku wynosiły 13.300.000,00 zł oraz 2.400.000,00 zł w 2019 roku.** Terminy wykupu obligacji i kwoty planowanych rozchodów w latach 2023-2030 z tytułu wykupu obligacji nie zmieniły się. Stwierdzono, że na dzień 26 września 2018 roku deficyt budżetu wynosił 15.702.307,05 zł (uchwała z dnia 7 września 2018 roku nr LIV/352/2018) a planowane rozchody na 2018 rok wynosiły **3.392.398,46 zł** (uchwała z dnia 14 czerwca 2018 roku nr LI/327/2018). Na dzień 26 września 2018 roku rozchody wynikające z zawartych umów na 2018 roku wynosiły **3.243.908,96 zł** natomiast rozchody zaplanowane w WPF na 2019 roku wynosiły 3.690.000,00 zł (uchwała z dnia 7 września 2018 roku nr LIV/351/2018).

W dniu 11 grudnia 2018 roku Rada Gminy Sulmierzyce podjęła uchwałę nr II/13/18 w sprawie zmiany uchwały dotyczącej emisji obligacji oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu. Z uchwały wynika, że z przychodów osiągniętych z tytułu emisji obligacji zostanie pokryty deficyt 2018 roku w kwocie 11.107.601,54 zł oraz rozchody w kwocie 3.392.398,46 zł. Przychody z tytułu emisji obligacji w 2019 roku zostaną przeznaczone na rozchody w kwocie 1.200.000,00 zł. **Łącznie planowane przychody z tytułu umowy emisji obligacji w 2018 roku wynosiły 14.500.000,00 zł oraz 1.200.000,00 zł w 2019 roku.** Terminy wykupu obligacji i kwoty planowanych rozchodów w latach 2023-2030 z tytułu wykupu obligacji nie zmieniły się. Stwierdzono, że w dniu 11 grudnia 2018 roku uchwałą nr II/12/18 dokonano zmian w budżecie w wyniku, których deficyt budżetu wynosił 16.902.307,05 zł. Do dnia 11 grudnia obowiązywała uchwała z dnia 13 listopada 2018 roku nr LVI/370/2018 ustalająca deficyt na poziomie 15.702.307,05 zł. Planowane rozchody na 2018 rok na dzień 11 grudnia 2018 roku wynosiły **3.392.398,46 zł** (uchwała z dnia 14 czerwca 2018 roku nr LI/327/2018). Na dzień 11 listopada 2018 roku rozchody wynikające z zawartych umów na 2018 rok wynosiły **3.243.908,96 zł**, natomiast rozchody zaplanowane w WPF na 2019 rok wynosiły 3.690.000,00 zł (uchwała z dnia 11 grudnia 2018 roku nr II/11/18 oraz uchwała 13 listopada 2018 roku nr LVI/396/2018).

W dniu 13 grudnia 2018 roku zawarto aneks nr 2 do umowy organizacji, prowadzenia i obsługi emisji obligacji, z którego wynika, że przychody z tytułu emisji obligacji zostaną przeznaczone w 2018 roku na planowany deficyt (kwota 11.107.601,54 zł) oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań (kwota 3.392.398,46 zł). W 2019 roku przychody z tytułu emisji obligacji zostaną przeznaczone na rozchody w kwocie 1.400.000,00 zł. **Łącznie planowane przychody z tytułu umowy emisji obligacji w 2018 roku wynosiły 14.500.000,00 zł oraz 1.200.000,00 zł w 2019 roku.** Terminy wykupu obligacji i kwoty planowanych rozchodów w latach 2023-2030 z tytułu wykupu obligacji nie zmieniły się. Stwierdzono, że w dniu 11 grudnia 2018 roku uchwałą nr II/12/18 dokonano zmian w budżecie w wyniku, których deficyt budżetu wynosił 16.902.307,05 zł. Planowane rozchody na 2018 rok na dzień 11 grudnia 2018 roku wynosiły **3.392.398,46 zł** (uchwała z dnia 14 czerwca 2018 roku nr LI/327/2018). Na dzień 11 grudnia 2018 roku rozchody wynikające z zawartych umów na 2018 rok wynosiły **3.243.908,96 zł** natomiast rozchody zaplanowane w WPF na 2019 roku wynosiły 3.690.000,00 zł (uchwała z dnia 11 grudnia 2018 roku nr II/11/18).

Na dzień podejmowania uchwały nr XLVII/294/2018 Rady Gminy Sulmierzyce tj. na dzień 28 lutego 2018 roku oraz na dzień wydania opinii przez Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi tj. 24 kwietnia 2018 roku obowiązywał deficyt budżetowy w wysokości 9.756.323,34 zł, który miał zostać sfinansowany pożyczką oraz przychodami z tytułu emisji obligacji (uchwała z dnia 9 lutego 2018 roku nr VI/287/2018, uchwała z dnia 28 lutego 2018 roku nr XLVII/296/2018, uchwała z dnia 28 marca 2018 roku nr XLVIII/303/2018 w sprawie zmian w budżecie gminy Sulmierzyce na 2018 rok). Na dzień podpisania umowy organizacji, prowadzenia i obsługi emisji obligacji tj. na dzień 24 maja 2018 roku planowany deficyt budżetu Gminy Sulmierzyce wynosił 10.911.916,55 zł, który zgodnie z uchwałą nr XLIX/312/2018 z dnia 25 kwietnia 2018 roku w sprawie zmian w budżecie gminy Sulmierzyce na 2018 rok miał być pokryty przychodami z pożyczki długoterminowej, wolnymi środkami oraz z emisji obligacji. Z załącznika do uchwały budżetowej z dnia 25 kwietnia 2018 roku wynika, że jednostka zaangażowała wolne środki z 2017 roku do finansowania deficytu roku 2018 kwota 1.155.593,21 zł. Ze sprawozdania za I kwartał 2018 roku wynika, że jednostka wygoszparowała za 2017 rok wolne środki w kwocie 1.533.784,51 zł, które nie zostały do końca I kwartału 2018 roku zaangażowane do realizacji budżetu 2018 roku. Wolne środki zostały wprowadzone do budżetu w pełnej kwocie (1.533.784,51 zł) uchwałą z dnia 14 czerwca 2018 roku nr LI/327/2018.

Na dzień podejmowania uchwały nr XLVII/294/2018 Rady Gminy Sulmierzyce tj. na dzień 28 luty 2018 roku, na dzień wydania opinii przez Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi tj. 24 kwietnia 2018 roku oraz na dzień podpisania umowy organizacji, prowadzenia i obsługi emisji obligacji tj. na dzień 24 maja 2018 roku **zaplanowany w Wieloletniej Prognozie Finansowej deficyt na 2019 rok wynosił 529.655,56 zł** (uchwała z dnia 4 stycznia 2018 roku nr XLIV/272/2018, uchwała z dnia 29 stycznia 2018 roku nr XVI/282/2018, uchwała z dnia 28 luty 2018 roku nr XLVII/295/2018, uchwała z dnia 28 marca 2018 roku nr XLVIII/302/2018, uchwała z dnia 25 kwietnia 2018 roku nr XLIX/311/2018).

Stwierdzono, że planowane w budżecie na 2018 rok rozchody w kwocie 3.399.917,66 zł zaplanowano niezgodnie z posiadanymi harmonogramami spłat zaciągniętych kredytów i pożyczek. Z poniższego zestawienia tabelarycznego sporządzonego na podstawie zawartych przez jednostkę umów kredytów i pożyczek wynikają kwoty rozchodów na 2018 i 2019 rok:

Rozchody 2018 roku według zawartych umów

L P .	Wyszczególnienie	28 luty 2018 rok (podjęcie uchwały o emisji obligacji)	28 marca 2018 rok (podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały o emisji obligacji)	24 kwietnia 2018 rok (dzień wydania opinii przez RIO)	24 maja 2018 rok (zawarcie umowy emisji obligacji)	17 lipca 2018 rok (podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały o emisji obligacji)	26 września 2018 roku (aneks nr 1 do umowy emisji obligacji)	11 grudnia 2018 rok (podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały o emisji obligacji)	13 grudnia 2018 rok (aneks nr 2 do umowy emisji obligacji)	uwagi
1	Kredyt 272.14.2012/82/2012	288 000,00	288 000,00	288 000,00	288 000,00	288 000,00	288 000,00	288 000,00	288 000,00	
2	Kredyt 272.8.2013	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	
3	Kredyt 422/2014/BS	440 000,00	440 000,00	440 000,00	440 000,00	440 000,00	440 000,00	440 000,00	440 000,00	
4	Kredyt 272.1.11.2017	646 666,00	646 666,00	646 666,00	646 666,00	646 666,00	646 666,00	646 666,00	646 666,00	
5	Pożyczka 746/OA/PD/2013/WFOŚiG W	13 697,20	13 697,20	13 697,20	13 697,20	13 697,20	13 697,20	13 697,20	13 697,20	
6	Pożyczka 757/OW/P/2013/WFOŚiG W	172 482,00	43 120,50	43 120,50	43 120,50	43 120,50	43 120,50	43 120,50	43 120,50	W dniu 22.03.2018 podpisano umowę umorzenia pożyczki w kwocie 301.843,50 zł z terminem rozliczenia umorzenia do 31.10.2019
7	Pożyczka 087/ZI/P/2014/WFOŚiGW	37 430,00	37 430,00	37 430,00	37 430,00	37 430,00	37 430,00	37 430,00	37 430,00	
8	Pożyczka 628/OA/P/2014/WFOŚiGW	16 740,00	16 740,00	16 740,00	16 740,00	16 740,00	16 740,00	16 740,00	16 740,00	W dniu 22.12.2017 podpisano umowę umorzenia pożyczki w kwocie 66.948 zł z terminem rozliczenia umorzenia do 31.05.2019
9	Pożyczka 938/OA/P/2014/WFOŚiGW	1 264 000,00	1 264 000,00	1 264 000,00	1 264 000,00	1 264 000,00	1 264 000,00	1 264 000,00	1 264 000,00	
10	Pożyczka 633/OA/P/2017	101 774,46	101 774,46	101 774,46	94 255,26	94 255,26	94 255,26	94 255,26	94 255,26	
11	Pożyczka 6/AO/P/2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Suma	3 380 789,66	3 251 428,16	3 251 428,16	3 243 908,96	3 243 908,96	3 243 908,96	3 243 908,96	3 243 908,96	
	Plan rozchodów według budżetu 2018 roku	3 399 917,66	3 399 917,66	3 399 917,66	3 399 917,66	3 392 398,46	3 392 398,46	3 392 398,46	3 392 398,46	
	Różnica pomiędzy planem rozchodów zawartym w budżecie a rozchodami wynikającymi z zawartych umów	19 128,00	148 489,50	148 489,50	156 008,70	148 489,50	148 489,50	148 489,50	148 489,50	

Rozchody 2019 roku według zawartych umów

L.P.	Wyszczególnienie	28 lutego 2018 rok (podjęcie uchwały o emisji obligacji)	28 marca 2018 rok (podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały o emisji obligacji)	24 kwietnia 2018 rok (dzień wydania opinii przez RIO)	24 maja 2018 rok (zawarcie umowy emisji obligacji)	17 lipca 2018 rok (podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały o emisji obligacji)	26 września 2018 roku (aneks nr 1 do umowy emisji obligacji)	11 grudnia 2018 rok (podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały o emisji obligacji)	13 grudnia 2018 rok (aneks nr 2 do umowy emisji obligacji)	uwagi
1	Kredyt 272.14.2012/82/2012	288 000,00	288 000,00	288 000,00	288 000,00	288 000,00	288 000,00	288 000,00	288 000,00	
2	Kredyt 272.8.2013	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	
3	Kredyt 422/2014/BS	440 000,00	440 000,00	440 000,00	440 000,00	440 000,00	440 000,00	440 000,00	440 000,00	
4	Kredyt 272.1.11.2017	646 666,00	646 666,00	646 666,00	646 666,00	646 666,00	646 666,00	646 666,00	646 666,00	
5	Pożyczka 746/OA/PD/2013/WFOŚiGW	6 848,60	6 848,60	6 848,60	6 848,60	6 848,60	6 848,60	6 848,60	6 848,60	
6	Pożyczka 757/OW/P/2013/WFOŚiGW	172 482,00	301 843,50	301 843,50	301 843,50	301 843,50	301 843,50	301 843,50	301 843,50	W dniu 22.03.2018 podpisano umowę umorzenia pożyczki w kwocie 301.843,50 zł z terminem rozliczenia umorzenia do 31.10.2019
7	Pożyczka 087/ZI/P/2014/WFOŚiGW	37 430,00	37 430,00	37 430,00	37 430,00	37 430,00	37 430,00	37 430,00	37 430,00	
8	Pożyczka 628/OA/P/2014/WFOŚiGW	66 948,00	66 948,00	66 948,00	66 948,00	66 948,00	66 948,00	66 948,00	66 948,00	W dniu 22.12.2017 podpisano umowę umorzenia pożyczki w kwocie 66.948 zł z terminem rozliczenia umorzenia do 31.05.2019
9	Pożyczka 938/OA/P/2014/WFOŚiGW	1 264 000,00	1 264 000,00	1 264 000,00	1 264 000,00	1 264 000,00	1 264 000,00	1 264 000,00	1 264 000,00	
10	Pożyczka 633/OA/P/2017	407 097,84	407 097,84	407 097,84	377 021,04	377 021,04	377 021,04	377 021,04	377 021,04	
11	Pożyczka 6/AO/P/2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Suma	3 729 472,44	3 858 833,94	3 858 833,94	3 828 757,14	3 828 757,14	3 828 757,14	3 828 757,14	3 828 757,14	
	Plan rozchodów na 2019 rok wg WPF	3 710 344,44 (uchwała z dn. 29.01.2018 oraz 28.02.2018)	3 710 344,44 (uchwała z dn. 28.03.18)	3 710 344,44 (uchwała z 30.03.18)	3 710 344,44 (uchwała z 25.04.18)	3 680 267,64 (uchwały z dn. 14.06.18 oraz 17.07.18)	3 690 000,00 (uchwała z dn. 07.09.18)	3 690 000,00 (uchwały z dn. 13.11.18 oraz 11.12.18)	3 690 000,00 (uchwała z dn. 11.12.18)	
	Różnica pomiędzy planem rozchodów zawartym w WPF a rozchodami wynikającymi z zawartych umów	-19 128,00	-148 489,50	-148 489,50	-118 412,70	-148 489,50	-138 757,14	-138 757,14	-138 757,14	

W dniu 28 lutego 2020 roku Skarbnik Gminy złożyła wyjaśnienie przyczyn planowania w budżecie 2018 roku i WPF uchwalonym w 2018 roku rozchodów (dotyczących 2018 i 2019 roku) niezgodnych z zawartymi umowami, które stanowi załącznik nr 4 do protokołu kontroli. .

Z wyjaśnienia Skarbnika Gminy wynika, że różnice wynikają z faktu iż rozchody z tytułu pożyczek, które podlegały umorzeniu zaplanowano zgodnie z harmonogramami spłat tych pożyczek. Nie uwzględniono faktu zawarcia umowy umorzenia (zawieszenia spłat do czasu wywiązania się przez Gminę z warunków umorzenia). Ponadto rozchody planowano zaokrąglając ich wartości do pełnych tysięcy złotych.

Na dzień zawarcia umowy organizacji, prowadzenia i obsługi emisji obligacji, tj. na dzień 24 maja 2018 roku obowiązywał limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i

pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych ustalony uchwałą nr XLVIII/303/2018 z dnia 28 marca 2018 roku w sprawie zmian w budżecie na 2018 rok w kwocie 17.200.000,00 zł na sfinansowanie planowanego deficytu oraz 8.800.000,00 zł na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Stwierdzono, że w 2018 roku na rachunek bankowy Gminy wpłynęła kwota 14.500.000 zł z tytułu emisji obligacji oraz 1.200.000 zł w 2019 roku.

Rada Gminy Sulmierzyce w paragrafie 6 uchwały z dnia 28 lutego 2018 roku nr XLVII/294/2018 udzieliła Wójtowi Gminy upoważnienia do zawarcia umowy z podmiotem, któremu zostaną powierzone czynności związane ze zbywaniem i wykupem obligacji oraz wypłatą oprocentowania.

2019 rok

W dniu 7 maja 2019 roku Rada Gminy Sulmierzyce podjęła uchwałę nr IX/62/19 w sprawie emisji obligacji oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu. Z uchwały wynika, że emisja obligacji o wartości nominalnej **5.500.000,00 zł** nastąpi poprzez propozycję nabycia skierowaną do indywidualnych adresatów w ilości mniejszej niż 150 osób. Celem emisji według uchwały z dnia 7 maja 2019 roku była spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów w kwocie **3.681.000,00 zł** oraz finansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie **1.819.000,00 zł**. Z uchwały wynika, że wykup obligacji nastąpi w latach 2023 – 2030. Uchwałą z dnia 31 maja 2019 roku nr X/70/19 Rada Gminy Sulmierzyce dokonała zmiany w uchwale z dnia 7 maja 2019 roku nr IX/62/19 określając, że emisja obligacji ma na celu pokrycie planowanego deficytu budżetu w 2019 roku związanego z wydatkami majątkowymi oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Na dzień podjęcia uchwały w sprawie emisji obligacji planowany deficyt wynosił 9.463.517,46 zł (uchwała z dnia 18 kwietnia 2019 roku nr VIII/58/19) a planowane rozchody wynosiły 3.681.000,00 zł (uchwała z dnia 28 grudnia 2018 roku nr III/20/18 w sprawie uchwalenia budżetu na 2019 rok). Zauważyć przy tym należy, że Gmina w 2018 roku zawarła umowę emisji obligacji w dniu 24 maja 2018 roku z Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim Spółką Akcyjną. Według aneksu nr 2 z dnia 13 grudnia 2018 roku przychody z tytułu emisji obligacji zostaną przeznaczone w 2019 roku na rozchody w kwocie **1.200.000,00 zł**. **Uchwała budżetowa na dzień podjęcia uchwały o emisji obligacji tj. 7 maja 2019 roku przewidywała rozchody budżetowe na 2019 rok w kwocie 3.681.000,00 zł. Zatem na dzień 7 maja 2019 roku Rada Gminy mogła podjąć uchwałę o emisji obligacji z przeznaczeniem na rozchody jedynie do kwoty 2.481.000,00 zł (planowane w uchwale budżetowej rozchody 3.681.000,00 zł minus planowane przychody z emisji obligacji na rozchody 2019 roku 1.200.000,00 zł).**

W dniu 12 czerwca 2019 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi uchwałą z dnia 12 czerwca 2019 roku nr IV/134/2019 pozytywnie zaopiniował możliwość wykupu przez Gminę Sulmierzyce obligacji komunalnych emitowanych na kwotę 5.500.000,00 zł.

W dniu 12 czerwca 2019 roku zawarto umowę organizacji, prowadzenia i obsługi emisji obligacji. Z umowy wynika, że Gmina Sulmierzyce zleca Powszechnej Kasie Oszczędności Bankowi Polskiemu S.A zorganizowanie i obsługę emisji niepublicznej obligacji o wartości 5.500.000,00 zł. Termin wykupu obligacji określono na lata 2023 do 2030.

Na dzień wydania opinii przez Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi oraz na dzień podpisania umowy emisji obligacji tj. na dzień 12 czerwca 2019 roku obowiązywał deficyt ustalony uchwałą z dnia 31 maja 2019 roku nr X/72/19 w wysokości 9.463.517,46 zł. Na dzień 12 czerwca 2019 roku z uchwały budżetowej na 2019 rok wynikały planowane rozchody w kwocie 3.681.000,00 zł, natomiast kwota rozchodów na 2019 rok wynikająca z zawartych umów wynosiła 3.540.757,14 zł. Na

dzień zawarcia umowy emisji obligacji (12 czerwca 2019 rok) różnica pomiędzy planem rozchodów z uchwały budżetowej na 2019 rok a rozchodami wynikającymi z zawartych przez Gminę umów wynosiła 140.242,86 zł.

Zestawienie rozchodów 2019 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

L.P.	Wyszczególnienie	na dzień uchwalenia budżetu tj. 28.12.2018	7 maja 2019 rok (podjęcie uchwały w sprawie uchwały o emisji obligacji)	31 maja 2019 rok (dzień zmiany uchwały w sprawie emisji obligacji)	12 czerwca 2019 roku (wydanie opinii przez RIO, zawarcie umowy emisji obligacji)	uwagi
1	Kredyt 272.14.2012/82/2012	288 000,00	288 000,00	288 000,00	288 000,00	
2	Kredyt 272.8.2013	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	
3	Kredyt 422/2014/BS	440 000,00	440 000,00	440 000,00	440 000,00	
4	Kredyt 272.1.11.2017	646 666,00	646 666,00	646 666,00	646 666,00	
5	Pożyczka 746/OA/PD/2013/WFOŚiGW	6 848,60	6 848,60	6 848,60	6 848,60	
6	Pożyczka 757/OW/P/2013/WFOŚiGW	301 843,50	301 843,50	301 843,50	301 843,50	W dniu 22.03.2018 podpisano umowę umorzenia pożyczki w kwocie 301.843,50 zł z terminem rozliczenia umorzenia do 31.10.2019, W dniu 26.11.2019 roku do UG wpłynęło pismo Funduszu potwierdzające umorzenie kwoty 301.843,50 zł.
7	Pożyczka 087/ZI/P/2014/WFOŚiGW	37 430,00	37 430,00	37 430,00	37 430,00	Pismo Funduszu o umorzeniu z datą wpływu 03.02.2020 pod warunkiem przeznaczenia kwoty 187.150,00 zł (rozchody roku 2020-2024 po 37430*5 lat) na wskazany cel w terminie 31.12.2022
8	Pożyczka 628/OA/P/2014/WFOŚiGW	66 948,00	66 948,00	66 948,00	66 948,00	W dniu 22.12.2017 podpisano umowę umorzenia pożyczki nr U17044/14628 w kwocie 66.948 zł z terminem rozliczenia umorzenia do 31.05.2019. Pismo o umorzeniu wpłynęło w dniu 17 lipca 2019 roku
9	Pożyczka 938/OA/P/2014/WFOŚiGW	1 264 000,00	1 264 000,00	1 264 000,00	1 264 000,00	
10	Pożyczka 633/OA/P/2017	377 021,04	377 021,04	377 021,04	377 021,04	
11	Pożyczka 6/AO/P/2019 z 04.04.2019 kwota 5.631.000,00 zł	0	0	0	0	Aneks z dn. 30.12.2019 pomniejszający wysokość pożyczki do kwoty 5.582.793,89 zł
12	Suma	3 828 757,14	3 828 757,14	3 828 757,14	3 828 757,14	
13	Plan rozchodów według budżetu 2019 roku	3 681 000,00	3 681 000,00	3 681 000,00	3 681 000,00	
14	Różnica pomiędzy planem rozchodów zawartym w budżecie a rozchodami wynikającymi z zawartych umów	-147 757,14	-147 757,14	-147 757,14	-147 757,14	
15	Rozchody wykonane wg NDS za 2019 rok	3 452 446,44	3 452 446,44	3 452 446,44	3 452 446,44	

W związku z różnicami pomiędzy planem rozchodów a rozchodami wynikającymi z zawartych umów Skarbnik Gminy złożyła wyjaśnienie, z którego wynika, że w 2019 roku rozchody z tytułu pożyczek, które podlegały umorzeniu zaplanowano zgodnie z harmonogramami spłat tych pożyczek. Nie uwzględniono faktu zawarcie umowy umorzenia (zawieszenia spłat do czasu wywiązania się przez Gminę z warunków umorzenia). Ponadto rozchody planowano zaokrąglając ich wartości do pełnych tysięcy złotych.

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Sulmierzyce z dnia 4 marca 2010 roku dotyczące różnicy pomiędzy planem rozchodów wynikającym z uchwały budżetowej na 2019 rok a rozchodami wynikającymi z zawartych umów stanowi załącznik nr 5 do protokołu kontroli.

Na dzień zawarcia organizacji, prowadzenia i obsługi emisji obligacji tj. na dzień 12 czerwca 2019 roku obowiązywał limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych na sfinansowanie planowanego deficytu ustalony uchwałą nr IV/29/19 z dnia 25 stycznia 2019 rok w sprawie zmian w budżecie na 2019 rok w kwocie 16.500.000,00. Na dzień 12 czerwca 2019 roku obowiązywał limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 4.750.000,00 zł.

Rada Gminy Sulmierzyce w paragrafie 13 uchwały z dnia 28 grudnia 2018 roku nr III/20/18 udzieliła Wójtowi Gminy upoważnienia do zaciągania kredytów i pożyczek oraz emisji papierów wartościowych do wysokości poszczególnych limitów.

Posiadane akcje i udziały w spółkach prawa handlowego. Wnoszenie i wycena aportów rzeczowych

Gmina Sulmierzyce nie posiadała akcji i udziałów w spółkach prawa handlowego.

Stan zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego – 2018 rok oraz III kwartały 2019 roku

Stan zadłużenia Gminy Sulmierzyce z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek przedstawiają poniższe zestawienia tabelaryczne.

na dzień 31 grudnia 2018 roku

Lp.	Oznaczenie tytułu dłużnego (np. kredyt/pożyczka)	Podmiot udzielający kredytu/pożyczki	Data zaciągnięcia zobowiązania	Kwota zaciągniętego zobowiązania	Okres spłaty	Kwota pozostała do zapłaty na 31.12.2018
1	Kredyt Nr 272.14.2012/82/2012	BS Kleszczów	27.11.2012	2 878 237,00	25.03.2023	882 245,03
2	Kredyt Nr 272.8.2013	BS Kleszczów	12.08.2013	3 983 301,00	25.11.2023	1 983 301,00
3	Pożyczka Nr 746/OA/PD/2013	WFOŚ i GW w Łodzi	27.12.2013	68 486,00	30.06.2019	6 848,60
4	Pożyczka Nr 757/OW/P/2013	WFOŚ i GW w Łodzi	30.12.2013	862 410,00	31.10.2019	301 843,50
5	Kredyt Nr 422/2014	BS Aleksandrów Łódzki	30.06.2014	4 314 792,00	25.12.2024	3 233 334,00
6	Pożyczka Nr 087/ZI/P/2014	WFOŚ i GW w Łodzi	20.08.2014	374 300,00	31.10.2024	224 580,00
7	Pożyczka Nr628/OA/P/2014	WFOŚ i GW w Łodzi	13.10.2014	191 280,00	31.10.2019	66 948,00
8	Pożyczka Nr 938/OA/P/2014	WFOŚ i GW w Łodzi	31.12.2014	12 680 000,00	31.10.2025	8 848 000,00
9	Kredyt Nr 272.1.11.2017	BS Kleszczów	21.08.2017	3 880 000,00	28.11.2023	2 554 792,00
10	Pożyczka Nr 663/OA/P/2017	WFOŚ i GW w Łodzi	21.12.2017	1 696 241,00	31.12.2022	1 469 146,54
11	Emisja OBLIGACJI	PKO B.P.	05.2018	14 500 000,00	31.12.2030	14 500 000,00

	Warszawa		
Suma			34 071 038,67

na dzień 30 września 2019 roku

Lp.	Oznaczenie tytułu dłużnego (np. kredyt/pożyczka)	Podmiot udzielający kredytu/pożyczki	Data zaciągnięcia zobowiązania	Kwota zaciągnięte go zobowiązania	Okres spłaty	Kwota pozostała do zapłaty na 30.09.2019
1	Kredyt Nr 272.14.2012/82/2012/S	BS Kleszczów	27.11.2012	2 878 237,00	25.03.2023	666 245,03
2	Kredyt Nr 272.8.2013	BS Kleszczów	12.08.2013	3 983 301,00	25.11.2023	1 683 301,00
3	Pożyczka Nr 746/OA/PD/2013	WFOŚ i GW w Łodzi	27.12.2013	68 486,00	30.06.2019	0,00
4	Pożyczka Nr 757/OW/P/2013	WFOŚ i GW w Łodzi	30.12.2013	862 410,00	31.10.2019	301 843,00
5	Kredyt Nr 422/2014	BS Aleksandrów Łódzki	30.06.2014	4 314 792,00	25.12.2024	2 748 334,50
6	Pożyczka Nr 087/ZI/P/2014	WFOŚ i GW w Łodzi	20.08.2014	374 300,00	31.10.2024	196 507,50
7	Pożyczka Nr628/OA/P/2014	WFOŚ i GW w Łodzi	13.10.2014	191 280,00	31.10.2019	0,00
8	Pożyczka Nr 938/OA/P/2014	WFOŚ i GW w Łodzi	31.12.2014	12 680 000,00	31.10.2025	7 900 000,00
9	Kredyt Nr 272.1.11.2017	BS Kleszczów	21.08.2017	3 880 000,00	28.11.2023	2 224 792,00
10	Pożyczka Nr 663/OA/P/2017	WFOŚ i GW w Łodzi	21.12.2017	1 696 241,00	31.12.2022	1 193 899,96
11	Emisja OBLIGACJI	PKO B.P. Warszawa	05.2018	15 700 000,00	31.12.2030	15 700 000,00
12	Pożyczka Nr 6/OA/P/2019	WFOŚ i GW w Łodzi	04.04.2019	5 582 793,89	01.10.2029	uruchomienie w IV kw.2019
13	Emisja OBLIGACJI	PKO B.P. Warszawa	12.06.2019	5 500 000,00	31.12.2030	5 500 000,00
Suma						38 114 923,49

Spłata zaciągniętych zobowiązań - w szczególności z tytułu kredytów i pożyczek

Kontrolą objęto spłatę w 2018 roku kredytów i odsetek oraz spłatę w 2019 roku pożyczek wraz z odsetkami. W wyniku kontroli stwierdzono, że zarówno odsetki jak i raty kredytów i pożyczek uiszczane były terminowo. Stwierdzono, że w dniu 28 września 2018 roku zapłacono odsetki od kredytu udzielonego na podstawie umowy z dnia 27 listopada 2012 roku nr ZP.272.14.2012/82/2012/S z rachunku organu (dekretacja 902/133-1). Zauważyć należy, że z zapisów załącznika nr 3 plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity z 2020 roku Dz. U. poz. 342) wynika, że odsetki winny być ujmowane w księgach rachunkowych Urzędu Gminy na koncie 751 koszty finansowe. W wyniku kontroli stwierdzono również, że przelewy z konta 133 oraz 260 dotyczące spłaty rat zawierają jedynie wskazanie kont, na których ujmowana jest operacja. **Zgodnie z art. 21 ust.1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości - dowód księgowy powinien zawierać co najmniej stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych**

przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

Zestawienie spłat zaciągniętych zobowiązań z tytułu rat kredytów i pożyczek w latach 2018 -2019 stanowi załącznik nr 6 do protokołu kontroli.

Udzielone pożyczki

Stwierdzono, że w badanym okresie Gmina Sulmierzyce nie udzielała pożyczek.

Ewidencja w zakresie długu

W toku kontroli ustalono, że zaciągnięte zobowiązania długoterminowe ewidencjonowano Wn 133 -„Rachunek budżetu”/Ma 134 – „Kredyty bankowe” lub 260 Pożyczki. Spłatę zobowiązań ewidencjonowano Wn 134/Ma 133. Kontrolowana jednostka prowadziła do ww. kont ewidencje syntetyczną i analityczną.

Odsetki księgowane były na koncie 751.

Kwota zobowiązań wykazanych w sprawozdaniu RB-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych i wg stanu na koniec IV kwartału 2019 roku wynikała z ewidencji księgowej.

III. EWIDENCJA KSIĘGOWA. SPRAWOZDAWCZOŚĆ.

1. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI. ZABEZPIECZENIE DANYCH PRZETWARZANYCH W SYSTEMACH INFORMATYCZNYCH.

Zarządzeniem nr 1/2018 z dnia 2 stycznia 2018 roku Wójt Gminy ustalił dokumentację opisującą zasady (politykę) rachunkowości dla budżetu i dla Urzędu Gminy Sulmierzyce. Zmiany do polityki rachunkowości wprowadzone zostały zarządzeniem nr 24/19 Wójta Gminy z dnia 16 września 2019 roku.

Przyjęte zasady rachunkowości ustalają: rok obrotowy i wchodzące w jego skład okresy sprawozdawcze dla budżetu Gminy i dla jednostki Urzędu Gminy Sulmierzyce, zasady i metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalanie wyniku finansowego, zakładowy plan kont dla budżetu Gminy, zakładowy plan kont dla Urzędu Gminy, opis systemu przetwarzania danych, opis systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów.

Stwierdzono, że obowiązująca w kontrolowanej jednostce polityka rachunkowości nie spełnia wymagań określonych w art. 10 ust.1 pkt 3 lit. b) i c) oraz pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości z powodu: 1) braku wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań i ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych; 2) braku opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty

rozpoczęcia jego eksploatacji; 3) braku systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów.

Kontrola wykazała, że w zakładowym planie kont zarówno dla budżetu Gminy jak i dla Urzędu Gminy nie wskazano kont korespondujących z poszczególnymi kontami z uwzględnieniem operacji przewidzianych do ujęcia na kontach księgowych. Ponadto stwierdzono, że w zakładowym planie kont zarówno dla budżetu Gminy jak i dla Urzędu Gminy nie wskazano sposobu prowadzenia kont ewidencji analitycznej. Przy opisie funkcjonowania poszczególnych kont ewidencji syntetycznej zawarto jedynie ogólny zapis, że ewidencja szczegółowa powinna umożliwiać, bądź czemu ma służyć, jednakże nie wskazano w jakiej formie jest prowadzona, jakie oznaczenia zostaną zastosowane dla poszczególnych kont analitycznych oraz jakie są zasady powiązania kont pomocniczych z kontami księgi głównej. Powyższe narusza przepis art. 10 ust.1 pkt 3 lit. a) ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, zgodnie z którym - jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej zakładowego planu kont ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej. Artykuł 16 ust. 1 ustawy określa definicję i zawartość ksiąg pomocniczych oraz ich relacje do kont księgi głównej. Księgi pomocnicze mają na celu uszczegółowienie zapisów dokonanych na kontach syntetycznych w ujęciu systematycznym. Konta analityczne stanowią podstawowe źródło informacji niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania jednostki. Zatem tworzenie zasad ewidencji analitycznej wymaga od jednostki określenia danych, których uzyskanie jest niemożliwe z księgi głównej, a posiadanie których jest niezbędne dla wypełniania obowiązków informacyjnych przez jednostkę. Powyższe oznacza, że zakładowy plan kont musi zawierać przynajmniej wykaz kont syntetycznych, wskazywać sposób tworzenia i klucz ujmowania poszczególnych zdarzeń na kontach, określać sposób tworzenia kont analitycznych do poszczególnych kont syntetycznych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej.

W Referacie Finansowo-Księgowym Urzędu Gminy Sulmierzyce do prowadzenia ewidencji księgowej wykorzystywane są programy:

- 1) **Księgowość budżetowa i Planowanie (KSZOB)** – wprowadzony do użytkowania od stycznia 2005 roku; opracowany przez firmę U.I. INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek z Legionowa;
- 2) **Budżet** - wprowadzony do użytkowania od stycznia 2005 roku; opracowany przez firmę U.I. INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek z Legionowa;
- 3) **Płatnik** - wprowadzony do używania w 2003 roku, opracowany przez firmę ASSECO Poland S.A.
- 4) **Podatki** - wprowadzony do użytkowania od stycznia 2005 roku; opracowany przez firmę U.I. INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek z Legionowa;
- 5) **Egzekucja** – wprowadzony do używania w 2005 roku, opracowany przez firmę U.I. INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek – Legionowo;
- 6) **Środki trwałe** – wprowadzony do użytkowania w 2013 roku; opracowany przez firmę U.I. INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek z Legionowa;
- 7) **AUTA** - wprowadzony do użytkowania od stycznia 2005 roku; opracowany przez firmę U.I. INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek z Legionowa;

- 8) **Kadry i Płace** – wprowadzony do użytkowania od stycznia 2005 roku; opracowany przez firmę U.I. INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek z Legionowa;
- 9) **Podatki – osoby prawne** – wprowadzony do użytkowania od stycznia 2005 roku; opracowany przez firmę U.I. INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek z Legionowa;
- 10) **Przelewy** – wprowadzony do użytkowania w 2005 roku; opracowany przez firmę U.I. INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek z Legionowa;
- 11) **Bestia** – wprowadzony do użytkowania w 2004 roku; opracowany przez Skarb Państwa Ministerstwo Finansów;
- 12) **Woda** – wprowadzony do używania w 2005 roku, opracowany przez firmę U.I. INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek – Legionowo;
- 13) **Rejestr VAT** – wprowadzony do używania w 2005 roku; opracowany przez firmę U.I. INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek – Legionowo;
- 14) **Rejestr VAT-CENTRALIZACJA** – wprowadzony do używania w 2018 roku; opracowany przez firmę U.I. INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek – Legionowo;
- 15) **Wodnik** – wprowadzony do używania w 2005 roku, opracowany przez firmę U.I. INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek – Legionowo;
- 16) **UPK (uniwersalny program księgujący)** – wprowadzony do używania w 2013 roku, opracowany przez firmę U.I. INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek – Legionowo;
- 17) **GOMIG** – wprowadzony do używania w 2013 roku, opracowany przez firmę U.I. INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek – Legionowo;
- 18) **Kasa** – wprowadzony do używania w 2013 roku, opracowany przez firmę U.I. INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek – Legionowo.

2. URZĄDZENIA KSIĘGOWE

Według obowiązującej w kontrolowanej jednostce polityki rachunkowości ewidencja księgową prowadzona jest ręcznie i techniką komputerową. Księgi rachunkowe Urzędu Gminy obejmują: dzienniki: dochodów, wydatków i kosztów, księgę główną (ewidencja syntetyczna), księgi pomocnicze (ewidencja analityczna dla niektórych kont syntetycznych prowadzona jest techniką ręczną), zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej i kont pomocniczych. Księgi rachunkowe budżetu Gminy tworzą dziennik, księga główna, księgi pomocnicze oraz zestawienie obrotów i sald.

Ustalono, że w dzienniku dochodów ujmowane są operacje finansowe wynikające m.in.: 1) z wyciągów bankowych takich jak: rachunek bieżący jednostki (środki własne), rachunek bankowy – woda, rachunek bankowy – odpady komunalne, rachunek bankowy – podatki; 2) faktury wystawiane przez Gminę Sulmierzyce dotyczące m.in. czynszu za najem, dzierżawę, refundację kosztów za energię elektryczną; 3) polecenia księgowania; decyzje Wójta Gminy dotyczące np. zajęcia pasa ruchu drogowego; 4) noty księgowe dotyczące np. zwrotu kosztów utrzymania w przedszkolu dziecka z terenu innej gminy.

W dzienniku wydatków ujmuje się operacje finansowe wynikające z dowodów księgowych takich jak: 1) wyciągi bankowe rachunku bieżącego jednostki wydatków; 2) wyciągi bankowe rachunków prowadzonych dla realizowanych przez gminę projektów

(np. Wiedza to potęga, Budowa pasywnego przedszkola w Sulmierzycach, Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców gminy Sulmierzyce, Radosne Przedszkolaki, Rozwój Turystyki Sulmierzyce – Walory Wielkiego Łuku Warty podstawą rozwoju turystyki kulturowej i aktywnej w Gminie Sulmierzyce, Zagospodarowanie zabytkowego założenia parkowego w Chorzenicach poprzez przywrócenie i zwiększenie potencjału przyrodniczego oraz nadanie funkcji przyrodniczych; Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych oraz użyteczności publicznej w Gminie Sulmierzyce); 3) wyciągi bankowe rachunku zakładowego funduszu świadczeń socjalnych; 4) wyciągi bankowe rachunku środków Funduszy Pracy na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych; 5) wyciągi bankowe rachunku wadium i zabezpieczenia należytego wykonania umowy; 6) wyciągi bankowe rachunku środków Funduszu Pracy – Asystent Rodziny oraz inne wyciągi bankowe prowadzone przez Urząd Gminy; 7) rachunki kosztów podróży służbowych; 8) polecenia księgowania korygujące zapisy księgowane; 9) dowody księgowane OT, PT, LT.

W dzienniku kosztów ujmowane są zapisy księgowane dokonywane na podstawie dowodów księgowych takich jak: faktury nabycia, faktury korygujące nabycie, rachunki za nabycie towarów i usług, polecenia księgowania korygujące zapisy księgowane, noty księgowane obciążeniowo-uznaniowe, dowody OT, PT i LT.

W Urzędzie Gminy Sulmierzyce księgi rachunkowe (dzienniki, księgi główne) prowadzone są techniką komputerową; zapisy księgowane w dziennikach numerowane są automatycznie. Zdarzenia księgowane są równocześnie w dzienniku i na kontach księgi głównej, zgodnie z zasadą podwójnego zapisu. Zapisy w księgach rachunkowych umożliwiają ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu.

Na podstawie kont księgi głównej stwierdzono, że podstawowe konta syntetyczne rozbudowane zostały w układzie poziomym na dodatkowe konta, umożliwiające grupowanie poszczególnych operacji finansowych i gospodarczych, jednakże stosowana technika prowadzenia kont księgowych nie wynika z zakładanego planu kont jednostki. **Powyższe narusza art. 10 ust.1 pkt 3, lit.a) ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, zgodnie z którym - jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej zakładanego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej.**

Prawidłowość dokonywania zapisów w urzędzeniach księgowych sprawdzono na podstawie dowodów księgowych stanowiących zobowiązania na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz faktur wystawianych przez wykonawców zadań inwestycyjnych objętych niniejszą kontrolą. Zaewidencjonowane dowody księgowane zostały zadekretowane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez Wójta Gminy. Zapisy w prowadzonej ewidencji spełniają wymogi wynikające z art. 23 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

Szczegółowej kontroli poddano zgodność zapisów operacji finansowych na koncie jednostki 130 z obrotami wyciągów bankowych dla poszczególnych rejestrów. Dane dotyczące obrotów i sald na rachunku bankowym oraz na koncie 130 ilustruje poniższe zestawienie:

l.p.	Data operacji	Nr WB	Wyciągi bankowe		Konto 130	
			s. początkowe s. końcowe	obroty Wn obroty Ma	Strona Wn Strona Ma	Saldo końcowe
dziennik- wydatki						

1.	29-30.11.2018	210	s.p.Ma - 24.927,70 s.k.Ma - 24.107,74	Wn - 161.502,71 Ma - 160.682,75	Wn - 160.682,75 Ma - 161.502,71	Wn - 24.107,74
2.	4.12.2018	211	s.p.Ma - 24.107,74 s.k. Ma - 41.274,49	Wn -234.833,25 Ma - 252.000,00	Wn - 252.000,00 Ma - 234.833,25	Wn - 41.274,49
3.	29-31.12.2018	227	s.p. Ma - 20.167,35 s.k. Ma - 0,00	Wn-1.087.608,47 Ma-1.067.441,12	Wn-1.067.441,12 Ma-1.087.608,47	Wn - 0,00
4.	2.01.2019	1	s.p.Ma - 0,00 s.k.Ma - 337,32	Wn - 622,68 Ma - 1.000,00	Wn - 1.000,00 Ma - 622,68	Wn - 337,32
5.	3.01.2019	2	s.p. Ma - 337,32 s.k. Ma - 8.750,29	Wn - 251.427,03 Ma - 260.000,00	Wn - 260.000,00 Ma - 251.427,03	Wn - 8.950,29
6.	31.01.2019	21	s.p. Ma - 4.705,03 s.k.Ma - 8.695,20	Wn - 186.379,83 Ma - 190.370,00	Wn - 190.370,00 Ma- 186.379,83	Wn - 8.695,20
7.	1.02.2019	22	s.p. Ma -8.695,20 s.k.Ma -17.183,00	Wn - 136.512,20 Ma -145.000,00	Wn -145.000,00 Ma - 136.512,20	Wn - 7.183,00
8.	28.02.2019	37	s.p. Ma - 12.750,04 s.k. Ma - 22.321,95	Wn -202.857,92 Ma - 212.429,83	Wn -212.429,83 Ma - 202.857,92	Wn - 22.321,95
9.	1.03.2019	38	s.p. Ma - 22.321,95 s.k. Ma - 19.827,94	Wn - 2.494,01 Ma - 0,00	Wn - 0,00 Ma -2.494,01	Wn - 19.827,94
10.	31.03.2019	55	s.p.Ma - 87.783,56 s.k.Ma - 87.104,11	Wn - 679,45 Ma - 0,00	Wn - 0,00 Ma - 679,45	Wn - 87.104,11
dziennik - dochody własne						
11.	30.11.2018	235	s.p.Ma - 81.439,37 s.k.Ma - 93.157,19	Wn - 0,00 Ma - 11.717,82	Wn - 11.717,82 Ma - 0,00	Wn - 93.157,19
12.	3.12.2018	236	s.p. Ma - 93.157,19 s.k. Ma - 95.555,02	Wn - 0,00 Ma - 2.397,83	Wn - 2.397,83 Ma - 0,00	Wn - 95.555,02
13.	29-31.12.2018	253	s.p. Ma - 10.843,10 s.k. Ma - 0,00	Wn - 65.663,81 Ma - 54.820,71	Wn - 54.820,72 Ma - 57.023,32	Wn - 0,00
14.	2.01.2019	1	s.p.Ma - 0,00 s.k.Ma - 2.120,42	Wn - 0,00 Ma - 2.120,42	Wn - 2.120,42 Ma - 0,00	Wn - 2.120,42
15.	3.01.2019	2	s.p.Ma - 2.120,42 s.k.Ma - 4.899,43	Wn - 3,37 Ma - 2.782,38	Wn - 2.782,38 Ma -	Wn - 4.902,80
16.	31.01.2019	22	s.p.Ma - 11.376,89 s.k.Ma - 40.917,66	Wn-3.469.386,90 Ma-3.498.927,67	Wn-3.498.927,67 Ma-3.469.386,90	Wn - 40.921,03
17.	1.02.2019	23	s.p.Ma - 40.917,66 s.k.Ma - 44.525,43	Wn - 0,00 Ma - 3.607,77	Wn - 3.607,77 Ma - 0,00	Wn - 44.528,80
18.	28.02.2019	42	s.p.Ma - 73.156,39 s.k.Ma - 92.486,97	Wn - 0,00 Ma - 19.330,58	Wn - 19.330,50 Ma - 0,00	Wn - 93.429,80
19.	1.03.2019	43	s.p.Ma - 92.486,97 s.k.Ma - 102.703,18	Wn - 0,00 Ma - 10.216,21	Wn - 10.216,21 Ma - 0,00	Wn - 103.646,01
20.	30.03.2019	64	s.p.Ma- 45,171,20 s.k.Ma - 45.178,39	Wn - 54,99 Ma - 69,18	Wn - 69,18 Ma - 54,99	Wn - 49.305,99

3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ I BILANS JEDNOSTKI. ZGODNOŚĆ DANYCH WYKAZYWANYCH W SPRAWOZDANIACH BUDŻETOWYCH Z EWIDENCJĄ KSIĘGOWĄ

Bilans z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2018 roku

AKTYWA	Saldo konta	PASYWA	Saldo konta
I. Środki pieniężne	752.843,65	I. Zobowiązania	34.158.365,34
			Suma poniższych sald
1. Środki pieniężne	752.843,65 Suma poniższych sald	1. Zobowiązania finansowe	34.071.038,67 Suma sald Ma konta 134 i 260
1.1. Środki pieniężne budżetu	665.516,98 Saldo Wn konta 133	1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	0,00

1.2. Pozostałe środki pieniężne	87.326,67	1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	34.071.038,67
II. Należności i rozliczenia	470.046,48 Suma poniższych sald	2. Zobowiązania wobec budżetów	87.326,67 Saldo Ma konta 224
1. Należności finansowe	0,00	3. Pozostałe zobowiązania	0,00
1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	0,00	II. Aktywa netto budżetu	- 33.257.467,21 Suma poniższych sald
1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	0,00	1. Wynik wykonania budżetu (+,-)	13.539.705,89 Saldo Wn konta 961
2. Należności od budżetów	116.518,23 saldo Wn konta 224	1.1. Nadwyżka budżetu (+)	0,00
3. Pozostałe należności i rozliczenia	353.528,25 Saldo Wn konta 223	1.2. Deficyt budżetu (-)	13.539.705,89 Saldo Wn konta 961
		1.3. Niewykonane wydatki (-)	0,00
		2. Wynik na operacjach niekasowych (+, -)	0,00
		3. Rezerwa na niewygasające wydatki	0,00
		4. Środki z prywatyzacji	
		5. Skumulowany wynik budżetu (+, -)	19.717.761,32 saldo Wn konta 960
III. Rozliczenia międzyokresowe		III. Rozliczenia międzyokresowe	321.992,00 Saldo Ma konta 909
Suma aktywów	1.222.890,13	Suma pasywów	1.222.890,13

Środki pieniężne budżetu

Wartość wykazana bilansie organu w poz. I. Środki pieniężne w kwocie 752.843,65 zł wynika z ewidencji konta 133. Wykazana wartość środków pieniężnych jest zgodna z wyciągiem bankowym rachunku budżetu i ze sprawozdaniem Rb-ST sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych samorządu terytorialnego na koniec 2018 roku. Środki na rachunku budżetu obejmują m.in. środki niewykorzystanej dotacji w roku budżetowym w kwocie – 87.326,67 zł oraz środki subwencji przekazane w grudniu 2018 roku na styczeń następnego roku w kwocie – 293.125,00 zł.

Pozostałe środki pieniężne

W sprawozdaniu bilans z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2018 roku w poz. pozostałe środki pieniężne wykazano kwotę – 87.326,67 zł podlegającą zwrotowi w roku następnym tytułem niewykorzystanej dotacji.

Pozostałe należności i rozliczenia

W bilansie budżetu za 2018 rok po stronie aktywów w poz. należności od budżetów wykazano wartość – 116.518,23 zł stanowiącą: należne gminie z budżetu państwa udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Nadwyżka lub niedobór wykonania budżetu

W sprawozdaniu bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za 2018 rok wykazano deficyt budżetu w kwocie – 13.539.705,89 zł wynikający z salda Wn

konta 961, na które pod datą ostatniego dnia roku budżetowego 2018 przeniesiono na stronę Wn poniesione w ciągu roku wydatki budżetu w kwocie – 53.498.675,39 zł ewidencjonowane na koncie 902 – wydatki budżetu, a na stronę Ma przeniesiono zrealizowane w ciągu roku dochody budżetu w kwocie – 39.776.419,51 zł ewidencjonowane na koncie 901 – dochody budżetu.

Skumulowana nadwyżka lub niedobór wykonania budżetu

W bilansie organu za 2018 rok w pozycji skumulowany wynik budżetu wykazano wartość w kwocie – 19.717.761,32 zł, stanowiącą saldo Wn konta 960 (będące różnicą bilansu otwarcia kont: 960 strona Wn w kwocie – 19.900.311,31 zł i salda Ma konta 961 w kwocie – 182.549,99 zł przeksięgowaną na stronę Ma konta 960 pod datą zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu).

Wolne środki

Według danych zawartych w bilansie organu za 2018 rok wolne środki stanowiły kwotę 813.571,46 zł i wynikały z różnicy pomiędzy sumą sald strony Wn kont 133, 140 (1.135.563,46 zł) oraz strony Ma konta 909 (321.992,00 zł). Według sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2019 roku wykonanie wolnych środków wykazano w kwocie – 813.571,46 zł.

Bilans jednostki na dzień 31 grudnia 2018 roku

AKTYWA	Stan na 31.12.2018 roku	Saldo konta z którego wynikają dane wykazane w bilansie	PASYWA	Stan na 31.12.2018 roku	Saldo konta z którego wynikają dane wykazane w bilansie
A. Aktywa trwałe	78.093.917,54	011-071+080	A. Fundusz	76.095.076,68	Saldo Ma konta 800 i 860
I. Wartości niematerialne i prawne	13.402,73		I. Fundusz jednostki	60.206.552,36	Saldo Ma konta 800
A.II. Rzeczowe aktywa trwałe	78.080.514,81	011-071+080	II. Wynik finansowy netto	15.888.524,32	Saldo Ma konta 860
1. Środki trwałe	74.355.862,07	011-071	II.1. Zysk netto (+)	15.888.524,32	
1.1. Grunty	16.986.065,53	część salda konta 011	II.2. Strata netto (-)	0,00	Saldo Ma konta 860
1.1.1. Grunty stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego przekazane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom	0,00	część salda konta 011	III. Odpisy z wyniku + finansowego (nadwyżka środków obrotowych)	0,00	
1.2. Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	44.642.933,45	część salda konta -011 – część salda konta 071	IV. Fundusz mienia zlikwidowanych jednostek	0,00	-

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE Sulmierzyce
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

1.3. Urządzenia techniczne i maszyny	11.574.275,19	Część salda konta 011- część salda konta 071	B. Fundusze placówek	0,00	-
1.4. Środki transportu	1.006.790,49		C. Państwowe fundusze celowe	0,00	-
1.5. Inne środki trwałe	145.797,41	Część salda konta 011- część salda konta 071	D. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	3.160.078,76	-
II.2. Środki trwałe w budowie - inwestycje	3.724.652,74	Saldo Wn konta 080	I. Zobowiązania długoterminowe	0,00	
II.3. zaliczka na środki trwałe w budowie (inwestycje)	0,00		II. Zobowiązania krótkoterminowe	3.160.078,76	
III. Należności długoterminowe	0,00	-	II.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1.867.106,59	Saldo Ma konta 201
IV. Długoterminowe aktywa finansowe	0,00	-	II.2. Zobowiązania wobec budżetów	73.210,56	Saldo Ma konta 221
IV.1. Akcje i udziały	0,00	-	II.3. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	290.390,11	Salda Ma subkont do konta 229
IV.2. inne papiery wartościowe długoterminowe	0,00	-	II.4. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	196.202,04	Saldo Ma konta 231
B. Aktywa obrotowe	1.161.237,90		II.6. Sumy obce (depozytowe, zabezpieczenie wykonania umów)	116.603,24	Część salda Ma konta 240-2 – 240-6
I. Zapasy	12.916,87	Saldo Wn konta 310	II.7. Rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych	353.528,25	Saldo Ma konta 223
I.1. Materiały	12.916,87	j.w.	D.II. 8. Fundusze specjalne	263.037,97	
II. Należności krótkoterminowe	585.790,13		II.8.1. Zakładowy Fundusz	263.037,97	Saldo Ma konta 851

			Świadczeń Socjalnych		
2. Należności od budżetów	0,00	<i>Saldo Wn konta 225</i>	II.8.2. Inne fundusze	0,00	
1.4. Pozostałe należności	585.790,13	<i>Saldo Wn konta 221 i 240</i>	D.III. Rezerwy na zobowiązania	0,00	
III. Krótkotrwałe aktywa finansowe	562.530,90		D.IV. Rozliczenia międzyokresowe	0,00	
1. Środki pieniężne w kasie	0,00				
2. Środki pieniężne na rachunkach bankowych	562.530,90	<i>Saldo Wn konta 130, 135 i konta 139</i>			
Suma aktywów	79.255.155,44		Suma pasywów	79.255.155,44	

Dane wykazane w sprawozdaniu bilans jednostki wynikają w sald kont bilansowych ewidencji księgowej prowadzonej w Urzędzie Gminy Sulmierzyce.

Sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie na dzień 31 grudnia roku 2018 roku

Stwierdzono, że w 2018 roku jednostka wykazała zgodnie z ewidencją księgową dochody ogółem w wysokości 39.776.419,51 zł (obroty konta 901) oraz wydatki ogółem 53.316.125,40 zł (obroty konta 902). Jednostka rok budżetowy zakończyła deficytem w wysokości 13.539.705,89 zł.

Sprawozdanie Rb - Z – sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec IV kwartału 2018 roku

Według sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji na 31 grudnia 2018 roku wykazano zobowiązania Gminy Sulmierzyce w wysokości 34.071.038,67 zł z tego wobec banków 23.153.672,03 zł oraz wobec wierzycieli z grupy III 10.917.366,64 zł.

Sprawozdanie RB-27S i Rb-PDP z wykonania dochodów budżetowych – podatków za 2018 rok

Wyszczególnienie	Wykonane dochody	Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy	Skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych)	Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa obliczone za okres sprawozdawczy	
				Umorzenie zaległości podatkowych	Rozłożenia na raty, odroczenie terminu płatności, zwolnienie z obowiązku pobrania, ograniczenie poboru
Podatek od nieruchomości	17.185.884,88	225.639,00	106.117,00	0,00	0,00

od osób prawnych					
Podatek rolny od osób prawnych	19.820,00	5.347,00	0,00	0,00	0,00
Podatek leśny od osób prawnych	9.596,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Podatek od środków transportowych od osób prawnych	39.250,00	30.293,26	0,00	0,00	0,00
Podatek od nieruchomości od osób fizycznych	446.772,00	197.294,00	0,00	6.136,00	0,00
Podatek rolny od osób fizycznych	109.615,83	48.810,00	0,00	305,00	0,00
Podatek leśny od osób fizycznych	18.259,00	0,00	0,00	0,00	26,00
Podatek od środków transportowych od osób fizycznych	48.273,00	41.207,25	0,00	0,00	0,00

Stwierdzono, że w 2018 roku Izba Administracji Skarbowej przeprowadziła kontrolę w zakresie gospodarowania środkami publicznymi za 2015 rok. W wyniku kontroli stwierdzono, że Gmina błędnie naliczyła skutki obniżenia górnych stawek podatkowych oraz skutki zwolnień za rok 2013. W sprawozdaniu za IV kwartał 2018 roku z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego uwzględniono dane ze złożonych przez Gminę korekt deklaracji podatkowych.

IV. ROZRACHUNKI I ROSZCZENIA

1. ROZRACHUNKI Z ODBIORCAMI I DOSTAWCAMI. TERMINOWOŚĆ REGULOWANIA ZOBOWIĄZAŃ (LATA 2017 - 2018)

Konto 201 – rozrachunki z odbiorcami i dostawcami zgodnie z zakładowym planem kont służy do ewidencji wszelkich rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług. Konto 201 obciąża się za powstałe należności i roszczenia oraz za spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a uznaje się za powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń.

Na koncie 201 nie ujmuje się należności zaliczanych do dochodów budżetowych, które ujmowane są na koncie 221. Ewidencja analityczna konta 201 prowadzona jest odrębnie dla poszczególnych kontrahentów. Ewidencja szczegółowa do konta 201 może być prowadzona według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz powinna zapewnić możliwość ustalenia należności i zobowiązań krajowych i zagranicznych według poszczególnych kontrahentów.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku saldo konta 201 wyrażało wartość 1.867.106,59 zł i dotyczyło nieuregulowanych zobowiązań wobec 48 kontrahentów.

Zestawienie kontrahentów wobec których Gmina Sulmierzyce posiadała zobowiązania na dzień 31 grudnia 2018 roku stanowi załącznik nr 7 do protokołu kontroli.

Nieprawidłowości w zakresie uregulowania zobowiązań wobec kontrahentów objętych powyższym zestawieniem nie stwierdzono.

Kontrolę terminowości zapłaty zobowiązań przeprowadzono również na podstawie faktur wystawionych przez kontrahentów uczestniczących przy realizacji zadań inwestycyjnych objętych niniejszą kontrolą, opisanych na stronach 89-90 oraz 96-97 niniejszego protokołu. Nieprawidłowości w zakresie regulowania zobowiązań wobec wykonawców dokumentacji projektowej, wykonawców robót oraz inspektorów nadzoru nie stwierdzono.

2. ROZRACHUNKI PUBLICZNOPRAWNE

Konto 225 – rozrachunki z budżetami służy do ewidencji rozrachunków z budżetami w szczególności z tytułu dotacji, podatków, nadwyżek obrotowych, nadpłat w rozliczeniach z budżetami. Po stronie Wn konta 225 ujmuje się nadpłaty oraz wpłaty do budżetu, a po stronie Ma – zobowiązania wobec budżetów i wpłaty od budżetów. Ewidencja szczegółowa powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według każdego z tytułów rozrachunków z budżetem odrębnie. Na dzień 31 grudnia 2018 roku saldo konta po stronie Ma wyrażało wartość 73.210,56 zł. Kontrolą objęto obroty na koncie 225 za miesiące: listopad i grudzień 2018 roku oraz styczeń i luty 2019 roku. W badanym okresie na koncie 225 ewidencjonowano rozrachunki z tytułu: podatku dochodowego od osób fizycznych (od wynagrodzeń pracowników i od umów zlecenia); podatku VAT – naliczenie i odprowadzenie, zwrot podatku VAT.

Konto 229 – pozostałe rozrachunki publicznoprawne służy do ewidencji innych niż z budżetami rozrachunków publicznoprawnych, a w szczególności z tytułu ubezpieczeń społecznych. Po stronie Wn ujmuje się należności oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań. Stronę Ma konta obciążają zobowiązania, spłata i zmniejszenie należności z tytułu rozrachunków publicznoprawnych. Na dzień 31 grudnia 2018 roku saldo strony Ma konta 229 wyrażało wartość – 290.390,11 zł. Szczegółową kontrolą objęto obroty na koncie 229 za miesiące: listopad i grudzień 2018 roku oraz styczeń i luty 2019 roku. W okresie objętym kontrolą na koncie 229 ewidencjonowano operacje finansowe związane z naliczeniem i odprowadzeniem zobowiązań wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i PFRON.

Stwierdzono, że na koncie 229 ewidencjonuje się również naliczenia i przelewy składek na rzecz PZU, UNIQA I AVIVA z tytułu ubezpieczenia pracowników na życie. Wskazać należy iż klasyfikowanie ww. rozrachunków jako publicznoprawne i tym samym ujmowanie ich na koncie 229 – jest sprzeczne z zasadami wynikającymi z załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. . Rozrachunki z powyższego tytułu – stosownie do zasad określonych w powołanym rozporządzeniu nie są zaliczane do kategorii rozrachunków publicznoprawnych, a to oznacza, że powinny być uznane jako pozostałe, które podlegają ewidencji na koncie 240 – pozostałe rozrachunki. Zgodnie z powołanym wyżej rozporządzeniem konto 229 służy do ewidencji innych niż z budżetami rozrachunków publicznoprawnych, a w szczególności z ZUS z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz składek na Fundusz Pracy i PFRON. Wskazać należy przy tym, iż po stronie Ma konta 229 ujmuje się naliczone składki płacone przez pracodawcę na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i na Fundusz Pracy oraz PFRON od wynagrodzeń m.in. działalności finansowanej z funduszy celowych i Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Terminowość regulowania zobowiązań publicznoprawnych wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i PFRON w latach 2018/2019 ilustruje **zestawienie stanowiące załącznik nr 8 do protokołu kontroli**.

3. POZOSTAŁE ROZRACHUNKI

Konto 231 – rozrachunki z tytułu wynagrodzeń służy do ewidencji rozrachunków z pracownikami jednostki i innymi osobami fizycznymi z tytułu wypłat pieniężnych i świadczeń rzeczowych zaliczonych do wynagrodzeń, a w szczególności należności za pracę wykonywaną na podstawie stosunku pracy, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy agencyjnej. Ewidencję analityczną prowadzi się w postaci imiennych kart wynagrodzeń dla poszczególnych pracowników otrzymujących wynagrodzenie. Saldo konta 231 na dzień 31 grudnia 2018 roku wrażało wartość po stronie Ma w kwocie – 196.202,04 zł z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

Szczegółową kontrolą objęto prawidłowość ewidencjonowania operacji finansowych na koncie 231 w latach 2018/2018. Ustalenia kontroli przedstawiono w temacie Wydatki osobowe - *Wydatki na wynagrodzenia za 2018 rok*.

Konto 234 – pozostałe rozrachunki z pracownikami służy do ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników, z innych tytułów niż wynagrodzenia. Po stronie Wn konta 234 ewidencjonuje się wypłacone pracownikom zaliczki i sumy do rozliczenia na wydatki obciążające jednostkę, należności od pracowników z tytułu dokonanych przez jednostkę świadczeń odpłatnych, należności i roszczenia od pracowników z tytułu niedoborów i szkód; należności z tytułu pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. Po stronie Ma księguje się rozliczone zaliczki i wydatki wyłożone przez pracowników w imieniu jednostki; wpływy sum niewykorzystanych zaliczek i innych należności od pracowników. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 234 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności, roszczeń i zobowiązań według tytułów rozrachunków.

Kontrolą objęto prawidłowość ewidencjonowania operacji finansowych na koncie 234 za miesiące: listopad-grudzień 2018 roku oraz styczeń-luty 2019 roku. W okresie objętym kontrolą na koncie 234 ewidencjonowano operacje finansowe takie jak: wypłatę i rozliczenie zaliczek udzielonych pracownikom jednostki, zwrot kosztów za zakupy dokonane na rzecz Gminy, naliczenie i zwrot kosztów podróży służbowych, rozliczenie kosztów zakupu okularów korekcyjnych, spłatę rat pożyczek z zfs.

Konto 240 (Urząd Gminy) – pozostałe rozrachunki - w jednostce konto 240 służy do ewidencji rozliczeń innych niż objęte ewidencją kont 201-234. W szczególności konto 240 może być używane do ewidencji pożyczek i innych rozliczeń, a także krótko i długoterminowych należności funduszy celowych. Po stronie Wn konta 240 ujmuje się powstałe należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań. Po stronie Ma konta ujmuje się powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń. Ewidencja szczegółowa zapewnia ustalenie rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów. Na dzień 31 grudnia 2018 roku saldo Wn konta 240 wyrażało wartość - 3.965,76 zł, a po stronie Ma - 116.603,24 zł.

Kontrolą objęto prawidłowość ewidencjonowania operacji finansowych na koncie 240 w miesiącach: listopad-grudzień 2018 roku oraz styczeń-luty 2019 roku. Ujęte na koncie operacje finansowe dotyczyły w szczególności: błędnych zapisów i ich korekty, rozrachunków z tytułu sum depozytowych (wpłaty zabezpieczenie należytego wykonania umowy), wpłaty i zwrotu wadium, potrącenia z list wynagrodzeń tytułem PKZP, przelewy składek i rat na zfs, zaksięgowanie odsetek od środków na rachunkach bankowych.

Konto 240 – pozostałe rozrachunki w ewidencji księgowej budżetu Gminy służy do ewidencji innych rozrachunków związanych z realizacją budżetu z wyjątkiem rozrachunków i rozliczeń ujmowanych na kontach 222,223,224,225 i 260. Ewidencja szczegółowa do konta 240 powinna umożliwić ustalenie stanu rozrachunków według poszczególnych tytułów oraz według kontrahentów. Na dzień 31 grudnia 2018 roku saldo konta 240 nie wyrażało salda.

Kontrolą objęto prawidłowość ewidencjonowania operacji finansowych na koncie 240 ewidencji księgowej budżetu gminy w miesiącach: listopad-grudzień 2018 roku oraz styczeń-luty 2019 roku. W badanym okresie operacje ujęte na koncie 240 dotyczyły błędnych obciążeń i uznań na rachunkach budżetu.

V. GOSPODARKA KASOWA

1. ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH I DRUKÓW ŚCISŁEGO ZARACHOWANIA. KONTROLA KASY. INSTRUKCJA KASOWA

W Urzędzie Gminy Sulmierzyce nie funkcjonuje obsługa kasowa. Wpłaty dokonywane przez podatników z tytułu podatków i innych opłat dokonywane są u inkasentów lub w oddziale Banku obsługującego rachunek budżetu Gminy Sulmierzyce. Opłaty za powyższe usługi ponosi Urząd Gminy na warunkach określonych w umowie zawartej pomiędzy Gminą Sulmierzyce a Bankiem Spółdzielczym.

VI. WYKONYWANIE BUDŻETU JEDNOSTKI. ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. INFORMACJE OGÓLNE – 2018 ROK.

Dochody i przychody budżetu za 2018 rok

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
DOCHODY OGÓŁEM	40.370.653,10	39.776.419,51
Dochody bieżące	28.855.113,13	28.796.530,70
Dochody majątkowe	5.767.936,13	5.338.799,95
Dotacje	5.408.267,24	5.305.952,26
z tego:		
- z budżetu Wojewody	5.349.324,24	5.249.666,26
- z funduszy celowych np. WFOŚ i GW (wymienić z jakich i ile)	58.943,00	56.286,00
<i>Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych</i>	0,00	0,00
<i>Fundusz Pracy</i>	5.003,00	5.003,00
<i>Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej</i>	53.940,00	51.283,00

Środki zagraniczne	339.336,60	335.136,60
PRZYCHODY	20.294.705,51	17.604.705,51
z tego:		
Kredyty i pożyczki	18.760.921,00	16.070.921,00
Nadwyżka z lat poprzednich	0,00	0,00
Inne	0,00	0,00
<i>wolne środki</i>	<i>1.533.784,51</i>	<i>1.533.784,51</i>
<i>dotatnie różnice kursowe</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Wydatki i rozchody budżetu – 2018 rok

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
WYDATKI OGÓŁEM	52 272 960,15	53 316 125,40
z tego:		
Wydatki majątkowe	26 649 370,03	24 007 557,10
Wydatki bieżące	30 623 590,12	29 308 568,30
ROZCHODY	3 392 398,46	3 251 428,16
w tym: spłata kredytów i pożyczek	3 392 398,46	3 251 428,16

W uchwale nr XLIV/273/2018 z dnia 4 stycznia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Sulmierzyce na 2018 rok zaplanowano dochody w wysokości – 38.155.825,86 zł, w tym dochody bieżące – 32.822.310,25 zł, a dochody majątkowe – 5.333.515,61 zł. Wydatki zaplanowano na poziomie 47.912.149,20 zł, w tym wydatki bieżące 25.821.604,57 zł oraz wydatki majątkowe 22.090.544,63 zł. Planowany deficyt w wysokości **9.756.323,34 zł** zostanie sfinansowany przychodami z tytułu zaciągniętej pożyczki oraz przychodami z tytułu emisji obligacji. Z uchwały wynika również, że zaplanowano przychody w kwocie **13.156.241,00 zł** oraz łączną kwotę zaplanowanych rozchodów w kwocie **3.399.917,66 zł**.

Ustalono limit zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych zaciągniętych na:

- sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu w kwocie 3.200.000,00 zł,
- sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie **14.200.000,00 zł**,
- spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie **4.000.000,00 zł**,

Z powyższego wynika, że Rada Gminy ustaliła limity zobowiązań w wysokościach wyższych niż wynikające z planowanego deficytu oraz planowanych rozchodów. Ustalone limity zobowiązań zawierają zobowiązania z tytułu odsetek od zaciągniętych przez jednostkę zobowiązań.

W uchwale budżetowej zawarto upoważnienia dla Wójta Gminy do zaciągania kredytów i pożyczek na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu do kwoty 3.000.000,00 zł, do dokonywania zmian w planie wydatków bieżących budżetu w ramach działu, polegających na przesunięciach między rozdziałami w zakresie uposażenia i wydatków na wynagrodzenia ze stosunku pracy oraz składek od nich naliczanych, do dokonywania

zmian w zakresie wydatków majątkowych w ramach działu, które nie spowodują odstąpienia od finansowania w danym roku budżetowym zadania inwestycyjnego oraz nie spowodują utworzenia nowego zadania inwestycyjnego z wyłączeniem zmian kwot wydatków majątkowych objętych załącznikiem przedsięwzięć wieloletnich do Wieloletniej Prognozy Finansowej, lokowania wolnych środków budżetowych w trakcie realizacji budżetu na 2018 rok w bankach.

W uchwale ustalono dochody z tytułu opłaty za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu i wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii w kwocie 95.000,00 zł. Ustalono dochody z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska oraz wydatki związane z ochroną środowiska na poziomie 9.600,00 zł. Ustalono dochody z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwocie 319.956,00 zł oraz wydatki na system gospodarowania odpadami komunalnymi w kwocie 802.455,00 zł.

Z art. 6r ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy. Ponadto z art. 6r ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wynika, że środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. **Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy Gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi**, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Zgodnie z ustawą z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty:

- wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, gmina może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,

- usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, mogą być wykorzystane także na wyposażenie, zgodnie z regulaminem, nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowych i technicznym.

W zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina zapewnia właścicielom nieruchomości pozbywanie się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, przy czym rozumie się przez to odbieranie odpadów z terenu nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1 i 2, przyjmowanie odpadów przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz zapewnianie przyjmowania tych odpadów przez gminę w inny sposób. **W świetle wyżej przedstawionych przepisów Gmina powinna dążyć do zbilansowania dochodów i wydatków na system gospodarowania odpadami komunalnymi. W przypadku gdy zaplanowane realnie dochody nie pozwalają na sfinansowanie wydatków związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi Wójt winien zapewnić**

skalkulowanie stawek tak, aby pokrywały one wydatki oraz przedstawić projekt uchwały Radzie Gminy.

W budżecie utworzono rezerwy:

- ogólną w kwocie 50.000,00 zł (0,104% wydatków budżetu),
- rezerwę celową w wysokości 80.000,00 zł z przeznaczeniem na zarządzanie kryzysowe (0,56% wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu). Uchwałą z dnia 8 lutego 2018 roku nr IV/36/2018 Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej zaopiniował pozytywnie możliwość sfinansowania przez Gminę Sulmierzyce deficytu budżetu na 2018 rok.

Dochody i przychody budżetu 2019 rok

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
DOCHODY OGÓŁEM	42.416.903,24	42.091.787,00
Dochody bieżące	38.158.031,42	37.858.768,63
Dochody majątkowe	4.258.871,82	4.233.018,37
Dotacje	6.333.806,57	6.275.086,26
z tego:		
- z budżetu Wojewody	6.302.047,57	6.243.327,26
- z funduszy celowych np. WFOŚ i GW (wymienić z jakich i ile)	31.759,00	31.759,00
<i>Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych</i>		.
<i>Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej</i>	31.759,00	31.759,00
Środki zagraniczne	701.204,58	697.004,58
PRZYCHODY	13.096.365,35	13.096.365,35
z tego:		
Kredyty i pożyczki	12.282.793,89	12.282.793,89
Nadwyżka z lat poprzednich	0,00	0,00
Inne	0,00	0,00
<i>wolne środki</i>	813.571,46	813.571,46
<i> dodatnie różnice kursowe</i>	0,00	0,00

Wydatki i rozchody budżetu – 2019 rok

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
WYDATKI OGÓŁEM	55 053 302,95	49 002 752,14
z tego:		
Wydatki majątkowe	28 481 863,00	16 398 893,21
Wydatki bieżące	33 571 439,95	32 603 858,93
ROZCHODY	3 459 965,64	3 452 446,44

w tym: spłata kredytów i pożyczek	3 459 965,64	3 452 446,44
-----------------------------------	--------------	--------------

W uchwale nr III/20/18 z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Sulmierzyce na 2019 rok zaplanowano dochody w wysokości – 43.300.573,18 zł, w tym dochody bieżące – 38.689.613,21 zł, a dochody majątkowe – 4.610.959,97 zł. Wydatki zaplanowano na poziomie 49.260.573,18 zł, w tym wydatki bieżące 29.653.055,95 zł oraz wydatki majątkowe 19.607.517,23 zł. Planowany deficyt w wysokości **5.960.000,00 zł** zostanie sfinansowany przychodami z tytułu zaciągniętej pożyczki długoterminowej w kwocie 2.941.000,00 zł oraz przychodami z tytułu emisji obligacji w kwocie 3.019.000,00 zł. Z uchwały wynika również, że zaplanowano przychody w kwocie 9.641.000,00 zł oraz łączną kwotę zaplanowanych rozchodów w kwocie **3.681.000,00 zł**.

Ustalono limit zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych zaciągniętych na:

- sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu w kwocie 3.200.000,00 zł,
- sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie **13.500.000,00 zł**,
- spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie **4.750.000,00 zł**,

Z powyższego wynika, że Rada Gminy ustaliła limity zobowiązań w wysokościach wyższych niż wynikające z planowanego deficytu oraz planowanych rozchodów. Ustalone limity zobowiązań zawierają zobowiązania z tytułu odsetek od zaciąganych przez jednostkę zobowiązań.

W uchwale budżetowej zawarto upoważnienia dla Wójta Gminy do zaciągania kredytów i pożyczek do wysokości określonych limitów oraz do dokonywania zmian w planie wydatków bieżących budżetu w ramach działu, polegających na przesunięciach między rozdziałami w zakresie uposażenia i wydatków na wynagrodzenia ze stosunku pracy oraz składek od nich naliczanych, do dokonywania zmian w zakresie wydatków majątkowych w ramach działu, które nie spowodują odstąpienia od finansowania w danym roku budżetowym zadania inwestycyjnego oraz nie spowodują utworzenia nowego zadania inwestycyjnego z wyłączeniem zmian kwot wydatków majątkowych objętych załącznikiem przedsięwzięć wieloletnich do Wieloletniej Prognozy Finansowej, lokowania wolnych środków budżetowych w trakcie realizacji budżetu na 2019 rok w bankach.

W uchwale ustalono dochody z tytułu opłaty za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu i wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii w kwocie 91.000,00 zł. Ustalono dochody z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska oraz wydatki związane z ochroną środowiska na poziomie 7.400,00 zł. Ustalono dochody z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwocie 319.176,00 zł oraz wydatki na system gospodarowania odpadami komunalnymi w kwocie 928.999,00 zł.

Z treści art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wynika, że **z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi Gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Gmina powinna dążyć do zbilansowania dochodów i wydatków na system gospodarowania odpadami komunalnymi. Zauważyć należy, że plan na 2019 rok dochodów i wydatków związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi wskazuje, że z dochodów za odbiór odpadów komunalnych Gmina jest w stanie pokryć tylko w około jednej trzeciej części wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.**

W budżecie utworzono rezerwy:

- ogólną w kwocie 60.000,00 zł (0,121% wydatków budżetu),
- rezerwę celową w wysokości 90.000,00 zł z przeznaczeniem na zarządzanie kryzysowe Uchwałą z dnia 11 lutego 2019 roku nr IV/20/2019 Skład Orzekający Regionalnej Izby

Obrachunkowej zaopiniował pozytywnie możliwość sfinansowania przez Gminę Sulmierzyce deficytu budżetu na 2019 rok.

Wieloletnia prognoza finansowa

Kontrola objęto Wieloletnią Prognozę Finansową przyjętą uchwałą z dnia 22 stycznia 2020 roku nr XIX/126/2020 na lata 2020 -2030.

Kontrolą objęto prawidłowość ujęcia dochodów majątkowych i bieżących, wydatków bieżących, rozchodów oraz kwoty długu.

Dochody majątkowe

Stwierdzono, że na 2020 rok zaplanowano dochody z tytułu dotacji i środków zewnętrznych przeznaczonych na inwestycje w kwocie 6.770.953,36 zł. Na lata 2021-2030 nie zaplanowano dochodów z tytułu dotacji i środków zewnętrznych przeznaczonych na inwestycje.

Stwierdzono, że z obowiązujących na dzień uchwalenia WPF harmonogramów do umów dotacji majątkowych wynikały następujące kwoty:

Nazwa zadania	Kwota dotacji wynikająca z umowy	Kwota dotacji wynikająca z harmonogramu płatności	Kwota dotacji jaka została wykorzystana do 31 grudnia 2019 roku	Kwota dotacji zaplanowana w WPF	Różnica pomiędzy kwotą dotacji wynikającą z zawartej umowy a
1	2	3	4	5	Kol2-kol.4
Walory Krainy Wielkiego Łuku Warty	4.904.915,94	981.000,00	1.919.359,88	3.151.512,10	2.985.556,06
Strategii rozwoju Elektromobilności szansą na rozwój Gminy Sulmierzyce	49.000,00	49.000,00	0	49.000,00	49.000,00
Zagospodarowanie zabytkowego założenia parkowego w Chorzenicach poprzez przywrócenie i zwiększenie potencjału przyrodniczego oraz nadanie ekologicznych funkcji dydaktycznych	1.976.529,89	1.591.006,25	45.846,00	1.906.529,89	1.930.683,89
Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych oraz użyteczności publicznej w Gminie Sulmierzyce	1.663.911,37	1.639.091,37	0,00	1.663.911,37	1.663.911,37
Razem	8.594.357,20	4.211.097,62	1.965.205,88	6.770.953,36	6.629.151,32

Z powyższego zestawienia tabelarycznego wynika, że jednostka według harmonogramów płatności do zawartych umów uprawniona była do zaplanowania 4.211.097,62 zł dochodów majątkowych. Przyjmując jednak, że kwoty dotacji niewykorzystanych w ramach umów zostaną wypłacone w 2020 roku i sfinansują realizację zadań (jednostka zawrze stosowne aneksy do umów zmieniające harmonogramów płatności) jednostka mogła maksymalnie zaplanować dochody majątkowe na poziomie 6.629.151,32 zł. Zaplanowano kwotę dochodów majątkowych na 2020 rok w wysokości 6.770.953,36 zł tj. o 141.802,04 zł wyższą niż wynikającą z zawartych umów.

Stwierdzono, że w WPF zaplanowano dochody ze sprzedaży majątku na 2020 rok w kwocie 250.000,00 zł. W latach następnych 2021-2030 nie planowano dochodów ze sprzedaży majątku. Stwierdzono, że dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano w oparciu o uchwałę Rady Gminy w Sulmierzycach z dnia 5 kwietnia 2013 roku nr XXIX/200/2013 w sprawie zasad gospodarowania nieruchomością stanowiącymi własność Gminy Sulmierzyce. Z uchwały wynika, że Wójt Gminy może zbywać nieruchomości, jeżeli jest to ekonomicznie uzasadnione i gdy nie są one wykorzystywane na cele publiczne realizowane przez Gminę w ramach zadań własnych. Wójt Gminy zarządzeniem nr 13/2019 z dnia 1 marca 2019 roku określił plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości na lata 2019 -2021. Z zarządzenia wynika, że do sprzedaży przeznaczono 9 działek położonych na terenie Gminy Sulmierzyce. Stwierdzono, że z zarządzenia wynika, że część działek 36/1, 175/1, 162/4 według miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stanowi drogi (gminne KD-D1/2, lokalne KD-L1/2, zbiorcze KDZ). Zauważyć przy tym należy, że uchwała w sprawie zasad gospodarowania nieruchomością dopuszcza sprzedaż nieruchomości przez Wójta w sytuacji gdy:

- 1) jest to ekonomicznie uzasadnione,
- 2) nieruchomości nie są wykorzystywane na cele publiczne realizowane przez gminę w ramach zadań własnych.

Z treści art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2019 roku Dz. U. poz.506) wynika, że zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują między innymi sprawy związane z drogami gminnymi, ulicami, placami oraz organizacją ruchu drogowego.

Zasady gospodarowania mieniem określone uchwałą zezwalają Wójtowi na sprzedaż nieruchomości w przypadku gdy jest to ekonomicznie uzasadnione. Zatem każdorazowo, gdy Wójt przeznacza nieruchomość do sprzedaży winien sporządzić analizę w celu wykazania spełnienia warunku wskazanego w uchwale dotyczącej gospodarowania mieniem gminy. W zarządzeniu Wójta Gminy Sulmierzyce z dnia 1 marca 2019 roku nr 13/2019 w sprawie sporządzenia planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości na lata 2019 -2021 wskazano jedynie nieruchomości przeznaczone do sprzedaży, nie uzasadniono jednak dlaczego sprzedaż tych nieruchomości będzie ekonomicznie uzasadniona.

W związku z tym, że nieruchomości przeznaczone do sprzedaży nie posiadały operatów szacunkowych wartości przyjęto według analizy cen rynkowych nieruchomości sporządzonej przez podinspektora ds. gospodarki nieruchomości i rolnictwa Izabeli Smardzewskiej.

Dochody bieżące

W latach 2020 – 2021 zaplanowano wzrost dochodów bieżących o około 19% w 2020 roku w stosunku do 2019 roku a w 2021 roku o ok. 4% w stosunku do roku 2020. Główną przyczyną wzrostu dochodów bieżących jest zaplanowanie wzrostu pozostałych dochodów bieżących, w tym dochodów z opłaty eksploatacyjnej w 2020 roku o 7.599.257,85 zł tj. o 33% oraz o 1.569.683,41 zł tj. o 5%. Z okazanego do kontroli pisma od PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. wynika, że w 2020 roku planowane wydobycie węgla kamiennego wzrosło o 5 mln ton, co daje wzrost dochodów z opłaty eksploatacyjnej o ok. 6 mln zł¹. W 2021 roku planowane wydobycie

---

¹ 5 mln. ton * 2,01 zł *60% – stawka opłaty eksploatacyjnej na 2020 rok zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Środowiska z dnia 17 września 2019 roku w sprawie stawek opłat na rok 2020 z zakresu przepisów Prawa geologicznego i górniczego (Monitor Polski poz. 927). Zgodnie z art. 141 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity z 2019 roku poz. 868) wynika, że wpływy z tytułu opłat, o których mowa w niniejszym dziale, w 60% stanowią dochód gminy, na terenie której jest prowadzona działalność, a w 40% dochód NFOŚiGW.

węgla brunatnego wzrośnie o ok. 14 mln ton, co przekłada się na wzrost dochodów z tytułu opłaty eksploatacyjnej o około 16,8 mln zł. Zatem planowany wzrost dochodów bieżących znajduje pokrycie w posiadanych przez jednostkę dokumentach. Zauważyć jednak należy, że przy planowaniu dochodów z tytułu opłaty eksploatacyjnej należy pamiętać o tym, że dochody z tytułu opłaty eksploatacyjnej za II półrocze danego roku wpływają zgodnie z art. 137 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity z 2019 roku poz. 868) w terminie do końca miesiąca po zakończonym okresie rozliczeniowym, tj. do 31 stycznia.
W okresie 2022 -2024 zaplanowano wzrost dochodów bieżących na poziomie około 2%.

Wydatki bieżące

Stwierdzono, że zaplanowane wydatki bieżące na lata 2020, 2022 rosną w tempie odpowiednio w 2020 roku w porównaniu do 2019 roku o około 10% oraz w 2022 roku wzrastają o ok. 8% w stosunku do 2021 roku. Natomiast planowane wydatki bieżące na 2021 rok spadają w stosunku do planowanych wydatków bieżących 2020 roku o około 4,5%. W stosunku do 2019 roku wydatki roku 2021 rosną o około 5%.

Planowane przychody i rozchody i kwota długu

Rozchody wynikające z zawartych umów mieszczą się w planie rozchodów na 2020 rok. Stwierdzono, że w WPF na 2020 rok oraz w budżecie na 2020 rok nie uwzględniono zmian wynikających z zawartego w dniu 30 grudnia 2019 roku aneksu do umowy pożyczki nr 6/OA/P/2019. Z aneksu wynika, że WFOŚiGW udzieli pożyczki w niższej wysokości tj. w kwocie 5.582.793,89 zł (pierwotnie kwota 5.631.000,00 zł różnica to kwota 48.206,11 zł). Zatem planowana kwota długu na koniec 2020 roku była wyższa niż wynikająca z dokumentów posiadanych przez jednostkę w dniu uchwalenia WPF oraz budżetu tj. 22 stycznia 2020 roku. Kwota długu na dzień 31 grudnia 2019 roku wykazana w WPF zgodna była z wielkościami wykazanymi w RB-Z na koniec IV kwartału 2019 rok. Zauważyć należy, że z treści art. 226 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych wynika, że wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna.

Test

dotyczący przestrzegania wskaźnika spłaty zadłużenia obowiązującego w latach 2020 i następnych

Lp.	Tezy kontrolne –prognoza na 2020 rok jako bazowy i następne				Uwagi
	Lata	2020			
1.	Czy prognoza długu została uchwalona na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązanie?	T			
	Lata	2020	2021	2022	
2.	Czy dochody bieżące w zakresie lat 2020-2022 w WPF zostały zaplanowane z zachowaniem wymogu realizacyjności?	T	T	T	
3.	Czy wydatki bieżące w zakresie lat 2020-2022w WPF zostały zaplanowane z zachowaniem wymogu realizacyjności?	T	T	T	
4.	Czy dochody ogółem w zakresie lat 2020-2022 WPF zostały zaplanowane z zachowaniem wymogu realizacyjności?	N	T	T	Nieprawidłowości w zakresie planowania dochodów majątkowych
5.	Czy objaśnienia do WPF z 2020 roku wyjaśniają poziom prognozowanych dochodów i wydatków bieżących w zakresie lat 2020-2022 ?	T	T	T	
6.	Czy rzetelnie podano w WPF z 2020 roku dane dotyczące rozchodów z tytułu spłat	T*	T*	T*	

	kredytów, pożyczek, wykupu papierów wartościowych?				
7.	Czy rzetelnie podano w WPF z 2020 roku dane dotyczące dochodów ze sprzedaży majątku?	T	T	T	
8.	Czy rzetelnie podano w WPF z 2020 roku dane dotyczące wydatków bieżących na obsługę długu?	T	T	T	

* stwierdzono, że jednostka zawiązała kwotę rozchodów o część niezaciągniętej pożyczki, oraz planowała kwoty rozchodów zaokrąglając ich wartości.

VII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

1. DOCHODY Z PODATKÓW I OPŁAT LOKALNYCH - 2018 – 2019 (III KWARTAŁY)

1) Rachunkowość w zakresie podatków i opłat. Plan kont

Zarządzeniem nr 1/18 z dnia 2 stycznia 2018 roku Wójt Gminy Sulmierzyce ustalił w załączniku nr 4 wykaz ksiąg i plan kont dla organu podatkowego Urzędu Gminy Sulmierzyce. Ustalono, że ewidencja podatków i opłat jest częścią ewidencji księgowej urzędu.

Zgodnie z planem kont ewidencję podatków i opłat prowadzi się na kontach syntetycznych: 130, 221, 226, 720. Nie przewidziano kont 101 oraz 141 z uwagi na to, iż w Urzędzie Gminy nie prowadzi się obsługi kasowej. Analiza treści wskazanego zarządzenia wykazała, że nie zostały w nim przewidziane konta pozabilansowe, m.in.: 990 – rozrachunki z osobami trzecimi z tytułu ich odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe podatnika oraz 991 – rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników. Należy zauważyć, że zgodnie §12 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 208 poz.1375) - konta pozabilansowe obejmują konta syntetyczne: konto 990 - Rozrachunki z osobami trzecimi z tytułu ich odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe podatnika i konto 991 - Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników; konta analityczne prowadzone według rodzajów podatków oraz konta szczegółowe poszczególnych osób trzecich i inkasentów. Pozabilansowe konta szczegółowe prowadzone dla osób trzecich do bilansowych kont szczegółowych podatników otwiera się na podstawie decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej, a pozabilansowe konta szczegółowe prowadzone dla inkasentów otwiera się na podstawie dokumentu, z którego wynika powierzenie funkcji inkasenta.

Konta ksiąg pomocniczych obejmują prowadzone w urzędzie konta służące do rozrachunków: z podatnikami, z tytułu podatków i opłat z osobami trzecimi, z tytułu odpowiedzialności solidarnej z podatnikami z tytułu podatków i opłat, z tytułu poboru podatków i opłat przez inkasentów oraz z jednostkami budżetowymi – z tytułu potrącenia kwoty z wzajemnej, bezspornej wymagalnej wierzytelności podatnika wobec jednostki samorządu terytorialnego. Konta te prowadzi się w następujący sposób: dla każdego podatnika prowadzi się odrębne konto w każdym podatku, a księgowania dokonuje się w rozbiciu na poszczególne podatki.

Ewidencja księgowa podatku od nieruchomości, podatku rolnego oraz podatku od środków transportowych od osób prawnych i fizycznych prowadzona jest techniką

komputerową przy użyciu programu komputerowego Usługi Informatyczne INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek s.j.

2) Organizacja wymiaru i poboru podatków i opłat

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Gminy w Sulmierzycach do zadań Referatu Finansowego należy m.in. prowadzenie spraw z zakresu wymiaru podatków dla osób fizycznych i dla osób prawnych, przygotowywanie decyzji w zakresie prowadzonych opłat i podatków, rozliczanie podatków: od nieruchomości, rolnego i leśnego, od środków transportowych, rozliczanie opłaty targowej i eksploatacyjnej, prowadzenie czynności egzekucyjnych podatków i opłat należnych gminie, prowadzenie spraw z zakresu pomocy publicznej dla przedsiębiorców, rozliczanie sołtysów z kontokwintariuszy, realizacja spraw poboru opłaty w drodze inkasa, określenie inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso. Sprawy związane z wymiarem, poborem i ewidencją podatków i opłat lokalnych w kontrolowanej jednostce prowadzą niżej wymienieni pracownicy:

- Marzena Ciosk- Kluska - inspektor ds. wymiaru podatków i opłat (podatek od nieruchomości, podatek leśny, podatek rolny)
- Piestrzyńska Marianna -podinspektor ds. księgowości podatkowej,
- Justyna Ussa - referent do spraw księgowości podatków i opłat (wymiar i księgowość podatku od środków transportowych),

Realizację dochodów Gminy z tytułu podatków i opłat lokalnych w latach 2018-2019 przedstawiono w poniżej zamieszczonych tabelach.

Tabela
Plan i realizacja dochodów własnych w 2018 roku

Lp	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania Planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE - ogółem		40.370.653,10	39.776.419,51	98,53	
1.	Podatek od nieruchomości	17.632.656,88	17.372.033,44	98,52	43,67
2.	Podatek rolny	216.733,00	203.549,02	93,92	0,51
3.	Podatek leśny	27.855,00	26.166,17	93,94	0,07
4.	Podatek od środków transportowych	87.568,00	87.560,00	99,99	0,22
5.	Opłata targowa	50.000,00	46.305,00	92,61	0,11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy w Sulmierzycach

Tabela
Plan i realizacja dochodów w 2019 roku

Lp	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania	Udział procentowy w wykonaniu
----	------------------	----------------	---------------------	----------------------	--

				Planu	budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE – ogółem		42.416.903,24	42.091.787,00	99,23	
1.	Podatek od nieruchomości	17.183.142,00	16.943.566,97	98,61	40,25
2.	Podatek rolny	221.213,00	201.628,94	91,15	0,48
3.	Podatek leśny	27.039,00	25.376,93	93,85	0,06
4.	Podatek od środków transportowych	86.142,00	86.142,00	100	0,20
5.	Opłata targowa	-	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy w Sulmierzycach

3) Podatek od nieruchomości

W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2018-2019 na terenie Gminy Sulmierzyce obowiązywały następujące uchwały w sprawie wysokości stawek na podatek od nieruchomości:

- nr XXLII/260/2017 Rady Gminy w Sulmierzycach z dnia 29 listopada 2017 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości (opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 7 grudnia 2017 roku, poz. 5214). Powyższa uchwała obowiązywała w 2018 roku,
- nr LV/361/2018 Rady Gminy w Sulmierzycach z dnia 5 października 2018 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości (opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 26 października 2018 roku, poz. 5600). Powyższa uchwała obowiązywała w 2019 roku.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą obowiązywały zwolnienia w podatku od nieruchomości wprowadzone na mocy uchwały nr XXVI/166/2012 z dnia 23 listopada 2012 roku (opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 5 grudnia 2012 roku, poz. 4047). Na mocy powyższej uchwały Rada Gminy w Sulmierzycach zwolniła z podatku od nieruchomości:

- grunty, budynki i budowle zajęte na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- budynki lub ich części wykorzystywane na potrzeby działalności kulturalnej prowadzonej w formie świetlic, bibliotek, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 13, poz. 123, z późn. zm.) wraz gruntami związanymi z tymi budynkami;
- budynki lub ich części wykorzystywane na potrzeby zbiorowego odprowadzania ścieków oraz zbiorowego zaopatrzenia w wodę w rozumieniu ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858, z późn. zm),
- budowle lub ich części wykorzystywane na potrzeby zbiorowego odprowadzania ścieków oraz zbiorowego zaopatrzenia w wodę w rozumieniu ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858, z późn. zm.).

Uchwałą Rady Gminy Sulmierzyce z dnia 30 listopada 2015 roku nr XV/81/2015 dokonano zmian uchwały nr XXVI/166/2012 z dnia 23 listopada 2012 roku polegających na rozszerzeniu zwolnienia z podatku od nieruchomości o zwolnienie gruntów, budynków lub ich części związanych z udzielaniem publicznych świadczeń zdrowotnych w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego w dniu 11 grudnia 2015 roku pod pozycją 5278.

Kontrolowana jednostka posiada dostęp do danych z ewidencji gruntów i budynków.

W latach 2018-2019 organ podatkowy nie przeprowadzał kontroli podatkowych wśród podatników podatku od nieruchomości.

Podatek od nieruchomości od osób prawnych

Na terenie Gminy Sulmierzyce podatek od nieruchomości od osób prawnych opłacało w 2018 roku 13 a w 2019 roku 12 podmiotów zaliczanych do kategorii osób prawnych.

W okresie objętym kontrolą dochody zaplanowane i wykonane z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych kształtowały się następująco:

	31.12.2018 r.	30.09.2019 r.
dochody planowane	17.185.884,88	18.306.370,00
dochody wykonane	17.051.225,00	12.459.664,00
zaległości	32.749,00	32.928,00
nadpłaty	5,40	8,40
skutki obniżenia górnych stawek podatkowych	225.639,00	61.962,48
skutki udzielonych ulg i zwolnień	106.117,00	25.642,83
umorzenie zaległości podatkowych	0,00	0,00
rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności	0,00	0,00

Powyższe dane ustalono na podstawie sprawozdań Rb-27S – z wykonania planu dochodów budżetowych na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz 30 września 2019 rok.

Stwierdzono, że w 2019 roku Najwyższa Izba Kontroli zbadała działania organów gminy w zakresie ustalania i egzekwowania dochodów od osób prawnych z tytułu podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych od osób prawnych. NIK objęło kontrolą lata 2017-2018 z uwzględnieniem okresów wcześniejszych i późniejszych. Z wystąpienia pokontrolnego nr LLO.411.003.08.2019 z dnia 21 maja 2019 roku Najwyższej Izby Kontroli Delegatura w Łodzi wynika, że w zakresie prawidłowości wymiaru podatku od nieruchomości od osób prawnych nie stwierdzono nieprawidłowości. Z uwagi na przeprowadzoną kontrolę przez Najwyższą Izbę Kontroli w 2019 roku odstąpiono od kontroli zagadnienia.

Podatek od nieruchomości od osób fizycznych

Na terenie Gminy Sulmierzyce obowiązek z tytułu podatku od nieruchomości ciążył w 2018 roku i 2019 roku na 9 podatnikach – osobach fizycznych. Ponadto, podatek od nieruchomości opłacany był w formie łącznego zobowiązania pieniężnego przez: 3199 podatników w 2018 roku i 3266 podatników w 2019 roku.

Dochody z tytułu podatku od nieruchomości za 2018 i 2019 rok kształtowały się następująco:

	31.12.2018 rok	30.09.2019 rok
- dochody planowane	446.772,00	446.772,00
- dochody wykonane	320.808,44	269.425,60
- zaległości	315.456,57	379.518,44
- nadpłaty	1.117,28	812,55
- skutki obniżenia górnych stawek podatkowych	197.294,00	160.613,88
- skutki udzielonych ulg i zwolnień	0,00	0,00
- umorzenie zaległości podatkowych	6.136,00	228,00
- rozłożenie na raty, odroczenie zapłaty	0,00	0,00

Powyższe dane ustalono na podstawie sprawozdań Rb-27S – z wykonania planu dochodów budżetowych za 2018 oraz na dzień 30 września 2019 roku.

Kontrolą objęto podatników o numerach kont podatkowych: (...) ² opłacających podatek od nieruchomości na podstawie decyzji organu w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości lub w formie łącznego zobowiązania pieniężnego.

Zestawienie tabelaryczne podatników podatku od nieruchomości – osób fizycznych stanowi załącznik nr 9 do protokołu kontroli.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości u podatników o numerach kont podatkowych:

(...) ³ - stwierdzono, że decyzja z dnia 24 stycznia 2018 roku nr 3127.30169.1.2018 zawiera nieaktualną podstawę prawną. tj. w decyzji wymiarowej podatku na 2018 rok wskazana jest uchwała Rady Gminy z dnia 28 listopada 2016 roku nr XXVIII/162/2016 w sprawie obniżenia ceny skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego na 2017 rok. Stawki zastosowane w decyzji wymiarowej są prawidłowe tj. obowiązujące w 2018 roku.

(...) ⁴ - podatnik nie składał informacji podatkowych, z których wynikałyby miejsca położenia przedmiotów opodatkowania. Organ podatkowy nie wzywał podatnika do uzupełnienia powyższych braków niezbędnych do prawidłowego opodatkowania podatkiem rolnym i podatkiem od nieruchomości posiadanych przez podatnika gruntów. Organ podatkowy wskutek nieustalenia, które grunty (nr działki i powierzchnia wraz z klasą gruntu) zajęte są na prowadzenie działalności gospodarczej zaniechał obowiązku weryfikacji składanych przez podatnika informacji na podatek od nieruchomości i podatek rolny. Art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, który stanowi, że organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu:

---

² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

1) sprawdzenie terminowości:

a) składania deklaracji,

b) wpłacania podatków, w tym również pobieranych przez płatników oraz inkasentów;

2) stwierdzenie formalnej poprawności dokumentów wymienionych w pkt 1;

3) ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

Stwierdzono, że podatnikowi (jednemu ze współmałżonków) wydano następujące koncesje na wydobywanie kopalin z następujących złóż: (...) ⁵.

Podatnik zgłosił do opodatkowania podatkiem od nieruchomości z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej 8429 m² gruntów. Podatnik posiada 3557 m² gruntów sklasyfikowanych jako tereny budowlane inwestycyjne (Bi). Zatem podatnik zgłosił do opodatkowania 4872 m² gruntów, które nie są sklasyfikowane jako nieruchomość. Stwierdzono, że podatnik jest właścicielem działek o numerach (...) ⁶. Z map z portalu geoportal wynika, że na powyższych działkach prowadzona była działalność w zakresie pozyskiwania kopalin. Zatem aby prawidłowo zbadać, czy podatnik zgłosił do opodatkowania prawidłową powierzchnię gruntów o należałoby przeprowadzić kontrolę u podatnika wraz z oględzinami wszystkich nieruchomości gruntowych, które podatnik posiada.

(...) ⁷. Powyższe świadczy o tym, że Gmina nie zweryfikowała należycie informacji na podatek od nieruchomości złożonej przez podatnika, co stanowi naruszenie art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, który stanowi, że organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu:

1) sprawdzenie terminowości:

a) składania deklaracji,

b) wpłacania podatków, w tym również pobieranych przez płatników oraz inkasentów;

2) stwierdzenie formalnej poprawności dokumentów wymienionych w pkt 1;

3) ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami;

Zauważyć należy, że organ podatkowy posiadał wiedzę o rozpoczęciu działalności gospodarczej na działkach (...) ⁹, bowiem otrzymywał informacje o wydobytej kopalinie przez przedsiębiorstwo użytkujące grunt. Był w posiadaniu koncesji udzielonej na wydobywanie kopalin z 7 stycznia 2014 roku. Stwierdzono ponadto, że Wójt Gminy Sulmierzyce wydał również w dniu 15 października 2013 roku dla podmiotu decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, zatem był w

---

⁵ ⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

posiadaniu dokumentów na podstawie, których mógł wezwać właściciele gruntów do złożenia informacji na podatek od nieruchomości.

W dniu 11 września 2019 roku wydano decyzję zmiany wysokości zobowiązania podatkowego - podatnik zgłosił do opodatkowania od 1 sierpnia 2019 roku 11.000m² gruntu zajętego na działalność gospodarczą. Decyzję doręczono w dniu 11 września 2019 roku.

(...)¹⁰ - Stwierdzono, że decyzja z dnia 23 stycznia 2018 roku nr 3123.10016.1.2018 zawiera nieaktualną podstawę prawną. tj. w decyzji wymiarowej podatku na 2018 rok wskazana jest uchwała Rady Gminy z dnia 28 listopada 2016 roku nr XXVIII/162/2016 w sprawie obniżenia ceny skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego na 2017 rok. Stawki zastosowane w decyzji wymiarowej są prawidłowe tj. obowiązujące w 2018 roku. W wyniku kontroli ustalono, że podatnikowi Marszałek Województwa Łódzkiego decyzją (...)¹¹ z dnia 21 października 2011 roku udzielił koncesji na wydobycie kopaliny z działek (...)¹². Działki o numerach (...)¹³ stanowią własność podatnika. Z koncesji wynika, że działki o numerach (...)¹⁴ podatnik użytkuje na podstawie umów dzierżawy. Stwierdzono, że podatnik zgłosił do opodatkowania 3.000 m² gruntów zajętych na działalność gospodarczą. Z portalu Geoportal Województwa Łódzkiego wynika, że działalność jest prowadzona na działce (...)¹⁵ w dużo większych rozmiarach niż 3.000 m². Podatnik podczas trwania kontroli podatnik złożył korektę informacji wykazując do opodatkowania w 2020 roku 6.000m². Stwierdzono, że na jednego ze współmałżonków Starosta Powiatu Pajęczańskiego w dniu 25 października 2010 roku wydał decyzję koncesji (...)¹⁶. Koncesją objęto działkę (...)¹⁷ stanowiącą własność koncesjonobiorcy. Z portalu

---

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29

Geoportal Województwa Łódzkiego wynika, że działka w znacznej części (ponad 10.000m²) zajęta jest pod działalność wydobywczą lub rekultywacyjną (czyli działalność gospodarczą). Z udzielonej koncesji wynika, że obowiązuje w okresie od 25 października 2010 roku do 24 października 2020 roku. Nawet po wygaśnięciu koncesji podatnik (właściciel gruntu) zobowiązany jest deklarować podatek według stawek przewidzianych dla działalności gospodarczej do czasu zakończenia rekultywacji przez przedsiębiorcę, który jest adresatem koncesji. Zauważyć przy tym należy, że do Urzędu Gminy wpływały informacje o wydobytej kopalinie będące podstawą wymiaru opłaty eksploatacyjnej, w których podatnicy wskazywali, ile kopaliny wydobyli. Potwierdzali zatem, że prowadzą działalność gospodarczą na podstawie udzielonych koncesji na gruntach objętych tymi koncesjami. Wobec czego stwierdzić należy, że organ podatkowy nie weryfikował złożonych przez podatnika informacji podatkowych, co stanowiło naruszenie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa.

(...) ¹⁸ - podatnikowi (jednemu ze współmałżonków) Wojewoda Piotrkowski udzielił w dniu 30 listopada 1993 roku koncesji na wydobycie kopaliny. (...) ¹⁹ Decyzją z dnia 14 listopada 2005 roku (...) ²⁰ Wojewoda Łódzki zniósł decyzję udzielającą koncesji na wydobycie kopaliny. Do kontroli nie okazano dokumentów potwierdzających zrehabilitowanie gruntów, zatem organ podatkowy aby prawidłowo wymierzyć podatek winien ustalić, czy podatnik grunty zrehabilitował.

Stwierdzono ponadto, że decyzją (...) ²¹ z dnia 19 października 2010 roku Starosta Powiatu Pajęczańskiego udzielił koncesji na wydobycie kopaliny z działek (...) ²². Z przedłożonego do kontroli wypisu z ewidencji gruntu wynika, że obecnie działki o numerach (...) ²³ są własnością podatnika o numerze (...) ²⁴. Działki zostały nabyte przez

---

sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29

podatnika o numerze (...) ²⁵ na podstawie aktów notarialnych z 20 października 2008 roku, 5 sierpnia 2010 roku, 7 września 2009 roku. Z portalu Geoportal Województwa Łódzkiego wynika, że na działkach nadal prowadzona jest działalność gospodarcza (działki zajęte są pod wykopaliska). Zatem podatnik o numerze (...) ²⁶ winien zgłosić do opodatkowania działki zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie pozyskiwania kopalin.

Ponadto stwierdzono, że podatnikowi udzielono koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż (...) ²⁷. Z portalu Geoportal Województwa Łódzkiego wynika, że na działkach (...) ²⁸ nadal prowadzona jest działalność gospodarcza (działki zajęte są pod wykopaliska). Organ podatkowy do kontroli przedstawił decyzję z dnia 19 sierpnia 2016 roku Starosty Powiatu Pajęczańskiego (...) ²⁹ w sprawie zakończenia rekultywacji w kierunku rolnym na działkach (...) ³⁰ o łącznej powierzchni 1,29 ha. Zatem organ podatkowy winien ustalić, czy na gruntach zrehabilitowanych działalność gospodarcza jest nadal prowadzona i ewentualnie opodatkować grunt zajęty na prowadzenie tejże działalności. Z przedstawionego wypisu z ewidencji gruntów wynika, że działki: (...) ³¹ są własnością podatnika. Zatem organ podatkowy winien przeprowadzić postępowanie wyjaśniające, dokonać w ramach kontroli podatkowej niezbędnych pomiarów obszarów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej i wymierzyć podatek w należytej wysokości.

Powyższe dane dotyczące udzielonych koncesji, numerów działek uzyskano ze strony Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowego Instytutu Badawczego <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web> z uwagi na fakt, iż podczas kontroli nie

---

sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

przedstawiono decyzji udzielenia koncesji na wydobycie kopalin. Organ podatkowy nie przedstawił również decyzji o zakończeniu rekultywacji gruntów. Zatem stwierdzenie czy wymiaru podatku dokonano właściwie oparto na przedstawionych dokumentach. Do kontroli nie przedstawiono również informacji podatkowych, do których złożenia zobowiązany był podatnik o numerze (...) ³², będących podstawą wymiaru podatku za 2018 i 2019 rok. Do kontroli przedstawiono informacje podatkowe na podatek rolny oraz od nieruchomości z datą wpływu 13 stycznia 2020 roku. Z informacji wynikało, że składane są po raz pierwszy (w pozycji dotyczącej celu złożenia wskazano złożenie informacji). Informacje nie zawierały potwierdzenia dokonania weryfikacji poprawności ich złożenia oraz stwierdzenia zgodności ze stanem faktycznym. W informacjach brak było również wskazania okresu od jakiego obowiązują oraz brak było daty wypełnienia informacji przez podatnika. Wobec czego odstąpiono od kontroli poprawności sporządzenia przez podatników informacji, które wpłynęły do Urzędu Gminy w dniu 13 stycznia 2020 roku. Z ewidencji gruntów wynika, że podatnik był właścicielem między innymi gruntów sklasyfikowanych jako R IVA o powierzchni 0,28ha, RIVb o powierzchni 0,28 ha, PS IV o powierzchni 0,0093 ha, W o powierzchni 0,06 ha, Bi o powierzchni 0,7713 ha. Zatem bez wskazania w informacji podatkowej klas gruntów, które zajęte są na działalność gospodarczą nie jest możliwy prawidłowy wymiar zarówno podatku rolnego jak i podatku od nieruchomości. Zgodnie z art. 6a ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym - podatnicy zobowiązani są składać informacje o gruntach. Z treści art. 6 ust 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku ustawy o podatku o podatkach i opłatach lokalnych wynika, że osoby fizyczne są zobowiązane do składania informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych. Powyższe informacje są podstawą do wydania decyzji wymiarowej podatku rolnego bądź podatku od nieruchomości lub opodatkowania nieruchomości w łącznym zobowiązaniu pieniężnym. W przypadku gdy podatnik pomimo wezwania nie składa żądanej przez organ podatkowy informacji organ podatkowy wszczyna postępowanie podatkowe na podstawie art. 165 ustawy Ordynacja podatkowa, przeprowadza postępowanie podatkowe i wydaje decyzję wymiarową. W związku z opisanym stanem faktycznym organ podatkowy w stosunku do podatnika (...) ³³ winien dodatkowo ustalić czy jest/była prowadzona działalność gospodarcza w zakresie pozyskiwania kopalin oraz czy zostały wydane decyzje o zakończeniu rekultywacji gruntów, które uprawniałyby podatnika do opodatkowania gruntów według danych wynikających z ewidencji gruntów.

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie opodatkowania gruntów zajętych na działalność związaną z pozyskiwaniem kopalin organ podatkowy winien przeanalizować wydane wszystkim podatnikom koncesje na pozyskiwanie kopalin wraz z decyzjami o zakończeniu rekultywacji. Podatników, którzy są właścicielami gruntów na których prowadzona jest/była działalność w zakresie pozyskiwania kopalin organ podatkowy winien wezwać do złożenia informacji podatkowych, z których wynikało będzie ile gruntów danej klasy z danej działki zajęte jest/było pod działalność gospodarczą.

W przypadku niezłożenia przez podatnika korekt informacji, lub wykazania w informacjach danych, z którymi organ podatkowy nie zgadza się organ podatkowy winien wznowić postępowanie na podstawie art. 240 §1 ustawy Ordynacja podatkowa.

---

³² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Przed wznowieniem postępowania organ podatkowy winien wskazać dowody (okoliczności) istniejące w momencie wydawania decyzji podatkowych za lata ubiegłe a nieznane organowi podatkowemu przy wydawaniu decyzji (w szczególności mapy z obmiarami dotyczące wyrobisk górniczych). Przy ustalaniu danych historycznych (za lata wcześniejsze) organ podatkowy winien wziąć pod uwagę wszelkie informacje, mapy, które pozwolą mu w postępowaniu podatkowym opodatkować podatnika za lata wcześniejsze (szczególnie przydatne mogą być ortofotomapy zamieszczone w geoportalu województwa łódzkiego z lat ubiegłych).

Przy przeprowadzaniu postępowania podatkowego mającego na celu opodatkowanie nieruchomości za okres 5 lat wstecz należy mieć na względzie, że nieprowadzenie wydobywania kopaliny nie zwalnia właściciela gruntu z obowiązku płacenia podatku od nieruchomości według stawek przewidzianych dla działalności gospodarczej do czasu zakończenia rekultywacji gruntu (uprawomocnienia się decyzji o zakończeniu rekultywacji gruntów). Stanowisko powyższe zostało ugruntowane co potwierdzają wyroki np. Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 2 lutego 2018 roku I SA/Łd 1082/17 oraz Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 30 czerwca 2017 roku I SA/Wr 222/17, z których wynika, że grunty poddane procesowi rekultywacji są gruntami zajętymi na prowadzenie działalności gospodarczej, ponieważ czynności rekultywacyjne stają się częścią składową działalności gospodarczej w zakresie wydobywania kopaliny od chwili uzyskania koncesji. Oznacza to, że do czasu zakończenia rekultywacji, stwierdzonej decyzją właściwego organu administracji, grunty objęte rekultywacją są nie tylko związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, ale także gruntami faktycznie zajętymi na jej prowadzenie. Pogląd taki zbieżny jest z uchwałą siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 27 października 1994 r. (III ZAP 5/94). Zatem w świetle wyżej zaprezentowanych stanowisk stwierdzić należy, że każdy grunt z którego wydobywano kopalinę (zarówno ten objęty działaniami rekultywacyjnymi jak i ten, na którym nie prowadzi się działań rekultywacyjnych) winien być opodatkowany jako grunt zajęty na prowadzenie działalności gospodarczej najwyższymi stawkami. Organ podatkowy wymierzając podatek od nieruchomości za grunty, z których pozyskiwane były lub pozyskiwane są kopaliny winien mieć na uwadze, że opodatkowaniu podlega nie tylko powierzchnia samego wyrobiska ale również obszar niezbędny do prawidłowej eksploatacji złoża (np. grunty zajęte na zwałowiska „nadkładu” (ziemi, humusu) usunięte w celu eksploatacji złoża, strefa obsługi technologicznej, strefa składowania wydobytych kopaliny). Powyższe stanowisko można odnaleźć w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z 5 czerwca 2013 roku w Szczecinie I SA/Sz 123/13. Zatem organ podatkowy winien opodatkować grunty nie tylko zajęte przez wyrobiska ale również te, które zajęte zwałowiskami, składowaniem wydobytej kopaliny lub przeznaczono pod drogi wewnętrzne. Fakt zaprzestania prowadzenia wydobywania przez przedsiębiorcę nie ma znaczenia, bowiem obowiązek podatkowy ciąży na właścicielu danej nieruchomości. W przypadku, gdy przedsiębiorca zakupuje grunt poeksploatacyjny i nie prowadzi wydobywania kopaliny nie stanowi to przesłanki do opodatkowania podatkiem od nieruchomości według niższych stawek ani też podatkiem rolnym. Fakt niewykonywania przez osobę zobowiązaną według ustawy o ochronie gruntów rolnych obowiązków rekultywacyjnych nie stanowi przesłanki do opodatkowania gruntu podatkiem rolnym.

W powyższej sprawie organ podatkowy winien przeprowadzić postępowanie i opodatkować grunt zajęty na prowadzenie działalności gospodarczej (powierzchnię wyrobiska, powierzchnię zajęta na składowanie „nadkładu” - warstwy wierzchniej ziemi i humusu, obszar zajęty na składowanie wydobytej kopaliny, strefę obsługi technicznej – ciągów komunikacyjnych w zakładzie górniczym). Przeprowadzając postępowanie podatkowe organ podatkowy stosownie do art. 122 ustawy Ordynacja podatkowa winien podjąć wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w postępowaniu podatkowym. W szczególności stosownie do art. 180 i 181 ustawy Ordynacja podatkowa organ podatkowy winien jako dowód

dopuszczyć wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. Dowodami w postępowaniu podatkowym mogą być w szczególności księgi podatkowe, deklaracje złożone przez stronę, zeznania świadków, opinie biegłych, materiały i informacje zebrane w wyniku oględzin, informacje podatkowe oraz inne dokumenty zgromadzone w toku działalności analitycznej Krajowej Administracji Skarbowej, czynności sprawdzających, kontroli podatkowej lub kontroli celno-skarbowej oraz materiały zgromadzone w toku postępowania karnego albo postępowania w sprawach o przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe. W toku prowadzonego postępowania dotyczącego opodatkowania wyrobisk górniczych organ podatkowy winien jako dowód dopuścić w szczególności ewidencję zasobów złoża kopaliny, którą przedsiębiorca winien prowadzić stosownie do wymogu art. 101 ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Z treści art. 101 ust. 1, 3 - 6 ustawy Prawo geologiczne i górnicze wynika, że przedsiębiorca zobowiązany jest do prowadzenia ewidencji zasobów kopaliny. Przedsiębiorca, któremu koncesję na wydobycie kopaliny udzielał Starosta w ramach prowadzonej ewidencji zasobów złoża kopaliny sporządza corocznie operat ewidencyjny. Operat ewidencyjny dla zasobów złóż kopaliny stałych sporządza się na podstawie obmiaru wyrobisk, który w przypadku działalności prowadzonej na podstawie koncesji udzielonej przez starostę dokonywany jest raz na 3 lata.

Udzielone ulgi w zapłacie podatku w zakresie podatku od nieruchomości (np. umorzenie zaległości, rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności)

2018 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	5	6 569,00
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	_____	_____
Odroczenie terminu płatności podatku	_____	_____
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	_____	_____
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	_____	_____

2019 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	3	2 132,80
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	_____	_____
Odroczenie terminu płatności podatku	_____	_____
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	_____	_____
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	_____	_____

Z uwagi na wysokość udzielonych ulg odstąpiono od kontroli zagadnienia.

4) Podatek rolny

Na podstawie ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1892) i rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 roku w sprawie zaliczenia gmin oraz miast do jednego z czterech okręgów podatkowych (Dz. U. nr 143, poz. 1614 ze zm.) Gmina Sulmierzyce została zakwalifikowana do IV okręgu podatkowego.

Średnia cena skupu żyta za pierwsze trzy kwartały roku poprzedzającego rok podatkowy ustalona w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wynosiła odpowiednio:

- na rok 2018 – 52,49 zł za 1 dt (Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18 października 2017 roku w sprawie średniorocznej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów poprzedzających rok podatkowy; MP poz. 958),
- na rok 2019 – 54,36 zł za 1 dt (Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18 października 2018 roku w sprawie średniorocznej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów poprzedzających rok podatkowy; MP poz. 1004),

Na rok 2018 Rada Gminy w Sulmierzycach skorzystała z uprawnień wynikających z art. 6 ust. 3 ustawy o podatku rolnym i uchwałą z dnia 29 listopada 2017 roku nr XLII/261/2017 obniżyła średnią cenę skupu żyta przyjmowanej, jako podstawa obliczenia podatku rolnego do kwoty 41,38 zł. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 7 grudnia 2017 pod poz. 5215. Na rok 2019 Rada Gminy Sulmierzyce uchwałą nr LVI/368/2018 z dnia 13 listopada 2018 roku obniżyła cenę skupu żyta przyjmowaną jako podstawa obliczenia podatku rolnego na obszarze Gminy Sulmierzyce do kwoty 41,38 zł za 1q. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 4 grudnia 2018 roku pod poz. 6317.

Stawka podatku za 2018 i 2019 rok za 1 ha przeliczeniowy użytków rolnych w gospodarstwach rolnych wynosiła – 103,45 zł, a stawka podatku rolnego od pozostałych gruntów rolnych – 206,90 zł.

Podatek rolny od osób fizycznych

W wyniku kontroli stwierdzono, że w 2018 roku wydano 449, a w 2019 roku 448 decyzji w sprawie wymiaru podatku rolnego. Podatek rolny opłacany jest również w formie łącznego zobowiązania pieniężnego. W 2018 roku wydano 3199, a w 2019 roku 3266 decyzji w sprawie wymiaru podatków w formie łącznego zobowiązania pieniężnego.

W okresie objętym kontrolą dochody zaplanowane i wykonane z tytułu podatku rolnego od osób fizycznych kształtowały się następująco:

	31.12.2018 rok	30.09.2019 rok
dochody planowane	196.913,00	196.913,00
dochody wykonane	183.753,02	159.373,31
zaległości	3.307,40	7.137,10
nadpłaty	1.189,17	1.057,91
skutki obniżenia górnych stawek podatkowych	48.810,00	38.934,25
skutki udzielonych ulg i zwolnień	0,00	0,00
skutki umorzeń zaległości podatkowych	305,00	305,00

skutki rozłożenia na raty, odroczenia 0,00 0,00

Kontrolą objęto prawidłowość zastosowanych stawek podatkowych i wymiaru podatku rolnego, terminowość doręczania decyzji wymiarowych, terminowość zapłaty zobowiązań podatkowych w stosunku do podatników podatku opłacających podatek na podstawie decyzji w sprawie wymiaru podatku rolnego oraz w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego w temacie *Podatek od nieruchomości od osób fizycznych*.

Podatek rolny od osób prawnych

Na terenie Gminy Sulmierzyce opodatkowano w 2018 13 a w 2019 roku – 12 podmiotów zaliczanych do kategorii osób prawnych.

W okresie objętym kontrolą dochody zaplanowane i wykonane z tytułu podatku rolnego od osób prawnych kształtowały się następująco:

	31.12.2018 rok	30.06.2019 rok
dochody planowane	19.820,00	19.820,00
dochody wykonane	19.796,00	14.792,50
zaległości	0,00	7.565,50
nadpłaty	0,00	0,00
skutki obniżenia górnych stawek podatkowych	5.347,00	3.952,85
skutki udzielonych ulg i zwolnień	0,00	0,00
skutki umorzeń zaległości podatkowych	0,00	0,00
skutki rozłożenia na raty, odroczenia	0,00	0,00

Ze względu na niskie wykonanie dochodów z tytułu podatku rolnego od osób prawnych odstąpiono od kontroli zagadnienia.

Ułgi w podatku rolnym

2018 rok

Rodzaj decyzji	Ilość decyzji (szt.)	Kwota ulgi lub zwolnienia (zł)
Ułga inwestycyjna	_____	_____
Zwolnienie z tytułu nabycia gruntów	1	2,49
Ułga żołnierska	_____	_____
Umorzenie zaległości, odsetek	_____	_____
Rozłożenie na raty zapłaty podatku (zaległości)	_____	_____
Odroczenie terminu zapłaty podatku (zaległości)	_____	_____

W 2019 roku nie udzielano ulg i zwolnień w podatku rolnym. Z uwagi na wysokość udzielonych ulg w latach 2018-2019 odstąpiono od kontroli zagadnienia.

5) Podatek od środków transportowych

Uchwałą nr XLII/263/2017 z dnia 29 listopada 2017 roku Rada Gminy Sulmierzyce ustaliła stawki podatku od środków transportowych. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa łódzkiego w dniu 7 grudnia 2017 roku pod poz. 5217). Na 2019 rok nie podejmowano uchwały w sprawie zmiany stawek podatku od środków transportowych.

Według sprawozdania Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych – plan i wykonanie dochodów z tytułu podatku od środków transportowych w latach 2018-2019 kształtował się następująco:

	31.12.2018		30.09.2019	
	Os. prawne	Os. Fizyczne	Os. Prawne	Os. fizyczne
Plan	39.295,00	48.273,00	30.113,00	39.599,00
Wykonanie	39.295,00	48.265,00	32.588,00	48.829,00
Zaległość	0,00	8.733,40	0,00	12.063,40
Nadpłata	0,00	394,00	0,00	0,00
Skutki obniżenia górnych stawek	30.293,26	41.207,25	23.265,89	32.753,06
Skutki udzielonych ulg i zwolnień	3.746,25	0,00	2.497,00	0,00
Umorzenie	0,00	0,00	0,00	0,00
Rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności	0,00	0,00	0,00	0,00

Stwierdzono, że na terenie Gminy Sulmierzyce w 2018 roku zobowiązanych do opłacania podatku od środków transportowych zobowiązanych było 15 osób fizycznych oraz 5 osób prawnych. W 2019 roku zobowiązanych do opłacania podatku od środków transportowych było 14 osób fizycznych oraz 4 osoby prawne. W 2018 roku osoby fizyczne posiadały 42 środki transportowe a osoby prawne posiadały 28 środków transportowych. W 2019 roku osoby fizyczne posiadały 50 środków transportowych a osoby prawne posiadały 29 środków transportowych.

Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą organ podatkowy otrzymywał comiesięczne informacje ze Starostwa Powiatowego w Pajęcznie, dotyczące pojazdów zarejestrowanych i wyrejestrowanych z terenu Gminy Sulmierzyce. Z uwagi na fakt iż w 2019 roku Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła kontrolę w zakresie działania organów gminy w zakresie ustalania i egzekwowania dochodów od osób prawnych z tytułu podatku od środków transportowych od osób prawnych, kontrolą objęto prawidłowość opodatkowania środków transportowych należących do osób fizycznych. Kontrolą objęto podatników o numerach kont podatkowych (...) ³⁴. W zakresie prawidłowości zastosowanych stawek, poprawności księgowania na kartach kontowych podatników, windykacji zaległości podatkowych nieprawidłowości nie stwierdzono.

³⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Udzielone ulgi w zakresie podatku od środków transportowych (np. umorzenie zaległości, rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności)

Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą organ podatkowy nie udzielił ulg podatkowych w zakresie podatku od środków transportowych od osób fizycznych i prawnych.

6) Opłata targowa

Dochody z tytułu opłaty targowej zostały wykonane w kontrolowanym okresie na poziomie wskazanym w poniższej tabeli.

Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
Dochody na dzień 31 grudnia 2018 roku				
Opłata targowa	50.000,00	46.305,00	93%	0,00
Dochody na dzień 30 września 2019 roku				
Opłata targowa	50.000,00	0,00	0,00	0,00

Uchwała nr XLII/262/2017 Rady Gminy w Sulmierzycach z dnia 29 listopada 2017 r. w sprawie opłaty targowej na 2018 rok. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 7 grudnia 2017 pod pozycją 5217. Na 2019 rok Rada Gminy odstąpiła od uchwalania opłaty targowej.

Ze względu na niskie wykonanie dochodów z tytułu opłaty targowej odstąpiono od kontroli zagadania.

7) Terminowość podejmowania czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości podatkowych

Zaległości w poszczególnych podatkach oraz zestawienie działań windykacyjnych podejmowanych przez jednostkę w okresie objętym kontrolą, przedstawiają poniższe tabele, sporządzone na podstawie prowadzonej w jednostce ewidencji upomnień i tytułów wykonawczych. Windykację zaległości podatkowych prowadzono w oparciu o przepisy rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 1483).

Ustalono, iż kwota zaległości z tytułu poszczególnych podatków przedstawiała się następująco:

	31.12.2017	31.12.2018	30.09.2019
Podatek od nieruchomości (os. prawne)	31.434,00	32.749,00	33.928,00
Podatek rolny (os. prawne)	52,00	0,00	0,50
Podatek od środków transportowych (os. prawne)	0,00	0,00	0,00
Podatek od nieruchomości (os. fizyczne)	318.579,05	315.456,57	316.180,13
Podatek rolny (os. fizyczne)	5.099,58	3.307,40	7.137,40

Podatek od środków transportowych (os. fizyczne)	8.733,40	8.733,40	9.566,40
--	----------	----------	----------

WINDYKACJA

		2018 rok		2019 rok	
		Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
U P O M N I E N I A	Os. prawne – pod. od nieruchomości	3	1 542,00	5	1 574,00
	Os. prawne – podatek rolny	—	—	—	—
	Os. prawne – pod. od środków transport.	—	—	—	—
	Os. fizyczne – pod. od nieruchomości	—	—	—	—
	Os. fizyczne – podatek rolny	—	—	—	—
	Os. fizyczne – pod. od środków transport.	2	3 152,00	6	10 930,86
	Os. fizyczne – łączne zob. pieniężne	139	25 906,80	151	25 610,44
T Y T U Ł Y	Os. prawne – pod. od nieruchomości	1	1 657,00	4	2 348,00
	Os. prawne – podatek rolny	—	—	—	—
	Os. prawne – pod. od środków transport.	—	—	—	—
	Os. fizyczne – pod. od nieruchomości	—	—	—	—
	Os. fizyczne – podatek rolny	—	—	—	—
	Os. fizyczne – pod. od środków transport.	0	0	2	4 163,00
	Os. fizyczne – łączne zob. pieniężne	10	11 807,00	23	8 217,80

Podatek od nieruchomości od osób prawnych

Z uwagi na fakt, iż windykacja podatku od nieruchomości od osób prawnych objęta była w 2019 roku kontrolą Najwyższej Izby Kontroli odstąpiono od kontroli zagadnienia.

Podatek od nieruchomości od osób fizycznych

Kontrolą objęto terminowość zapłaty IV raty podatku od nieruchomości za 2018 rok oraz II raty podatku za 2019 roku przez podatników podatku od nieruchomości – osoby fizyczne, objęte kontrolą i wskazane w temacie *Podatek od nieruchomości – osoby fizyczne*. Kontrolą objęto podatników o numerach kont podatkowych: (...) ³⁵. W wyniku kontroli stwierdzono, że:

³⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- podatnik (...) ³⁶: na ratę IV/ 2018 oraz II/2019 w dniu 28 czerwca wystawiono tytuł wykonawczy (zaległości na 31 grudnia 2019 roku wynosiły 439 zł),
- podatnik (...) ³⁷: na zaległości wystawiono tytuły wykonawcze, podatnikowi umorzono zaległości podatkowe z tytułu IV raty 2018 roku, za II ratę 2019 podatnik uiścił zapłatę w dniu 21 maja 2019 roku,
- podatnik (...) ³⁸: na zaległości z tytułu IV/2018 wystawiono tytuł wykonawczy w dniu 14 marca 2019 roku. Na zaległości za II/2019 tytuł wykonawczy wystawiono w dniu 19 grudnia 2019 roku (stan zaległości na dzień 31 grudnia 2019 roku 385 zł),
- podatnik (...) ³⁹: na zaległości z tytułu IV/2018 wystawiono tytuł wykonawczy w dniu 27 grudnia 2018 roku. Na zaległości za II/2019 tytuł wykonawczy wystawiono w dniu 28 czerwca 2019 roku (stan zaległości na dzień 31 grudnia 2019 roku 1.683 zł),
- podatnik (...) ⁴⁰: zaległości dotyczą okresów wcześniejszych. Postanowieniami z dnia 30 grudnia 2014 roku oraz 25 czerwca 2015 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Radomsku umorzył postępowanie egzekucyjne ze względu na bezskuteczność egzekucji. Z akt sprawy wynika, że podatnik posiada nieruchomością gruntową. Zatem Gmina winna rozważyć zabezpieczenie nieprzedawnionych zaległości hipoteką. Zaległości na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiły 21.840,70 zł,
- podatnik (...) ⁴¹: na zaległości z tytułu IV/2018 nie wystawiono upomnienia. Podatnik dokonywał wpłaty w 2019 roku na zaległość IV/2018 w dniach 7 stycznia 2019 roku, 5 lutego 2019 roku, 11 marca 2019 roku. Zaległość z tytułu II raty 2019 roku uregulowano w dniu 4 czerwca 2019 roku i 25 czerwca 2019 roku. Na 31 grudnia 2019 roku podatnik nie posiadał zaległości,

---

³⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- podatnik (...) ⁴²: na IV/2018 dokonano wpłaty w dniu 16 listopada 2018 roku, na II ratę 2019 roku dokonano wpłaty w dniu 28 czerwca 2019 roku. Stan zaległości na 31 grudnia 2019 roku 128 zł.

Podatek rolny od osób fizycznych

- podatnik (...) ⁴³: na ratę IV/2018 wystawiono tytuł wykonawczy w dniu 14 marca 2019 roku, na II/2019 wystawiono upomnienie w dniu 25 maja 2019 roku (stan zaległości na dzień 31 grudnia 2019 roku 624 zł),

- podatnik (...) ⁴⁴: na ratę IV/2018 wystawiono tytuł wykonawczy w dniu 27 grudnia 2018 roku, na II/2019 wystawiono tytuł w dniu 28 czerwca 2019 roku (stan zaległości na dzień 31 grudnia 2019 roku 0,00 zł),

- podatnik (...) ⁴⁵: podatnik zobowiązany jest do opłacania podatku w jednej racie. Na 2018 rok wystawiono upomnienie w dniu 11 kwietnia 2018 roku na 2019 rok wystawiono upomnienie w dniu 4 kwietnia 2019 roku. Nie wystawiono tytułów wykonawczych. Na karcie kontowej podatnika widnieją zaległości od 2011 roku, które mogły ulec przedawnieniu wskutek braku czynności egzekucyjnych. W takiej sytuacji organ podatkowy winien zaległości odpisać z konta jako nieściągalne. Na 31 grudnia 2019 roku zaległości wynosiły 264 zł.

Podatek leśny od osób fizycznych

- podatnik (...) ⁴⁶: brak czynności windykacyjnych na IV/2018 oraz II/2019. Na karcie kontowej widnieją zaległości od 2012 roku które mogły ulec przedawnieniu wskutek braku czynności egzekucyjnych. W takiej sytuacji organ podatkowy winien zaległości odpisać z konta jako nieściągalne. Na 31 grudnia 2019 roku zaległości wynosiły 494 zł.

Podatek od środków transportowych od osób fizycznych

- podatnik (...) ⁴⁷: na ratę II/2019 wystawiono tytuł wykonawczy w dniu 11 października 2019 roku. Stan zaległości na dzień 31 grudnia 2019 roku 833 zł.

Pozostałe zaległości w podatku od środków transportowych osób fizycznych dotyczą podatku za lata wcześniejsze (od 2011 roku). Organ podatkowy winien dokonać

---

⁴² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

weryfikacji, które zaległości nie były objęte postępowaniem egzekucyjnym i uległy przedawnieniu. Przedawnione zaległości należy odpisać z konta jako nieściągalne.

Powyższe ustalenia wskazują na niewielkie uchybienia w zakresie podejmowania czynności windykacyjnych w stosunku do podatników podatku od nieruchomości, rolnego oraz leśnego.

Należy wspomnieć, iż zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych *Wierzyciel jest obowiązany do systematycznej kontroli zapłaty należności pieniężnych (§2)*. W §4 wskazano, iż „Jeżeli zachodzi uzasadnione okolicznościami przypuszczenie, że zobowiązany wykona dobrowolnie obowiązek bez konieczności wszczęcia egzekucji administracyjnej, wierzyciel może podejmować działania informacyjne wobec zobowiązanego zmierzające do dobrowolnego wykonania przez niego obowiązku, zwane dalej „działaniami informacyjnymi”, przed przesłaniem: upomnienia, tytułu wykonawczego, w przypadku gdy egzekucja administracyjna może być wszczęta bez uprzedniego doręczenia upomnienia. (...) Działania informacyjne są podejmowane w formie pisemnej, dźwiękowej lub graficznej w szczególności przez: internetowy portal informacyjny, krótką wiadomość tekstową (sms), e-mail, telefon, faks. Działania informacyjne są rejestrowane w postaci papierowej lub elektronicznej poprzez wskazanie, w szczególności: formy działania informacyjnego, daty podjęcia działania informacyjnego”. W §7 wskazano natomiast przypadki obowiązkowego przesłania przez wierzyciela upomnienia zobowiązanemu, a w §9 – tytułu wykonawczego.

2. DOCHODY Z MAJĄTKU

Plan i wykonanie dochodów z tytułu sprzedaży nieruchomości w latach 2018 – 2019 przedstawiały się następująco:

Dochody ze sprzedaży nieruchomości lub ich części (w tym lokali)

Plan na 1.01.2018	Plan po zmianach 31.12.2018	Wykonanie 31.12.2018	Plan na 1.01.2019	Plan po zmianach na 30.06.2019	Wykonanie 30.09.2019
140.000,00	24.800,00	24.786,00	30.000,00	30.000,00	28.300,00

Z uwagi na wielkość dochodów odstąpiono od kontroli zagadnienia.

2.2. Dochody z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

Dochody z użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

Paragraf	2018 rok			2019 rok		
	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
047	21,30	21,30	21,30	5.370,00	5.370,00	5.370,00

Z uwagi na wielkość dochodów odstąpiono od kontroli.

2.3. Dochody z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości

Uchwałą nr XXIX/200/2013 z dnia 28 lutego 2013 roku Rada Gminy Sulmierzyce ustaliła zasady gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Sulmierzyce. Z uchwały wynika, że w przypadku oddania nieruchomości w dzierżawę na okres dłuższy niż 3 lata należy przeprowadzić przetarg. Rada Gminy wyraziła zgodę na odstąpienie od trybu przetargowego w sytuacji, gdy planowana jest do zawarcia umowa z podmiotem, który: wydzierżawiał nieruchomość w okresie wcześniejszym na podstawie umowy trwającej przez okres co najmniej 3 lat lub wybudował na gruncie gminy obiekt budowlany trwale i nietrwale związany z gruntem, prowadzi działalność charytatywną, opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, sportową, rekreacyjną lub przeciwpożarową. Rada Gminy wyraziła również zgodę na odstąpienie od trybu przetargowego między innymi w sytuacji gdy podmiotem zainteresowanym dzierżawą jest klub sportowy działający w formie stowarzyszenia, uczniowski klub sportowy, przedmiot dzierżawy wykorzystywany będzie na cele publiczne w rozumieniu art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami lub też na cele działalności sakralnej. Z uchwały wynika, że wydzierżawianie nieruchomości do lat 3 następuje w trybie bezprzetargowym w formie składania ofert pisemnych.

Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych

Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych przedstawiono w poniższym zestawieniu tabelarycznym

Plan na 1.01.2018	Plan po zmianach 31.12.2018	Wykonanie 31.12.2018	Plan na 1.01.2019	Plan po zmianach 30.09.2019	Wykonanie 30.09.2019
75.445,00	83.654,00	84.986,37	89.838,00	89.838,00	69.211,35

Liczba nieruchomości oddanych w najem i dzierżawę

31.12.2018 rok		30.09.2019 rok	
Liczba nieruchomości oddanych w najem	27 lokali mieszkalnych 4 lokale użytkowe	Liczba nieruchomości oddanych w najem	27 lokali mieszkalnych 5 lokali użytkowych
Liczba nieruchomości oddanych w dzierżawę	9 nieruchomości gruntowych	Liczba nieruchomości oddanych w dzierżawę	9 nieruchomości gruntowych

W wyniku kontroli stwierdzono, że w 2019 roku zawarto jedną umowę na dzierżawę nieruchomości rolnej tj. działki 137 położonej w obrębie geodezyjnym Piekary.

Zarządzeniem z dnia 13/2019 z dnia 1 marca 2019 roku Wójt Gminy określił plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości na lata 2019-2021. Z zarządzenia wynika, że działkę 137 położoną w obrębie geodezyjnym Piekary planuje się wydzierżawić. W dniu 8 marca 2019 roku zamieszczono na BIP oraz na tablicy ogłoszeń wykaz nieruchomości planowanych do wydzierżawienia na okres do 3 lat w trybie bezprzetargowym. Wykaz zamieszczono również w prasie lokalnej w dniu 13 marca 2019 roku.

W dniu 17 kwietnia z oferentem zawarto umowę dzierżawy nr BFP.6845.3.1.2019.SL działki 137 o powierzchni 32 art. Czynsz dzierżawny określono na poziomie 100 zł rocznie płatny do 31 marca każdego roku.

Kontrolą objęto również terminowość wpłat za wynajem lokali mieszkalnych najemców, których wpłaty ewidencjonowane były pod następującymi numerami kart kontowych:

- 4/2019- stwierdzono, że wpłat dokonywano terminowo zgodnie z umową do 30 każdego miesiąca.,
- 25/2019 – stwierdzono, że z umowy wynikało, że czynsz za mieszkanie wynosi 198,84 zł miesięcznie. Na karcie kontowej przypisywano natomiast 199,84 zł tj.1 zł więcej miesięcznie. Stwierdzono, że najemca za lokal nie płacił terminowo. Od zaległych wpłat pobierano odsetki.
- 20/2019 – stwierdzono jedną nieterminową wpłatę od której pobrano odsetki za zwłokę,
- 6/2019 – wpłaty terminowe.

W wyniku kontroli stwierdzono, że na dzień 1 stycznia 2018 roku z tytułu czynszów figurowały zaległości w kwocie 1.862,28 zł. Zaległości dotyczyły czynszów, których termin płatności upłynął 2007 oraz 2012 roku. Zaległość w kwocie **1.260,76 zł** dotyczy zaległości zmarłego najemcy, natomiast kwota **244 zł** dotyczy zaległości za 2007 rok z tytułu rozwiązanej umowy najmu. Wobec braku podejmowania czynności windykacyjnych zaległości powyższe uległy przedawnieniu po upływie 3 lat, zatem winny być odpisane z kont księgowych.

3. POZOSTAŁE DOCHODY

3.1. Dochody z tytułu zajęcia pasa drogowego

Dochody za zajęcie pasa drogowego w 2018 roku oraz III kwartałach 2019 roku kształtowały się następująco.

Dochody z tytułu zajęcia pasa drogowego

Rok	Ilość wydanych decyzji (szt.)	Ilość wydanych umów (szt.)	Wysokość wymierzonych opłat (zł)
31.12.2018	14	6	11.451,94
30.09.2019	7	10	12.347,76

Z uwagi na wysokość dochodów odstąpiono od kontroli zagadnienia.

3.2. Inne dochody

Opłata eksploatacyjna

Zgodnie z art. 134 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2016, poz. 1131 ze zm.) przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wydobywanie kopaliny ze złoża, a w przypadku koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża - uzyskał decyzję inwestycyjną, wnosi opłatę eksploatacyjną ustaloną jako iloczyn jej stawki oraz ilości kopaliny wydobytej ze złoża bilansowego i pozabilansowego, w okresie rozliczeniowym. Okresem rozliczeniowym z tytułu opłaty eksploatacyjnej jest półrocze

liczone odpowiednio od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca i od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia (art. 137 ustawy).

Dochody uzyskiwane przez Gminę Sulmierzyce w latach 2018 i 2019 przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne.

Rok	Plan	Wielkość osiągniętych dochodów w zł	% wykonania planu
31.12.2018	1.926.128,00	1.925.388,39	99,96%
31.12.2019	4.000.000,00	3.984.816,84	99,62%

Kontrolą objęto obowiązek składania informacji dotyczącej opłaty za wydobytą kopalinę oraz terminowość wpłat opłaty eksploatacyjnej za 2019 rok i 2018 rok na podstawie decyzji o udzieleniu koncesji na wydobycie kopaliny (...) ⁴⁸. W wyniku kontroli stwierdzono, że podmioty dokonywały wpłat terminowo. Na podstawie okazanej do kontroli analitycznej karty kontowej nr 2/2019 prowadzonej dla dochodów z tytułu opłaty eksploatacyjnej stwierdzono, że przypisy opłaty dokonywane są w sposób prawidłowy w dacie złożenia informacji o wydobycie kopaliny.

VIII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

1. WYDATKI NA ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ – LATA 2018/2019

1.1. Informacje ogólne

Zadania z zakresu opieki społecznej na terenie Gminy Sulmierzyce realizuje Gminny Ośrodek Pomocy. Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest od dnia 1 lipca 1996 roku Pani Danuta Knopik (...) ⁴⁹.

1.2. Wydatki na zadania z zakresu pomocy społecznej

⁴⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wykonanie zadań finansowych w latach 2018/2019

Wyszczególnienie	Wykonanie na 31.12.2018	Wykonanie na 30.09.2019
Dział 852 Rozdział 85202 (Domy Pomocy Społeczne)	249.778,49	306.343,54
Dział 852 Rozdział 85205 (Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie)	999,10	1.000,00
Dział 852 Rozdział 85213 (Składki na ubezpieczenie zdrowotne płacone za osoby pobierające świadczenia)	6.432,00	7.576,66
Dział 852 Rozdział 85214 (zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego)	291.983,60	283.7134,87
Dział 852 Rozdział 85215 (Dodatki mieszkaniowe)	13.379,19	11.9243,38
Dział 852 Rozdział 85216 (Zasiłki stałe)	76.638,00	85.351,72
Dział 852 Rozdział 85219 (Koszty utrzymania Ośrodków Pomocy Społecznej)	670.125,53	790.097,95
Dział 852 Rozdział 85228 (Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze).	17.888,00	16.239,60
Dział 852 Rozdział 85230 (Pomoc w zakresie dożywiania).	129.099,55	119.046,04
Dział 852 Rozdział 85295 Pozostała działalność.	0,00	441.973,71

4. WYDATKI (DOTACJE) NA REALIZACJĘ ZADAŃ ZLECONYCH NA PODSTAWIE UMOWY JEDNOSTKOM SPOZA SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH - 2018 ROK

W dniu 17 września 2010 roku Rada Gminy Sulmierzyce podjęła uchwałę w sprawie szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art.3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

W dniu 17 października 2017 roku Wójt Gminy Sulmierzyce wydał zarządzenie nr 34/2017 w sprawie przeprowadzenia konsultacji dotyczących projektu „Programu Współpracy na 2018 rok Gminy Sulmierzyce z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”. Konsultacje w formie otwartego spotkania wyznaczono na dzień 30 października 2017 roku. Ogłoszenie o konsultacjach wraz z projektem Programu zamieszczono w BIP w dniu 17 października 2017 roku oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy o okresie od dnia 17 do 31 października 2017 roku.

W dniu 31 października 2017 roku sporządzono protokół z przeprowadzonych konsultacji społecznych projektu „Programu Współpracy na 2018 rok Gminy Sulmierzyce z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”, według którego w wyznaczonym w ogłoszeniu terminie nie stawiła się żadna z organizacji pozarządowych w celu przedstawienia swych propozycji i uwag do projektu „Programu ...”.

Protokół z przeprowadzonych konsultacji zamieszczono w dniu 2 listopada 2017 roku w BIP, na stronie internetowej gminy oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń jednostki.

W dniu 29 listopada 2017 roku Rada Gminy w Sulmierzycach podjęła uchwałę nr XLII/257/2017 w sprawie uchwalenia „Programu Współpracy Gminy Sulmierzyce z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2018 rok”.

Według Programu obszarami współpracy Gminy z organizacjami są zadania z zakresu:

- 1) ochrony i promocji zdrowia;
- 2) działania na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 3) pomocy społecznej oraz przeciwdziałania patologiom społecznym i łagodzenia ich skutków;
- 4) zapewnienia mieszkańcom Gminy aktywnych form spędzania wolnego czasu;
- 5) nauki, edukacji, oświaty i wychowania;
- 6) rozwoju lokalnego, tym gospodarczego;
- 7) kultury i sztuki;
- 8) kultury fizycznej, sportu, rekreacji i turystyki;
- 9) bezpieczeństwa publicznego;
- 10) ekologii i ochrony środowiska;
- 11) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;
- 12) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnej.

Współpraca z organizacjami ma charakter finansowy i pozafinansowy. Do form współpracy finansowej zalicza się udzielenie dotacji na:

- 1) dofinansowanie z budżetu Gminy realizowanych zadań publicznych;
- 2) finansowanie powierzonych do realizacji zadań.

W 2018 roku Rada Gminy w Sulmierzycach za priorytetowe uznaje zadania publiczne z następujących obszarów:

- 1) wspieranie inicjatyw związanych z ochroną i promocją zdrowia;
- 2) integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem;
- 3) rozwój form pracy z rodziną, w tym opieki nad dziećmi i młodzieżą w ramach świetlic, kół zainteresowań;
- 4) organizacja imprez okolicznościowych i kulturalnych związanych ze świętami narodowymi, promocją Gminy, itp.;
- 5) wspieranie inicjatyw na rzecz poprawy bezpieczeństwa publicznego mieszkańców Gminy;
- 6) wspieranie inicjatyw związanych z ekologią i ochroną środowiska;
- 7) wspieranie i działanie na rzecz integracji i zwiększenia uczestnictwa w życiu społecznym seniorów;
- 8) działania służące poprawie stanu fizycznego i psychicznego seniorów, m.in. poprzez warsztaty, grupy wsparcia, działania profilaktyczne, usprawniające, rehabilitacyjne i inne;
- 9) rozwój usług na rzecz seniorów oraz ich aktywności w środowisku lokalnym;
- 10) diagnozowanie aktywnych potrzeb i problemów seniorów;
- 11) propagowanie tradycji gminnych;
- 12) wspieranie inicjatyw z zakresu rozwoju życia kulturalnego mieszkańców gminy;
- 13) organizowanie wystaw, prezentacja dorobku artystycznego gminy;
- 14) aktywizacja mieszkańców gminy w życiu społecznym;
- 15) wspieranie inicjatyw w zakresie krajoznawstwa i twórczości działań na rzecz rozwoju turystyki, krajoznawstwa i przedsięwzięć kulturalnych;
- 16) organizowanie różnych form aktywności w zakresie wychowania, edukacji i oświaty wśród dzieci i młodzieży;
- 17) integracje społeczne mieszkańców poprzez rozwój kół zainteresowań.

Według uchwały *Program* realizowany będzie od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku. Na realizację *Programu współpracy* w 2018 roku przeznaczona zostanie kwota 60.000,00 zł. Program *Współpracy* zamieszczono w BIP oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w dniach od 3 listopada do 31 grudnia 2017 roku.

W dniu 16 marca 2018 roku Wójt Gminy wydał zarządzenie nr 6/2018 w sprawie ogłoszenia otwartych konkursów ofert na realizację 2018 roku zadań publicznych Gminy

zleconych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Przedmiotowym zarządzeniem Wójt Gminy ogłosił konkurs ofert na realizację zadań w zakresie:

- 1) działalności wspomagającej rozwój wspólnot społeczności lokalnej, kultury i sztuki, zapewnienia mieszkańcom (zwłaszcza dzieciom i młodzieży) aktywnych form spędzania wolnego czasu w sołectwie Chorzenice i Marcinów; termin realizacji zadania – do dnia 31 grudnia 2018 roku; termin składania ofert – 6 kwietnia 2018 roku; przewidywana wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania objętego konkursem wynosi 6.000,00 zł;
- 2) działalności wspomagającej rozwój wspólnot społeczności lokalnych, integracje społeczne mieszkańców poprzez rozwój kół zainteresowań – w zakresie motoryzacji. Termin realizacji zadania – do dnia 31 grudnia 2018 roku; termin składania ofert – 6 kwietnia 2018 roku; przewidywana wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania objętego konkursem wynosi 6.000,00 zł;
- 3) działalności na rzecz aktywacji mieszkańców sołectwa Wola Wydrzyna, organizacji zajęć edukacyjnych i rekreacyjnych dla dzieci i dorosłych. Termin realizacji zadania – do dnia 31 grudnia 2018 roku; termin składania ofert – 6 kwietnia 2018 roku; przewidywana wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania objętego konkursem wynosi 6.000,00 zł;
- 4) działalności na rzecz aktywacji mieszkańców, organizacji zajęć edukacyjnych i rekreacyjnych dla dzieci i dorosłych w sołectwie Piekary. Termin realizacji zadania – do dnia 31 grudnia 2018 roku; termin składania ofert – 6 kwietnia 2018 roku; przewidywana wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania objętego konkursem wynosi 6.000,00 zł;
- 5) działalności wspomagającej rozwój wspólnot społeczności lokalnej, kultury i sztuki, zapewnienia mieszkańcom (zwłaszcza dzieciom i młodzieży) aktywnych form spędzania wolnego czasu w sołectwie Bogumiłowice; termin realizacji zadania – do dnia 31 grudnia 2018 roku; termin składania ofert – 6 kwietnia 2018 roku; przewidywana wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania objętego konkursem wynosi 6.000,00 zł;
- 6) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym; termin realizacji zadania – do dnia 31 grudnia 2018 roku; termin składania ofert – 6 kwietnia 2018 roku; przewidywana wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania objętego konkursem wynosi 6.000,00 zł;

Zarządzenie Wójta Gminy wraz z powyższymi ogłoszeniami o otwartych konkursach ofert zamieszczono w BIP w dniu 16 marca 2018 roku oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w okresie od 16 marca do 6 kwietnia 2018 roku.

W dniu 16 marca 2018 roku Wójt Gminy Sulmierzyce ogłosił nabór przedstawicieli organizacji pozarządowych do komisji konkursowej do opiniowania ofert złożonych w otwartym konkursie ofert na realizację zadań publicznych Gminy w 2018 roku. Zgłoszenia przedstawicieli do komisji konkursowej należało składać w Urzędzie Gminy do dnia 30 marca 2018 roku. Ogłoszenie zamieszczono w BIP w dniu 16 marca 2018 roku.

Zarządzeniem nr 8/2018 z dnia 4 kwietnia 2018 roku Wójt Gminy Sulmierzyce powołał komisję konkursową w 3-osobowym składzie do oceny ofert złożonych na realizację zadań publicznych w 2018 roku. Zarządzenie zamieszczono w BIP w dniu 4 kwietnia 2018 roku. W dniu 9 kwietnia 2018 roku członkowie komisji złożyli oświadczenia że nie pozostają z podmiotami składającymi oferty w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności.

Kontrolą objęto ofertę złożoną przez Stowarzyszenie Rozwojowa Wieś w Chorzenicach na realizację zadania w zakresie *„działalności wspomagającej rozwój wspólnot społeczności lokalnej, kultury i sztuki, zapewnienie mieszkańcom (zwłaszcza dzieciom i młodzieży) aktywnych form spędzania wolnego czasu w sołectwie Chorzenice i Marcinów”*.

Zgodnie z kalkulacją przewidywanych kosztów ujętych w ofercie złożonej przez ww. Stowarzyszenie całkowity koszt zadania wyceniono na kwotę 9.800,00zł, w tym z dotacji – 6.000,00 zł z przeznaczeniem na: warsztaty artystyczne – 500,00 zł, dzień dziecka – 1.000,00 zł, koszty wycieczki – 2.000,00 zł, mikołajki – 2.500,00 zł.

Według protokołu z dnia 9 kwietnia 2018 roku z przeprowadzonej oceny ofert w ramach otwartego konkursu na realizację zadania publicznego pn. *„działalność wspomagająca rozwój wspólnot społeczności lokalnej, kultury i sztuki, zapewnienie mieszkańcom (zwłaszcza dzieciom i młodzieży) aktywnych form spędzania wolnego czasu w sołectwie Chorzenice i Marcinów”* wpłynęła jedna oferta złożona przez Stowarzyszenie Rozwojowa Wieś z/s w Chorzenicach. Złożona oferta została oceniona przez komisję konkursową pozytywnie; oferta jest kompletna i zapewnia odpowiednią jakość realizacji zadania, prawidłową relację kosztów do zakresu rzeczowego zadania. Poza tym przedmiotowe Stowarzyszenie wywiązało się z realizacji zadań w roku poprzednim, rzetelnie i terminowo rozliczyło się ze środków finansowych przekazanych za zadanie realizowane w roku poprzednim; ponadto organizacja posiada wieloletnie doświadczenie w realizacji tego zadania. Protokół zatwierdził Wójt Gminy Pan Gabriel Orzeszek.

Wyniki otwartego konkursu ofert na realizację w 2018 roku ww. zadań publicznych wraz z rozstrzygnięciem i uzasadnieniem zamieszczono w dniu 19 kwietnia 2018 roku na stronie internetowej Gminy i w BIP oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy.

Umowę o realizację zadania publicznego z zakresu *„działalności wspomagającej rozwój wspólnot społeczności lokalnej, kultury i sztuki, zapewnienie mieszkańcom (zwłaszcza dzieciom i młodzieży) aktywnych form spędzania wolnego czasu w sołectwie Chorzenice i Marcinów”* zawarto z wybranym Stowarzyszeniem Rozwojowa Wieś z/s w Chorzenicach w dniu 24 kwietnia 2018 roku. Przedmiotowa umowa jest umową o wsparcie realizacji zadania publicznego. Termin realizacji zadania ustalono od dnia 24 kwietnia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku. Przekazanie środków na realizację zadania przewidziano w pełnej wysokości w terminie 30 dni od zawarcia umowy. Przyznane środki finansowe zleceniobiorca jest zobowiązany wykorzystać w terminie 14 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego. Niewykorzystaną kwotę dotacji przyznaną w danym roku budżetowym należy zwrócić w terminie do dnia 15 stycznia 2019 roku. Zleceniobiorca zobowiązany został do złożenia sprawozdania końcowego z wykonania zadania publicznego w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego.

Wymagane sprawozdanie z realizacji zadania publicznego złożone zostało w Urzędzie Gminy Sulmierzyce w dniu 22 stycznia 2019 roku. Poprawność rozliczenia dotacji nie budziła zastrzeżeń Skarbnika Gminy Pani Ewy Bęczkowskiej.

Sprawozdanie z realizacji rocznego Programu współpracy gminy Sulmierzyce z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przyjęte zostało przez Radę Gminy Sulmierzyce na X Sesji Rady Gminy odbytej w dniu 31 maja 2019 roku. Sprawozdanie zamieszczono w BIP w dniu 3 czerwca 2019 roku.

Dotacja dla Ludowego Klubu Sportowego „Unia” Sulmierzyce na realizację zadania publicznego pn. „szkolenie i organizowanie zajęć i zawodów sportowych dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej (wszystkie kategorie wiekowe) – udzielona na podstawie przepisów ustawy o sporcie

1. W dniu 20 lutego 2012 roku Rada Gminy Sulmierzyce podjęła uchwałę nr XVII/109/2012 w sprawie określenia warunków i finansowania sportu na terenie Gminy Sulmierzyce, zmienioną uchwałą nr XVIII/110/2012 Rady Gminy z dnia 16 marca 2012 roku. Według uchwały celem publicznym z zakresu sportu, który Gmina Sulmierzyce zamierza osiągnąć jest poprawa kondycji fizycznej i zdrowia psychicznego mieszkańców poprzez uczestnictwo w aktywnym stylu życia oraz tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi różnych form aktywności fizycznej poprzez: 1) zwiększenie dostępności mieszkańców do działalności sportowej prowadzonej przez kluby sportowe, 2) upowszechnianie i rozwój różnych dyscyplin sportowych, 3) podnoszenie stopnia rywalizacji sportowej wpływające na osiągnięcie wyższych wyników sportowych przez zawodników, 4) promocję sportu i aktywności fizycznej. Gmina Sulmierzyce realizując ww. cele wspiera rozwój sportu na zasadach określonych w niniejszej uchwale. Wsparcie udzielane będzie w formie dotacji celowych dla klubów sportowych działających na terenie Gminy. Dotacja może być przeznaczona na pokrycie kosztów działalności klubu, o których mowa w art. 28 ust. 2 ustawy o sporcie. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na wsparcie rozwoju sportu określa corocznie uchwała budżetowa. W celu zapewnienia jawności postępowania o udzieleniu dotacji Wójt Gminy publikuje w BIP oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Sulmierzyce: 1) ogłoszenia o możliwości uzyskania dotacji na zadania z zakresu wspierania sportu, 2) informacje o wnioskodawcach i wysokości przyznanych dotacji, ze wskazaniem tytułu zadania z zakresu rozwoju sportu. Udzielona dotacja podlega rozliczeniu finansowemu i merytorycznemu. Sprawozdanie z wykonania zadania określonego w umowie kluby sporządzają w terminie 30 dni po upływie okresu, na który umowa została zawarta.
2. W dniu 20 lutego 2018 roku Wójt Gminy Sulmierzyce ogłosił nabór wniosków o udzielenie dotacji na wspieranie zadań z zakresu rozwoju sportu na terenie Gminy Sulmierzyce. Wnioski należy składać do dnia 6 marca 2018 roku. Wsparcie obejmuje zadanie realizowane w terminie od dnia podpisania umowy do dnia 31 grudnia 2018 roku. Wysokość środków w budżecie Gminy przeznaczonych na wspieranie zadań z zakresu rozwoju sportu wynosi 212.700,00 zł. Ogłoszenie zamieszczono w BIP w dniu 21 lutego 2018 roku.
3. W wymaganym terminie wnioski o udzielenie dotacji z budżetu Gminy na wspieranie zadań z zakresu rozwoju sportu złożyli:
  - 1) Ludowy Klub Sportowy „Słowian” w Dworszowicach Pakoszowych – wnioskowana kwota 65.700,00 zł z przeznaczeniem na szkolenie oraz udział drużyny w rozgrywkach ligowych, rozwój sekcji tenisa stołowego;
  - 2) Ludowy Klub Sportowy „Unia” w Sulmierzycach - wnioskowana kwota 147.000,00 zł z przeznaczeniem na szkolenie i organizowanie zajęć i zawodów sportowych dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej (wszystkie kategorie wiekowe);
  - 3) Akademia Sportu w Sulmierzycach - wnioskowana kwota 20.000,00 zł z przeznaczeniem na rozwój sportu wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy Sulmierzyce.

Według opinii komisji ds. rozpatrywania wniosków o wsparcie rozwoju sportu na terenie Gminy Sulmierzyce – wnioski zostały złożone w podanym w ogłoszeniu terminie, na prawidłowych formularzach. Wszystkie wnioski spełniają warunki formalno-prawne. Wnioskodawcy złożyli komplet wymaganych załączników, które gwarantują poprawną realizację zadania. Komisja po zapoznaniu się z wnioskami pozytywnie zaopiniowała złożone wnioski. Zajęcia sportowe wymienione we wnioskach mają na celu upowszechnianie kultury fizycznej wśród mieszkańców gminy. Komisja po zapoznaniu się z ofertami przyznała poszczególnym Klubom kwoty: LKS „Słowian” – 65.700,00 zł; LKS „Unia” – 117.000,00 zł; Akademia Sportu – 20.000,00 zł.

Wnioski komisji konkursowej zaopiniowane zostały pozytywnie i decyzją Wójta Gminy poszczególnym wnioskodawcom przyznano dofinansowanie w ww. kwotach.

4. Kontrolą objęto wnioski Ludowego Zespołu Sportowego „Unia” Sulmierzyce o udzielenie dotacji z budżetu Gminy Sulmierzyce w kwocie 147.000,00 zł na wspieranie zadań z zakresu rozwoju sportu na terenie Gminy Sulmierzyce. Klub realizować będzie zadanie polegające na: szkoleniu i organizowaniu zajęć i zawodów sportowych dzieci i młodzieży oraz seniorów w zakresie piłki nożnej (wszystkie kategorie wiekowe). Zadanie realizowane będzie poprzez treningi, sparingi oraz udział seniorów w klasie okręgowej piłki nożnej; treningi, sparingi oraz udział seniorów w lidze sieradzkiej w klasie B piłki nożnej; treningi, sparingi oraz udział juniorów młodszych B2 w turniejach halowych, sparingach oraz lidze okręgowej juniorów młodszych w piłce nożnej; treningi, sparingi, turnieje oraz udział w lidze okręgowej trampkarzy grupy E1; treningi, sparingi oraz udział dziewcząt w turniejach piłki nożnej halowej; treningi, sparingi, udział w turniejach grupy skrzat. Całkowity koszt zadania wnioskodawca ocenił na kwotę 151.000,00 zł, w tym kwota wnioskowana ze środków Gminy – 147.000,00 zł i środki własne – 4.000,00 zł. Pismem z dnia 12 marca 2018 roku kontrolowana jednostka wezwała LKS „Unia” w Sulmierzycach do zaktualizowania kosztorysu według załączonego dokumentu, w związku z przyznaniem dotacji w wysokości 117.000,00 zł. Do złożenia wymaganego dokumentu wyznaczono 7-mio dniowy termin. LKS „Unia” złożył wymagany dokument w dniu 15 marca 2018 roku. Według kalkulacji kosztów całkowity koszt zadania określono na kwotę 121.000,00 zł, w tym kwota wnioskowana ze środków finansowych Gminy – 117.000,00 zł i środki własne Klubu – 4.000,00 zł.
5. W dniu 15 marca 2018 roku pomiędzy Gminą Sulmierzyce a Ludowym Klubem Sportowym „Unia” Sulmierzyce zawarta została umowa nr SSO.421.2.2018.PS o powierzenie realizacji zadania publicznego pn. *„Szkolenie i organizowanie zajęć i zawodów sportowych dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej”* (wszystkie kategorie wiekowe). Niniejsza umowa jest umową o powierzenie realizacji zadania publicznego w rozumieniu art. 27 ust.2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 roku o sporcie. Termin realizacji zadania publicznego ustala się od dnia podpisania umowy do dnia 31 grudnia 2018 roku. Wykonanie umowy nastąpi z chwilą zaakceptowania przez zleceniodawcę sprawozdania końcowego. Wydatki poniesione w trakcie realizacji zadania muszą dotyczyć kosztów zadeklarowanych w złożonym wniosku i korekcie do kosztorysu takich jak: opłaty regulaminowe, delegacje sędziowskie, wynajem boiska, wpisowe na turniej (16.500,00 zł, w tym 16.000,00 zł z dotacji); zakup materiałów biurowych, leków na wyposażenie apteczek (3.500,00 zł, w tym 3.000,00 zł z dotacji), zakup artykułów spożywczych oraz chemicznych; wynagrodzenie trenerów i obsługi, wynagrodzenie opieki medycznej (32.035,00 zł, w tym 31.535,00 zł z dotacji); stypendia oraz nagrody sportowe (35.965,00 zł, w tym 34.965,00 zł z dotacji); zakup artykułów sportowych oraz sprzętu sportowego (13.500,00 zł, w tym 13.000,00 zł z dotacji); usługi transportowe (14.500,00 zł, w tym 14.000,00 zł z dotacji); badania lekarskie (.5000,00 zł, w tym 4.500,00 zł z dotacji). Zleceniodawca dopuszcza możliwość przesunięcia wydatków do wysokości 20% dotacji. Środki finansowe na realizację zadania przekazane będą w 2 transzach, tj. I transza – 62.000,00 zł w terminie do dnia 20 marca 2018 roku, II transza – 55.000,00 zł – w terminie 14 dni od poprawnie złożonego i przyjętego sprawozdania częściowego z wydatkowania przynajmniej 80% I transzy. Zleceniobiorca zobowiązany został do sporządzania sprawozdań częściowych z wykonania zadania publicznego według wzoru stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 0050.9.2012 Wójta Gminy Sulmierzyce z dnia 25 kwietnia 2012 roku w sprawie ustalenia wzoru wniosku i sprawozdania końcowego dotyczących udzielenia dotacji z budżetu Gminy na wspieranie zadań w zakresie rozwoju sportu na terenie Gminy Sulmierzyce w następujących terminach: do 10 maja 2018 roku z wydatków poniesionych od dnia

podpisania umowy do dnia 30 kwietnia 2018 roku; do 10 lipca 2018 roku z wydatków poniesionych od dnia 1 maja do dnia 30 czerwca 2018 roku; do 10 września 2018 roku z wydatków poniesionych od dnia 1 lipca do dnia 31 sierpnia 2018 roku; do 10 listopada 2018 roku z wydatków poniesionych do dnia 1 września do 31 października 2018 roku. Sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego powinno zostać sporządzone w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania.

Przekazane środki finansowe z dotacji zleceniobiorca jest zobowiązany wykorzystać nie później niż do dnia zakończenia realizacji zadania. Kwotę dotacji niewykorzystaną z terminie zleceniobiorca jest zobowiązany zwrócić w terminie 15 dni od dnia zakończenia realizacja zadania na rachunek bankowy zleceniodawcy.

Przekazanie dotacji na rzecz LKS „Unia” nastąpiło w dniach:

- I transza – kwotę 62.000,00 zł przekazano w dniu 20 marca 2018 roku ze środków sklasyfikowanych w dziale 926, rozdziale 92605 § 282; WB 49; poz. księgową 109;
- II transza - kwotę 55.000,00 zł przekazano w dniu 8 sierpnia 2018 roku ze środków sklasyfikowanych w dziale 926, rozdziale 92605 § 282; WB 139; poz. księgową 349.

Z realizacji zadania LKS „Unia” przedstawiał sprawozdania:

- 1) za okres od 15 marca do 30 kwietnia 2018 roku – sprawozdanie złożone zostało w dniu 10 maja 2018 roku; w wyniku stwierdzonych przez dotującego błędów w rozliczeniu, przedmiotowe sprawozdanie dwukrotnie korygowano, tj. w dniu 3 lipca 2018 roku i 1 sierpnia 2018 roku; koszt całkowity zrealizowanego w danym okresie zadania wynosił - 21.068,00 zł, w tym z dotacji - 20.888,00 zł;
- 2) za okres od 1 maja do 30 czerwca 2018 roku – sprawozdanie złożone zostało w dniu 10 lipca 2018 roku; w wyniku stwierdzonych przez dotującego błędów w rozliczeniu poniesionych przez Klub wydatków, przedmiotowe sprawozdanie skorygowano w dniu 1 sierpnia 2018 roku; koszt całkowity zrealizowanego zadania w danym okresie sprawozdawczym wynosił - 27.343,11 zł, w tym z dotacji - 27.095,70 zł; łącznie od dnia zawarcia umowy – 48.411,11 zł, w tym z dotacji - 47.983,70 zł;
- 3) za okres od 1 lipca do 31 sierpnia 2018 roku – sprawozdanie złożone zostało w dniu 10 września 2018 roku; w wyniku stwierdzonych przez dotującego błędów w rozliczeniu, przedmiotowe sprawozdanie skorygowane zostało w dniu 14 listopada 2018 roku; koszt całkowity zrealizowanego zadania w danym okresie sprawozdawczym wynosił - 22.487,43 zł, w tym z dotacji - 20.113,44 zł; łącznie od dnia zawarcia umowy – 70.898,54 zł, w tym z dotacji – 68.097,14 zł;
- 4) za okres od 1 września do 31 października 2018 roku – sprawozdanie złożone zostało w dniu 9 listopada 2018 roku; w wyniku stwierdzonych przez dotującego błędów w rozliczeniu, przedmiotowe sprawozdanie skorygowane zostało w dniu 25 stycznia 2019 roku, a następnie w dniu 11 lutego 2019 roku; koszt całkowity zrealizowanego zadania w danym okresie sprawozdawczym wynosił – 40.145,70 zł, w tym z dotacji – 33.200,30 zł; łącznie od dnia zawarcia umowy – 111.044,24 zł, w tym z dotacji – 101.297,44 zł;
- 5) sprawozdanie końcowe za okres rozliczeniowy od 1 listopada do 31 grudnia 2018 roku złożone zostało w dniu 25 stycznia 2019 roku; w wyniku stwierdzonych przez dotującego błędów w rozliczeniu, przedmiotowe sprawozdanie skorygowane zostało w dniu 11 lutego 2019 roku, a następnie w dniu 15 lutego 2019 roku; koszt całkowity zrealizowanego zadania w danym okresie sprawozdawczym wynosił – 20.866,88 zł, w tym z dotacji – 14.936,84 zł; łącznie od dnia zawarcia umowy – koszt całkowity zadania wynosił – 131.911,12 zł, w tym z dotacji – 116.234,28 zł.

Zrealizowane przez LKS „Unia” wydatki na realizację zadania publicznego pn. „Szkolenie i organizowanie zajęć i zawodów sportowych dzieci i młodzieży w zakresie

piłki nożnej” przedstawiały się następująco: koszt całkowity – 131.911,12 zł, w tym z dotacji – 116.234,28 zł. LKS „Unia” Sulmierzyce dokonał zwrotu dotacji w kwocie 765,72 w dniu 13 lutego 2019 roku – WB 29, poz. księgową 66; środki sklasyfikowano w dziale 750 rozdział 75023 § 0940.

5. DOTACJE NA RZECZ SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI PUBLICZNYCH I NIEPUBLICZNYCH - 2018 ROK

Stwierdzono, że Gmina nie udzielała dotacji przedszkolom niepublicznym.

6. WYDATKI OSOBOWE

4.1. Wydatki na wynagrodzenia – lata 2018 -2019

Prawidłowość ustalania i wypłaty wynagrodzeń na rzecz pracowników jednostki

Zarządzeniem nr 120.36.2012 z dnia 19 listopada 2012 roku Wójt Gminy Sulmierzyce wprowadził regulamin wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w Sulmierzycach. Zmiany w regulaminie wynagradzania wprowadzane były zarządzeniami Wójta Gminy: nr 120.33.2013 z dnia 17 grudnia 2013 roku, nr 120.10.2014 z dnia 31 marca 2014 roku, nr 120.21.2014 z dnia 27 czerwca 2014 roku, nr 120.30.2016 z dnia 12 grudnia 2016 roku, nr 6/2017 z dnia 14 lutego 2017 roku, nr 26/2017 z dnia 14 czerwca 2017 roku, nr 35/2018 z dnia 17 października 2018 roku.

W regulaminie wynagradzania określono m.in. wymagania kwalifikacyjne pracowników, szczegółowe warunki wynagradzania, warunki i sposób przyznawania dodatku funkcyjnego i specjalnego, warunki przyznawania i sposób wypłacania premii i nagród, sposób i terminy wypłaty wynagrodzeń.

Osobą odpowiedzialną za prowadzenie akt osobowych pracowników Urzędu Gminy i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych jest podinspektor ds. kadr Pani Anna Bujacz. Osobą odpowiedzialną za naliczenie wynagrodzeń jest inspektor ds. rachuby i płac Pani Agnieszka Meszjasz.

Naliczenia i wypłaty wynagrodzeń dokonuje się na koncie 231 – rozrachunki z tytułu wynagrodzeń. Ewidencja analityczna prowadzona jest w formie imiennych kart wynagrodzeń poszczególnych pracowników.

W latach 2018-2019 plan i wykonanie wydatków na wynagrodzenia przedstawiały się następująco:

Lp.	Dział/rozdział/§	31.12.2018 rok		31.12.2019 rok	
		plan	wykonanie	Plan	wykonanie
1.	750/75023/401	1.907.208,00	1.901.811,44	2.077.396,95	2.077.302,43
2.	740/750/23/404	130.344,00	130.343,55	150.262,33	150.262,33

Kontrolą objęto akta osobowe następujących pracowników Urzędu Gminy:

1. Gabriela Orzeszka - Wójta Gminy,
2. Anny Szydłowskiej - Sekretarza Gminy,

3. Ewy Bęczkowskiej – Skarbnika Gminy,
4. Agnieszki Starosteckiej – Kierownika Referatu Inwestycji i Zamówień Publicznych,
5. Anny Zduńskiej – inspektora ds. księgowości budżetowej,
6. Marzeny Ciosk-Kluska – inspektora ds. wymiaru podatków i opłat,
7. Sylwii Lorenckiej - podinspektora ds. gospodarowania majątkiem,
8. Wiolety Kałędkiwicz – podinspektora ds. księgowości.

Kontrolą objęto prawidłowość naliczenia i wypłaty wynagrodzeń dla ww. pracowników Urzędu Gminy w latach 2018/2019. Kontrolę przeprowadzono w oparciu o angaże, karty wynagrodzeń oraz listy wpłat. Wysokość wynagrodzenia zasadniczego ustalona dla pracowników objętych kontrolą oraz przyznanych im dodatków (funkcyjnego, stażowego, specjalnego), a także wypłata wynagrodzeń nie budziły zastrzeżeń kontroli.

Wypłata odpraw i ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

Stwierdzono, że w badanym okresie roku wypłacano ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w związku z rozwiązaniem i wygaśnięciem stosunku pracy.

Kontrolą objęto wypłatę ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy dla następujących pracowników:

- 3) kierowcy autobusu – za 2 dni urlopu wypoczynkowego za 2018 rok; wypłacono kwotę 252,00 zł;
- 4) kierownika świetlicy wiejskiej – za 8 dni urlopu wypoczynkowego za 2018 rok; wypłacono kwotę - 864,28 zł;
- 5) robotnika gospodarczego - za 2 dni urlopu wypoczynkowego za 2019 rok; wypłacono kwotę - 215,36 zł;
- 6) kierownika świetlicy wiejskiej - za 2 dni urlopu wypoczynkowego za 2019 rok; wypłacono kwotę - 129,12 zł
- 7) robotnika gospodarczego - za 18 dni urlopu wypoczynkowego za 2019 rok; wypłacono kwotę 1.941,12 zł.

W wyniku kontroli stwierdzono, że wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop dokonano na rzecz ww. pracowników w związku z rozwiązaniem umów o pracę. Naliczenia ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy dokonano w sposób prawidłowy, w oparciu o przedstawioną ilość dni, za które ekwiwalent przysługiwał.

W okresie objętym kontrolą wypłacono odprawy z tytułu odejścia na emeryturę dla 3 pracowników, w tym: dla pracownika gospodarczego wypłacono kwotę – 9.009,00 zł w dniu 25 maja 2018 roku; dla podinspektora wypłacono kwotę - 30.002,40 zł w dniu 25 września 2018 roku i dla sprzątaczkę wypłacono kwotę – 19.900,00 zł w dniu 15 listopada 2019 roku.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w naliczeniu i wypłacie odpraw emerytalnych.

7. WYDATKI NA DOSTAWY MATERIAŁÓW I USŁUG

Opracowanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego (PFU) budowy targowiska gminnego w miejscowości Sulmierzyce – zamówienie do 30.000 euro

1. W dniu 1 czerwca 2017 roku Skarbnik Gminy Pani Ewa Bęczkowska sporządziła informację według której w budżecie Gminy Sulmierzyce na realizację zadania pn. „budowa targowiska gminnego w miejscowości Sulmierzyce” zostały zabezpieczone środki w wysokości 30.000,00 zł brutto.

2. W dniu 5 czerwca 2017 roku sporządzono zaproszenie do złożenia oferty na opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego „budowy targowiska gminnego w miejscowości Sulmierzyce” zlokalizowanego na działkach oznaczonych nr ewid. 1435/4 i 1435/2 obręb Sulmierzyce oraz ustalenie planowanych kosztów prac projektowych i robót budowlanych z podziałem: na koszt opracowania dokumentacji projektowej oraz koszt wykonania robót budowlanych. Program funkcjonalno-użytkowy powinien opisywać budowę targowiska gminnego oraz zawierać szczegółowy opis zakresu robót budowlanych branży: konstrukcyjno-budowlanej, elektrycznej i sanitarnej, opracowanie audytu energetycznego. Zaprojektowane targowisko gminne winno wyraźnie wskazywać powierzchnię handlową przeznaczoną dla rolników pod sprzedaż produktów spożywczych; powierzchnię handlową przeznaczoną pod sprzedaż produktów rolno-spożywczych wyprodukowanych w systemie rolnictwa ekologicznego. Targowisko winno być wyposażone w instalacje odnawialnego źródła energii, które będą zapewniały pokrycie co najmniej 30% zapotrzebowanie na energię elektryczną. Zamówienie należy zrealizować w terminie od dnia zawarcia umowy do dnia 30 czerwca 2017 roku. Jako kryterium oceny ofert wskazano w 100% cenę. Oferty należy składać w terminie do dnia 8 czerwca 2017 roku.
3. Zaproszenia do składania ofert w postępowaniu o wartości nieprzekraczającej wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30.000 euro na opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego dla zadania inwestycyjnego pn. „budowa targowiska gminnego w miejscowości Sulmierzyce” przesłano za pośrednictwem Poczty Polskiej i drogą elektroniczną do 3 wykonawców oraz zamieszczono na stronie internetowej zamawiającego.
4. W wyznaczonym przez zamawiającego terminie wpłynęły oferty:
  - 1) ADS Projekt – Projektowanie, Kosztorysowanie i Nadzór Dariusz Staszczuk w Radomsku – cena oferty brutto – 30.000,00 zł;
  - 2) TECTUM PROJEKT Dariusz Chachulski w Częstochowie – cena oferty – 28.000,00 zł brutto;
  - 3) GRZYBUD Paweł Grzybek z Radomska – cena oferty brutto – 27.060,00 zł.Według *Dokumentacji* z przeprowadzonego rozpoznania cenowego o wartości nieprzekraczającej równowartości 30.000,00 zł euro Kierownik Referatu Inwestycji i Zamówień Publicznych Pani Agnieszka Starostecka wnioskuje o dokonanie wyboru najkorzystniejszej oferty złożonej przez firmę GRZYBUD Paweł Grzybek z siedzibą w Radomsku za cenę brutto 27.060,00 zł. Zgodnie z uzasadnieniem wyboru wykonawca spełnia postawione przez zamawiającego warunki oraz przedstawił ofertę najkorzystniejszą cenowo i uzyskał najwyższą liczbę punktów w kryterium cena. Wójt Gminy zatwierdził propozycję Kierownika Referatu Inwestycji i Zamówień Publicznych w dniu 8 czerwca 2017 roku.

O wyniku postępowania Wójt Gminy powiadomił uczestników postępowania w dniu 8 czerwca 2017 roku. Zawiadomienie zamieszczono na stronie internetowej zamawiającego.
5. W dniu 9 czerwca 2017 roku z wybranym wykonawcą, tj. z firmą GRZYBUD Paweł Grzybek w Radomsku zawarto umowę nr IZP.271.2.8.2017.AK. Przedmiotem niniejszej umowy jest opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego budowy targowiska gminnego w miejscowości Sulmierzyce oraz ustalenie planowanych kosztów prac projektowych i robót budowlanych z podziałem na koszt opracowania dokumentacji projektowej oraz koszt wykonania robót budowlanych. W umowie określono również wymagania zamawiającego dotyczące przedmiotu zamówienia, założenia zamawiającego dotyczące zastosowanej technologii, wymagania dotyczące

formy opracowania. Wykonawca zobowiązany został w ramach ceny za wykonanie przedmiotu umowy do udzielenia w ramach pełnionego nadzoru autorskiego, pięciu konsultacji na budowie w zakresie przyjętych rozwiązań projektowych. Wykonawca zobowiązuje się wykonać i przekazać zamawiającemu przedmiot umowy w terminie od zawarcia umowy do dnia 30 czerwca 2017 roku. Strony ustaliły wynagrodzenie ryczałtowe za przedmiot zamówienia w kwocie netto – 22.000,00 zł + 23 % podatek VAT, co daje kwotę brutto 27.060,00 zł. Rozliczenie za wykonanie przedmiotu umowy nastąpi na podstawie faktury VAT wystawionej przez wykonawcę w oparciu o protokół odbioru końcowego przedmiotu umowy. Należność z tytułu faktury będzie płatna przelewem na konto wykonawcy. W umowie określono również kary umowne za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy, za zwłokę w usunięciu wad przedmiotu umowy, za odstąpienie od wykonania umowy.

Za wykonanie Programu wykonawca wystawił w dniu 10 lipca 2017 roku fakturę nr 02/07/2017 na kwotę – 27.060,00 zł; podstawę wystawienia faktury stanowił protokół zdawczo odbiorczy dokumentacji z dnia 28 czerwca 2017 roku zatwierdzony przez przedstawicieli stron; operację zapisano w księgach rachunkowych na kontach 080/201 pod. poz. księgową 1501; zapłacono ze środków zaplanowanych w dziale 600 rozdziale 60095 § 6050; Wb nr 134 - operację zapisano pod poz. księgową 348 na kontach Wn 201/Ma 130.

Według Programu funkcjonalno-użytkowego dla budowy targowiska gminnego w Sulmierzycach wartość oszacowanych kosztów prac projektowych oraz robót budowlanych określona została na kwotę:

- branża budowlana – 1.779.735,00 zł;
- branża elektryczna – 90.000,00 zł.

8. WYDATKI INWESTYCYJNE

Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych w latach 2018 – 2019

Dział	Rozdział	Paragraf	31.12.2018 rok		31.12.2019 rok	
			Plan po zmianach	Wykonanie	Plan po zmianach	Wykonanie
010	01010	6050	291.000,00	290.287,41	289.177,00	243.638,40
400	40002	6050	185.300,00	183.84370	0,00	0,00
600	60016	6050	3.288.975,00	3.700.630,38	3.499.000,00	3.451.117,12
600	60017	6050	71.856,00	64.737,03	30.135,00	30.135,00
600	60095	6050	2.234.225,52	2.214.816,19	675.522,00	675.551,55
600	60095	6057	982.694,00	982.694,00	0,00	0,00
600	60095	6059	561.694,48	561.694,48	0,00	0,00
630	63003	6050	0,00	0,00	22.900,00	22.879,90
630	63003	6057	408.700,00	404.928,06	1.580.,000,00	1.525.635,44
630	63003	6059	520.000,00	512.581,60	4.700.000,00	2.846.679,05
801	80101	6050	26.475,00	26.450,79	50.000,00	42.102,59
801	80103	6050	33.000,00	25.745,00	10.000,00	4.907,70
801	80104	6050	519.942,68	380.259,34	7.150,00	7.147,21
801	80104	6057	4.987.056,49	4.987.056,49	0,00	0,00
801	80104	6059	4.482.552,71	4.482.552,71	84.500,00	84.427,20

801	80195	6050	0,00	0,00	45.387,00	45.387,00
852	85295	6050	0,00	0,00	410.585,00	407.780,36
900	90004	6050	172.000,00	164.874,64	11.500,00	11.500,00
900	90004	6057	0,00	0,00	70.000,00	70.000,00
900	90004	6059	0,00	0,00	60.000,00	59.983,43
900	90005	6050	27.060,00	27.060,00	59.060,00	2.460,00
900	90005	6059	0,00	0,00	5.000,00	4.267,96
900	90015	6050	242.760,00	226.020,00	21.867,00	18.000,00
900	90095	6050	583.000,00	583.000,00	50.000,00	49.938,00
921	92109	6050	100.000,00	95.514,05	318.400,00	317.362,97
926	92601	6050	0,00	0,00	160.000,00	158.564,31
Razem	X	X	19.718.291,88	19.918.745,85	12.160.213,00	10.079.465,29
Wydatki budżetowe ogółem	X	X	57.272.960,15	53.316.125,40	52.053.302,95	49.002.752,14
% udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem	X	X	34,43%	37,36%	23,36%	20,57%

Dane nie dotyczą zakupów inwestycyjnych środków trwałych (tylko inwestycje sensu stricto).

Źródła finansowania realizowanych inwestycji w latach 2018-2019

Realizacja inwestycji Gminy Sulmierzyce w latach 2018-2019 finansowana była z udziałem środków pochodzących ze źródeł:

	2018	2019
1) środki własne gminy	696.136,11	1.070.257,85
2) dotacje z budżetu Państwa	0,00	215.000,00
3) dotacje z funduszy celowych	47.931,21	498.572,00
4) pożyczki i kredyty	12.600.000,00	6.700.000,00
5) środki zagraniczne	6.374.678,53	1.595.635,44
6) pomoc finansowa Gminy Kleszczów	200.000,00	0,00
Łącznie	19.918.745,85	10.079.465,29

Szczegółowe zestawienie źródeł finansowania inwestycji gminnych w latach 2018/2019 stanowi załącznik nr 10 do protokołu kontroli.

Ewidencja księgową wydatków inwestycyjnych

Ewidencja księgową wydatków inwestycyjnych realizowanych z rachunku bieżącego jednostki prowadzona jest na koncie 130 - rachunek bieżący jednostki, w korespondencji z odpowiednimi kontami. Koszty realizowanych zadań inwestycyjnych ujmowane są po stronie Wn konta 080 - inwestycje rozpoczęte w korespondencji z kontem 201 - rozrachunki z dostawcami i wykonawcami. Na koncie 080 ewidencjonuje się ogół kosztów realizowanych inwestycji poniesionych na mające powstać nowe środki trwałe lub zwiększające wartość już istniejących środków trwałych oraz koszty pierwszego wyposażenia nowych obiektów inwestycyjnych. Ewidencję szczegółową do

konta 080 prowadzi się z podziałem na poszczególne zadania inwestycyjne w danym roku budżetowym. Ewidencję szczegółową do rozrachunków z wykonawcami zadań inwestycyjnych realizowanych przez Gminę prowadzi się z uwzględnieniem podziału na kontrahentów uczestniczących w realizacji zadań.

Organizacja procesu inwestycyjnego (planowanie i nadzór)

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Gminy Sulmierzyce, wprowadzonym zarządzeniem nr 120.19.2016 Wójta Gminy z dnia 11 sierpnia 2016 roku ze zmianami, zadania z zakresu inwestycji i udzielania zamówień publicznych przypisane zostały do Referatu Inwestycji i Zamówień Publicznych. Do zadań Referatu z zakresu inwestycji gminnych należy w szczególności: realizacja zadań inwestycyjnych ujętych z budżecie Gminy na dany rok, przygotowanie harmonogramów finansowych i rzeczowych realizacji inwestycji i spraw dotyczących planowanej inwestycji, przygotowywanie kosztorysów inwestorskich, przygotowywanie projektów umów na wykonanie robót budowlano-montażowych, prac projektowych, dostaw, sprzedaży, nadzoru, przygotowywanie przetargów na wybór wykonawcy dokumentacji projektowej, inspektorów budowlanych, branżowych; przekazywanie placu budowy wybranym wykonawcom; zapewnienie nadzoru inwestorskiego i autorskiego; udział w pracach komisji odbiorowych; udział w odbiorach technicznych inwestycji; przekazywanie inwestycji przyszłemu użytkownikowi; realizacja inwestycji sieciowych oraz inwestycji drogowych i kubaturowych; planowanie inwestycji i infrastruktury komunalnej; dokonywanie przeglądów obiektów komunalnych i ustalanie zakresu remontów.

W zakresie zamówień publicznych do zadań Referatu należy w szczególności: prowadzenie spraw organizacyjno-prawnych związanych z ogłaszaniem, przeprowadzaniem i zakończeniem postępowań przetargowych dla potrzeb gminy i jednostek organizacyjnych; sporządzanie i archiwizowanie wszystkich dokumentów z przetargów, ogłaszanie i przesyłanie informacji dotyczących rozpoczęcia przetargu i rozstrzygnięć przetargowych, udział w pracach komisji przetargowych; załatwianie spraw związanych z wnoszeniem i zwrotem wadium, ponoszenie odpowiedzialności za prawidłowość realizowanych zamówień publicznych przez gminę i jej jednostki organizacyjne; sporządzanie regulaminu pracy komisji przetargowej; sporządzanie sprawozdań o udzielonych zamówieniach; prowadzenie procedur zamówień poniżej progu, od którego uzależniony jest obowiązek stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych; pomoc jednostkom organizacyjnym gminy i instytucjom kultury w zakresie stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych.

Kontrola realizacji wybranych inwestycji

I. Przebudowa i rozbudowa drogi gminnej (od drogi gminnej nr 1092552E w kierunku miejscowości Piekary)

1. Projekt budowlany przebudowy i rozbudowy drogi gminnej, od drogi gminnej nr 1092552E w kierunku miejscowości Piekary wykonała firma Nadzory, Rzecznawstwo, Projekty Zdzisław Barański w Radomsku na podstawie umowy nr ZP.272.1.3.2016 zawartej w dniu 11 lipca 2016 roku ze zmianami. Na podstawie ww. umowy zlecono opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy/rozbudowy dróg na terenie gminy Sulmierzyce. Przedmiot umowy obejmuje:
  - 1) zadanie nr 1 - opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej przebudowy drogi, remontu poboczy i istniejących zjazdów, budowy infrastruktury towarzyszącej, tj. chodnika o szer. 1,5m, przebudowy sieci wodociągowej, zaprojektowanie przyłączy wodociągowych do działek zabudowanych. Przebudowaną drogę należy włączyć w drogę powiatową DP3507 i drogę

- województwą DW 483. Zakres zamówienia obejmuje m.in. wykonanie badań geologicznych, wykonanie projektów podziału nieruchomości dla poszerzenia pasa drogowego, opracowanie projektu budowlano-wykonawczego, opracowanie specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót objętych projektem budowlano-wykonawczym, opracowanie kosztorysu inwestorskiego, opracowanie przedmiaru robót, uzyskanie wymaganych decyzji administracyjnych, uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego, uzyskanie prawomocnego pozwolenia na realizację inwestycji drogowej;
- 2) zadanie nr 2 – opracowanie pięciu niezależnych dokumentacji projektowo – kosztorysowych przebudowy/rozbudowy drogi, remontu poboczy, istniejących zjazdów i przepustów, budowy infrastruktury towarzyszącej, tj. chodnika o szer. 1,5 metra. Przebudowaną drogę należy włączyć w drogę wojewódzką DW 483 w dwóch miejscach oraz w drogę powiatową DP3507. Lokalizacja istniejącej drogi: działki o nr ewid. 55/1, 56/1, 55/2, 71 i 115 – w obrębie Wola Wydrzyna; działki nr ewid. 9 i 17 w obrębie Piekary; działki nr ewid. 238,211/1, 211/1 w obrębie geod. Bogumiłowice; długość istniejącej drogi ok. 5 km 320 m. Zakres zamówienia obejmuje m.in. wykonanie badań geologicznych, wykonanie projektów podziału nieruchomości dla poszerzenia pasa drogowego, opracowanie projektu budowlano-wykonawczego, opracowanie specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót objętych projektem budowlano-wykonawczym, opracowanie kosztorysu inwestorskiego, opracowanie przedmiaru robót, uzyskanie wymaganych decyzji administracyjnych, uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego, uzyskanie prawomocnego pozwolenia na realizację inwestycji drogowej.

Termin wykonania przedmiotu umowy obejmującego zadanie nr 1 – do dnia 3 marca 2017 roku, a zadanie nr 2 - do dnia 3 lutego 2017 roku. Strony ustaliły wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie netto 101.000,00 zł (brutto – 124.230,00 zł), w tym: za zadanie nr 1 – 30.000,00 zł netto i za zadanie nr 2 – 71.000,00 zł netto.

W dniu 23 maja 2018 roku wykonawca dokumentacji wystawił fakturę VAT nr 29/05/2018 na kwotę – 124.230,00 zł brutto (netto 101.000,00 zł) za opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy i rozbudowy dróg na terenie Gminy Sulmierzyce, tj. drogi gminnej w miejscowości Bogumiłowice – od drogi powiatowej nr 3507E do drogi wojewódzkiej nr 483 i dróg gminnych na terenie Gminy Sulmierzyce: w miejscowości Wola Wydrzyna, Piekary, Bogumiłowice – na podstawie umowy nr ZP.272.1.3.2016 z dnia 11 lipca 2016 roku ze zmianami. Data wpływu faktury 23 maja 2018 roku; operację zapisano na kontach Wn 080/Ma 201 pod poz. księgową 1163; zapłacono kwotę 107.637,30 zł przelewem w dniu 21 czerwca 2018 roku ze środków zaplanowanych w budżecie Gminy w dziale 600 rozdziale 60016 paragraf 6050 – WB 108; operację zapisano na kontach Wn 201/Ma 130 pod poz. księgową 271.

Kontrolowana jednostka wystawiła w dniu 13 czerwca 2018 roku notę obciążeniową nr BFP.2.2018 MS na kwotę 16.592,70 zł tytułem kar umownych za nieterminowe wykonanie zlecenia, tj. „Opracowanie dokumentacji projektowych przebudowy/rozbudowy dróg na terenie gminy Sulmierzyce” (na podstawie umowy nr ZP.272.1.3.2016 z dnia 11 lipca 2016 roku, zmienianej aneksami: nr 1 z dnia 1 marca 2017 roku, nr 2 z dnia 21 czerwca 2017 roku i nr 3 z dnia 30 listopada 2017 roku). Ww. kwota zostanie potrącona z faktury VAT nr 29/05/2018 z dnia 23.05.2018 roku. Notę przekazano wykonawcy w dniu 13 czerwca 2018 roku.

Wartość robót wg kosztorysów inwestorskich wynosiła:

- branża elektryczna – 21.552,48 zł brutto (netto 17.522,34 zł); styczeń 2018 r.
- branża drogowa – 1.180.0214,09 zł brutto (netto 959.523,65 zł); styczeń 2018 r.
- branża sanitarna – 28.704,67 zł netto; (luty 2018 r.);

- branża drogowa – 467.220,41 zł brutto (netto 379.853,99 zł) – przebudowa drogi dojazdowej w miejscowości Bogumiłowice od DW483 do drogi gminnej obręb Bogumiłowice); luty 2018 roku.
2. Decyzją nr 61/2018 znak B6740.1.1711.2017.AKU z dnia 31 stycznia 2018 roku Starosta Pajęczański udzielił Gminie Sulmierzyce pozwolenia na realizację inwestycji drogowej polegającej na przebudowie i rozbudowie drogi gminnej nr 109264E od drogi gminnej nr 109252E w kierunku miejscowości Piekary. Przedmiotową decyzją określone zostały również linie rozgraniczające teren inwestycji oraz zatwierdzony został podział nieruchomości.
3. Zgłoszenie zamiaru wykonania robót budowlanych nie wymagających decyzji o pozwoleniu na budowę, dotyczących przebudowy drogi dojazdowej w miejscowości Bogumiłowice w zakresie utwardzenia nawierzchni jezdni i poboczy od DW 483 do drogi gminnej złożone zostało w Starostwie Powiatowym w Pajęcznie w dniu 16 lutego 2018 roku. Według zgłoszenia termin wykonania robót wyznaczono na dzień 12 marca 2018 roku.
4. W dniu 1 marca 2018 roku Pani Agnieszka Starostecka Kierownik Referatu Inwestycji i Zamówień Publicznych Urzędu Gminy sporządziła notatkę służbową w sprawie ustalenia wartości szacunkowej zamówienia na przebudowę i rozbudowę drogi gminnej od drogi gminnej nr 1092552E w kierunku miejscowości Piekary oraz przebudowę drogi dojazdowej w miejscowości Bogumiłowice od drogi wojewódzkiej nr 483 do drogi gminnej. Według notatki część I zamówienia obejmuje przebudowę i rozbudowę drogi gminnej od drogi gminnej nr 1092552E w kierunku miejscowości Piekary. Wartość szacunkową zamówienia ustalono na podstawie kosztorysów inwestorskich na kwotę 1.002.179,90 zł netto (w tym branża drogowa z wyłączeniem poz. 61 kosztorysu inwestorskiego – 955.952,89 zł netto, branża elektryczna – 17.522,34 zł netto, budowa przydomowej oczyszczalni ścieków – 28.704,67 zł netto) – co w oparciu o średni kurs złotego do euro, gdzie euro wynosi 4,3117 PLN stanowi równowartość 232.432,66 zł euro. Część II zamówienia obejmuje przebudowę drogi dojazdowej w miejscowości Bogumiłowice od drogi wojewódzkiej 483 do drogi gminnej. Wartość szacunkową zamówienia ustalono na podstawie kosztorysu inwestorskiego na kwotę – 379.853,99 zł netto, co w oparciu o średni kurs złotego do euro, gdzie euro wynosi 4,3117 PLN stanowi równowartość 88.098,43 zł euro. Łączna wartość zamówienia wynosi - 1.382.033,89 zł netto, co w oparciu o średni kurs złotego do euro, gdzie euro wynosi 4,3117 PLN stanowi równowartość – 320.531,09 euro.
- W dniu 9 marca 2018 roku Sekretarz Gminy Pani Anna Szydłowska zatwierdziła wniosek Komisji przetargowej z dnia 9 marca 2018 roku o zatwierdzenie trybu przetargu nieograniczonego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego dla ww. zadania inwestycyjnego.
5. Ogłoszenie Gminy Sulmierzyce o zamówieniu na roboty budowlane obejmujące *„przebudowę i rozbudowę drogi gminnej od drogi gminnej nr 1092552E w kierunku miejscowości Piekary oraz przebudowę drogi dojazdowej w miejscowości Bogumiłowice od drogi wojewódzkiej nr 483 do drogi gminnej”* zamieszczono w BZP nr ogłoszenia 529240-N-2018 z dnia 9 marca 2018 roku. Przedmiot zamówienia podzielono na 2 części, które obejmują: **część I** - *„przebudowa i rozbudowa drogi gminnej od drogi gminnej nr 1092552E w kierunku miejscowości Piekary”* o długości ok. 1.300 mb. Zakres robót obejmuje m.in. wycinkę drzew, uzupełnienie i wzmocnienie istniejącej podbudowy warstwą kruszywa łamanego, wykonanie nowej konstrukcji podbudowy na poszerzeniach jezdni do docelowej szerokości 5,0 mb, wykonanie nowych warstw asfaltowych, wykonanie obustronnych poboczy z kruszywa

łamanego, wykonanie zjazdów indywidualnych z kostki betonowej, wykonanie zjazdów indywidualnych z kruszywa łamanego, wykonanie zjazdu o nawierzchni mineralno-bitumicznej, przebudowa istniejących przepustów pod drogą, przebudowa elektroenergetycznej sieci niskiego napięcia, przebudowa linii kablowej oświetlenia ulicznego, budowa przydomowej oczyszczalni ścieków (zamawiający zrezygnował z wykonania robót ujętych pod poz. 61 przedmiaru robót branży drogowej tj. „zakup i montaż prefabrykowanego żelbetowego zbiornika bezodpływowego na ścieki sanitarne”. W zamian tej lokalizacji wykonawca zobowiązany jest wybudować przydomową oczyszczalnię ścieków. **Część II** zamówienia obejmuje przebudowę drogi dojazdowej w miejscowości Bogumiłowice od drogi wojewódzkiej 483 do drogi gminnej o długości ponad 300 mb, w tym: przebudowę konstrukcji podbudowy drogi, wykonanie nawierzchni bitumicznej drogi, wykonanie lewostronnego pobocza z kruszywa łamanego o szer. ok. 0,75 m, wykonanie chodnika prawostronnego o szer. ok. 1,5 m, wykonanie zjazdów indywidualnych z kostki betonowej do działek zabudowanych, wykonanie zjazdów indywidualnych z kruszywa łamanego.

Zamawiający nie przewidywał udzielenia zamówień, o których mowa w art. 67 ust.1 pkt 6 i 7 lub art. 134 ust.6 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych. Wymagane w przedmiotowym postępowaniu wadium wynosi: dla I części zamówienia – 20.000,00 zł; dla II części zamówienia – 7.500,00 zł. W postępowaniu nie przewidziano składania ofert wariantowych. Zarówno dla I jak i dla II części zamówienia ustalono kryteria oceny ofert takie jak: cena oferty – 60%; doświadczenie osób skierowanych przez wykonawcę do realizacji zamówienia – 10 %, okres gwarancji – 30%. Zamawiający przewidział zastosowanie art. 24aa ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Przewidziano również istotne zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, w zakresie opisanym w rozdziale IV SIWZ. Termin składania ofert wyznaczono do dnia 26 marca 2018 roku. Termin związania ofertą wynosi 30 dni od ostatecznego terminu składania ofert. Wykonanie I i II części zamówienia ustalono od dnia zawarcia umowy do dnia 10 sierpnia 2018 roku.

Ogłoszenie o zamówieniu zamieszczono w BIP w dniu 9 marca 2018 roku.

Specyfikację istotnych warunków zamówienia zadania pn. „*przebudowa i rozbudowa drogi gminnej od drogi gminnej nr 1092552E w kierunku miejscowości Piekary oraz przebudowa drogi dojazdowej w miejscowości Bogumiłowice od drogi wojewódzkiej nr 483 do drogi gminnej*” zatwierdziła w dniu 9 marca 2018 roku Pani Anna Szydłowska Sekretarz Gminy działająca z upoważnienia Wójta Gminy. Siwz zamieszczono na stronie internetowej zamawiającego.

6. Komisja przetargowa powołana została zarządzeniem nr 120.13.2015 Wójta Gminy z dnia 19 marca 2015 roku, ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniami Wójta: nr 120.35.2015 z dnia 17 listopada 2015 roku, nr 120.15.2016 z dnia 15 czerwca 2016 roku, nr 8/2017 z dnia 6 marca 2017 roku. Członkowie Komisji przetargowej a także Wójt Gminy Pan Gabriel Orzeszek, Sekretarz Gminy Pani Anna Szydłowska oraz Skarbnik Gminy Pani Ewa Bęczkowska złożyli oświadczenia o braku okoliczności wymienionych w art. 17 ust.2 ustawy Prawo zamówień publicznych, skutkujących wyłączeniem z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.
7. W wymaganym przez zamawiającego terminie wpłynęły oferty firm:
Część I zamówienia
  - 1) Oferta nr 1 - HUCZ Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. w Boronowie – cena oferty 2.045.860,57 zł brutto – część I zamówienia i 577.345,25 zł brutto – część II zamówienia;
  - 2) Oferta nr 2 - P.U.H. „DOMAX” Arkadiusz Mika w Boronowie – cena oferty – 1.955.071,63 zł brutto – część I zamówienia i 473.087,40 zł brutto – część II zamówienia.

Według protokołu komisji przetargowej z otwarcia ofert w dniu 26 marca 2018 roku zamawiający poinformował, że na sfinansowanie zamówienia zamierza przeznaczyć kwotę 1.800.000,00 zł, w tym: na realizację I części zamówienia - 1.300.000,00 zł, a na realizację II części zamówienia - 500.000,00 zł.

Informację z otwarcia ofert zamieszczono w BIP w dniu 26 marca 2018 roku.

W dniu 26 marca 2018 roku uczestnicy postępowania złożyli oświadczenia o przynależności lub braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej, o której mowa w art. 24 ust.1 pkt 23 ustawy Prawo zamówień publicznych.

8. W dniu 3 kwietnia 2018 roku zamawiający powiadomił wykonawców, tj. firmę HUCZ Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k. i P.U.H. „DOMAX” o poprawieniu w ofertach innych omyłek oraz omyłek rachunkowych. W odpowiedzi na pismo zamawiającego w powyższej sprawie wykonawcy wyrazili zgodę na poprawienie stwierdzonych omyłek (pisma z dnia 3 kwietnia 2018 roku). W wyniku dokonanych poprawek cena brutto oferty nr 1 wynosi – 2.035.084,26 zł (netto 1.654.540,05 zł), a cena oferty nr 2 wynosi brutto – 1.948.173,90 zł (netto – 1.583.881,22 zł). Komisja przetargowa sporządziła w dniu 3 kwietnia 2018 roku protokół z badania rażąco niskiej ceny. Komisja uznała, że żadna ze złożonych ofert nie zawierała rażąco niskiej ceny w stosunku do przedmiotu zamówienia. Pismem z dnia 3 kwietnia 2018 roku Skarbnik Gminy Pani Ewa Bęczkowska poinformowała, że kwota na realizację I części zamówienia została zwiększona do wysokości oferty z najniższą ceną.

Według protokołu komisji przetargowej z dnia 3 kwietnia 2018 roku z przyznanej ofertom punktacji w kryterium oceny ofert – najwyższą liczbę punktów otrzymała oferta nr 2 – 90 pkt. Pismem z dnia 4 kwietnia 2018 roku zamawiający wezwał wykonawcę nr 2, tj. P.U.H. „DOMAX” do złożenia w terminie do dnia 10 kwietnia 2018 roku aktualnych na dzień złożenia oświadczeń i dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu, określonych w siwz dla poszczególnych części zamówienia. Wymagane dokumenty należało złożyć pisemnie w siedzibie zamawiającego.

Wykonawca złożył wymagane dokumenty i informacje w dniu 10 kwietnia 2018 roku. W dniu 11 kwietnia 2018 roku Komisja przetargowa sporządziła informację, że wykonawca złożył wymagane oświadczenia w wyznaczonym terminie; komisja zakończyła postępowanie i wnosi o zatwierdzenie jego wyniku, tj. wyboru najkorzystniejszej oferty dla części nr I i nr II zamówienia złożonej przez firmę P.U.H. „DOMAX” Arkadiusz Mika z siedzibą w Boronowie. Wniosek Komisji przetargowej zatwierdził Wójt Gminy Pan Gabriel Orzeszek w dniu 11 kwietnia 2018 roku.

Pismem z dnia 11 kwietnia 2018 roku zamawiający powiadomił wykonawców o wyborze najkorzystniejszej oferty. Zawiadomienie zamieszczono w dniu 11 kwietnia 2018 roku w BIP oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń od dnia 11 do 17 kwietnia 2018 roku. Oferenta, którego wybrano na wykonawcę zamówienia, tj. P.U.H. „DOMAX” poinformowano dodatkowo, że podpisanie umowy na realizację zadania nastąpi w dniu 17 kwietnia 2018 roku. W przypadku wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy w innej dopuszczanej prawem formie niż pieniądź, wykonawca zobowiązany został do przedstawienia zamawiającemu oryginału dokumentu potwierdzającego wniesienie zabezpieczenia należytego wykonania umowy w określony przez niego sposób.

9. Pismem z dnia 14 kwietnia 2018 roku (data wpływu do Urzędu Gminy w dniu 17 kwietnia 2018 roku) Przedsiębiorstwo Usługowo Handlowe „DOMAX” Arkadiusz Mika w Boronowie poinformowało zamawiającego o **odmowie zawarcia umowy** w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu

nieograniczonego pn. „*przebudowa i rozbudowa drogi gminnej od drogi gminnej nr 1092552E w kierunku miejscowości Piekary oraz przebudowa drogi dojazdowej w miejscowości Bogumiłowice od drogi wojewódzkiej nr 483 do drogi gminnej*”. Z treści ww. pisma wynika, że wykonawca po ponownym przeanalizowaniu kosztorysów ofertowych nie jest w stanie wykonać zamówienia za cenę podaną w ofercie. Błędy w kosztorysie oraz to, że wykonanie zamówienia jest kosztorysowe, nie gwarantuje firmie zamierzonego zysku. Wykonawca podnosi w piśmie, że taka sytuacja naraża firmę na rażącą stratę finansową, dlatego też w obliczu zaistniałych okoliczności, bardziej odpowiedzialna jest odmowa zawarcia umowy.

W dniu 17 kwietnia 2018 roku zamawiający działając na podstawie art. 46 ust. 5 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych powiadomił wykonawcę o zatrzymaniu wadium w kwocie 7.500,00 zł wniesione w formie pieniężnej na realizację zadania objętego II częścią zamówienia. Podstawę zatrzymania wadium stanowi oświadczenie wykonawcy o odmowie zawarcia umowy w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Również w dniu 17 kwietnia 2018 roku zamawiający skierował do Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia SA w Sopocie **wezwanie do zapłaty** Gminie Sulmierzyce kwoty 20.000,00 zł, stosownie do warunków określonych w gwarancji ubezpieczeniowej zapłaty wadium nr 9030125623588 wystawionej w Częstochowie w dniu 23 marca 2018 roku na wniosek wykonawcy, tj. Pana Arkadiusza Mika prowadzącego firmę Przedsiębiorstwo Usługowo Handlowe „DOMAX” z siedzibą w Boronowie (dotyczy I części zamówienia). W uzasadnieniu zamawiający wskazał okoliczność wymienioną w art. 46 ust.5 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, tj. okoliczność iż wykonawca, którego oferta została wybrana odmówił zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego na warunkach określonych w ofercie. Zwrot środków w kwocie 20.000,00 zł na rachunek budżetu Gminy nastąpił w dniu 18 kwietnia 2018 roku.

10. W dniu 17 kwietnia 2018 roku zamawiający dokonał ponownej oceny ofert złożonych w przedmiotowym postępowaniu i na wykonawcę „*przebudowy i rozbudowy drogi gminnej od drogi gminnej nr 1092552E w kierunku miejscowości Piekary oraz przebudowy drogi dojazdowej w miejscowości Bogumiłowice od drogi wojewódzkiej nr 483 do drogi gminnej*” dokonał wyboru oferty firmy HUCZ Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. w Boronowie. Pismem z dnia 17 kwietnia 2018 roku Skarbnik Gminy poinformowała, że kwota na realizację części I i II zamówienia została zwiększona do wysokości oferty.

Wykonawca wezwany został w dniu 17 kwietnia 2018 roku do złożenia zamawiającemu do dnia 24 kwietnia 2018 roku dokumentów aktualnych na dzień złożenia, tj. oświadczeń i dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu określonych w siwz. Wymagane dokumenty wykonawca złożył zamawiającemu w dniu 18 kwietnia 2018 roku. W dniu 19 kwietnia Wójt Gminy Sulmierzyce zatwierdził wniosek Komisji przetargowej w zakresie wyboru najkorzystniejszej oferty dla części I i II zamówienia złożonej przez firmę HUCZ Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. z siedzibą w Boronowie. Pismem z dnia 19 kwietnia 2018 roku wykonawcę powiadomiono o wyborze oferty oraz wskazano, że umowa w sprawie zamówienia publicznego zawarta zostanie w dniu 25 kwietnia 2018 roku. O wyborze oferty powiadomiono uczestników postępowania.

Zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty zamieszczono w dniu 19 kwietnia 2019 roku w BIP oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń zamawiającego w dniach od 19 do 25 kwietnia 2018 roku.

11. W dniu 25 kwietnia 2018 roku z wybranym wykonawcą zawarto umowę nr IZP.272.1.1.2018 na wykonanie zadania pn. „*Przebudowa i rozbudowa drogi gminnej od drogi gminnej nr 1092552E w kierunku miejscowości Piekary oraz przebudowa drogi dojazdowej w miejscowości Bogumiłowice od drogi wojewódzkiej nr 483 do*

drogi gminnej". W zakresie I części zamówienie obejmuje w szczególności: wycinkę drzew kolidujących wraz z nasadzeniem nowych, uzupełnienie i wzmocnienie istniejącej podbudowy warstwą kruszywa łamanego, wykonanie nowej konstrukcji podbudowy na poszerzeniach jezdni do docelowej szerokości 5,0 m, wykonanie nowych warstw asfaltowych jezdni, wykonanie obustronnych poboczy, wykonanie zjazdów indywidualnych, przebudowę istniejących przepustów pod drogą, wykonanie rowu przydrożnego, wykonanie przepustu pod zjazdem, przebudowę elektroenergetycznej sieci niskiego napięcia, przebudowę linii oświetlenia ulicznego, budowę przydomowej oczyszczalni ścieków (w zamian zakupu prefabrykowanego żelbetowego zbiornika bezodpływowego na ścieki sanitarne - poz.61 przedmiaru robót, wykonawca zobowiązany jest wybudować przydomową oczyszczalnię ścieków). II część zamówienia obejmuje zakres robót polegających m.in. na: przebudowie (wzmocnieniu) konstrukcji podbudowy drogi dojazdowej, wykonaniu nowej nawierzchni bitumicznej jezdni drogi dojazdowej, wykonaniu lewostronnego pobocza z kruszywa łamanego o szer. 0,75m, wykonaniu chodnika prawostronnego o szer. 1,5 m, wykonaniu zjazdów indywidualnych.

Termin wykonania części I i II zamówienia ustalono od zawarcia umowy do dnia 10 sierpnia 2018 roku. Wynagrodzenie za wykonanie I części zamówienia ustalono w wysokości - 2.035.084,26 zł brutto (1.654.540,05 zł netto), a za wykonanie II części zamówienia w wysokości - 577.345,25 zł brutto (netto 496.386,38 zł). Wykonawca zobowiązany był przedłożyć wraz z rozliczeniem należnego mu wynagrodzenia, oświadczenia podwykonawców o uregulowaniu względem nich wszystkich należności lub dowody dotyczące zapłaty wynagrodzenia podwykonawcom, dotyczące ich należności. Przedłożenie powyższych dokumentów jest warunkiem zapłaty wykonawcy należnego wynagrodzenia. Zamawiający może wstrzymać zapłatę całości lub części wynagrodzenia wykonawcy do czasu przedłożenia tych dokumentów.

Rozliczenie robót nastąpi w oparciu o kosztorys powykonawczy potwierdzający faktycznie wykonany zakres robót budowlanych, ustalający należne wykonawcy wynagrodzenie. Wynagrodzenie to stanowić będzie wynik iloczynu ilości wykonanych robót i cen jednostkowych podanych w kosztorysie ofertowym wykonawcy stanowiącym załącznik do niniejszej umowy. Poza tym strony ustaliły, że przedmiotem odbioru końcowego jest wykonanie przedmiotu umowy dla każdej części zamówienia odrębnie. Data podpisania protokołu odbioru końcowego przedmiotu umowy przez inspektora nadzoru oraz przedstawicieli zamawiającego jest datą zakończenia realizacji przedmiotu umowy. Protokół odbioru końcowego stanowić będzie podstawę do ostatecznego rozliczenia wykonanego przedmiotu umowy. Wynagrodzenie wykonawcy rozliczone będzie odrębnie dla każdej części zamówienia na podstawie faktury VAT wystawionej w oparciu o protokół odbioru końcowego. Dołączone do protokołu odbioru końcowego kosztorysy powykonawcze muszą być sprawdzone przez inspektora nadzoru i zatwierdzone przez zamawiającego. W umowie uregulowano również sprawy dotyczące m.in. kar umownych obciążających zarówno wykonawcę jak i zamawiającego za niedotrzymanie warunków umowy, obowiązków kierownika budowy, prawa i obowiązki zamawiającego i wykonawcy, warunki gwarancji i rękojmi.

Wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie gwarancji ubezpieczeniowej na poszczególne części zamówienia, w tym:

- 1) **część I zamówienia** – gwarancja nr 32GG04/0373/18/0006 wystawiona przez InterRisk TU S.A. w dniu 24 kwietnia 2018 roku do kwoty 162.806,74 zł w okresie od 25 kwietnia 2018 roku do dnia 9 września 2018 roku. W okresie od 11 sierpnia 2018 roku do dnia 25 sierpnia 2025 roku – do kwoty 48.842,02 zł w zakresie nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek ujawnionych w ww. okresie po podpisaniu protokołu zdawczo-odbiorczego;
- 2) **część II zamówienia** – gwarancja nr 32GG04/0373/18/0007 wystawiona przez InterRisk TU S.A. w dniu 24 kwietnia 2018 roku do kwoty 46.187,62 zł w okresie

od 25 kwietnia 2018 roku do dnia 9 września 2018 roku. W okresie od 11 sierpnia 2018 roku do dnia 25 sierpnia 2025 roku – do kwoty 13.856,29 zł w zakresie nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek ujawnionych w ww. okresie po podpisaniu protokołu zdawczo-odbiorczego.

Protokół postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego Wójt Gminy zatwierdził w dniu 21 maja 2018 roku.

12. Na wniosek wykonawcy z dnia 24 lipca 2018 roku aneksem nr 1 z dnia 9 sierpnia 2018 roku wprowadzono zmiany do zawartej umowy w zakresie terminu wykonania części I przedmiotu zamówienia, który wydłużono do dnia 21 września 2018 roku. Uzasadnieniem wniosku wykonawcy było opóźnienie ze strony PGE w podpisaniu umowy na przebudowę sieci elektrycznej w zakresie kolidującym z przebiegiem drogi gminnej objętej rozbudową w miejscowości Piekary. Opisana we wniosku wykonawcy sytuacja wypełnia przesłanki zmiany umowy określone w § 19 ust.2 pkt 7 umowy nr IZP.272.1.1.2018 z dnia 25 kwietnia 2018 roku, bowiem wystąpiła przesłanka nadzwyczajnej zmiany okoliczności, których strony umowy nie były w stanie przewidzieć, pomimo zachowania należytej staranności w zakresie niezbędnym do należytego wykonania umowy. W konsekwencji wprowadzonej zmiany warunków umowy wprowadzona została również zmiana w zakresie należytego wykonania umowy. Zmiany wprowadzone zostały do ubezpieczeniowej gwarancji należytego wykonania umowy i usunięcia wad i usterek nr 32GG04/0373/18/0006 aneksem nr 1 z dnia 3 sierpnia 2018 roku. W wyniku zmian gwarancja nr 32GG04/0373/18/0006 wystawiona jest przez InterRisk TU S.A. do kwoty 162.806,74 zł w okresie od 25 kwietnia 2018 roku do dnia 21 października 2018 roku, a w okresie od 22 września 2018 roku do dnia 8 października 2025 roku do kwoty 48.842,02 zł - w zakresie nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek ujawnionych w ww. okresie po podpisaniu protokołu zdawczo-odbiorczego.

13. Rozliczenie z wykonawcą robót

Za wykonanie przedmiotu zamówienia wykonawca wystawił:

- 1) fakturę nr 391/2018 z dnia 9 sierpnia 2018 roku na kwotę 562.687,00 zł brutto (netto 457.469,35 zł) za przebudowę i rozbudowę drogi gminnej w miejscowości Bogumiłowice od drogi wojewódzkiej 483 do drogi gminnej na odcinku ok. 300 mb - część II zamówienia – umowa IZP.272.1.1.2018 zgodnie z kosztorysem powykonawczym. Data wpływu faktury do jednostki – 9 sierpnia 2018 roku; operację zapisano na kontach Wn 080/Ma 201 pod poz. księgową 1743; zapłacono kwotę 562.687,00 zł przelewem w dniu 7 września 2018 roku ze środków zaplanowanych w budżecie Gminy w dziale 600 rozdziale 60016 paragraf 6050 – WB 160; operację zapisano na kontach Wn 201/Ma 130 pod poz. księgową 397. Fakturę wystawiono na podstawie sporządzonego w dniu 9 sierpnia 2018 roku protokołu odbioru końcowego wykonania zadania inwestycyjnego pn. „*przebudowa drogi dojazdowej w miejscowości Bogumiłowice od drogi wojewódzkiej nr 483 do drogi gminnej*” – część 2 zamówienia. Według protokołu wykonawca zgłosił zakończenie prac budowlanych i gotowość odbioru końcowego robót budowlanych. Komisja oceniła jakość wykonanego zadania na dobrą. Żadnych uwag nie stwierdzono. Roboty zostają odebrane i podlegają zapłacie. Wynagrodzenie należne wykonawcy wynosi 457.469,35 zł netto;
- 2) fakturę nr 471/2018 z dnia 18 września 2018 roku na kwotę 1.973.429,36 zł brutto (netto 1.604.414,11 zł) za przebudowę i rozbudowę drogi gminnej od drogi gminnej nr 109252E w kierunku miejscowości Piekary o długości ponad 1300 mb. – część I zamówienia – umowa IZP.272.1.1.2018 zgodnie z kosztorysem powykonawczym. Data wpływu faktury do jednostki - 18 września

2018 roku; operację zapisano na kontach Wn 080/Ma 201 pod poz. księgową 2051; zapłacono kwotę 1.973.429,36 zł przelewem w dniu 28 września 2018 roku ze środków zaplanowanych w budżecie Gminy w dziale 600 rozdziale 60016 paragraf 6050 – WB 172; operację zapisano na kontach Wn 201/Ma 130 pod poz. księgową 430. Faktura wystawiona została na podstawie sporządzonego w dniu 18 września 2018 roku protokołu odbioru końcowego wykonania zadania inwestycyjnego pn. „przebudowa i rozbudowa drogi gminnej od drogi gminnej nr 109252E w kierunku miejscowości Piekary o długości ponad 1300 mb” – część 1 zamówienia. Według protokołu komisja oceniła jakość wykonanego zadania na dobrą. Żadnych uwag nie zapisano. Strony ustaliły, że ostateczne wynagrodzenie należne wykonawcy wynosi 1.973.429,36 zł brutto (netto – 1.604.414,11 zł).

14. Nadzór inwestorski

Pełnienie nadzoru inwestorskiego nad realizacją przedmiotowego zadania powierzono na podstawie umowy nr IZP/3.2018/AB z dnia 25 kwietnia 2018 firmie JM Budownictwo Joanna Młynarska w Bełchatowie. Przedmiotowa umowa obejmuje nadzór inwestorski z zakresu branży drogowej, elektrycznej i sanitarnej. Za wykonanie przedmiotu umowy strony ustaliły wynagrodzenie w kwocie: część I zamówienia – 23.985,00 zł brutto (netto 19.500,00zł), część II zamówienia – 6.765,00 zł brutto (5.500,00 zł netto). Termin realizacji umowy wyznaczono do dnia protokolarnego stwierdzenia odbioru robót objętych nadzorem. Szacunkowy termin wykonania inwestycji dla części I i dla części II zamówienia – do dnia 10 sierpnia 2018 roku.

Za wykonanie przedmiotu umowy inspektor nadzoru wystawiła faktury:

- 1) nr 4/08/2018 z dnia 9 sierpnia 2018 wystawiona przez JM Budownictwo Joanna Młynarska na kwotę 6.765,00 zł brutto (5.500,00 zł netto) za nadzór inwestorski nad przebudową drogi gminnej w miejscowości Bogumiłowice od drogi wojewódzkiej 483 do drogi gminnej na odcinku ok. 300 mb - część II zamówienia – umowa IZP.272.1.1.2018AB. Data wpływu faktury do jednostki w dniu 9 sierpnia 2018 roku; zapisano na kontach Wn 080/Ma 201 pod poz. księgową 1742; zapłacono kwotę 6.765,00 zł przelewem w dniu 7 września 2018 roku ze środków zaplanowanych w budżecie Gminy w dziale 600 rozdziale 60016 paragraf 6050 – WB 160; operację zapisano na kontach Wn 201/Ma 130 pod. poz. księgową 397;
- 2) nr 4/09/2018 z dnia 24 września 2018 wystawiona przez JM Budownictwo Joanna Młynarska na kwotę 23.985,00 zł brutto (19.500,00 zł netto) za nadzór inwestorski nad przebudową i rozbudową drogi gminnej od drogi gminnej nr 109252E w kierunku miejscowości Piekary – część I zamówienia – umowa IZP.3.2018AB; data wpływu faktury do Urzędu Gminy - 25 września 2018 roku; operację zapisano na kontach Wn 080/Ma 201 pod poz. księgową 2084; kwotę 23.985,00 zł zapłacono przelewem w dniu 24 października 2018 roku ze środków zaplanowanych w budżecie Gminy w dziale 600 rozdziale 60016 paragraf 6050 – WB 178; operację zapisano na kontach Wn 201/Ma 130 pod poz. księgową 447.

15. Przyjęcie środków trwałych na majątek gminy nastąpiło:

- dowodem OT nr 9.3.2018.SL z dnia 28 września 2018 roku przyjęto wartość zrealizowanej inwestycji pn. „przebudowa i rozbudowa drogi gminnej w miejscowości Bogumiłowice od drogi wojewódzkiej 483 do drogi gminnej na odcinku ok. 300 mb”.; wartość środka trwałego wynosi – 569.452,30 zł;

- dowodem OT.10.7.2018.SL z dnia 31.10.2018 roku przyjęto wartość zrealizowanego zadania inwestycyjnego pn. „przebudowa i rozbudowa drogi od drogi gminnej nr 109252E w kierunku miejscowości Piekary”; łączna wartość środka trwałego stanowi kwotę – 2.095.504,36 zł, w tym: za opracowanie dokumentacji – 87.330,00 zł; za mapy – 10.240,00 zł; za przebudowę – 1.973.429,36 zł; inne koszty – 520,00 zł.

16. Zabezpieczenie środków finansowych w budżecie Gminy Sulmierzyce na okoliczność realizacji inwestycji pn. „przebudowa i rozbudowa drogi gminnej od drogi gminnej nr 109252E w kierunku miejscowości Piekary oraz przebudowa drogi dojazdowej w miejscowości Bogumiłowice od drogi wojewódzkiej nr 483 do drogi gminnej” wynika z poniżej wyszczególnionych uchwał Rady Gminy:

Okres realizacji – 2018 rok						
LP.	Nr uchwały/ data	plan	Zwiększenie wydatków	Zmniejszenie wydatków	Plan po zmianach	Uwagi
1.	XLIV/273/2018 z 4.01.2018 r.	3.329.700,00	-	-	3.329.700,00	uchwała w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2018 rok*)
2.	XLIX/312/2018 z 25.04.2018 r.	3.329.700,00	670.300,00	-	4.000.000,00	uchwała w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2018 rok*)
3.	L/317/2018 z 29.05.2018 r.	4.000.000,00	-	19.000,00	3.981.000,00	uchwała w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2018 rok*)
4.	LI/327/2018 z 14.06.2018 r.	3.981.000,00	60.000,00	-	4.041.000,00	uchwała w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2018 rok*)
5.	LVI/352/2018 z 7.09.2018 r.	4.041.000,00	-	526.188,00	3.514.812,00	uchwała w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2018 rok*)
6.	LVI/370/2018 z 13.11.2018 r.	3.514.812,00	2.767.500,00	3.401.540,00	113.272,00 2.767.500,00	uchwała w sprawie zmian w budżecie na 2018 rok**)
7.	III/22/2018 z 28.12.2018	113.272,00* 2.767.500,00*	-	73.272,00 611.525,00	40.000,00* 2.155.975,00**	uchwała w spr. zmian w budżecie na 2018 rok

*) powyższymi uchwałami w dziale 600 rozdziale 60016 § 6050 zaplanowano środki finansowe na „rozbudowę i budowę dróg gminnych”;

**) według tabeli 3 (wydatki na zadania majątkowe realizowane w 2018 roku) do uchwały nr LVI/370/2018 z dnia 13 listopada 2018 roku środki na rozbudowę i budowę dróg gminnych w dziale 600 rozdziale 60016 § 6050 zaplanowane były w kwocie 3.514.812,00 zł, dokonano zmniejszenia środków o kwotę 3.401.540,00 zł; plan po zmianach wynosił – 113.272,00 zł; przedmiotową uchwałą również w dziale 600 rozdziale 60016 § 6050 zaplanowano środki finansowe w kwocie 2.767.500,00 zł na wyodrębnione zadanie inwestycyjne z zakresu rozbudowy i budowy dróg gminnych pn. „przebudowa i rozbudowa drogi gminnej od drogi gminnej nr 109252E w kierunku m. Piekary oraz przebudowa drogi dojazdowej w m. Bogumiłowice od drogi wojewódzkiej 483 do drogi gminnej”. Według uchwały nr III/22/2018 z dnia 28.12.2018 roku plan wydatków

na rozbudowę i budowę dróg gminnych w dziale 600 rozdziale 60016 § 6050 wynosił – 113.272,00 zł, dokonano zmniejszenia środków o kwotę 73.272,00 zł; plan po zmianach wynosił – 40.000,00 zł; plan wydatków na zadanie inwestycyjne pn. „*przebudowa i rozbudowa drogi gminnej od drogi gminnej nr 109252E w kierunku m. Piekary oraz przebudowa drogi dojazdowej w m. Bogumiłowice od drogi wojewódzkiej 483 do drogi gminnej*” wynosił 2.767.500,00 zł, wydatki zmniejszono o kwotę 611.525,00 zł, plan po zmianach – 2.155.975,00 zł.

II. Budowa targowiska przeznaczonego na cele promocji lokalnych produktów w gminie Sulmierzyce

1. Decyzją nr 477/2018 znak AB.6740.804.2018.AKu z dnia 2 sierpnia 2018 roku Starosta Pajęczański zatwierdził projekt budowlany i udzielił Gminie Sulmierzyce pozwolenia na budowę targowiska przeznaczonego na cele promocji lokalnych produktów, obejmującego budowę: 1) pięciu wiat targowych wraz z elektryczną wewnętrzną linią zasilającą, 2) wewnętrznych ciągów pieszych i pieszo-jezdnymi, 3) budowę instalacji oświetlenia terenu, 4) montaż elementów małej architektury, 5) budynku sanitarno- gospodarczego wraz z elektryczną wewnętrzną linią zasilającą, 6) drogi przeciwpożarowej, 7) hydrantu DN 80 na istniejącej sieci wodociągowej, 8) szczelnych parowników wód deszczowych wraz z zewnętrzną instalacją kanalizacji deszczowej – na działkach oznaczonych numerami ewidencyjnymi 1435/4,1435/2, 1439/2, 1434/1 w obrębie Sulmierzyce.

Decyzją nr 679/2018 z dnia 6 listopada 2018 roku znak AB.6740.4.1.1898.2018.PS Starosta Pajęczański po rozpatrzeniu wniosku Gminy Sulmierzyce z dnia 24 października 2018 roku zmienił ostateczną decyzję nr 477/2018 z dnia 2 sierpnia 2018 roku w zakresie *zatwierdzenia projektu budowlanego zamiennego, uwzględniającego wszystkie istotne odstępstwa od zatwierdzonego wcześniej projektu budowlanego, stanowiącego załącznik do niniejszej decyzji*. Pozostałe warunki i nałożone obowiązki w decyzji nr 4778/2018 pozostają bez zmian.

2. Zadanie inwestycyjne pn. „*Budowa targowiska przeznaczonego na cele promocji lokalnych produktów w Gminie Sulmierzyce*” ujęte zostało w budżecie gminy na 2018 rok. Na wykonanie zadania zaplanowano środki finansowe w kwocie – 2.486.164,00 zł brutto. Wartość szacunkowa zamówienia na podstawie dostępnych wskaźników określona została przez firmę GRZYBUD Paweł Grzybek z miejscowości Wielgomłyny na kwotę: branża elektryczna – 90.000,00 zł brutto (73.170,73 zł - netto) i branża budowlana – 1.779.735,00 zł brutto (netto - 1.446.939,02 zł).

W dniu 16 marca 2018 roku komisja przetargowa przedłożyła Wójtowi Gminy Sulmierzyce wniosek o zatwierdzenie trybu i dokumentów w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego pn. „*Budowa targowiska przeznaczonego na cele promocji lokalnych produktów w gminie Sulmierzyce*”. Komisja wnioskowała o zatwierdzenie trybu przetargu nieograniczonego oraz o zatwierdzenie projektu specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Wójt Gminy zatwierdził przedstawione propozycje.

3. Ogłoszenie o zamówieniu na roboty budowlane obejmujące realizację zadania inwestycyjnego pn. „*Budowa targowiska przeznaczonego na cele promocji lokalnych produktów w gminie Sulmierzyce*” zamieszczono w BZP nr ogłoszenia 532183-N-2018 z dnia 16 marca 2018 roku. Przedmiotem zamówienia jest realizacja w formule „zaprojektuj i wybuduj” na podstawie Programu funkcjonalno-użytkowego zadania pod nazwą „*Budowa targowiska przeznaczonego na cele promocji lokalnych produktów w gminie Sulmierzyce*”. W skład zadania wchodzi sporządzenie projektu budowlanego (wraz z uzyskaniem niezbędnych opinii, pozwoleń, uzgodnień), uzyskanie pozwolenia na budowę, sporządzenie projektów wykonawczych oraz wykonanie robót budowlanych na podstawie ww. projektów wraz z przyłączami i wykonanie robót w zakresie zagospodarowania terenu ze zgłoszeniem zakończenia

robót i uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie. Zakres zamówienia obejmuje w szczególności: 1) opracowanie uzgodnionej i zatwierdzonej przez inwestora dokumentacji projektowej w oparciu o PFU; 2) wykonanie wszelkich niezbędnych badań, analiz, map w zakresie niezbędnym do wykonania dokumentacji projektowej; 3) uzyskanie wszelkich warunków, opinii, pozwoleń i uzgodnień w zakresie niezbędnym do opracowania pełnej dokumentacji projektowej; 4) opracowanie projektu budowlanego oraz uzyskanie jego zatwierdzenia przez zamawiającego oraz autora PFU; 5) opracowanie i uzgodnienie z zamawiającym projektów wykonawczych; 6) uzyskanie pozwolenia na budowę; 7) wykonanie robót budowlanych na podstawie opracowanej dokumentacji; 8) wyposażenie targowiska i terenu w zakresie elementów stałych wskazanych w PFU; 9) uzyskanie pozwolenia na użytkowanie. Według ogłoszenia ryczałtowe wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu zamówienia obejmuje kompleksowe wykonanie przedmiotu zamówienia określonego powyżej (w tym również robót budowlanych nie ujętych w programie funkcjonalno-użytkowym, a niezbędnych do wykonania ze względu na wiedzę techniczną), jak również wszelkich robót i czynności limitujących odbiór końcowy przedmiotu zamówienia niezależnie od tego, czy były one przewidziane przez wykonawcę na dzień złożenia oferty. Zamawiający nie przewidywał składania ofert częściowych i wariantowych oraz udzielenia zamówień, o których mowa w art. 67 ust.1 pkt 6 i 7 lub w art. 134 ust.6 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych. Termin realizacji zamówienia wyznaczono do dnia 30 października 2018 roku. Zamawiający żądał wnieścia wadium w wysokości 30.000,00 zł. Jako kryteria oceny ofert wskazano: cenę oferty – 60,0%, aspekt społeczny – zatrudnienie osób bezrobotnych – 20,0%, doświadczenie osób skierowanych przez wykonawcę do realizacji zamówienia – 6,0%, okres gwarancji – 14,0%. Przewidziano zastosowanie procedury, o której mowa w art. 24 aa ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zamawiający przewidział istotne zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy. Zakres, charakter zmian oraz warunki ich wprowadzenia opisano w siwz. Termin związania ofertą – 30 dni od ostatecznego terminu składania ofert. Termin składania ofert wyznaczono na dzień 3 kwietnia 2018 roku.

Ogłoszenie wraz ze siwz zamieszczono w dniu 16 marca 2018 roku w BIP oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w okresie od 16 marca do 3 kwietnia 2018 roku.

W prowadzonym postępowaniu zapytania do siwz składał wykonawca – Przedsiębiorstwo Budowlano-Usługowe „WIKTOR” w Radomsku w dniach: 19 marca 2018 roku (data wpływu do Urzędu Gminy w dniu 21 marca 2018 roku) i 22 marca 2018 roku (data wpływu do Urzędu Gminy w dniu 26 marca 2018 roku). Zamawiający udzielił odpowiedzi zainteresowanemu wykonawcy w dniu 26 marca 2018 roku; zmianę treści siwz zamieszczono w BIP w dniu 26 marca 2018 roku.

4. Komisja przetargowa w 5-cio osobowym składzie powołana została zarządzeniem nr 8/2017 z dnia 6 marca 2017 roku w sprawie zmiany składu komisji przetargowej powołanej zarządzeniem nr 120.13.2015 Wójta Gminy Sulmierzyce z dnia 19 marca 2015 roku. Wójt Gminy oraz członkowie komisji przetargowej złożyli w dniu 3 kwietnia 2018 roku oświadczenia określone w art. 17 ust.2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych.

Według protokołu komisji przetargowej z dnia 3 kwietnia 2018 roku z otwarcia ofert, wyznaczonym przez zamawiającego terminie oferty złożyli wykonawcy:

- 1) **nr 1 – Piotr Machalewski i Witold Świtkowski Przedsiębiorstwo Budowlano-Usługowe „WIKTOR” Sp.j. w Radomsku** – cena oferty brutto – 3.444.000,00 zł (netto 2.800.000,00 zł);

2) nr 2 – FIBA s.c. Grzegorz Piwnik, Piotr Iskrzyński w Stobiecku Szlacheckim – cena oferty brutto – 3.597.750,00 zł (netto – 2.925.000,00 zł).

Przed otwarciem ofert zamawiający poinformował, że na sfinansowanie zadania zamierza przeznaczyć kwotę 2.486.164,00 zł brutto. Pismem z dnia 3 kwietnia 2018 roku przewodniczący komisji przetargowej zwrócił się z zapytaniem do Skarbnika Gminy Sulmierzyce, czy kwota ujęta w planie finansowym na realizację przedmiotowego zadania może zostać zwiększona do kwoty oferty z najniższą ceną. W przypadku braku zabezpieczenia środków na sfinansowanie zamówienia komisja przetargowa wnioskować będzie o unieważnienie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Pismem z dnia 25 kwietnia 2018 roku Skarbnik Gminy poinformowała komisję przetargową, iż kwota na realizację przedmiotowego zamówienia została zwiększona do wysokości oferty z najniższą ceną.

Informację z otwarcia ofert zamieszczono w BIP w dniu 3 kwietnia 2018 roku.

Stosownie do art. 24 ust.11 ustawy Prawo zamówień publicznych wykonawcy przekazali zamawiającemu oświadczenia o braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej.

W dniu 9 kwietnia 2018 roku komisja przetargowa sporządziła protokół z badania rażąco niskiej ceny. Według protokołu komisja uznała, że żadna ze złożonych ofert nie zawiera rażąco niskiej ceny w stosunku do przedmiotu zamówienia.

Według protokołu komisji przetargowej z dnia 9 kwietnia 2018 roku po dokonaniu oceny złożonych ofert, najwyższą liczbę punktów według kryteriów przyjętych do oceny ofert uzyskała oferta nr 1 za cenę brutto 3.444.000,00 zł.

W dniu 10 kwietnia 2018 roku zamawiający wezwał wykonawcę, tj. firmę Piotr Machalewski i Witold Świtkowski Przedsiębiorstwo Budowlano-Usługowe „WIKTOR” w Radomsku do złożenia do dnia 17 kwietnia 2018 roku dokumentów takich jak: 1) informacja z banku potwierdzająca wysokość posiadanych środków finansowych lub zdolność kredytową; 2) wykaz usług budowlanych wykonywanych nie wcześniej niż w okresie ostatnich 3 lat przed upływem składania ofert (lub w okresie krótszym, jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy) wraz z referencjami; 3) wykaz robót budowlanych wykonywanych nie wcześniej niż w okresie ostatnich 5 lat przed upływem składania ofert (lub w okresie krótszym, jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy) wraz z referencjami; 4) wykaz osób skierowanych przez wykonawcę do realizacji zamówienia publicznego, w szczególności odpowiedzialnych za świadczenie usług, kontrolę jakości lub kierowanie robotami budowlanymi wraz z informacjami na temat ich kwalifikacji zawodowych, uprawnień, doświadczenia i wykształcenia niezbędnych do wykonania zamówienia, a także zakresu wykonywanych przez nie czynności wraz z informacją o podstawie do dysponowania tymi osobami. W dniu 17 kwietnia 2018 roku wykonawca przekazał zamawiającemu dokumenty wskazane w wezwaniu, jednakże nie wykazał spełnienia warunku dotyczącego zdolności technicznej i zawodowej w zakresie osób skierowanych do realizacji zamówienia, określonego w rozdziale I pkt 5.1. ppkt 3 lit. c),e) i f) siwz. Pismem z dnia 19 kwietnia 2018 roku wykonawcę ponownie wezwano do złożenia dokumentów potwierdzających spełnienie ww. warunku. Termin na złożenie wymaganego dokumentu wyznaczono do dnia 24 kwietnia 2018 roku. Wymagane przez zamawiającego dokumenty wpłynęły do Urzędu Gminy w dniu 24 kwietnia 2018 roku.

W dniu 25 kwietnia 2018 roku komisja przetargowa dokonała końcowej analizy ofert oraz dokumentów złożonych w przedmiotowym postępowaniu i wnioskowała o zatwierdzenie wyniku postępowania, tj. wyboru najkorzystniejszej oferty złożonej przez firmę Piotr Machalewski i Witold Świtkowski Przedsiębiorstwo Budowlano-Usługowe „WIKTOR” w Radomsku (oferta nr 1). Propozycja komisji przetargowej

została zatwierdzona przez Wójta Gminy Pana Gabriela Orzeszka w dniu 25 kwietnia 2018 roku.

Zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty przesłano do uczestników postępowania w dniu 25 kwietnia 2018 roku oraz zamieszczono w BIP również w dniu 25 kwietnia 2018 roku. Wykonawcę, którego ofertę wybrano poinformowano, że podpisanie umowy nastąpi w dniu 2 maja 2018 roku.

Protokół postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego zatwierdził w dniu 2 maja 2018 roku Wójt Gminy Gabriel Orzeszek.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zamieszczono w BZP w dniu 2 maja 2018 roku pod numerem 500097123-N-2018 oraz w BIP również w dniu 2 maja 2018 roku.

5. Umowa z wykonawcą i rozliczenie za wykonanie robót

W dniu 2 maja 2018 roku z wybranym wykonawcą zawarto umowę nr IZP.272.1.2.2018 na zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych dla projektu „Budowa targowiska przeznaczonego na cele promocji lokalnych produktów w gminie Sulmierzyce”. Zgodnie z umową zamawiający powierza wykonawcy do wykonania przedmiot umowy, na który składa się realizacja w formule „zaprojektuj i wybuduj” na podstawie Programu funkcjonalno-użytkowego (PFU) zadania pn. „budowa targowiska przeznaczonego na cele promocji lokalnych produktów w gminie Sulmierzyce”. W skład zadania wchodzi sporządzenie projektu budowlanego, wraz z uzyskaniem niezbędnych opinii, uzgodnień i pozwoleń, w tym pozwolenia na budowę, sporządzenie projektów wykonawczych oraz wykonanie robót budowlanych na podstawie ww. projektów wraz z załącznikami i wykonanie robót w zakresie zagospodarowania terenu ze zgłoszeniem zakończenia robót i uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie. Zamówienie obejmuje również wszelkie prace i koszty niezbędne do poniesienia w celu przygotowania ww. inwestycji do realizacji, tzn. wykonawca pokryje ewentualne koszty przekładek sieci. Termin wykonania przedmiotu umowy ustalono od dnia zawarcia umowy do dnia 30 października 2018 roku. Za termin zakończenia przedmiotu umowy uważa się datę podpisania protokołu odbioru końcowego zrealizowanego obiektu. Wynagrodzenie ryczałtowe za wykonanie całości przedmiotu zamówienia wynosi netto – 2.800.000,00 zł + 23% podatek VAT (brutto 3.444.000,00 zł). Wynagrodzenie wykonawcy rozliczone będzie na podstawie faktury VAT wystawionej przez Wykonawcę w oparciu o protokół odbioru końcowego przedmiotu umowy. W umowie uregulowano również zakres obowiązków wykonawcy, warunki gwarancji i rękojmi. Wszelkie zmiany umowy będą wymagały formy pisemnej. Zamawiający przewiduje zmiany umowy na podstawie art. 144 ustawy Prawo zamówień publicznych (§ 19 pkt 2 umowy) w okolicznościach takich jak: 1) z powodu uzasadnionych zmian w zakresie zaproponowanych w dokumentacji rozwiązań technicznych oraz sposobu wykonania robót, jeżeli te zmiany spowodują obniżenie kosztów wykonania robót, kosztów eksploatacji lub skrócenie terminu realizacji przedmiotu umowy; 2) z powodu błędów w dokumentacji polegających na niezgodności z przepisami prawa lub zasadami wiedzy technicznej, które mają wpływ na należyte wykonanie lub niewykonanie umowy w zakresie niezbędnym do dostosowania dokumentacji składającej się na szczegółowy opis przedmiotu zamówienia do zasad wiedzy technicznej; 3) z powodu zmiany przepisów prawnych istotnych dla realizacji przedmiotu umowy mających wpływ na zakres lub termin wykonania niniejszej umowy w zakresie niezbędnym do dostosowania się do nowych przepisów; 4) z powodu odbiegających w sposób istotny od przyjętych w dokumentacji warunków geologicznych lub geotechnicznych, które mogą skutkować niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przedmiotu umowy; 5) wystąpienia niebezpieczeństwa kolizji z innymi równoległe prowadzonymi przez zamawiającego lub inne podmioty inwestycjami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia

tych kolizji; 6) w przypadku zmiany stawki podatku VAT; 7) z powodu wystąpienia nadzwyczajnej zmiany okoliczności, których strony umowy nie były w stanie przewidzieć, pomimo zachowania należytej staranności w zakresie niezbędnym do należytego wykonania umowy; 8) terminu wykonania przedmiotu umowy, na skutek wystąpienia okoliczności, o których mowa w niniejszej umowie.

Zamawiający przewiduje także możliwość zmiany umowy w stosunku do treści oferty wykonawcy, jeżeli zachodzą okoliczności wskazane w umowie (§ 19 pkt 4 umowy).

Aneksem nr 1 z dnia 30 października 2018 roku do umowy nr IZP.272.1.2.2018 z dnia 2 maja 2018 roku wprowadzone zostały zmiany dotyczące terminu wykonania i odbioru przedmiotu umowy, który przedłużono do dnia 30 listopada 2018 roku. W związku z powyższym zmianie ulega również termin gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania kontraktu.

Przed zawarciem umowy wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy na kwotę - 275.520,00 zł w formie ubezpieczeniowej gwarancji należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek nr 32GG12/0001/18/0009 wystawionej przez InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. w dniu 25 kwietnia 2018 roku. Gwarancja w ww. wartości ważna jest od dnia 2 maja 2018 roku do dnia 29 listopada 2018 roku. W okresie od dnia 31 października 2018 roku do dnia 14 listopada 2025 roku wartość gwarancji z tytułu rękojmi wynosi - 82.656,00 zł.

Aneksem nr 1 z dnia 30 października 2018 roku do ubezpieczeniowej gwarancji należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek nr 32GG13/0001/18/0009 wystawionej przez InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. wprowadzone zostały zmiany w zakresie terminu jej obowiązywania, który ustalono od dnia 2 maja 2018 roku do dnia 30 grudnia 2018 roku w kwocie - 275.520,00 zł, a w zakresie rękojmi do kwoty - 82.656,00 zł w okresie od dnia 1 grudnia 2018 roku do dnia 15 grudnia 2025 roku.

6. Rozliczenie z wykonawcą

Za wykonanie przedmiotu umowy wykonawca robót wystawił w dniu 3 grudnia 2018 roku fakturę nr FA/39/2018/B na kwotę 3.443.792,46 zł brutto (netto 2.799.831,27 zł); data wpływu faktury do jednostki w dniu 4 grudnia 2018 roku, operację zapisano pod poz. księgową 2669 na kontach Wn 080/Ma 201. Zapłacono przelewem w dniu 21 grudnia 2018 roku ze środków finansowych zaplanowanych w dziale 600 rozdziale 60095 § 6057 - 982.694,00 zł, § 6059 - 561.694,48 zł i § 6050 - 1.899.403,98 zł; operację zaksięgowano pod poz. księgową 2662 na kontach Wn 201/Ma 130 i Wn 810/Ma 800; Wb 224.

Protokół odbioru końcowego robót z dnia 30 listopada 2018 roku sporządzony przy udziale stron zamawiającego i wykonawcy na okoliczność wykonania przedmiotu umowy nr IZP.272.12.2018 z dnia 2 maja 2018 roku. Według protokołu wynagrodzenie ryczałtowe za wykonanie całości przedmiotu zamówienia zgodnie z zawartą umową wynosi netto 2.800.000,00 zł (brutto - 3.444.000,00 zł). Wykonawca wystąpił z roszczeniem o zmianę wynagrodzenia w związku ze zmianą zakresu zamówienia - roszczenia z zakresu o wykonanie następujących dodatkowych obiektów i elementów:

- 1) budynek sanitarno-gospodarczy z instalacjami wewnętrznymi oraz zewnętrznymi przyłączami do budynku (energetyczne, wodociągowe, kanalizacji sanitarnej);
- 2) hydrant naziemny;
- 3) szczelne parowniki wód deszczowych wraz z zewnętrzną instalacją kanalizacji deszczowej i odwodnieniem liniowym.

Do dnia podpisania niniejszego protokołu odbioru roszczenie to nie zostało w pełni uznane i rozliczone. Zgodnie ze stanowiskiem zamawiającego wyrażonym w piśmie z

dnia 26 października 2018 roku przedłożone przez wykonawcę wyjaśnienia dotyczące rozwiązań przyjętych w dokumentacji projektowej skutkujących roszczeniem wykonawcy o podwyższenie wynagrodzenia z tytułu realizacji zawartej umowy zostały uznane za niewystarczające do zaakceptowania roszczeń wykonawcy jako w pełni zasadnych. W czasie odbioru robót stwierdzono wadę w postaci niewłaściwego wykonania jednego z elementów konstrukcji stalowych - element słupa niezgodny z założeniami projektu budowlanego, co skutkowało obniżeniem wynagrodzenia wykonawcy o kwotę 168,73 zł netto. Działanie powyższe wynikało z warunków określonych w umowie zawartej z wykonawcą, gdzie zapisano, że stwierdzenie nieistotnych wad, umożliwiających użytkowanie obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem może skutkować obniżeniem wynagrodzenia wykonawcy odpowiednio do utraconej wartości użytkowej i technicznej. Okres rękojmi wyznaczono do dnia 30 listopada 2025 roku; w tym czasie zostanie zwołany na wniosek zamawiającego ostateczny odbiór robót, który polegał będzie na ocenie robót związanych z usunięciem wad zaistniałych w okresie gwarancyjnym. Okres gwarancji jakości ustalony został na 7 lat od daty podpisania niniejszego protokołu odbioru. Do wypłaty na rzecz wykonawcy na podstawie niniejszego protokołu odbioru zatwierdzono kwotę netto: 2.799.831,27 zł (brutto 3.443.792,46 zł).

7. Nadzór inwestorski na zadaniu pn. *„Budowa targowiska przeznaczonego na cele promocji lokalnych produktów w gminie Sulmierzyce”* powierzono Joannie Młynarskiej z Bełchatowa na podstawie umowy nr IZP/4/2018/AB zawartej w dniu 2 maja 2018 roku. Za wykonanie przedmiotu umowy ustalono wynagrodzenie w kwocie 25.500,00 zł netto + 23 % podatek VAT; brutto – 31.365,00 zł. Termin realizacji umowy ustalono do dnia protokolarnego stwierdzenia odbioru robót objętych nadzorem. Szacunkowy termin wykonania inwestycji – do 30 października 2018 roku.

Za wykonanie przedmiotu umowy inspektor nadzoru wystawiła w dniu 30 listopada 2018 roku fakturę nr 10/11/2018 na kwotę brutto 31.365,00 zł; data wpływu faktury do jednostki w dniu 5 grudnia 2018 roku; operację zapisano pod poz. księgową 2686 na kontach Wn 080/Ma 201. Zapłacono przelewem w dniu 21 grudnia 2018 roku. Według opisu na fakturze zapłacono ze środków finansowych zaplanowanych w **dziale 630 rozdziale 63003 § 6050**; zaksięgowano na kontach Wn 201/Ma 130 i Wn 810/Ma 800; WB 224 poz. księgową 582. Z wyjaśnienia Skarbnika Gminy wynika, że na ww. fakturze błędnie wpisano klasyfikację budżetową, natomiast w księgach rachunkowych operację finansową zapisano poprawnie w dziale 600 rozdziale 60095 § 6050.

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Pani Ewy Bęczkowskiej z dnia 3 kwietnia 2020 roku w sprawie faktury nr 10/11/2018 stanowi załącznik nr 11 do protokołu kontroli.

W odniesieniu do zaplanowania w budżecie Gminy i wydatkowania środków finansowych na realizację zadania pn. *„Budowa targowiska przeznaczonego na cele promocji lokalnych produktów w gminie Sulmierzyce”* w dziale 600 – transport i łączność, rozdziale 60095 – pozostała działalność narusza zasady klasyfikacji wydatków określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jednolity - Dz. U. z 2014 roku, poz. 1053 ze zmianami). Stosownie do powołanego rozporządzenia wydatki na budowę ww. obiektu należało zaplanować i realizować w dziale 010 - rolnictwo i łowiectwo, rozdziale 01041 Program Rozwoju Obszarów Wiejskich.

W dniu 30 listopada 2018 roku Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Pajęcznie wydał decyzję nr 105/2018 znal PINB.5121.44.2018.IS o udzieleniu Gminie

Sulmierzyce pozwolenia na użytkowanie targowiska przeznaczonego na cele promocji lokalnych produktów.

8. Przyjęcie środka trwałego na majątek nastąpiło dowodem OT.12.1.2018.SL z dnia 27.12.2018 roku na kwotę - 3.480.219,11 zł, w tym: za budowę targowiska - 3.443.792,46 zł; za przyłącze elektryczne - 2.985,65 zł; za nadzór inwestorski - 31.365,00 zł; za sporządzenie opinii - 1.476,00 zł, za wykonanie tablic informacyjnych - 600,00 zł (nr inwentarzowy nr 1-10-112/2018).

Protokołem OT 12.9.2018.SL z dnia 31.12.2018 roku zwiększono wartość targowiska o kwotę 27.060,00 zł stanowiącą wartość Programu Funkcjonalno-Użytkowego budowy targowiska gminnego na cele promocji produktów w miejscowości Sulmierzyce (nr inwentarzowy nr 1-10-112/2018).

9. Zabezpieczenie środków finansowych w budżecie Gminy Sulmierzyce - na okoliczność realizacji inwestycji pn. „budowa targowiska przeznaczonego na cele promocji lokalnych produktów w gminie Sulmierzyce” w wykazie przedsięwzięć do WPF ujęto środki finansowe w kwotach:

WPF - 2017 rok - okres realizacji lata 2017/2018						
LP.	Nr uchwały/ data	Łączne nakłady	Limit wydatków - 2017 rok	Limit wydatków 2018 rok	Limit zobowiązań	Uwagi
1.	XXXVI/214/217 Z 29.05.2017	30.000,00	30.000,00	0,00	30.000,00	w sprawie zm. WPF na lata 2017/2025
1.	XLI/254/17 z 30 października 2017 roku	31.000,00	30.000,00	1.000,00	31.000,00	w sprawie zm. WPF na lata 2017/2025
2.	XLIII/270/2017 z 20.12.2017	28.060,00	27.060,000	1.000,00	28.060,00	Uchwała w spr. zm. WPF na 2017/2025
WPF - 2018 rok - okres realizacji lata 2017/2018						
1.	XLIV/272/2018 z 4.01.2018 r.	1.533.470,0 0	-	1.503.470,00	1.503.470,00	uchwała w spr. uchwalenia WPF na lata 2018/2030
2.	XLVII/295/2018 z 28.02.2018 r.	2.516.164,0 0	-	2.486.164,00	2.486.164,00	uchwała w spr. zmiany WPF na l. 2018/2030
3.	XLIX/311/2018 z 25.04.2018	3.515.164,0 0	-	3.486.164,00	3.486.164,00	uchwała w spr. zmiany WPF na l. 2018/2030
4.	III/21/2018 z 28.12.2018	3.516.164,0 0	-	3.486.164,00	3.486.164,00	uchwała w spr. zmiany WPF na l. 2018/2030

Z ustaleń kontroli wynika, że na realizację przedsięwzięcia pn. „budowa targowiska przeznaczonego na cele promocji lokalnych produktów w gminie Sulmierzyce” Gmina Sulmierzyce zaciągnęła w dniu 2 maja 2018 roku zobowiązania poprzez zawarcie umów: 1) nr IZP.272.1.2.2018 z wykonawcą robót na kwotę - 3.444.000,00 zł brutto i 2) nr IZP/4/2018/AB z inspektorem nadzoru na kwotę brutto - 31.365,00 zł. Powyższe zobowiązania uregulowane zostały wobec wykonawców w dniu 21 grudnia 2018 roku. Kontrola wykazała, że pomimo powyższych okoliczności nie dokonano zmiany limitu zobowiązań na to zadanie. Ustalono, że na dzień podpisania ww. umów w wykazie przedsięwzięć do uchwały nr XLIX/311/2018 z dnia 25 kwietnia 2018 roku w sprawie zmiany do WPF na lata 2018-2030 na przedmiotowe zadanie przewidziano: łączne nakłady w kwocie - 3.515.164,00 zł, limit wydatków na 2018 rok w kwocie - 3.486.164,00 zł oraz limit zobowiązań w kwocie - 3.486.164,00 zł. Pomimo

zaciągnięcia zobowiązań w dniu 2 maja 2018 roku nie dokonano zmiany limitu zobowiązań na to zadanie, co potwierdzają dane ujęte w wykazie przedsięwzięć do uchwały nr III/21/2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie zmiany WPF na lata 2018-2030, gdzie limit zobowiązań utrzymano w wysokości odpowiadającej kwocie przewidzianych na 2018 rok wydatków, tj. w kwocie - 3.486.164,00 zł.

Wskazać należy, że limit zobowiązań, o którym stanowi art. 226 ust. 3 pkt 5 ustawy o finansach publicznych wynika z uprawnienia organu wykonawczego do zaciągania zobowiązań niezbędnych do realizacji przedsięwzięcia. Kwota, na którą można zaciągać zobowiązania, ulega pomniejszeniu o kwotę zobowiązań zaciągniętych w ramach ustalonego limitu dla przedsięwzięcia. Natomiast limit wydatków ulega zmniejszeniu stosownie do stopnia realizacji wydatków. Potwierdzenie wykonania robót, rozliczenie wszystkich kosztów zrealizowanego przedsięwzięcia i przyjęcie na majątek wytworzonego środka trwałego oznacza brak możliwości zaciągania na ten cel jakichkolwiek zobowiązań, a tym samym ustalania limitu zobowiązań na to zadanie.

Również w przypadku realizacji w 2017 roku Programu Funkcjonalno-Użytkowego budowy targowiska gminnego w miejscowości Sulmierzyce oraz ustalenia planowanych kosztów prac projektowych i robót budowlanych stwierdzono, że pomimo iż w dniu 9 czerwca 2017 roku zaciągnięto zobowiązanie w wysokości - 27.060,00 zł na podstawie umowy IZP.271.2.9.2017.AK - w wykazie przedsięwzięć do WPF na lata 2017-2025 nie dokonano zmiany limitu zobowiązań na to zadanie. W wykazie przedsięwzięć stanowiącym załącznik do uchwały XXXVI/214/2017 Rady Gminy z dnia 29 maja 2017 roku w sprawie zmiany WPF na lata 2017-2025 limit zobowiązań wykazano w wysokości równej łącznym nakładom, tj. w kwocie - 31.000,00 zł. Pomimo zaciągnięcia w dniu 9 czerwca 2017 roku zobowiązania na kwotę - 27.060 zł limit zobowiązań na przedmiotowe zadanie nie uległ zmianie w kolejnych zmianach wykazu przedsięwzięć do WPF na lata 2017-2025.

10. Projekt współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej w ramach operacji typu „Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury” objętych PROW na lata 2014-2020.

W dniu 20 lutego 2018 roku pomiędzy Samorządem Województwa Łódzkiego a Gminą Sulmierzyce zawarta została umowa o przyznaniu pomocy nr 00005-65171-UM0500003/17. Zgodnie z umową Gminie została przyznana pomoc z wysokości 982.694,00 zł, tj. 63,63 % kosztów kwalifikowalnych operacji. Przyznane Gminie Sulmierzyce środki finansowe w kwocie 982.694,00 zł wpłynęły na rachunek budżetu w dniu 26 marca 2018 roku; Wb – 51, poz. księgową 141 dział 600 rozdział 60095 § 6257.

Dane dotyczące badanego zadania inwestycyjnego pod nazwą przebudowa i rozbudowa drogi gminnej w kierunku miejscowości Piekary oraz przebudowa drogi dojazdowej w miejscowości Bogumiłowice od drogi wojewódzkiej nr 483 do drogi gminnej stanowią załącznik nr 12 do protokołu kontroli.

IX. EWIDENCJA MAJĄTKU GMINY. INWENTARYZACJA

1. ZASADY EWIDENCJI SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH (EWIDENCJA ILOŚCIOWA, ILOŚCIOWO–WARTOŚCIOWA)

Ewidencja syntetyczna majątku Gminy obejmująca konto 011 prowadzona jest w programie komputerowym księgowość budżetowa i planowanie, natomiast ewidencja analityczna do konta 011 obejmująca środki trwałe według ich klasyfikacji rodzajowej – prowadzona metodą ręczną. W toku kontroli stwierdzono, że Gmina Sulmierzyce posiada zakupiony od firmy U.I. INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek z Legionowa program komputerowy o nazwie **środki trwałe**, który wprowadzono do używania w 2013 roku.

W powyższej sprawie wyjaśnienie do protokołu kontroli złożyli Wójt i Skarbnik Gminy Sulmierzyce. Z wyjaśnienia wynika, że podjęte zostaną działania, aby wszystkie dane dotyczące środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych wprowadzone zostały do programu „środki trwałe” do końca 2020 roku.

Wspólne wyjaśnienie Wójta Gminy i Skarbnika Gminy Sulmierzyce w sprawie metody prowadzenia ewidencji środków trwałych w Urzędzie Gminy Sulmierzyce stanowi załącznik nr 13 do protokołu kontroli.

Zasady ewidencji składników majątkowych ustalone zostały m.in. w Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy w Sulmierzycach wprowadzonej zarządzeniem nr 120.7.2014 Wójta Gminy Sulmierzyce z dnia 4 marca 2014 roku ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniami: nr 120.2.2015 z dnia 2 stycznia 2015 roku i nr 25/2019 z dnia 16 września 2019 roku. W przedmiotowej instrukcji określono m.in. dokumentowanie obiegu środków trwałych, urzędzenia księgowe i zasady ewidencji środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych, sposób dokonywania zapisów dotyczących środków trwałych w księgach rachunkowych.

Zgodnie z zakładowym planem kont – do ewidencji środków trwałych (ich zwiększeń oraz zmniejszeń) służy konto 011; umorzenie środków trwałych ewidencjonuje się na koncie 071 – umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Ewidencja szczegółowa do konta 071 prowadzona jest w postaci tabel amortyzacyjnych. Do konta 011 prowadzona jest ewidencja szczegółowa według klasyfikacji środków trwałych w księdze środków trwałych z uwzględnieniem miejsca położenia, przynależności do jednostek organizacyjnych lub osoby materialnie odpowiedzialnej. Według opisu funkcjonowania konta 011 ewidencja powinna umożliwiać ustalenie wartości początkowej, ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe oraz należyte ustalenie umorzenia i amortyzacji.

Do ewidencji środków trwałych (konto 011) przyjmuje się składniki majątkowe o wartości równej i przekraczającej 10.000,00 zł. Środki trwałe umarza się (z wyjątkiem gruntów) stopniowo na podstawie aktualnego planu amortyzacji według stawek ustalonych w ustawie o podatku dochodowy od osób prawnych.

Ewidencja pozostałych środków trwałych prowadzona jest syntetycznie na koncie 013; do konta prowadzi się ewidencję szczegółową w księgach inwentarzowych, która – według opisu funkcjonowania konta - powinna być prowadzona w sposób umożliwiający ustalenie wartości początkowej środków trwałych oddanych do używania oraz osób, u których znajdują się środki trwałe lub komórek organizacyjnych, w których znajdują się środki trwałe.

Pozostałe środki trwałe finansowane są z wydatków bieżących. Są to środki trwałe o wartości początkowej nieprzekraczającej 10.000,00 zł i równej lub wyższej niż 500,00

zł, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do użytkowania. Pozostałe środki trwałe umarza się w 100% w miesiącu przyjęcia do użytkowania, a umorzenie ujmuje się na koncie 072 – umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Pozostałe środki trwałe nie przekraczające kwoty 500,00 zł podlegają ewidencji wyłącznie ilościowej.

Prowadzenie ewidencji i dokumentacji majątku gminy Sulmierzyce powierzono zakresem obowiązków i odpowiedzialności z dnia 1 października 2015 roku Pani Sylwii Lorenckiej – podinspektorowi ds. gospodarki majątkiem gminy w Referacie Budżetu, Finansów i Podatków Urzędu Gminy Sulmierzyce.

2. EWIDENCJA ŚRODKÓW TRWAŁYCH – KONTO 011, 013.

2.1. Urządzenia księgowe

W kontrolowanej jednostce ewidencja analityczna majątku Gminy prowadzona jest ręcznie w księdze środków trwałych uwzględniającej podział tych środków na ich grupy rodzajowe oraz w księgach inwentarzowych (pozostałe środki trwałe). Do ewidencji szczegółowej środków trwałych służą również indywidualne karty obiektów inwentarzowych oraz tabele amortyzacyjne.

Ustalono, że w księdze środków trwałych ewidencjonuje się każdy obiekt w oddzielnej pozycji, któremu nadaje numer inwentarzowy danego obiektu. Zapisy w księdze środków trwałych zawierają: datę wpisu, numer inwentarzowy, nazwę środka trwałego, wartość początkową, symbol klasyfikacji środka trwałego, wysokość rocznej stawki amortyzacji, rok budowy lub produkcji, datę przyjęcia środka trwałego do użytkowania, miejsce użytkowania. W przypadku rozchodu środków trwałych zapisy zawierają: numer pozycji księgowania rozchodu, numer inwentarzowy rozchodowanego środka trwałego, datę rozchodu, wartość rozchodowanego środka trwałego, przyczynę rozchodu.

Salda ewidencji analitycznej poszczególnych grup rodzajowych środków trwałych zostały na koniec każdego roku zapisane w sposób trwały, zgodny z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Ewidencja pozostałych środków trwałych prowadzona jest w 3 księgach inwentarzowych w Referacie Budżetu, Finansów i Podatków Urzędu Gminy w Sulmierzycach. Księgi inwentarzowe pozostałych środków trwałych prowadzone są z uwzględnieniem podziału na przedmioty zbliżone rodzajowo. Ewidencja analityczna pozostałych środków trwałych zawiera informacje takie jak: numer kolejny przychodu, data przychodu/rozchodu, symbol i nr dowodu księgowego, nazwę przedmiotu wraz z jego opisem i stanem, cenę jednostkową, ilość, wartość oraz miejsce położenia środka trwałego.

2.2. Udokumentowanie obrotów na kontach (zwiększenia, zmniejszenia) - 2018 rok

Według zestawienia obrotów i sald w 2018 roku obroty na koncie 011 – środki trwałe oraz saldo tego konta wyrażały wartości:

- 01.01.2018 roku – saldo Wn – 93.276.083,13 zł,
obroty w ciągu roku – strona Wn – 21.253.103,60 zł,
obroty w ciągu roku – strona Ma – 10.989.076,40 zł,

- 31.12.2018 roku – saldo Wn – 103.540.110,33 zł.

Obroty na koncie 011 – środki trwałe w 2018 roku zwiększające wartość majątku Gminy Sulmierzyce o kwotę – 21.253.103,60 zł wynikały w szczególności:

- 1) z przyjęcia na majątek zrealizowanych inwestycji gminnych na łączną kwotę – 14.684.433,67 zł;
- 2) z nieodpłatnego nabycia gruntów na łączną kwotę – 731.559,97 zł;
- 3) z zakupu gotowych środków trwałych na łączną kwotę - 1.006.932,46 zł;
- 4) z nieodpłatnego nabycia środków trwałych (protokołem PT) na kwotę - 176.941,02 zł;
- 5) z realizacji inwestycji zwiększających wartość już istniejących środków trwałych na łączną kwotę – 4.653.236,48 zł.

Zmniejszenie majątku w 2018 roku o kwotę 10.989.076,40 zł spowodowane było:

- 1) nieodpłatnym przekazaniem środków trwałych na łączną kwotę – 10.889.063,53 zł (na rzecz jednostek organizacyjnych);
- 2) likwidacją środków trwałych o łącznej wartości – 83.921,38 zł;
- 3) sprzedażą majątku gminy (działki) na łączną kwotę – 16.091,49 zł.

Szczegółowe zestawienie środków trwałych skutkujących zwiększeniem i zmniejszeniem majątku Gminy Sulmierzyce w 2018 roku stanowi załącznik nr 14 do protokołu kontroli.

2.3. Prawdliwość stosowanych odpisów umorzeniowych - 2018 rok

Ewidencję księgową umorzenia środków trwałych objętych ewidencją konta 011 prowadzi się na koncie 071 – umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Umorzenia dokonuje się jednorazowo za okres całego roku obrotowego przy zastosowaniu stawek określonych przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Umorzenie rozpoczyna się od miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek trwały lub wartości niematerialne i prawne przyjęto do używania. Umorzeniu nie podlegają grunty oraz dobra kultury.

Według zestawienia obrotów i sald na dzień 31 grudnia 2018 roku saldo Ma konta 071 – umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych wyrażało wartość – 29.430.320,61 zł.

Kontrolę prawidłowości stosowania stawek amortyzacyjnych do umorzenia środków trwałych przeprowadzono na podstawie środków trwałych ujętych w ***zestawieniu stanowiącym załącznik nr 15 do niniejszego protokołu kontroli.***

3. EWIDENCJA WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH – KONTO 020. PRAWDliwość STOSOWANYCH ODPISÓW UMORZENIOWYCH

Wartości niematerialne i prawne nabyte z własnych środków wprowadza się do ewidencji w cenie nabycia. Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej przekraczającej kwotę 3.500,00 zł ewidencjonuje się na koncie 020-1 i podlegają one umorzeniu według zasad określonych w ustawie podatku dochodowym od osób prawnych. Umorzenie ujmowane jest na koncie 071. Wartości niematerialne i prawne nie przekraczające kwoty 3.500,00 zł i równej lub wyższej niż 500,00 zł traktuje się jako pozostałe wartości niematerialne i prawne, które umarzane są w 100 % w miesiącu

przyjęcia do używania, a umorzenie to ujmuje się na koncie 072 – umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Na dzień 1 stycznia 2018 roku saldo konta 020 wyrażało wartość – 361.934,48 zł, a na dzień 31 grudnia 2018 roku – 371.105,41 zł.

4. INWENTARYZACJA

4.1. Instrukcja inwentaryzacyjna. Terminy przeprowadzania inwentaryzacji

Instrukcja inwentaryzacyjna wprowadzona została zarządzeniem nr 120.34.2015 Wójta Gminy Sulmierzyce z dnia 3 listopada 2015 roku ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniem nr 120.25.2016 z dnia 2 listopada 2016 roku.

Ustalone powyższym zarządzeniem terminy i metody inwentaryzowania składników majątkowych przedstawiają się następująco:

- 1) drogą spisu z natury – na ostatni dzień roku obrotowego inwentaryzuje się: środki trwałe i pozostałe środki trwałe, nieruchomości zaliczane do środków trwałych oraz inwestycji, maszyny i urządzenia wchodzące w skład środków trwałych w budowie, zapasy materiałów;
- 2) metodą weryfikacji polegającą na porównaniu danych ksiąg rachunkowych z danymi wynikającymi z dokumentacji na ostatni dzień roku obrotowego inwentaryzuje się: grunty i środki trwałe, do których dostęp jest znacznie utrudniony oraz prawa zaliczane do nieruchomości (np. prawo wieczystego użytkowania gruntów); wartości niematerialne i prawne; należności sporne i wątpliwe, należności i zobowiązania wobec pracowników, wobec osób nie prowadzących ksiąg rachunkowych, inne aktywa i pasywa jednostki niepodlegające spisowi z natury i uzgodnieniu sald, lub podlegające inwentaryzacji tymi metodami, jeżeli przeprowadzenie spisu z natury lub uzgodnienie sald z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe;
- 3) drogą uzyskania od kontrahentów i banków pisemnych potwierdzeń prawidłowości sald wykazanych w księgach rachunkowych jednostki na ostatni dzień roku obrotowego inwentaryzuje się: środki zgromadzone na rachunkach bankowych; należności, pożyczki, zobowiązania (z wyjątkiem rozrachunków z pracownikami, publicznoprawnych, należności spornych i wątpliwych); powierzone kontrahentom własne składniki majątkowe;
- 4) na ostatni dzień roku obrotowego inwentaryzuje się również druki ścisłego zarachowania.

Według instrukcji na oddzielnych arkuszach spisu z natury ujmuje się środki trwałe, pozostałe środki trwałe, materiały, uszkodzone składniki majątkowe z odpowiednią adnotacją w rubryce „uwagi”.

Uzgodnienie sald może odbywać się w następujących formach:

- pisemnej na ogólnie dostępnych drukach sporządzonych w 2 egzemplarzach;
- poprzez potwierdzenie na wydruku komputerowym zawierającym wykaz dowodów źródłowych składających się na saldo, z potwierdzeniem salda lub wyjaśnieniem jego niezgodności;
- poprzez potwierdzenie faksem lub pocztą elektroniczną.

Wyniki inwentaryzacji przeprowadzonej drogą weryfikacji powinny być ujęte na piśmie w formie protokołu i podpisane przez osoby dokonujące inwentaryzacji (zespół weryfikacyjny).

4.2. Prawdliwość przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji

W dniu 22 listopada 2018 roku Wójt Gminy Sulmierzyce wydał zarządzenie nr 39/2018 w sprawie powołania Komisji Inwentaryzacyjnej i Zespołów Spisowych oraz w sprawie zatwierdzenia *harmonogramu inwentaryzacji na 2018 rok*. Przedmiotowym zarządzeniem powołano 6 zespołów do przeprowadzenia spisu z natury oraz 1 zespół do przeprowadzenia inwentaryzacji drogą uzgodnienia sald z bankami, odbiorcami oraz innymi kontrahentami jednostki oraz drogą porównania stanów ewidencyjnych z dokumentacją.

Przewodniczący Komisji Inwentaryzacyjnej zobowiązany został do złożenia po zakończeniu czynności inwentaryzacyjnych sprawozdania końcowego z przebiegu inwentaryzacji. Nadzór nad prawidłowością, kompletnością i terminowością spisu inwentaryzacyjnego powierza się Skarbnikowi Gminy. Termin zakończenia inwentaryzacji określa się na dzień 15 stycznia 2019 roku.

Według przyjętego harmonogramu termin i sposób przeprowadzenia inwentaryzacji poszczególnych składników majątkowych przedstawia się następująco:

- 1) spis z natury – inwentaryzacją objęte zostaną środki trwałe, pozostałe środki trwałe, druki ścisłego zarachowania; termin przeprowadzenia inwentaryzacji wyznaczono na okres od dnia 11 listopada 2018 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku.
- 2) weryfikacja wartości – grunty, środki trwałe w budowie, wartości niematerialne i prawne, środki trwałe do których dostęp jest znacznie utrudniony; termin przeprowadzenia inwentaryzacji ustalono na okres od 21 grudnia 2018 roku do 10 stycznia 2019 roku;
- 3) pisemne uzgodnienie sald na dzień 31 grudnia 2018 roku – środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych, kredyty i pożyczki, majątek własny powierzony kontrahentom.

Według protokołu z dnia 9 stycznia 2019 roku, według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku drogą uzyskania potwierdzenia sald i drogą weryfikacji z dokumentami źródłowymi zinwentaryzowano:

- 1) drogą potwierdzenia sald na dzień 31 grudnia 2018 roku zinwentaryzowano środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych prowadzonych: 1) dla budżetu gminy – stan środków na rachunku – 752.843,65 zł; 2) dla Urzędu Gminy (jednostki budżetowej), w tym rachunek: wadium – 112.512,93 zł; dokształcania młodocianych – 2,29 zł; zakładowego funduszu świadczeń socjalnych – 96.470,87 zł; projektu *rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców Gminy Sulmierzyce* – 37.800,00 zł; projektu *radosne przedszkolaki* – 149.772,21 zł; projektu *rozwój turystyki Sulmierzyce – Walory Wielkiego Łuku Warty* – 165.956,04 zł; rozrachunki VAT – 16,56 zł. Zespół weryfikacyjny potwierdził, że salda objętych niniejszym protokołem aktywów uznaje się za realne i prawidłowe;
- 2) drogą weryfikacji stanów księgowych z dokumentacją księgową aktywów i pasywów objętych i nie objętych inwentaryzacją prowadzoną drogą spisu z natury lub potwierdzenia sald – przeprowadzoną w okresie od 17 grudnia 2018 roku do 9 stycznia 2019 roku. Weryfikacją sald objęto kont:
  - a) organu: w tym: konto 223-rozliczenie wydatków budżetowych; 224 – rozrachunki budżetu; 260-zobowiązania finansowe; 909-rozliczenia międzyokresowe; 960-

- skumulowana nadwyżka lub niedobór budżetu; 961-niedobór lub nadwyżka budżetu;
- b) Urzędu Gminy (dla których prowadzone są dzienniki: dochodów, wydatków i kosztów), w tym konta: 221-należności z tytułu dochodów budżetowych; 290-odpisy aktualizujące należności, 800-fundusz jednostki, 860 – wynik finansowy; 011-środki trwałe; 020-wartości niematerialne i prawne; 071 – umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, 072-umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. 130-rachunek bieżący jednostki; 201- rozrachunki z dostawcami; 223-rozliczenie wydatków budżetowych, 225-rozrachunki z budżetami, 229-pozostałe rozrachunki publicznoprawne, 231-rozrachunki z tytułu wynagrodzeń, 234-rozrachunki z pracownikami, 240-pozostałe rozrachunki, 800-fundusz jednostki, 851-fundusze specjalne, 860-wynik finansowy. Zespół weryfikacyjny potwierdził, że salda objętych niniejszym protokołem aktywów uznaje się za realne i prawidłowe.

Inwentaryzacja składników majątkowych przeprowadzona drogą spisu z natury:

- a) według rozliczenia inwentaryzacji z dnia 7 stycznia 2019 roku spisu z natury dokonano w dniach od 28 listopada 2018 roku do dnia 5 grudnia 2018 roku na arkuszach oznaczonych numerami od 146/2017 do 168/2017; spisem objęto składniki majątkowe Gminy przekazane sołtysom i opiekunom świetlic wiejskich z terenu Gminy Sulmierzyce; wartość spisanego majątku wynosi: 1) środki trwałe (011) – 7.341,05 zł; 2) pozostałe środki trwałe (013) – 185.318,13 zł. Stan według spisu był zgodny ze stanem księgowym;
- b) według rozliczenia inwentaryzacji z dnia 7 stycznia 2019 roku spisu z natury dokonano w dniach od 6 do 10 grudnia 2018 roku na arkuszach oznaczonych numerami od 169/2017 do 183/2017; spisem objęto składniki majątkowe Gminy znajdujące się na oczyszczalni ścieków, w hydroforni i w magazynie wodociągów; wartość spisanego majątku wynosi: 1) środki trwałe (011) – 8.806.943,98 zł, 2) pozostałe środki trwałe (013) – 16.778,79 zł, 3) materiały w magazynie (310) – 12.916,87; stan według spisu był zgodny ze stanem księgowym;
- c) według rozliczenia inwentaryzacji z dnia 7 stycznia 2019 roku spisu z natury dokonano w dniach od 11 do 12 grudnia 2018 roku na arkuszach oznaczonych numerami od 184/2017 do 205/2017; spisem objęto składniki majątkowe Gminy powierzone pracownikom Urzędu Gminy; wartość spisanego majątku wynosi: 1) środki trwałe (011) – 2.172.807,63 zł i pozostałe środki trwałe (013) – 62.019,63 zł; stan według spisu był zgodny ze stanem księgowym;
- d) według rozliczenia inwentaryzacji z dnia 7 stycznia 2019 roku spisu z natury dokonano w dniach od 14-19 grudnia 2018 roku na arkuszach oznaczonych numerami od 206/2017 do 225/2017; spisem objęto składniki majątkowe Gminy przekazane na wyposażenie orlika, zaplecza sportowego i konserwatorom OSP; wartość spisanego majątku wynosi: 1) środki trwałe (011) – 293.565,36 zł i pozostałe środki trwałe (013) – 191.271,85 zł; stan według spisu był zgodny ze stanem księgowym;
- e) według rozliczenia inwentaryzacji z dnia 7 stycznia 2019 roku spisu z natury dokonano w dniach 20-21 i 27-28 grudnia 2018 roku na arkuszach oznaczonych numerami od 226/2017 do 264/2017 i 1/2018 do 49/2018; spisem objęto składniki majątkowe Gminy znajdujące się w Urzędzie Gminy Sulmierzyce; wartość spisanego majątku wynosi: 1) środki trwałe (011) – 14.115.587,93 zł i pozostałe środki trwałe (013) – 598.011,86 zł; stan według spisu był zgodny ze stanem księgowym;
- f) według rozliczenia z dnia 9 stycznia 2019 roku z inwentaryzacji na dzień 31 grudnia 2018 roku materiałów (konto 310) objętych spisem z natury, ujętych na

arkuszach spisowych o numerach 175-176/2017, wartość spisanych materiałów wynosi – 12.916,87 zł; wartość księgową – 12.916,87 zł.

Inwentaryzacja przeprowadzona poprzez porównanie danych wynikających z ksiąg rachunkowych z danymi wynikającymi z dokumentów i weryfikację realnej wartości inwentaryzowanych składników majątkowych objęto:

- 1) środki trwałe w budowę (konto 080) – według protokołu z dnia 9 stycznia 2019 roku wartość inwestycji na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi - 3.724.652,74 zł i wynika z zapisów prawidłowo udokumentowanych sprawdzonymi i zatwierdzonymi dokumentami księgowymi. Wartość po weryfikacji zgodna jest ze stanem księgowym konta 080. Zespół weryfikacyjny potwierdził, że saldo konta 080 uznaje się za realne i prawidłowe;
- 2) wartości niematerialne i prawne (konto 020) - według protokołu z dnia 9 stycznia 2019 roku wartości niematerialne i prawne na dzień 31 grudnia 2018 roku objęte ewidencją konta 020-1 stanowią kwotę – 233.598,34 zł; saldo wynika z zapisów prawidłowo udokumentowanych sprawdzonymi i zatwierdzonymi dokumentami księgowymi. Wartość po weryfikacji zgodna jest ze stanem księgowym konta 020-1. Zespół weryfikacyjny potwierdził, że saldo konta 020-1 uznaje się za realne i prawidłowe; według protokołu z dnia 9 stycznia 2019 roku pozostałe wartości niematerialne i prawne na dzień 31 grudnia 2018 roku objęte ewidencją konta 020-2 stanowią kwotę – 90.343,90 zł; saldo wynika z zapisów prawidłowo udokumentowanych sprawdzonymi i zatwierdzonymi dokumentami księgowymi. Wartość po weryfikacji zgodna jest ze stanem księgowym konta 020-2. Zespół weryfikacyjny potwierdził, że saldo konta 020-2 uznaje się za realne i prawidłowe;
- 3) środki trwałe – grunty (konto 011-0) - według protokołu z dnia 9 stycznia 2019 roku wartość gruntów na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi – 16.986.065,53 zł; saldo wynika z zapisów prawidłowo udokumentowanych sprawdzonymi i zatwierdzonymi dokumentami księgowymi. Wartość po weryfikacji zgodna jest ze stanem księgowym konta 011 – grupa „0”. Zespół weryfikacyjny potwierdził, że saldo konta 011 uznaje się za realne i prawidłowe;
- 4) środki trwałe – grupa 2 - obiekty inżynierii lądowej i wodnej (takie jak: sieci wodociągowe i kanalizacyjne, oświetlenie uliczne, oczyszczalnie ścieków, szamba, odwodnienie rowów, kolektory słoneczne, ujęcia wody, przepompownie ścieków, drogi, chodniki, place); według protokołu z dnia 9 stycznia 2019 roku wartość ww. środków trwałych na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła – 59.621.996,64 zł; saldo wynika z zapisów prawidłowo udokumentowanych sprawdzonymi i zatwierdzonymi dokumentami księgowymi. Wartość po weryfikacji zgodna jest ze stanem księgowym konta 011 – grupa „2”. Zespół weryfikacyjny potwierdził, że wartość środków trwałych niepodlegających ujęciu w spisie z natury, tj. dróg, chodników, placów utwardzonych, sieci wodociągowych, rurociągów technologicznych, sieci kanalizacji sanitarnej, przyłączy kanalizacyjnych, oświetlenia ulicznego itp. na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła – 59.621.996,64 zł.

Inwentaryzacja majątku przekazanego na podstawie umów użyczenia podmiotom z terenu Gminy Sulmierzyce - przeprowadzona drogą potwierdzenia sald

W celu potwierdzenia sald majątku przekazanego w użyczenie kontrolowana jednostka przesłała stosowne pisma do:

- 1) Komendy Powiatowej Policji w Pajęcznie – użyczone składniki majątkowe (pozostałe środki trwałe – konto 013) o wartości - 3.677,70 zł, w tym tester trzeźwości i klimatyzator przenośny – saldo potwierdzone przez użytkownika w dniu 31 grudnia 2018 roku;

- 2) jednostki OSP w Bogumiłowicach – użyczony majątek (środek trwały) stanowi kwotę - 770.462,50 zł - samochód pożarniczy specjalny – saldo potwierdzone przez użytkownika w dniu 31 grudnia 2018 roku;
- 3) Akademii Sportu w Sulmierzycach – użyczone składniki majątkowe (pozostałe środki trwałe – konto 013) o wartości - 880,00 zł (ławka ze stojakiem na buty i wieszak) – saldo potwierdzone przez użytkownika w dniu 31 grudnia 2018 roku;
- 4) Ludowego Klubu Sportowego „Unia” Sulmierzyce – użyczono składniki majątkowe o wartości łącznej - 9.347,00 zł, w tym: siatki do bramki, wózek na wąż, hydrant łącznik, wąż ogrodowy – 3.197,00 zł - konto 013 i samojezdny wózek - 6.150,00 zł – konto 011; salda potwierdzone przez użytkownika w dniu 31 grudnia 2018 roku;
- 5) Ludowego Klubu Sportowego „SLOWIAN” w Dworszowicach Pakoszowych – użyczono środki trwałe o wartości - 172.179,55 zł, w tym: samojezdny wózek - 6.150,00 zł i zaplecze sportowe – 166.029,55 zł - konto 011; oraz pozostałe środki trwałe o wartości - 9.650,00 zł, w tym: bramka aluminiowa, wózek na wąż, hydrant łącznik, wąż ogrodowy, szafa metalowa - konto 013; salda potwierdzone przez użytkownika w dniu 31 grudnia 2018 roku;
- 6) Gminnej Biblioteki Publicznej w Sulmierzycach – użyczono składniki majątkowe o wartości - 48.977,37 zł, w tym: komputer stacjonarny z urządzeniem wielofunkcyjnym – 44.106,57 zł - konto 011 i oprogramowanie systemu 4.870,80 zł – konto 020; salda potwierdzone przez użytkownika w dniu 31 grudnia 2018 roku.

Inwentaryzacja majątku oddanego na podstawie umów użyczenia opiekunom świetlic wiejskich z terenu Gminy Sulmierzyce - przeprowadzona drogą potwierdzenia sald:

- 1) świetlica wiejska w Chorzenicach – użyczono składniki majątkowe o wartości - 9.571,86 zł, w tym: komputer stacjonarny z urządzeniem wielofunkcyjnym – 8.597,70 zł - konto 011 i oprogramowanie systemu 974,16 zł – konto 020; salda potwierdzone przez użytkownika w dniu 31 grudnia 2018 roku;
- 2) świetlica wiejska w Piekarach – użyczono składniki majątkowe o wartości - 9.571,86 zł, w tym: komputer stacjonarny z urządzeniem wielofunkcyjnym – 8.597,70 zł - konto 011 i oprogramowanie systemu 974,16 zł – konto 020; salda potwierdzone przez użytkownika w dniu 31 grudnia 2018 roku;
- 3) świetlica wiejska Eligiów – użyczono składniki majątkowe o wartości - 9.571,86 zł w tym: komputer stacjonarny z urządzeniem wielofunkcyjnym – 8.597,70 zł - konto 011 i oprogramowanie systemu 974,16 zł – konto 020; salda potwierdzone przez użytkownika w dniu 31 grudnia 2018 roku;
- 4) świetlica wiejska w Sulmierzycach – użyczono składniki majątkowe o wartości 9.571,86 zł, w tym: komputer stacjonarny z urządzeniem wielofunkcyjnym – 8.597,70 zł - konto 011 i oprogramowanie systemu 974,16 zł – konto 020; salda potwierdzone przez użytkownika w dniu 31 grudnia 2018 roku;
- 5) świetlica wiejska w Bielikach – użyczono składniki majątkowe o wartości - 9.571,86 zł, w tym: komputer stacjonarny z urządzeniem wielofunkcyjnym – 8.597,70 zł - konto 011 i oprogramowanie systemu 974,16 zł – konto 020; salda potwierdzone przez użytkownika w dniu 31 grudnia 2018 roku;
- 6) świetlica wiejska w Ostrołęce – użyczono składniki majątkowe o wartości - 9.571,86 zł, w tym: komputer stacjonarny z urządzeniem wielofunkcyjnym – 8.597,70 zł - konto 011 i oprogramowanie systemu 974,16 zł – konto 020; salda potwierdzone przez użytkownika w dniu 31 grudnia 2018 roku.

Inwentaryzacja majątku Gminy Sulmierzyce przekazanego do używania jednostkom organizacyjnym Gminy

- 1) arkusz spisu z natury sporządzony przez Szkołę Podstawową w Sulmierzycach w dniu 19 listopada 2018 roku – wartość majątku łącznie – 115.988,39 zł, w tym: 104.290,47 zł – środki trwałe i 11.689,92 zł – wartości niematerialne i prawne;

- 2) arkusze spisu z natury sporządzone przez Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bogumiłowicach w dniu 5 grudnia 2018 roku – wartość majątku łącznie – 214.283,27 zł (w tym środki trwałe: 141.376,24 zł – plac zabaw i 65.600,82 zł - zestawy komputerowe) oraz 7.306,20 zł – wartości niematerialne i prawne (oprogramowanie);
- 3) arkusze spisu z natury sporządzone przez Szkołę Podstawową w Dworszowicach Pakoszowych w dniu 26 listopada 2018 roku – wartość majątku łącznie – 161.614,64 zł (w tym środki trwałe: 105.851,34 zł – plac zabaw i 50.405,52 zł zestawy komputerowe + stół do tenisa) oraz 5.357,88 zł – wartości niematerialne i prawne (oprogramowanie);
- 4) arkusz spisu z natury sporządzony przez Publiczne Przedszkole w Sulmierzycach w dniu 30 października 2018 roku – wartość majątku łącznie – 28.715,58 zł, w tym: 25.793,10 zł – środki trwałe i 2.922,48 zł – wartości niematerialne i prawne.

W dniu 15 stycznia 2019 roku komisja inwentaryzacyjna sporządziła protokół z zakończenia inwentaryzacji rocznej na dzień 31 grudnia 2018 roku przeprowadzonej drogą spisu z natury, drogą weryfikacji wartości oraz uzgodnienia sald. Według protokołu nie stwierdzono niedoborów, nadwyżek oraz szkód w majątku jednostki. Protokół podpisali członkowie Komisji Inwentaryzacyjnej, zaopiniowała Skarbnik Gminy Pani Ewa Bęczkowska oraz zatwierdził Wójt Gminy Pan Gabriel Orzeszek.

X. ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE USTAW ORAZ POROZUMIEŃ Z JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I ORGANAMI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ. POMOC FINANSOWA

POMOC FINANSOWA UDZIELANA INNYM JEDNOSTKOM SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO – 2018 - 2019

Ustalono, iż w okresie objętym kontrolą Gmina Sulmierzyce udzieliła pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego takim jak: Gmina Lgota Wielka, Gmina Strzelce Wielkie i Powiat Pajęczański.

Zestawienie udzielonej pomocy finansowej przez Gminę Sulmierzyce dla jednostek samorządu terytorialnego w latach 2018/2019 stanowi załącznik nr 16 do protokołu kontroli.

Kontrolą objęto udzielenie pomocy finansowej ww. jednostkom samorządu terytorialnego:

1. Uchwałą nr XLV/284/2019 z dnia 29 stycznia 2018 roku Rada Gminy w Sulmierzycach postanowiła o udzieleniu pomocy finansowej Gminie Lgota Wielka z przeznaczeniem na realizację zadania pn. „budowa stacji podnoszenia ciśnienia wody w sieci wodociągowej w miejscowości Krzywanice”. Pomoc finansowa zostanie udzielona do wysokości - 160.000,00 zł ze środków zaplanowanych w dziale 400 rozdziale 40002. Uchwałą nr XLIX/313/2018 z dnia 25 kwietnia 2018 roku Rada Gminy dokonała zmiany powyższej uchwały w zakresie zakresu zadania oraz kwoty pomocy finansowej dla Gminy Lgota Wielka, którą zaplanowano w wysokości 175.000,00 zł. Zakres realizowanego zadania po zmianie obejmuje zadanie „budowa stacji podnoszenia ciśnienia wody w sieci wodociągowej oraz budowa odcinka sieci wodociągowej w miejscowości Krzywanice”. W dniu 5 października 2018 roku Rada Gminy Sulmierzyce podjęła uchwałę nr LV/362/2018 w sprawie zmiany uchwały nr XLIX/313/2018 w sprawie zmiany uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostce samorządu terytorialnego. Według ww. uchwały Gmina Sulmierzyce udzieli pomocy finansowej Gminie Lgota Wielka z przeznaczeniem na realizację zadania pn.

„budowa stacji podnoszenia ciśnienia wody w sieci wodociągowej oraz budowa odcinka sieci wodociągowej w miejscowości Krzywanice w wysokości - 140.696,16 zł” oraz na zadanie pn. „budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Krępa i Kolonii Krępa Gmina Lgota Wielka – etap I w wysokości - 34.303,84 zł”.

W dniu 12 lutego 2018 roku pomiędzy Gminą Sulmierzyce a Gminą Lgota Wielka zawarta została umowa, na mocy której Gmina Sulmierzyce zobowiązała się udzielić Gminie Lgota Wielka pomocy finansowej w wysokości 160.000,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji zadania pn. *„budowa stacji podnoszenia ciśnienia wody w sieci wodociągowej w miejscowości Krzywanice”*. Gmina Sulmierzyce zobowiązała się przekazać określoną w umowie kwotę po wykonaniu zadania w terminie 7 dni na podstawie faktur końcowych i protokołu odbioru robót. Gmina Lgota Wielka zobowiązała się wykorzystać otrzymane środki wyłącznie na umownie określony cel w terminie do dnia 31 grudnia 2018 roku. Sprawozdanie z realizacji zadania Gmina Lgota Wielka przedłoży w terminie 30 dni po jego wykonaniu wraz z potwierdzonymi kserokopiami faktur/rachunków oraz dowodami zapłaty. Niewykorzystane środki podlegają zwrotowi do dnia 31 grudnia 2018 roku.

Aneks nr 2 z dnia 26 kwietnia 2018 roku wprowadzono zmiany do umowy dotyczące kwoty pomocy finansowej oraz zakresu realizowanego zadania. Gmina Sulmierzyce zobowiązała się udzielić Gminie Lgota Wielka pomocy finansowej w kwocie 175.000,00 zł na zadanie pn. *„budowa stacji podnoszenia ciśnienia wody w sieci wodociągowej oraz budowa odcinka sieci wodociągowej w miejscowości Krzywanice”*.

Aneks nr 2 z dnia 12 października 2018 roku wprowadzono zmiany do umowy dotyczące zakresu realizowanego zadania. Gmina Sulmierzyce zobowiązała się udzielić pomocy finansowej Gminie Lgota Wielka z przeznaczeniem na realizację zadania pn. *„budowa stacji podnoszenia ciśnienia wody w sieci wodociągowej oraz budowa odcinka sieci wodociągowej w miejscowości Krzywanice w wysokości 140.696,16 zł”* oraz na zadanie pn. *„budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Krępa i Kolonii Krępa Gmina Lgota Wielka – etap I w wysokości 34.303,84 zł”*. Sprawozdania z wykonania zadań wraz z wymaganymi dokumentami złożone zostały w urzędzie Gminy Sulmierzyce odpowiednio w dniach 8 sierpnia 2018 roku i 19 grudnia 2018 roku.

Przekazanie pomocy finansowej nastąpiło w terminach: kwota - 140.696,16 zł w dniu 13 sierpnia 2018 roku oraz - 34.303,84 zł w dniu 21 grudnia 2018 roku ze środków finansowych zaplanowanych w dziale 400 rozdziale 40002 paragrafie 6300.

2. W dniu 17 lipca 2018 roku Rada Gminy w Sulmierzycach podjęła uchwałę nr LII/331/2018 sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Pajęczańskiego w kwocie 910.000,00 zł z przeznaczeniem na realizację zadania pn. *„przebudowa istniejącego pasa drogowego drogi powiatowej nr 1901E na odcinku Winek-Eligiów-Sulmierzyce o dł. 995,90 mb.”*. Uchwałą nr LIV/354/2018 z dnia 7 września 2018 roku Rada Gminy dokonała zmiany powyższej uchwały w zakresie kwoty pomocy finansowej dla Powiatu Pajęczańskiego, którą zaplanowano w wysokości 1.010.000,00 zł ze środków ujętych w dziale 600 rozdziale 60014.

W dniu 25 lipca 2018 roku pomiędzy Powiatem Pajęczańskim a Gminą Sulmierzyce zawarta została umowa nr 6/20128, według której Gmina Sulmierzyce zobowiązuje się do współdziałania w finansowaniu inwestycji poprzez udzielenie pomocy finansowej Powiatowi Pajęczańskiemu na wykonanie inwestycji obejmującej *„przebudowę istniejącego pasa drogowego drogi powiatowej nr 1901E na odcinku Winek-Eligiów-Sulmierzyce o dł. 995,90 mb.”* w wysokości nie przekraczającej kwoty 910.000,00 zł. Termin realizacji zadania ustalono na dzień 30 listopada 2018 roku. Pomoc finansowa przekazana zostanie przelewem w ciągu 14 dni od daty dostarczenia dokumentów rozliczeniowych. Aneks nr 1 z dnia 19 września 2018

roku do ww. umowy wprowadzono zmiany w zakresie kwoty udzielonej pomocy finansowej, którą zwiększono do 1.010.000,00 zł. Aneks nr 2 z dnia 30 listopada 2018 roku do zawartej umowy wprowadzono kolejne zmiany dotyczące terminu realizacji zadania, który ustalono do dnia 31 grudnia 2018 roku.

Pismem z dnia 31 grudnia 2018 roku Powiat Pajęczański przekazał dokumenty w postaci protokołu odbioru końcowego robót, faktury wystawionej przez wykonawcę. Kwotę 1.006.196,69 zł przekazano z budżetu Gminy Sulmierzyce przelewem w dniu 31 grudnia 2018 roku ze środków zaplanowanych w dziale 600 rozdziale 60014 § 6300.

3. W dniu 28 kwietnia 2019 roku Rada Gminy Sulmierzyce podjęła uchwałę nr VIII/59/19 w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Strzelce Wielkie z przeznaczeniem na zakup odzieży zespołowej oraz strojów tanecznych dla tancerek „Mażoretki” VIVA oraz zespołu „Jankowskie Wolanki”. Wartość pomocy określono na kwotę łączną 4.000,00 zł, w tym: 3.000,00 zł dla zespołu „Mażoretki” VIVA oraz 1.000,00 zł dla zespołu „Jankowskie Wolanki”. W dniu 6 maja 2019 roku podpisana została umowa pomiędzy Gminą Sulmierzyce a Gminą Strzelce Wielkie, na mocy której Gmina Sulmierzyce zobowiązała się udzielić Gminie Strzelce Wielkie pomocy finansowej w kwocie 4.000,00 zł z przeznaczeniem na zakup odzieży zespołowej oraz strojów tanecznych. Gmina Sulmierzyce zobowiązała się przekazać określoną w umowie kwotę w terminie 30 dni od podpisania umowy. Gmina dotowana zobowiązała się wykorzystać środki finansowe na cel określony w umowie w terminie do dnia 30 listopada 2019 roku oraz przekazać Gminie Sulmierzyce sprawozdanie z realizacji zadania w terminie 30 dni od jego wykonania, zawierające potwierdzone kserokopie faktur/rachunków oraz dowody zapłaty. Niewykorzystane środki podlegają zwrotowi do dnia 31 grudnia 2019 roku. Przekazanie kwoty 4.000,00 zł nastąpiło w dniu 24 maja 2019 roku. Sprawozdanie w wykonaniu zadania wraz z wymaganymi dokumentami złożone zostało w Urzędzie Gminy Sulmierzyce w dniu 16 grudnia 2019 roku.

XI. INNE USTALENIA

1. DOTACJE UDZIELONE W LATACH 2018 /2019 POLICJI ORAZ JEDNOSTKOM OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ Z TERENU GMINY SULMIERZYCE

Dotacja dla policji

W dniu 28 listopada 2019 roku pomiędzy Gminą Sulmierzyce a Komendą Wojewódzką Policji w Łodzi zawarta została umowa dotacji, według której Gmina Sulmierzyce przekaże obdarowanemu kwotę 2.500,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu radiowozu dla potrzeb Komendy Powiatowej Policji w Pajęcznie. Środki przekazane zostaną w terminie 21 dni od podpisania umowy. Obdarowany zobowiązał się do zakupu samochodu z udziałem środków Gminy Sulmierzyce do dnia 31 grudnia 2019 roku. Rozliczenie przekazanych środków (w oparciu o kserokopie dokumentów księgowych potwierdzających wydatkowanie środków, tj. faktur/rachunków i ich zapłaty) nastąpi nie później niż do 15 stycznia 2020 roku. Przekazanie kwoty 2.500,00 zł nastąpiło w dniu 3 grudnia 2019 roku ze środków zaplanowanych w dziale 754 rozdziale 75404 § 6170. Rozliczenie dotacji przez Komendę Wojewódzką Policji w Łodzi wpłynęło do Urzędu Gminy Sulmierzyce w dniu 16 stycznia 2020 roku.

Dotacje dla jednostek OSP z terenu Gminy Sulmierzyce w latach 2018/2019

W dniu 7 września 2018 roku pomiędzy Gminą Sulmierzyce a Zarządem OSP w Bogumiłowicach zawarta została umowa dotacji, na mocy której dotujący zobowiązał się udzielić jednostce OSP pomocy finansowej w formie dotacji celowej w wysokości 1.550,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu wyposażenia i sprzętu ratowniczo-gaśniczego. Dotacja wykorzystana będzie na cel określony w umowie w terminie do 31 października 2018 roku. Dotujący przekaże środki po otrzymaniu faktury od dotowanego. Sprawozdanie z wykonania zawierające zestawienie faktur/rachunków wraz z potwierdzeniem zapłaty winno być złożone w Urzędzie Gminy Sulmierzyce w terminie 30 dni po wykonaniu zadania. Niewykorzystane środki podlegają zwrotowi do dnia 31 grudnia 2018 roku. Przekazanie dotacji w kwocie 1.550,00 zł nastąpiło w dniu 30 października 2018 roku ze środków zaplanowanych w budżecie Gminy w dziale 754 rozdziale 75412 § 2830. Dotowany przedłożył wymagane sprawozdanie z wydatkowania dotacji (sprawozdanie nie opatrzone datą wpływu do Urzędu Gminy).

W dniu 7 września 2018 roku pomiędzy Gminą Sulmierzyce a Zarządem OSP w Chorzenicach zawarta została umowa dotacji, na mocy której dotujący zobowiązał się udzielić jednostce OSP pomocy finansowej w formie dotacji celowej w wysokości 1.750,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu wyposażenia i sprzętu ratowniczo-gaśniczego. Dotacja wykorzystana będzie na cel określony w umowie w terminie do 31 października 2018 roku. Dotujący przekaże środki po otrzymaniu faktury od dotowanego. Sprawozdanie z wykonania zawierające zestawienie faktur/rachunków wraz z potwierdzeniem zapłaty winno być złożone w Urzędzie Gminy Sulmierzyce w terminie 30 dni po wykonaniu zadania. Niewykorzystane środki podlegają zwrotowi do dnia 31 grudnia 2018 roku. Przekazanie dotacji w kwocie 1.750,00 zł nastąpiło w dniu 7 września 2018 roku ze środków zaplanowanych w budżecie Gminy w dziale 754 rozdziale 75412 § 2830. Dotowany przedłożył wymagane sprawozdanie z wydatkowania dotacji (sprawozdanie nie opatrzone datą wpływu do Urzędu Gminy).

Środki na pomoc finansową dla jednostek OSP z terenu Gminy zaplanowano w budżecie Gminy uchwałą nr LIV/352/18 Rady Gminy z dnia 7 września 2018 w sprawie zmian w budżecie Gminy Sulmierzyce na 2018 rok.

Umowa dotacji zawarta w dniu 12 lipca 2019 roku zawarta pomiędzy Gminą Sulmierzyce a Zarządem jednostki OSP w Bogumiłowicach, na mocy której Gmina zobowiązała się udzielić jednostce OSP pomocy finansowej w formie dotacji celowej w wysokości 5.000,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu wyposażenia i sprzętu ratowniczo-gaśniczego. Dotacja wykorzystana będzie na cel określony w umowie w terminie do 30 listopada 2019 roku. Dotujący przekaże środki po otrzymaniu faktury od dotowanego. Sprawozdanie z wykonania zawierające zestawienie faktur/rachunków wraz z potwierdzeniem zapłaty winno być złożone w Urzędzie Gminy Sulmierzyce w terminie 30 dni po wykonaniu zadania. Niewykorzystane środki podlegają zwrotowi do dnia 31 grudnia 2019 roku. Przekazanie dotacji w kwocie 5.000,00 zł nastąpiło w dniu 20 września 2019 roku ze środków zaplanowanych w budżecie Gminy w dziale 754 rozdziale 75412 § 2830. Dotowany przedłożył wymagane sprawozdanie z wydatkowania dotacji (sprawozdanie nie opatrzone datą wpływu do Urzędu Gminy).

Umowa dotacji zawarta w dniu 12 lipca 2019 roku zawarta pomiędzy Gminą Sulmierzyce a Zarządem jednostki OSP w Chorzenicach, na mocy której Gmina zobowiązała się udzielić jednostce OSP pomocy finansowej w formie dotacji celowej w wysokości 21.500,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu wyposażenia i sprzętu ratowniczo-gaśniczego. Dotacja wykorzystana będzie na cel określony w umowie w terminie do 30 listopada 2019 roku. Dotujący przekaże środki po otrzymaniu faktury od dotowanego. Sprawozdanie z wykonania zawierające zestawienie faktur/rachunków wraz z potwierdzeniem zapłaty winno być złożone w Urzędzie Gminy Sulmierzyce w terminie

30 dni po wykonaniu zadania. Niewykorzystane środki podlegają zwrotowi do dnia 31 grudnia 2019 roku. Aneksem nr 1 z dnia 27 września 2019 roku do umowy zawartej w dniu 12 lipca 2019 roku prowadzono zmiany polegające na obniżeniu planowanej do przekazania jednostce OSP w Chorzenicach dotacji, którą pomniejszono do kwoty - 4.500,00 zł.

Przekazanie dotacji w kwocie - 4.500,00 zł nastąpiło w dniu 27 września 2019 roku ze środków zaplanowanych w budżecie Gminy w dziale 754 rozdziale 75412 § 2830. Dotowany przedłożył wymagane sprawozdanie z wydatkowania dotacji (sprawozdanie nie opatrzone datą wpływu do Urzędu Gminy).

W dniu 3 października 2019 roku Gmina Sulmierzyce zawarła umowę z Zarządem jednostki OSP w Dworszowicach Pakoszowych, na mocy której Gmina zobowiązała się udzielić jednostce OSP pomocy finansowej w formie dotacji celowej w wysokości 19.000,00 zł z przeznaczeniem na wyposażenie jednostki OSP. Dotacja wykorzystana będzie na cel określony w umowie w terminie do 31 grudnia 2019 roku. Dotujący prześle środki po otrzymaniu faktury od dotowanego. Sprawozdanie z wykonania zawierające zestawienie faktur/rachunków wraz z potwierdzeniem zapłaty winno być złożone w Urzędzie Gminy Sulmierzyce w terminie 30 dni po wykonaniu zadania. Niewykorzystane środki podlegają zwrotowi do dnia 31 grudnia 2019 roku. Przekazanie dotacji w kwocie 19.000,00 zł nastąpiło w dniu 5 grudnia 2019 roku ze środków zaplanowanych w budżecie Gminy w dziale 754 rozdziale 75412 § 2830. Dotowany przedłożył wymagane sprawozdanie z wydatkowania dotacji (sprawozdanie nie opatrzone datą wpływu do Urzędu Gminy).

Środki na pomoc finansową dla jednostek OSP z terenu Gminy zaplanowano w budżecie Gminy uchwałami: nr X/72/19 Rady Gminy z dnia 31 maja 2019 roku, nr XI/80/19 z dnia 21 czerwca 2019 roku.

2. DOPŁATY ZBIOROWEGO ZAOPATRZENIA W WODĘ I ZBIOROWEGO ODPROWADZANIA ŚCIEKÓW

Decyzją z dnia 22 maja 2018 roku nr PO.RET.070.208.2.2018.MZ Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu zatwierdziło Taryfę dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Sulmierzyce. Decyzja została wydana na podstawie art. 24c ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity z 2019 roku Dz. U. poz. 1437) oraz art. 240 ust. 3 pkt 27 ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne (tekst jednolity z 2020 Dz. U. poz. 310). Z przepisów art. 24c ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków wynika, że organ regulacyjny (którym zgodnie z art. 27a ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków jest dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie) po dokonaniu oceny, weryfikacji lub analizy zatwierdza taryfę w drodze decyzji. Z treści art. 240 ust. 3 pkt 27 ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne wynika natomiast, że regionalne zarządy gospodarki wodnej pełnią funkcję organu regulacyjnego, o którym mowa w art. 27a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Decyzją z dnia 28 maja 2018 roku nr PO.RET.070.208.2.2018.MZ Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu zatwierdziło Taryfę dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Sulmierzyce. Decyzją z dnia 29 maja 2018 roku nr PO.RET.070.455.2.2018.MZ Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny

Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu na podstawie art. 154 §1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity z 2017 roku Dz. U. poz. 1257 ze zm.) uchylił z urzędu skierowaną do Gminy Sulmierzyce decyzję nr PO.RET.070.208.2.2018.MZ z dnia 28 maja 2018 roku w przedmiocie zatwierdzenia Taryfy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na okres trzech lat na terenie Gminy Sulmierzyce z uwagi na fakt, iż w dniu 22 maja wydano już decyzję zatwierdzającą taryfę na terenie Gminy Sulmierzyce.

Taryfa zatwierdzona decyzją z dnia 22 maja 2018 roku nr PO.RET.070.208.2.2018.MZ została stosownie do wymogów art. 24e ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków ogłoszona poprzez zamieszczenie w dniu **14 czerwca 2018 roku** na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Stosownie do zapisów art. 24f ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków zatwierdzona taryfa oraz tymczasowa taryfa wchodzi w życie po upływie **7 dni od dnia ogłoszenia**, o którym mowa w art. 24e ust. 1 ustawy (tj. ogłoszenia na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie). **Zatem taryfa stosownie do zapisów art. 24e ust. 1 ustawy weszła w życie 22 czerwca 2018 roku.** Ustawodawca w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw przewidział, że taryfy obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują moc przez okres 180 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Ustawa z dnia 27 października 2017 roku o zmianie ustaw o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 roku poz. 2180) została opublikowana w dniu 27 listopada 2017 roku, zatem zgodnie z zapisami art. 14 tejże ustawy weszła w życie od 12 grudnia 2017 roku. **Termin obowiązywania taryf ustalonych w 2017 roku upływał zatem w dniu 10 czerwca 2018 roku. Zatem od 11 czerwca 2018 roku do 22 czerwca 2018 roku Gmina nie posiadała obowiązującej taryfy na zbiorowe dostarczanie wody oraz zbiorowe odprowadzanie ścieków.** Ze złożonego wyjaśnienia przez referenta do spraw księgowości budżetowej Justyny Ussy wynika, że wniosek o zatwierdzenie taryf został wysłany do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Poznaniu w dniu 12 marca 2018 roku tj. stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw 90 dni przed końcem obowiązywania taryfy z 2017 roku. Do wyjaśnienia dołączono potwierdzenia nadania wniosku o zatwierdzenie taryf. Zatem Gmina nie miała wpływu na terminowe wejście w życie zatwierdzonych taryf na zbiorowe dostarczanie wody i zbiorowe odprowadzanie ścieków.

Wyjaśnienie referenta do spraw księgowości podatków i opłat Pani Justyny Ussy w sprawie terminów przedłożenia wniosku o zatwierdzenie taryf oraz obowiązywania taryf stanowi załącznik nr 17 do protokołu kontroli.

Stosownie do wymogów art. 24 e ust. 2 i 3 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków - taryfa albo tymczasowa taryfa powinna być zamieszczona na stronie Biuletynu Informacji Publicznej właściwej Gminy oraz na stronie internetowej przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjnego. Dodatkowo przedsiębiorstwo-wodno-kanalizacyjne winno udostępniać zatwierdzoną taryfę w punktach obsługi klientów. **Stwierdzono, że taryfę na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków zamieszczono na BIP Gminy Sulmierzyce w dniu 15 czerwca 2018 roku. Na stronie internetowej przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjnego (którym zgodnie z wnioskiem o zatwierdzenie taryfy jest Gmina) taryfy nie zamieszczono.**

Stosownie do zapisów § 10 i 12 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lutego 2018 roku w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz. U. z 2018 roku poz. 472) - przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne określa alokację kosztów na taryfowe grupy odbiorców usług odpowiednio dla zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, **na potrzeby alokacji kosztów system finansowo-księgowy przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego powinien w szczególności umożliwić podział na poszczególne rodzaje prowadzonej działalności i taryfowe grupy odbiorców** usług oraz określać:

- 1) przychody;
- 2) koszty eksploatacji i utrzymania, z podziałem na bezpośrednie i pośrednie;
- 3) odsetki i **raty kapitałowe ponad wartość amortyzacji lub umorzenia od zaciągniętych kredytów lub udzielonych pożyczek;**
- 4) środki trwałe.

W wyniku kontroli stwierdzono, że przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne (Gmina) prowadzi w dzienniku Urzędu Gminy – koszty- ewidencję kosztów dotyczących zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków w rozbiciu na dział rozdział paragraf. Koszty amortyzacji wyliczane są ręcznie z uwagi na prowadzenie ręcznej (papierowej) ewidencji księgowej środków trwałych. Ewidencji kosztów w sposób określony w § 12 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lutego 2018 roku w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków **(z podziałem na rodzaje prowadzonej działalności oraz taryfowe grupy odbiorców) przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne (Gmina) nie prowadzi.** Ponadto ewidencja księgowa prowadzona jest w ramach ewidencji księgowej urzędu, zatem nie może obejmować rat kapitałowych od zaciąganych kredytów i pożyczek.

Sposób prowadzenia ewidencji księgowej przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjnego określony w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lutego 2018 roku w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków ma wskazywać czy w przedsiębiorstwie wodno-kanalizacyjnym nie dochodzi do subsydiowania skrośnego tj. pokrywanie kosztów dotyczących jednego rodzaju prowadzonej przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne działalności gospodarczej lub jednej z taryfowych grup odbiorców usług przychodami pochodzącymi z innego rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej lub od innej taryfowej grupy odbiorców usług (patrz § 2. pkt 7 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lutego 2018 roku w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków). Zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lutego 2018 roku w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne opracowuje taryfę w sposób zapewniający:

- a) uzyskanie niezbędnych przychodów,
- b) ochronę odbiorców usług przed nieuzasadnionym wzrostem cen i stawek opłat,
- c) eliminowanie subsydiowania skrośnego,**

Zapisy § 13 ust. 1 i 2 powyższego rozporządzenia wskazują, że przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne dokonuje wyboru rodzaju i struktury taryfy, uwzględniając lokalne uwarunkowania w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Ceny i stawki opłat powinny być różnicowane w taki sposób, żeby zapewnić:

1)uzyskanie z wpłat odbiorców usług przychodów na poziomie zapewniającym samofinansowanie się działalności przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego oraz zysku z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków;
2)motywowanie odbiorców usług do racjonalnego korzystania z wody i ograniczania zanieczyszczenia ścieków;

3)eliminowanie subsydiowania skrośnego;

Zatem jeżeli przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne (Gmina) nie prowadzi ewidencji księgowej w sposób pozwalający na podział kosztów według taryf i grup taryfowych to **nie można wykluczyć, że stawki opłat za wodę dla grup odbiorców ustalono w taki sposób, że subsydiowanie skrośne występuje.**

Ponadto z § 6 i 7 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lutego 2018 roku w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków wynika, że przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne ustala niezbędne przychody na podstawie kosztów w okresie obrachunkowym poprzedzającym wprowadzenie nowej taryfy na potrzeby obliczenia cen i stawek opłat planowanych na 3 lata obowiązywania taryfy, uwzględniając w szczególności:

1)koszty eksploatacji i utrzymania ponoszone w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, w tym:

a)amortyzację lub odpisy umorzeniowe ustalane zgodnie z przepisami o rachunkowości od wartości początkowej środków trwałych metodą liniową niezależnie od źródeł ich finansowania,

b)opłaty za korzystanie ze środowiska,

c)opłaty za usługi wodne;

2)podatki i opłaty niezależne od przedsiębiorstwa;

3)koszty zakupionej przez siebie wody lub wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych niebędących w jego posiadaniu;

4)spłaty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek lub wyemitowanych obligacji;

5)rezerwy na należności nieregularne;

6)spłaty rat kapitałowych ponad wartość amortyzacji lub umorzenia, która została przyjęta do wyliczenia niezbędnych przychodów, o których mowa w pkt 1 lit. a, oraz koszty nabycia własnych akcji lub udziałów w celu umorzenia lub koszty spłaty kredytów i pożyczek zaciągniętych w celu sfinansowania takiego umorzenia.

Zgodnie z § 7 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lutego 2018 roku w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków koszty, o których mowa §6 pkt 1-6 planuje się na podstawie kosztów poniesionych w okresie obrachunkowym poprzedzającym wprowadzenie nowej taryfy, **ustalonych na podstawie ewidencji księgowej kosztów sporządzonej zgodnie z przepisami o rachunkowości,** z uwzględnieniem planowanych zmian warunków ekonomicznych wpływających na poziom kosztów w latach obowiązywania taryfy. Zauważyć należy, że ewidencja spłat rat kapitałowych ujęta jest w organie, zatem aby zgodnie z rozporządzeniem zaplanować niezbędne przychody przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjnego niezbędne jest korzystanie zarówno z ewidencji księgowej organu jak również z ewidencji księgowej Urzędu Gminy.

W dniu 14 czerwca 2018 roku Rada Gminy Sulmierzyce podjęła uchwałę nr LI/324/2018 w sprawie dopłat dla taryfowych grup odbiorców usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Z uchwały wynika, że ustalono dopłatę do 1m³ wody w wysokości dla:

1) gospodarstw domowych i odbiorców prowadzących działalność rolniczą- 3,38 zł netto, cena 1m³ wody z uwzględnieniem dopłaty wynosi 2,07 zł netto;

- 2) instytucji użyteczności publicznej – 3,95 zł netto, cena za 1m³ wody z uwzględnieniem dopłaty wynosi 2,07 zł netto;
- 3) odbiorców prowadzących działalność gospodarczą z wyjątkiem działalności rolniczej – 3,94 zł netto, cena za 1m³ wody z uwzględnieniem dopłaty wynosi 2,08 zł netto.

Do ścieków ustalono dopłaty w następującej wysokości:

- 1) gospodarstw domowych i jednostek organizacyjnych gminy – 11,66 zł netto, cena odbioru 1m³ ścieków z uwzględnieniem dopłaty wynosi 2,40 zł netto;
- 2) pozostałych odbiorców – 12,50 zł netto, cena odbioru 1m³ ścieków z uwzględnieniem dopłaty wynosi 2,40 zł netto.

W uchwale nr LI/324/2018 z dnia 14 czerwca 2018 roku dotyczącej dopłat do taryfowych grup odbiorców usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków **zapisano, że traci moc uchwała z dnia 29 listopada 2017 roku nr XLII/264/2017 w sprawie zatwierdzenia taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę oraz za zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie Gminy Sulmierzyce.** Zauważyć należy, że zgodnie z art. 1 ust. 6 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o zmianie ustaw o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 roku poz. 2180) uchylono przepis uprawniający Rady Gmin do uchwalania taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (art. 24 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków). Ustawa z dnia 27 października 2017 roku o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw w zakresie uchylenia uprawnienia dla Rad Gmin do zatwierdzania taryf weszła w życie w dniu 12 grudnia 2017 roku. Taryfy dotyczące zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków obowiązywały stosownie do art. 9 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw przez okres 180 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy z dnia 27 października 2017 roku). Zgodnie z § 32 ust. 1 Załącznika do Rozporządzenia Zasady techniki prawodawczej, jeżeli uchyla się ustawę na podstawie której wydano akt wykonawczy, albo uchyla się przepis ustawy upoważniający do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt wykonawczy traci moc obowiązującą odpowiednio z dniem wejścia w życie ustawy uchylającej albo z dniem wejścia w życie przepisu uchylającego upoważnienie do wydania tego aktu. Stosownie do § 143 Załącznika do Rozporządzenia zasada ta znajduje odpowiednie zastosowanie do aktów prawa miejscowego. Zatem w uchwale z dnia 14 czerwca 2018 roku zapis dotyczący uchylenia uchwały z dnia 29 listopada 2017 roku jest zbędny, z uwagi na fakt, iż uchwała została uchylona na podstawie art. 1 ust. 6 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o zmianie ustaw o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw. Ze złożonego wyjaśnienia przez referenta do spraw księgowości budżetowej Justynę Ussa wynika, że uchwała została wysłana do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi Wydział Prawny, Nadzoru i Kontroli oraz przedstawiona radcy prawnemu obsługującemu Gminę Sulmierzyce. Nikt nie zgłosił uwag co do treści uchwały nr LI/324/2018 z dnia 14 czerwca 2018 roku dotyczącej dopłat do taryfowych grup odbiorców usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

Wyjaśnienie referenta do spraw księgowości podatków i opłat Pani Justyny Ussy dotyczące zapisów uchwały nr LI/324/2018 z dnia 14 czerwca 2018 roku dotyczącej dopłat do taryfowych grup odbiorców usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków stanowi załącznik nr 18 do protokołu kontroli.

W uchwale nr LI/324/2018 z dnia 14 czerwca 2018 roku dotyczącej dopłat do taryfowych grup odbiorców usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków zapisano również, że uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia przez dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie zatwierdzonej taryfy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Sulmierzyce na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Zauważyć należy, że uchwała w sprawie dopłat do wybranej taryfy dotyczy ilości pobranej wody. Adresatem uchwały są więc bliżej nieokreślone osoby będące odbiorcami pobranej wody. Zatem uchwała w sprawie dopłat do wybranych taryfowych grup odbiorców zawiera normy generalne i abstrakcyjne odnoszące się do mieszkańców gminy, nadając im określone uprawnienie. Korzystanie z określonego uprawnienia (dopłaty) dotyczy powtarzalnych sytuacji związanych z zaopatrzeniem w wodę. Ustanowienie przez Gminę normy o dopłacie nosi cechy powszechnie obowiązującej uchwały prawa miejscowego. Potwierdzeniem stwierdzenia, iż uchwała w sprawie dopłat dla wybranych taryfowych grup odbiorców usług jest wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 19 grudnia 2018 roku II SA/GI 982/18 (lex nr 2608283), z którego treści wynika, że uchwała w sprawie dopłat jest aktem prawa miejscowego. Z wyjaśnienia złożonego przez referenta do spraw księgowości budżetowej Justynę Ussa wynika, że uchwały w sprawie dopłat z budżetu Gminy do 1 m³ dostarczonej wody i 1 m³ odprowadzanych ścieków z dnia 18 czerwca 2018 roku oraz 31 maja 2019 roku zostały wysłane do nadzoru do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli. W wyjaśnieniu powołano się również na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Lubuskiego nr NK-I.4131.181.2016.AHor z dnia 13 czerwca 2016 roku, w którym zaprezentowano pogląd, iż uchwała w sprawie dopłat do taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, podobnie zresztą jak uchwała w sprawie zatwierdzenia taryfy za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków, dotyczy wyłącznie stosunków między przedsiębiorstwami wodociągowo-kanalizacyjnymi a organami gminy, co powoduje, iż nie można uznać jej za akt o charakterze abstrakcyjnym i generalnym. Ze zdania drugiego przepisu art. 24 ust. 6 ustawy wynika wprost, że dopłatę gmina przekazuje przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu. W związku z tym uchwała w sprawie dopłat do taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków ma charakter indywidualny i konkretny. Ponieważ uchwała taka nie ma cechy aktu normatywnego, pozwalających uznać ją za akt prawa miejscowego, jej publikacja w wojewódzkim dzienniku urzędowym jest niedopuszczalna.

Wyjaśnienie referenta do spraw księgowości podatków i opłat Pani Justyny Ussy w sprawie nadzoru i publikacji uchwał dotyczących dopłat do zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków stanowi załącznik nr 19 do protokołu kontroli.

Stwierdzono, że w dniu 31 maja 2019 roku Rada Gminy Sulmierzyce podjęła uchwałę nr X/64/19 w sprawie dopłat dla taryfowych grup odbiorców usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

Z uchwały wynika, że ustalono dopłatę do 1m³ wody w wysokości dla:

- 1) gospodarstw domowych i odbiorców prowadzących działalność rolniczą- 3,38 zł netto, cena 1m³ wody z uwzględnieniem dopłaty wynosi 2,07 zł netto;
- 2) instytucji użyteczności publicznej – 3,98 zł netto, cena za 1m³ wody z uwzględnieniem dopłaty wynosi 2,07 zł netto;
- 3) odbiorców prowadzących działalność gospodarczą z wyjątkiem działalności rolniczej – 3,97 zł netto, cena za 1m³ wody z uwzględnieniem dopłaty wynosi 2,08 zł netto.

Do ścieków ustalono dopłaty w następującej wysokości:

- 1) gospodarstw domowych i jednostek organizacyjnych gminy – 11,76 zł netto, cena odbioru 1m³ ścieków z uwzględnieniem dopłaty wynosi 2,40 zł netto;
- 2) pozostałych odbiorców – 12,61 zł netto, cena odbioru 1m³ ścieków z uwzględnieniem dopłaty wynosi 2,40 zł netto.

Uchwała o dopłatach z dnia 31 maja 2019 roku tak jak uchwała z 14 czerwca 2018 roku nr LI/324/2018 nie została przedłożona do Regionalnej Izby Obrachunkowej, nie została również opublikowana. W uchwale z dnia 31 maja 2019 roku wskazano, że uchwała wchodzi w życie z mocą obowiązującą od 23 czerwca 2019 roku.

W wyniku kontroli ustalono, że w budżecie gminy Sulmierzyce na 2018 i 2019 rok nie zaplanowano środków (dotacji) na realizację uchwał w sprawie dopłat do zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Skarbnik Gminy wyjaśniła, że z uwagi na fakt, iż obsługa zbiorowego zaopatrzenia mieszkańców w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków realizowana jest przez referat w Urzędzie Gminy zatem w budżecie Gminy nie planuje się dotacji. Wydatki związane ze zbiorowym zaopatrzeniem mieszkańców w wodę planowane są w wydatkach Urzędu Gminy Sulmierzyce.

W złożonym w dniu 12 marca 2018 roku wniosku o zatwierdzenie taryf do dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie jako przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne wskazano Gminę Sulmierzyce. Z treści art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków wynika, że przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne oznacza przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, jeżeli prowadzi działalność gospodarczą w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków, oraz gminne jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, prowadzące tego rodzaju działalność.

W dniu 11 marca 2020 roku inspektorom Regionalnej Izby Obrachunkowej przedstawiono opinię prawną radcy prawnego Pawła Trajdosa, z której wynika, że Gmina jest przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców. W opinii przywołano wyrok Sądu Najwyższego w uzasadnieniu uchwały z 13 stycznia 2006 roku III CZP 124/05, OSNC 2006 nr 12 poz. 201. Zdaniem opiniującego w świetle orzeczeń sądów możliwe jest zastosowanie art. 24 ust. 6 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, gdyż Gmina Sulmierzyce jest przedsiębiorstwem wodno-kanalizacyjnym.

Kopia opinii prawnej z dnia 11 marca 2020 roku sporządzonej przez radcę prawnego Pawła Trajdosa dotycząca uznanie Gminy jako przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne stanowi załącznik nr 20 do protokołu kontroli.

Stwierdzono, że odbiorcy (mieszkańcy) za 1m³ wody płacili stawki wynikające z taryfy pomniejszone o kwotę dopłaty co przedstawiono w poniższym zestawieniu tabelarycznym.

Wyszczególnienie	Cena za 1m ³ wg taryfy	Ilość m ³	Należność wg taryfy	Stawka dopłaty do 1m ³	Kwota dopłaty (ilość m ³ x stawka dopłaty)
1	2	3	4	5	6
Zużycie wody w okresie od 01.01.2019 r. do 22.06.2019 r					
Gospodarstwa domowe i odbiorcy prowadzący działalność rolniczą	5,45	80 786,20	440 284,79	3,38	273 057,36
Instytucje użyteczności publicznej	6,02	1 285,40	7 738,11	3,95	5 077,33
Odbiorcy prowadzący działalność	6,02	8 512,89	51 247,60	3,94	33 540,79

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE Sulmierzyce
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

gospodarczą z wyjątkiem działalności rolniczej					
Razem od 01.01.2019 r. do 22.06.2019	x	90 584,49	499 270,50	x	311 675,47
Zużycie wody w okresie od 23.06.2019 r. do 31.12.2019 r.					
Gospodarstwa domowe i odbiorcy prowadzący działalność rolniczą	5,45	101 613,54	553 793,79	3,38	343 453,77
Instytucje użyteczności publicznej	6,05	2 926,00	17 702,30	3,98	11 645,48
Odbiorcy prowadzący działalność gospodarczą z wyjątkiem działalności rolniczej	6,05	10 118,12	61 214,63	3,97	40 168,94
Razem od 23.06.2019 r. do 31.12.2019	x	114 657,66	632 710,72	x	395 268,19
Razem woda 2019 rok	x	205 242,15	<u>1 131 981,22</u>	x	<u>706 943,67</u>
Ilość dostarczonych ścieków w okresie od 01.01.2019 r. do 22.06.2019 r.					
Gospodarstwa domowe i jednostki organizacyjne gminy	14,06	33 315,79	468 420,01	11,66	388 462,11
Pozostali odbiorcy	14,90	1 958,16	29 176,58	12,50	24 477,00
Razem od 01.01.2019 r. do 22.06.2019	x	35 273,95	497 596,59	x	412 939,11
Ilość dostarczonych ścieków w okresie od 23.06.2019 r. do 31.12.2019 r.					
Gospodarstwa domowe i jednostki organizacyjne gminy	14,16	36 003,41	509 808,29	11,76	423 400,10
Pozostali odbiorcy	15,01	2 740,26	41 131,30	12,61	34 554,68
Razem od 23.06.2019 r. do 31.12.2019	x	38 743,67	550 939,59	x	457 954,78
Razem ścieki 2019 rok	x	74 017,62	<u>1 048 536,18</u>	x	<u>870 893,89</u>
Razem woda i ścieki 2019 rok	x	x	<u>2 180 517,40</u>	x	<u>1 577 837,56</u>

Z powyższego zestawienia tabelarycznego wynika, że kwota dopłaty do wody za 2019 rok wyniosła **706.943,67 zł** a kwota dopłaty do ścieków **870.893,89 zł**. Łącznie Gmina dopłaciła w 2019 roku do wody i ścieków kwotą **1.577.837,56 zł**.

W wyniku kontroli ustalono również, że Gmina Sulmierzyce aby zabezpieczyć dostarczanie wody na swoim terenie kupuje wodę od Gmin Lgota Wielka, Strzelce Wielkie, Rząśnia. Ilość zakupionej wody i poniesionych wydatków na zakup wody w 2019 roku przedstawiono w poniższym zestawieniu tabelarycznym.

Lp.	Gmina	Cena jednostkowa netto	Ilość	Kwota (brutto)
1.	Gmina Lgota Wielka	2,55 zł	111.062,60 m ³	305.866,41 zł
2.	Gmina Strzelce Wielkie	2,09 zł	60.430,00 m ³	136.432,84 zł w tym 30,24 zł - opłata abonamentowa
3.	Gmina Rząśnia	2,36 zł	1.460,00 m ³	3.721,25 zł
4.	Razem:	-	172.952,60 m³	446.020,50 zł

Stwierdzono, że Gmina Sulmierzyce na realizację dostaw wody podpisała następujące porozumienia:

- 1) w dniu 13 października 2016 roku z Gminą Lgota Wielka w sprawie wspólnego wykonywania przez Gminę Sulmierzyce i Gminę Lgota Wielka zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę mieszkańców miejscowości położonych na terenie gminy Sulmierzyce (opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa

- Łódzkiego z dnia 20 października 2016 roku pod poz. 4445). Na mocy porozumienia Gmina Lgota Wielka zobowiązała się do ciągłej i niezawodnej dostawy wody mieszkańcom Gminy Sulmierzyce. Ilość dostarczanej wody zgodnie z porozumieniem ma być odczytywana według wskazań wodomierza na działce 139 w Krzywanicach. Porozumienie zostało zawarte na czas nieokreślony.
- 2) w dniu 14 września 2017 roku z Gminą Strzelce Wielkie w sprawie wspólnego wykonywania przez Gminę Sulmierzyce i Gminę Strzelce Wielkie zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę mieszkańców miejscowości położonych na terenie gminy Sulmierzyce (opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 17 października 2017 roku pod poz. 4279). Na mocy porozumienia Gmina Strzelce Wielkie zobowiązała się do ciągłej i niezawodnej dostawy wody mieszkańcom Gminy Sulmierzyce. Ilość dostarczanej wody zgodnie z porozumieniem ma być odczytywana według wskazań wodomierza na działce 333 Dąbrowa. Porozumienie zostało zawarte na okres 20 lat.
  - 3) w dniu 27 kwietnia 2018 roku z Gminą Rząśnia w sprawie wspólnego wykonywania przez Gminę Sulmierzyce i Gminę Rząśnia zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę mieszkańców miejscowości położonych na terenie gminy Sulmierzyce (opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 7 maja 2018 roku pod poz. 2505). Na mocy porozumienia Gmina Rząśnia zobowiązała się do ciągłej i niezawodnej dostawy wody mieszkańcom Gminy Sulmierzyce. Ilość dostarczanej wody zgodnie z porozumieniem ma być odczytywana według wskazań wodomierza na działce 368 Gawłów. Porozumienie zostało zawarte na okres 5 lat.
  - 4) w dniu 11 października 2018 roku z Gminą Rząśnia w sprawie wspólnego wykonywania przez Gminę Sulmierzyce i Gminę Strzelce Wielkie zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę mieszkańców miejscowości położonych na terenie gminy Sulmierzyce (opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 22 października 2018 roku pod poz. 5523). Na mocy porozumienia Gmina Strzelce Wielkie zobowiązała się do ciągłej i niezawodnej dostawy wody mieszkańcom Gminy Sulmierzyce. Ilość dostarczanej wody zgodnie z porozumieniem ma być odczytywana według wskazań wodomierzy w punktach pomiaru na granicy gminy w miejscowości Skąpa i Antonina. Porozumienie zostało zawarte na okres 5 lat.

Stwierdzono, że w myśl zawartych porozumień odczyty liczników dokonywane są miesięcznie (Gmina Strzelce Wielkie i Rząśnia) lub kwartalnie (Gmina Lgota Wielka). W okresach w jakich gminy dokonują odczytów wystawiane są faktury VAT zgodnie ze stawkami określonymi w porozumieniach (stawki wynikające z taryf obowiązujących na terenach Gmin z odpowiednim upustem za hurtowy zakup). Gminy, które otrzymują zapłatę za zakupioną wodę nie przedstawiły rozliczeń rocznych

Zgodnie z art. 74 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2020 roku Dz. U. poz. 713) gminy mogą zawierać porozumienia międzygminne w sprawie powierzenia jednej z nich określonych przez nie zadań publicznych. Gmina wykonująca zadania publiczne objęte porozumieniem przejmuje prawa i obowiązki pozostałych gmin, związane z powierzonymi jej zadaniami, a gminy te mają obowiązek udziału w kosztach realizacji powierzonego zadania. Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych. Również z art. 3 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków wynika, że zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy. Natomiast zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity 2020 Dz. U.

poz. 23) wynika, że jednostka samorządu terytorialnego realizująca zadania z zakresu działania innych jednostek samorządu terytorialnego, na mocy porozumień zawartych z tymi jednostkami, otrzymuje od tych jednostek dotacje celowe w kwocie wynikającej z zawartego porozumienia, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. **Gmina Sulmierzyce zawierając porozumienie nie przekazała w całości do realizacji zadania gminnego polegającego na zaopatrzeniu w wodę mieszkańców swojej Gminy.** Nadal pozostała właściwa do odczytów liczników, usuwania awarii wodociągów na terenie własnej Gminy. Zatem w związku z tym, że Gmina Sulmierzyce nie przekazała w całości do realizacji zadania gminnego. Umowa na dostarczanie wody zawarte jako porozumienia nie powinny mieć tej formy. Należy mieć tutaj w szczególności na względzie zapisy art. 6 ust. 1a ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków, który stanowi, że do zakupu wody lub wprowadzania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne ścieków do urządzeń kanalizacyjnych niebędących w jego posiadaniu stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego.

3. Gospodarowanie odpadami komunalnymi

W poniższej tabeli przedstawiono planowane i wykonane dochody i wydatki na obsługę systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w latach 2015 – 2018 przedstawiono w poniższym zestawieniu tabelarycznym.

Dochody			Wydatki			Różnica
Rozdział paragraf	Plan	wykonanie	Rozdział paragraf	Plan	wykonanie	Dochody – wydatki (plan)/ (wykonanie)
2015						
75818 § 049	253 500,00	255 972,30	90002/401	36 000,00	36 000,00	
			90002/411	6 300,00	6 300,00	
			90002/412	2 000,00	882,00	
			90002/414	800,00	685,50	
			90002/421	2 000,00	1 897,82	
			90002/430	440 000,00	431 080,33	
Razem	253 500,00	255 972,30		485 982,00	476 845,65	-232.482,00/ -220.875,35
W tym bieżące	253 500,00	255 972,30		485 982,00	476 845,65	
2016						
90002§ 049	299 655,00	317 075,20	90002/401	35 640,00	35 640,00	
			90002/411	6 366,00	6 366,00	
			90002/412	874,00	874,00	
			90002/414	400,00	0,00	
			90002/421	4 000,00	3 954,39	
			90002/430	450 000,00	446 098,11	
Razem	299 655,00	317 075,20	Razem	497 280,00	492 932,50	
W tym bieżące	299 655,00	317 075,20	W tym bieżące	497 280,00	492 932,50	-197 625,00/ 175 857,30
2017						
90002§ 049	322 062,00	323 040,59	90002/401	35 640,00	35 640,00	

			90002/411	6 336,00	6 336,00	
			90002/412	874 ,00	874,00	
			90002/421	3 000,00	2 621,62	
			90002/430	600 400,00	600 131,14	
Razem	322 062,00	323 040,59	Razem	646 250,00	645 602,76	
W tym bieżące	322 062,00	323 040,59	W tym bieżące	646 250,00	645 602,76	-324 188,00/ -322 562,16
2018						
90002§ 049	319 956,00	321 316,80	90002/401	38 880,00	38 880,00	
90002§ 095	2 200,00	2 200,00	90002/411	7 022,00	7 022,00	
			90002/412	953 ,00	953,00	
			90002/414	600,00	300,00	
			90002/421	5 000,00	4 190,59	
			90002/430	710 000,00	7 05 753,58	
Razem	322 156,00	323 516,80	Razem	762 455,00	757 099,17	
W tym bieżące	322 156,00	323 516,80	W tym bieżące	762 455,00	757 099,17	-440 229,00/ -433 582,37
2019						
90002§ 049	319 176,00	319 974,64	90002/401	48 000,00	48 000,00	
			90002/404	3 196,61	3 196,61	
			90002/411	8 208,00	8 207,54	
			90002/414	700,00	700,00	
			90002/421	3 000,00	2 621,62	
			90002/430	862 004,39	853 274,70	
			90002/444	954,00	954,00	
Razem	319 176,00	319 974,64	Razem	928 999,00	918 442,57	
W tym bieżące	319 176,00	319 974,64		928 999,00	918 442,57	-609 823,00/ -598 467,93

Z treści art. 6r ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy. Ponadto z art. 6r ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wynika, że środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. **Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy Gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.** W świetle wyżej przedstawionych przepisów Gmina powinna dążyć do bilansowania się dochodów i wydatków na system gospodarowania odpadami komunalnymi. **W przypadku gdy zaplanowane realnie dochody nie pozwalają na sfinansowanie wydatków związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi Wójt winien zapewnić skalkulowanie stawek tak, aby pokrywały one wydatki oraz przedstawić projekt uchwały Radzie Gminy.**

4. Analiza wydatków poniesionych w 2018 roku na jednorazowy dodatek uzupełniający dla nauczycieli dyplomowanych oraz średniorocznej struktury zatrudnienia

Stosownie do przepisów art. 30b ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 967) przeprowadzono kontrolę osiągnięcia w jednostce samorządu terytorialnego wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3, z uwzględnieniem art. 30a ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w 2020 roku wypłacono jednorazowy dodatek uzupełniający dla nauczycieli dyplomowanych, pozostałe grupy nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego osiągnęły pułap średnich wynagrodzeń. W poniższej tabeli przedstawiono strukturę zatrudnienia nauczycieli dyplomowanych wraz z wydatkami na wynagrodzenia i kwotą jednorazowego dodatku uzupełniającego za 2019 rok.

Wyszczególnienie	Średnie wynagrodzenie		Średnioroczna liczba etatów ustalana dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych		Suma iloczynów średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 Karty nauczyciela, ustalonych dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych	Wydatki poniesione w roku na wynagrodzenia w składnikach wykazanych w art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela	Kwota różnicy
	I-III	IV-XII	I-III	IV-XII			
Nauczyciele dyplomowani	5.603,19	6.141,09	44,77	49,04	3.211.474,74	3.039.297,61	Minus 172.177,13

Kontrolą objęto prawidłowość: obliczenia wskaźnika średniorocznej struktury zatrudnienia oraz wykazania wydatków na wynagrodzenia w Szkole Podstawowej w Dworszowicach Pakoszowych.

Zestawienie tabelaryczne wyliczenia wskaźnika średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli dyplomowanych za 2019 rok stanowi załącznik nr 21 do protokołu kontroli.

W wyniku kontroli stwierdzono, że pomniejszenia struktury zatrudnienia a nauczycieli dokonywano w miesiącu wystąpienia zwolnienia. Z treści § 3 ust. 6 i 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 roku w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 6 poz. 35) wynika, że przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli uwzględnia się liczbę etatów nauczycieli **w okresach, w których wypłacono im wynagrodzenie ze środków ujętych w planie finansowym szkoły**, zgodnie z wymiarem zatrudnienia określonym w umowie o pracę lub w akcie mianowania natomiast przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli nie uwzględnia się liczby etatów nauczycieli, proporcjonalnie do okresów, w których pobierali zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub zasiłek opiekuńczy.

Stwierdzono, że sprawozdanie z osiągnięcia przez nauczycieli średniego wynagrodzenia zostało przesłane Regionalnej Izbie Obrachunkowej w dniu 8 lutego 2020 roku, ZNP Oddział Sulmierzyce w dniu 4 lutego 2020 roku, dyrektorom szkół w dniach 5 oraz 7

lutego 2020 roku oraz przewodniczącemu rady Gminy Sulmierzyce w dniu 3 lutego 2020 roku.

5. Potrącenie wynagrodzenia nauczycieli za czas strajku w kwietniu 2019 roku

Kontrolujący dokonali sprawdzenia wynagrodzeń wypłaconych nauczycielom zatrudnionym w placówkach oświatowych Gminy Sulmierzyce uczestniczącym w strajkach szkolnych w kwietniu 2019 roku. Stwierdzono, że obsługa finansowo-księgową prowadzona jest w szkołach.

Kontrolą objęto prawidłowość potrąceń za okres nieświadczenia pracy w kwietniu 2019 roku przez nauczycieli w Szkole Podstawowej w Dworszowicach Pakoszowych. Stwierdzono, że dyrektor Szkoły w Dworszowicach Pakoszowych prowadził listy osób strajkujących w kwietniu 2019 roku. Z przedstawionych do kontroli zestawień wynika, że strajk nauczycieli trwał od 8 kwietnia do 25 kwietnia 2019 roku. Łącznie strajkowało 22 nauczycieli.

Ze złożonego wyjaśnienia przez głównego księgowego Szkoły Podstawowej w Dworszowicach Pakoszowych Marii Musiał oraz załączonych list wypłat za maj 2019 roku wynika, że dokonano potrąceń za czas strajku nauczycieli. Stwierdzono, że do potrącenia przyjęto następujący sposób obliczania: wszystkie składniki wynagrodzenia (oprócz dodatku wiejskiego) podzielono przez 30 aby ustalić dzienną stawkę wynagrodzenia. Za każdy dzień strajku potrącono dzienną stawkę wynagrodzenia. Do obliczenia potrąceń nie brano pod uwagę składników wynagrodzenia płatnych z dołu (za godziny nadwymiarowe). Sposób potrącenia wynagrodzenia za czas strajku zgodny był z § 24 uchwały Rady Gminy z dnia 5 października 2018 roku nr LV/357/2018 w sprawie regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy Sulmierzyce. Z § 24 regulaminu wynika, że wysokość wynagrodzenia za okresy nieusprawiedliwionej nieobecności w pracy, a także za inne okresy, za które na podstawie odrębnych przepisów nie przysługuje wynagrodzenie oblicza się mnożąc liczbę dni niewykonywania pracy przez stawkę wynagrodzenia za jeden dzień. Stawkę wynagrodzenia za jeden dzień oblicza się dzieląc wszystkie składniki wynagrodzenia wypłacanego z góry przez 30.

Wyjaśnienie Głównego Księgowego Szkoły Podstawowej w Dworszowicach Pakoszowych z dnia 11 marca 2020 roku w sprawie potrąceń wynagrodzeń za strajk stanowi załącznik nr 22 do protokołu kontroli.

Z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 roku w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy wynika, że aby ustalić miesięczną liczbę godzin do przepracowania u nauczycieli, należy tygodniową liczbę godzin obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych (tzw. pensum) pomnożyć przez średnią liczbę tygodni w miesiącu kalendarzowym (4,16) ustaloną w § 2 ust. 2 ww. rozporządzenia. Stanowisko w powyższej sprawie zostało zajęte przez: Departament Strategii w Ministerstwie Edukacji Narodowej z dnia 27 stycznia 2010 roku w sprawie liczenia wynagrodzenia nauczyciela za przepracowaną część miesiąca oraz Główny Inspektor Pracy (pismo GPP-364/118-4560-79/09/PE/RP z dnia 6 stycznia 2010 roku). Zatem sposób dokonywania potrąceń z wynagrodzeń nauczycieli za czas strajku był nieprawidłowy.

Zasady ustalania wynagrodzenia za czas nieobecności w pracy, z innych przyczyn niż niezdolność do pracy bez zachowania prawa do wynagrodzenia, określa przepis § 12 ust.

1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 roku w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 927). Zatem w celu obliczenia wynagrodzenia, ustalonego w stawce miesięcznej w stałej wysokości, za przepracowaną część miesiąca, jeżeli pracownik w tym miesiącu był nieobecny w pracy z innych przyczyn niż niezdolność do pracy spowodowana chorobą, i za czas tej nieobecności nie zachowuje prawa do wynagrodzenia - miesięczną stawkę wynagrodzenia dzieli się przez liczbę godzin przypadających do przepracowania w danym miesiącu i otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę godzin nieobecności pracownika w pracy z tych przyczyn. Tak obliczoną kwotę wynagrodzenia odejmuje się od wynagrodzenia przysługującego za cały miesiąc. Z art. 80 ustawy z dnia 24 czerwca 1974 roku Kodeks Pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1040 ze zm.) wynika, że wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną. Za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia tylko wówczas, gdy przepisy prawa pracy tak stanowią. Zatem, w związku z cytowanym wyżej art. 23 ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych, za czas strajku (czyli czas niewykonywania pracy) wynagrodzenie pracownikowi się nie należy. Składniki wynagrodzenia nauczyciela zostały określone w art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 967 ze zm.), zgodnie z którym wynagrodzenie nauczycieli, z zastrzeżeniem art. 32, składa się z:

- 1) wynagrodzenia zasadniczego;
- 2) dotatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego oraz za warunki pracy;
- 3) wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw;
- 4) nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy z wyłączeniem świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i dodatku, o którym mowa w art. 54 ust. 5

Z art. 87 § 7 ustawy Kodeks pracy wynika, że z wynagrodzenia za pracę odlicza się, w pełnej wysokości, kwoty wypłacone w poprzednim terminie płatności za okres nieobecności w pracy, za który pracownik nie zachowuje prawa do wynagrodzenia. Zgodnie z art. 39 Karty Nauczyciela wynagrodzenie wypłacane jest nauczycielowi miesięcznie z góry w pierwszym dniu miesiąca. Zatem za czas strajku jednostka winna potrącić wypłacony z góry dodatek motywacyjny. W związku z tym, że dodatek wiejski nie zaliczany jest jako składnik wynagrodzenia jednostka prawidłowo podjęła decyzję o zaniechaniu dokonywania potrąceń za strajk z tego świadczenia.

Pracownik, który otrzymał wynagrodzenie „z góry” w pełnej wysokości, a następnie nie świadczył pracy z powodu udziału w strajku, otrzymał nienależną mu kwotę. Zwrot nienależnie pobranego wynagrodzenia następuje na podstawie wskazanego powyżej art. 87 § 7 ustawy Kodeks pracy. Przepis ten uprawnia i zobowiązuje pracodawcę do odliczenia z wynagrodzenia za pracę w pełnej wysokości kwoty wypłaconej w poprzednim terminie płatności za okres nieobecności w pracy, za który pracownik nie zachowuje prawa do wynagrodzenia (a takim okresem jest okres strajku). Nad tym zagadnieniem pochylił się również Sąd Najwyższy w uchwale z 8 grudnia 1994 r. (I PZP 49/94). Zaznaczył w niej, że pracownik otrzymujący wypłatę wynagrodzenia „z góry” powinien liczyć się z obowiązkiem zwrotu wynagrodzenia w każdej sytuacji niewykonywania pracy, chyba że za określony czas z mocy przepisu szczególnego zachowuje do niego prawo.

XII. USTALENIA KOŃCOWE. ZAŁĄCZNIKI.

Protokół zawiera 127 ponumerowanych i zaparafowanych stron. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli pod pozycją 12/2019.

W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielały niżej wymienione osoby:

1. Wójt Gminy Gabriel Orzeszek,
2. Skarbnik Gminy Ewa Bęczkowska,
3. Radca Prawny Paweł Trajdos,
4. Kierownik Referatu Inwestycji i Zamówień Publicznych Agnieszka Starostecka,
5. inspektor do spraw organu Zduńska Anna,
6. referent do spraw księgowości podatków i opłat Justyna Ussa,
7. inspektor ds. wymiaru podatków i opłat Marzena Ciosk-Kluska,
8. podinspektor ds. gospodarowania majątkiem Sylwia Lorencka,
9. podinspektor ds. księgowości Wioletta Kaładkiewicz,
10. podinspektor ds. gospodarki nieruchomości i rolnictwa Izabela Smardzewska.

Integralną częścią protokołu są następujące załączniki:

1. Zestawienie danych do obliczenia wskaźników finansowych.
2. Wyjaśnienia Skarbnika Gminy Pani Ewy Bęczkowskiej w sprawie środków finansowych na koncie 130 na dzień 31 grudnia 2018 roku i na dzień 31 grudnia 2019 roku.
3. Wyjaśnienie Pani Zduńskiej Anny w sprawie księgowania dochodów z tytułu odsetek od środków przekazywanych na lokaty over night.
4. W dniu 28 lutego 2020 roku Skarbnik Gminy złożyła wyjaśnienie przyczyn planowania w budżecie 2018 roku i WPF uchwalonym w 2018 roku rozchodów (dotyczących 2018 i 2019 roku) niezgodnych z zawartymi umowami.
5. Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Sulmierzyce z dnia 4 marca 2010 roku dotyczące różnicy pomiędzy planem rozchodów wynikającym z uchwały budżetowej na 2019 rok a rozchodami wynikającymi z zawartych umów.
6. Zestawienie spłat zaciągniętych zobowiązań z tytułu rat kredytów i pożyczek w latach 2018 -2019.
7. Zestawienie kontrahentów wobec których Gmina Sulmierzyce posiadała zobowiązania na dzień 31 grudnia 2018 roku.
8. Zestawienie terminowości regulowania zobowiązań publicznoprawnych wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i PFRON w latach 2018/2019.
9. Zestawienie tabelaryczne podatników podatku od nieruchomości – osób fizycznych.
10. Szczegółowe zestawienie źródeł finansowania inwestycji gminnych w latach 2018/2019.
11. Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Pani Ewy Bęczkowskiej z dnia 3 kwietnia 2020 roku w sprawie faktury nr 10/11/2018.
12. Dane dotyczące badanego zadania inwestycyjnego pod nazwą przebudowa i rozbudowa drogi gminnej w kierunku miejscowości Piekary oraz przebudowa drogi dojazdowej w miejscowości Bogumiłowice od drogi wojewódzkiej nr 483 do drogi gminnej.
13. Wspólne wyjaśnienie Wójta Gminy i Skarbnika Gminy Sulmierzyce w sprawie metody prowadzenia ewidencji środków trwałych w Urzędzie Gminy Sulmierzyce.
14. Szczegółowe zestawienie środków trwałych skutkujących zwiększeniem i zmniejszeniem majątku Gminy Sulmierzyce w 2018 roku.
15. Zestawienie ilustrujące prawidłowość stosowanych stawek amortyzacyjnych na okoliczność umorzenia środków trwałych.

16. Zestawienie udzielonej pomocy finansowej przez Gminę Sulmierzyce dla jednostek samorządu terytorialnego w latach 2018/2019.
17. Wyjaśnienie referenta do spraw księgowości podatków i opłat Pani Justyny Ussy w sprawie terminów przedłożenia wniosku o zatwierdzenie taryf oraz obowiązywania taryf.
18. Wyjaśnienie referenta do spraw księgowości podatków i opłat Pani Justyny Ussy dotyczące zapisów uchwały nr LI/324/2018 z dnia 14 czerwca 2018 roku dotyczącej dopłat do taryfowych grup odbiorców usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.
19. Kopia opinii prawnej z dnia 11 marca 2020 roku sporządzonej przez radcę prawnego Pawła Trajdosa dotycząca uznanie Gminy jako przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne.
20. Wyjaśnienie referenta do spraw księgowości podatków i opłat Pani Justyny Ussy w sprawie nadzoru i publikacji uchwał dotyczących dopłat do zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.
21. Zestawienie tabelaryczne wyliczenia wskaźnika średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli dyplomowanych za 2019 rok.
22. Wyjaśnienie Głównego Księgowego Szkoły Podstawowej w Dworszowicach Pakoszowych z dnia 11 marca 2020 roku w sprawie potrąceń wynagrodzeń za strajk.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisano **w dniu 15 maja 2020 roku..** Jeden egzemplarz protokołu wraz z załącznikami pozostawiono w Urzędzie Gminy w Sulmierzycach.

Kierownika jednostki i Skarbnika poinformowano o przysługującym mu prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyn tej odmowy.

Kontrolujący:

Jednostka kontrolowana:

.....
(Bożena Wojnarowska)

.....
(Małgorzata Łągiewska)

Kwituję odbiór 1 egzemplarza protokołu kontroli:

.....

(data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej)